

Nepali: Unlocked Literal Bible for उत्पत्ति
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

उत्पत्ति

1

¹आदिमा परमेश्वरले आकाशमण्डल र पृथ्वी सृष्टि गर्नुभयो । ²पृथ्वी निराकार र शून्य थियो । समुद्रको सतहमाथि अन्धकार थियो । परमेश्वरका आत्मा सारा समुद्रमाथि परिभ्रमण गर्दै हुनुहुन्थ्यो । ³परमेश्वरले भन्नुभयो, “उज्यालो होस्,” र त्यहाँ उज्यालो भयो । ⁴परमेश्वरले उज्यालोलाई हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । उहाँले उज्यालोलाई अन्धकारबाट छुट्टयाउनुभयो । ⁵परमेश्वरले उज्यालोलाई “दिन”, र अन्धकारलाई “रात” भन्नुभयो । साँझ पन्यो र बिहान भयो - पहिलो दिन । ⁶परमेश्वरले उज्यालोलाई “दिन”, र अन्धकारलाई “रात” भन्नुभयो । साँझ पन्यो र बिहान भयो - पहिलो दिन । ⁷परमेश्वरले भन्नुभयो, “पानीको बीचमा एउटा क्षेत्र होस्, र त्यसले पानीलाई दुई भागमा विभाजन गरोस् ।” ⁸परमेश्वरले त्यो क्षेत्र बनाएर त्यसमुनि र माथिको पानीलाई विभाजन गर्नुभयो । तब त्यस्तै भयो । ⁹परमेश्वरले त्यस क्षेत्रलाई “आकाश” भन्नुभयो । साँझ पन्यो र बिहान भयो - दोस्रो दिन । ¹⁰परमेश्वरले भन्नुभयो, “पानीको बीचमा एउटा क्षेत्र होस्, र त्यसले पानीलाई दुई भागमा विभाजन गरोस् ।” ¹¹परमेश्वरले त्यो क्षेत्र बनाएर त्यसमुनि र माथिको पानीलाई विभाजन गर्नुभयो । तब त्यस्तै भयो । ¹²परमेश्वरले त्यस क्षेत्रलाई “आकाश” भन्नुभयो । साँझ पन्यो र बिहान भयो - दोस्रो दिन । ¹³परमेश्वरले भन्नुभयो, “आकाशमुनिको जम्मै पानी एक ठाउँमा जम्मा होस्, र ओभानो जमीन देखा परोस् ।” तब त्यस्तै भयो । ¹⁴परमेश्वरले ओभानो जमीनलाई “पृथ्वी” भन्नुभयो, र जम्मा भएको पानीलाई “समुद्र” भन्नुभयो । उहाँले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ¹⁵परमेश्वरले भन्नुभयो, “पृथ्वीले आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारको वनस्पति, बीउ हुने बोट-बिरुवाहरू र फलभिन्नै बीउ हुने फल-फलाउने रुखहरू उमारीस् ।” तब त्यस्तै भयो । ¹⁶पृथ्वीले वनस्पति, आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारका बीउ हुने बोट-बिरुवाहरू र आफ्नै फलभिन्नै बीउ हुने फल-फलाउने रुखहरू उमाऱ्यो । परमेश्वरले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ¹⁷साँझ पन्यो र बिहान भयो - तेस्रो दिन । ¹⁸पृथ्वीले वनस्पति, आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारका बीउ हुने बोट-बिरुवाहरू र आफ्नै फलभिन्नै बीउ हुने फल-फलाउने रुखहरू उमाऱ्यो । परमेश्वरले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ¹⁹साँझ पन्यो र बिहान भयो - तेस्रो दिन । ²⁰परमेश्वरले भन्नुभयो, “दिनलाई रातबाट अलग गर्नको निम्ति आकाशमा ज्योतिहरू होऊन् र तिनीहरू ऋतुहरू, दिनहरू र वर्षहरूका निम्ति चिन्हहरू होऊन् ।” ²¹पृथ्वीमाथि उज्यालो दिनलाई ती आकाशमा ज्योतिहरू होऊन् ।” तब त्यस्तै भयो । ²²परमेश्वरले दुईवटा विशाल ज्योति बनाउनुभयो, ठुलो ज्योतिचाहिँ दिनमाथि प्रभुत्व गर्न, र सानोचाहिँ रातमाथि प्रभुत्व गर्न । उहाँले ताराहरू पनि बनाउनुभयो । ²³पृथ्वीमाथि उज्यालो दिन, दिन र रातमाथि प्रभुत्व गर्न, र उज्यालोलाई अन्धकारबाट अलग गर्न ²⁴परमेश्वरले ती आकाशमा राख्नुभयो । परमेश्वरले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ²⁵साँझ पन्यो र बिहान भयो - चौथो दिन । ²⁶परमेश्वरले भन्नुभयो, “पानी ठुलो सङ्ख्यामा जीवित प्राणीहरूले भरिऊन्, र पृथ्वीमाथि आकाशमा पंक्षीहरू उडून् ।” ²⁷परमेश्वरले विशाल जलचरहरू, र आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारको सबै जीवित प्राणी, चलहल गर्ने र पूरै पानीलाई भर्ने प्राणीहरू, र आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारको पखेटा भएका सबै पंक्षीहरूलाई सृष्टि गर्नुभयो । परमेश्वरले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ²⁸परमेश्वरले तिनीहरूलाई यसो भनेर आशिष् दिनुभयो, “फल्दै-फुल्दै र वृद्धि हुँदै जाओ, र समुद्रमा भरिँदै जाओ । पृथ्वीमा पंक्षीहरू वृद्धि होऊन् ।” ²⁹साँझ पन्यो र बिहान भयो - पाँचौँ दिन । ³⁰परमेश्वरले भन्नुभयो, “पृथ्वीले आ-आफ्नो प्रजातिअनुसारको जीवित प्राणीहरू, पाल्तु पशुहरू, घसने जन्तुहरू, र पृथ्वीका जङ्गली जनावरहरू उत्पन्न गरोस् ।” तब त्यस्तै भयो । ³¹परमेश्वरले पृथ्वीका जङ्गली जनावरहरू, पाल्तु पशुहरू, जमीनमा घसने सबै जन्तुहरूलाई तिनीहरूकै आ-आफ्नै प्रजातिअनुसार बनाउनुभयो । उहाँले हेर्नुभयो, र त्यो असल थियो । ³²परमेश्वरले भन्नुभयो, “मानिसलाई हाम्रो स्वरूपमा, हाम्रो प्रतिरूपमा बनाओ । तिनीहरूले समुद्रका माछाहरू, आकाशका पंक्षीहरू, पाल्तु पशुहरू, सारा पृथ्वी, र पृथ्वीमा घसने सबै जन्तुहरूमाथि अधिकार गर्नुन् ।” ³³परमेश्वरले मानिसलाई आफ्नै स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो । उहाँले तिनलाई आफ्नै प्रतिरूपमा सृष्टि गर्नुभयो । नर र नारी गरी उहाँले तिनीहरूलाई सृष्टि गर्नुभयो । ³⁴परमेश्वरले तिनीहरूलाई आशिष् दिनुभयो र भन्नुभयो, “फल्दै-फुल्दै र वृद्धि हुँदै जाओ । पृथ्वीमा भरिँदै जाओ, र त्यसलाई आफ्नो वशमा राख । समुद्रका माछाहरू, आकाशका पंक्षीहरू, र पृथ्वीमा चलहल गर्ने सबै जीवित प्राणीहरूमाथि अधिकार गर ।” ³⁵परमेश्वरले भन्नुभयो, “हेर, मैले पृथ्वीका बीउ हुने हरेक बोट-बिरुवाहरू, र फलभिन्नै बीउ हुने हरेक फल-फलाउने रुखहरू तिमीहरूलाई दिएको छु । ती तिमीहरूका निम्ति आहारा हुनेछन् ।” ³⁶पृथ्वीका हरेक जङ्गली जनावरहरू, आकाशका हरेक पंक्षीहरू, र सबै घसने जन्तुहरू, र जीवन भएका हरेक प्राणीलाई मैले आहाराको निम्ति सबै हरिया बोट-बिरुवाहरू दिएको छु ।” तब त्यस्तै भयो । ³⁷परमेश्वरले आफूले बनाउनुभएका सबै कुरा हेर्नुभयो । त्यो ज्यादै असल थियो । साँझ पन्यो र बिहान भयो - छैटौँ दिन ।

केही प्राचीन प्रतिलिपिहरूमा: ... पाल्तु पशुहरू, पृथ्वीका सारा जीव-जन्तुहरू र पृथ्वीमा घसने सबै जन्तुहरूमाथि ।

2

¹सारा आकाशमण्डल र पृथ्वी, र तिनमा भएका सबै जीवित प्राणीहरूको सृष्टि पूरा भयो । ²सातौँ दिनसम्ममा परमेश्वरले आफूले गर्नुभएको कामलाई पूरा गर्नुभयो । त्यसैकारण उहाँले सातौँ दिनमा सबै कामबाट विश्राम लिनुभयो । ³परमेश्वरले सातौँ दिनलाई आशिष् दिनुभयो र त्यसलाई पवित्र तुल्याउनुभयो, किनभने आफ्नो सृष्टिमा गर्नुभएका सबै कामबाट त्यसै दिनमा उहाँले विश्राम लिनुभयो । ⁴परमेश्वरले परमेश्वरले आकाश र पृथ्वीलाई सृष्टि गर्नुभएको समयमा भएका घटनाक्रमहरूको वृत्तान्त यही थियो । ⁵पृथ्वीको भूमिमा अझै कुनै वनस्पति थिएन, र कुनै बिरुवा पनि उम्रेको थिएन, किनभने परमेश्वरले पृथ्वीमा पानी वर्साउनुभएको थिएन, र भूमिमा खेती गर्नको निम्ति त्यहाँ कुनै मानिस थिएन । ⁶तर पृथ्वीबाट कुइरो माथि गयो र जम्मै भूमिको सतहलाई भिजायो । ⁷परमेश्वरले भूमिको माटोबाट मानिस बनाउनुभयो, र त्यसको नाकबाट जीवनको सास फुकिदिनुभयो, र मानिस जीवित प्राणी भयो । ⁸परमेश्वरले परमेश्वरले पूर्वतिर अदनमा एउटा बगैँचा लगाउनुभयो, र उहाँले बनाउनुभएको मानिसलाई त्यहाँ राख्नुभयो । ⁹हेर्नेमा राम्रो र खानको निम्ति असल फल भएको सबै रुखलाई परमेश्वरले भूमिबाट उमानुभयो । यसमा बगैँचाको बीचमा भएको जीवनको रुख, अनि असल र खराबको ज्ञान दिने रुख पनि समावेश थियो । ¹⁰बगैँचालाई भिजाउन अदनबाट एउटा नदी निस्केको थियो । त्यहाँबाट त्यो छुट्टिएर चारवटा नदी बनेका थिए । ¹¹पहिलो नदीको नाम पीशोन हो । यो त्यही नदी हो जुन हवीलाको सारा भूमिमा बग्छ, जहाँ सुन पाइन्छ । ¹²त्यस भूमिको सुन असल छ । त्यहाँ खोटो र आनिक्स पत्थर पनि छन् । ¹³दोस्रो नदीको नाम गीहोन हो । योचाहिँ कूशको सारा भूमिमा बग्छ । ¹⁴तेस्रो नदीको नाम टाइग्रिस हो, जुन अशूरको पूर्वबाट बग्छ । चौथो नदी यूफ्रेटिस हो । ¹⁵परमेश्वरले मानिसलाई अदनको बगैँचामा लगेर त्यहाँ खेतीपाती गर्न र त्यसको हेरचाह गर्न राख्नुभयो । ¹⁶परमेश्वरले यसो भनी आज्ञा गर्नुभयो, “बगैँचाको सबै रुखबाट खान तँलाई स्वतन्त्रता छ । ¹⁷तर असल र खराबको ज्ञान दिने रुखबाट तँले नखानू, किनभने जुन दिन तँले त्यो फल खान्छस्, तँ निश्चय नै मर्नेछस् ।” ¹⁸परमेश्वरले यसो भनी आज्ञा गर्नुभयो, “बगैँचाको सबै रुखबाट खान तँलाई स्वतन्त्रता छ । ¹⁹तर असल र खराबको ज्ञान दिने रुखबाट तँले नखानू, किनभने जुन दिन तँले त्यो फल खान्छस्, तँ निश्चय नै मर्नेछस् ।” ²⁰त्यसपछि परमेश्वरले भन्नुभयो, “मानिस एकलो रहन असल छैन । म त्यसको लागि एउटा सुहाउने सहयोगी बनाउनेछु ।” ²¹त्यसपछि परमेश्वरले भन्नुभयो, “मानिस एकलो रहन असल छैन । म त्यसको लागि एउटा सुहाउने सहयोगी बनाउनेछु ।” ²²परमेश्वरले भूमिबाट सबै पशुहरू र आकाशका सबै पंक्षीहरू बनाउनुभयो । त्यसपछि मानिसले ती सबैलाई के नामले बोलाउँदो रहेछ भनेर उहाँले ती त्यसको अधि ल्याउनुभयो । हरेक जीवित प्राणीलाई मानिसले जे-जे नामले बोलायो, त्यही-त्यही नै हरेकको नाम भयो । ²³मानिसले सबै पाल्तु पशु, आकाशका सबै पंक्षीहरू, र सबै

जङ्गली जनावरहरूलाई नाम दियो । तर मानिसको निम्ति त्यहाँ कुनै सुहाउँदो सहयोगी पाइएन ।¹⁹ परमप्रभु परमेश्वरले भूमिबाट सबै पशुहरू र आकाशका सबै पंक्षीहरू बनाउनुभयो । त्यसपछि मानिसले ती सबैलाई के नामले बोलाउँदो रहेछ भनेर उहाँले ती त्यसको अधि ल्याउनुभयो । हरेक जीवित प्राणीलाई मानिसले जे-जे नामले बोलायो, त्यही-त्यही नै हरेकको नाम भयो ।²⁰ मानिसले सबै पाल्नु पशु, आकाशका सबै पंक्षीहरू, र सबै जङ्गली जनावरहरूलाई नाम दियो । तर मानिसको निम्ति त्यहाँ कुनै सुहाउँदो सहयोगी पाइएन ।²¹ परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई गहिरो निद्रामा पार्नुभयो, यसैकारण मानिस निदायो । परमप्रभु परमेश्वरले त्यसका करडहरूमध्ये एउटा झिक्नुभयो र करड झिकेको ठाउँमा मासु भरिदिनुभयो ।²² परमप्रभु परमेश्वरले मानिसबाट झिक्नुभएको करडबाट एउटी स्त्री बनाउनुभयो र तिनलाई मानिसकहाँ ल्याउनुभयो ।²¹ परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई गहिरो निद्रामा पार्नुभयो, यसैकारण मानिस निदायो । परमप्रभु परमेश्वरले त्यसका करडहरूमध्ये एउटा झिक्नुभयो र करड झिकेको ठाउँमा मासु भरिदिनुभयो ।²² परमप्रभु परमेश्वरले मानिसबाट झिक्नुभएको करडबाट एउटी स्त्री बनाउनुभयो र तिनलाई मानिसकहाँ ल्याउनुभयो ।²³ मानिसले भन्यो, “यिनी त मेरा हाडहरूको हाड र मासुको मासु हुन् । यिनलाई ‘नारी’ भनिनेछ, किनभने यिनी नरबाट झिकिएकी थिइन् ।”²³ मानिसले भन्यो, “यिनी त मेरा हाडहरूको हाड र मासुको मासु हुन् । यिनलाई ‘नारी’ भनिनेछ, किनभने यिनी नरबाट झिकिएकी थिइन् ।”²⁴ त्यसैकारण मानिसले आफ्ना बुबा र आमालाई छोड्नेछ, त्यो आफ्नी पत्नीसँग एक हुनेछ, र तिनीहरू एउटै शरीर हुनेछन् ।²⁵ मानिस र त्यसकी पत्नी दुवै नाङ्गै थिए, तर तिनीहरू लजाउँदैनथिए ।²⁴ त्यसैकारण मानिसले आफ्ना बुबा र आमालाई छोड्नेछ, त्यो आफ्नी पत्नीसँग एक हुनेछ, र तिनीहरू एउटै शरीर हुनेछन् ।²⁵ मानिस र त्यसकी पत्नी दुवै नाङ्गै थिए, तर तिनीहरू लजाउँदैनथे ।

3

¹ परमप्रभु परमेश्वरले बनाउनुभएका सबै जङ्गली पशुहरूमध्ये सर्पचाहिँ बढी धूर्त थियो । त्यसले स्त्रीलाई भन्यो, “के परमेश्वरले साँच्चै नै तिमीहरूलाई बगैँचाको कुनै रुखको फल नखानू भनी भन्नुभएको छ?”² स्त्रीले सर्पलाई भनिन्, “हामीले बगैँचाका रुखहरूका सबै फल खान सक्छौं, तर बगैँचाको बीचमा भएको रुखको फलको विषयमा भने, परमेश्वरले भन्नुभएको छ, ‘तिमीहरूले त्यो नखानू, न त तिमीहरूले त्यो छुनु, नत्रता तिमीहरू मर्नेछौं ।’”³ सर्पले स्त्रीलाई भन्यो, “निश्चय नै तिमीहरू मर्नेछैनौ ।⁴ किनकि परमेश्वर जान्नुहुन्छ, कि जुन दिन तिमीहरू त्यो खान्छौ तिमीहरूका आँखा खुल्नेछन्, र असल र खराबको ज्ञान पाएर तिमीहरू परमेश्वरजस्तै हुनेछौ ।”⁵ जब स्त्रीले त्यो रुखको फल खानमा असल, र हेर्नमा रहरलाग्दो, अनि बुद्धि प्राप्त गर्नलाई त्यसको चाह गर्नुपर्ने रहेछ भनेर देखिन्, तिनले त्यसका केही फलहरू टिपिन् र खाइन् । त्यसपछि तिनले केही आफूसँगै भएका आफ्ना पतिलाई पनि दिइन्, र तिनले पनि त्यो खाए ।⁶ तब तिनीहरू दुवैका आँखा खुले, र तिनीहरू नाङ्गै रहेछन् भनेर थाहा पाए । तिनीहरूले अञ्जीरका पातहरू गाँसेर आफ्ना निम्ति वस्त्र बनाए ।⁷ अनि साँझपख जब तिनीहरूले परमप्रभु परमेश्वर बगैँचामा हिँडिरहनुभएको आवाज सुने, तब मानिस र तिनकी पत्नी बगैँचाका रुखहरूबीच परमप्रभु परमेश्वरको नजरबाट लुके ।⁸ परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई बोलाउनुभयो, “तँ कहाँ छस्?”⁹ मानिसले भन्यो, “मैले बगैँचामा तपाईंको आवाज सुनें, र म डराएँ किनकि म नाङ्गै थिएँ । यसैकारण म लुकेँ ।”¹⁰ परमेश्वरले भन्नुभयो, “तँ नाङ्गै थिइस् भनेर तँलाई कसले भन्यो? के मैले तँलाई नखानू भनेर आज्ञा गरेको रुखको फल तँले खाइस्?”¹¹ परमेश्वरले भन्नुभयो, “तँ नाङ्गै थिइस् भनेर तँलाई कसले भन्यो? के मैले तँलाई नखानू भनेर आज्ञा गरेको रुखको फल तँले खाइस्?”¹² मानिसले भन्यो, “तपाईंले मसँगै रहनलाई दिनुभएको स्त्रीले मलाई त्यस रुखको फल दिई, र मैले त्यो खाएँ ।”¹³ परमप्रभु परमेश्वरले स्त्रीलाई भन्नुभयो, “तँले यो के गरिस्?” स्त्रीले भनिन्, “सर्पले मलाई छल गर्‍यो, र मैले खाएँ ।”¹⁴ मानिसले भन्यो, “तपाईंले मसँगै रहनलाई दिनुभएको स्त्रीले मलाई त्यस रुखको फल दिई, र मैले त्यो खाएँ ।”¹⁵ परमप्रभु परमेश्वरले स्त्रीलाई भन्नुभयो, “तँले यो के गरिस्?” स्त्रीले भनिन्, “सर्पले मलाई छल गर्‍यो, र मैले खाएँ ।”¹⁶ परमप्रभु परमेश्वरले सर्पलाई भन्नुभयो, “तँले यसो गरेको हुनाले सबै पाल्नु पशुहरू र जङ्गली जनावरहरूमा केवल तँ श्रापित हुनेछस् । तँ तेरो पेटद्वारा हिँड्नेछस्, र तेरो जीवनभरि नै तँले माटो खानेछस् ।¹⁷ तेरो र स्त्रीबीच, अनि तेरो सन्तान र स्त्रीको सन्तानबीच म दुश्मनी हालिदिनेछु । त्यसले तेरो शिर कुल्चनेछ, र तँले त्यसको कुर्कुच्चा डस्नेछस् ।”¹⁸ तेरो र स्त्रीबीच, अनि तेरो सन्तान र स्त्रीको सन्तानबीच म दुश्मनी हालिदिनेछु । त्यसले तेरो शिर कुल्चनेछ, र तँले त्यसको कुर्कुच्चा डस्नेछस् ।”¹⁹ उहाँले स्त्रीलाई भन्नुभयो, “म तेरो प्रसव-वेदना ज्यादै बढाइदिनेछु । तँले पीडामा नै बालक जन्माउनेछस् । तेरो इच्छा तेरो पतिको लागि हुनेछ, तर त्यसले तँलाई आफ्नो अधीनमा राख्नेछ ।”²⁰ उहाँले स्त्रीलाई भन्नुभयो, “म तेरो प्रसव-वेदना ज्यादै बढाइदिनेछु । तँले पीडामा नै बालक जन्माउनेछस् । तेरो इच्छा तेरो पतिको लागि हुनेछ, तर त्यसले तँलाई आफ्नो अधीनमा राख्नेछ ।”²¹ आदमलाई उहाँले भन्नुभयो, “तँले तेरी पत्नीको कुरा सुनेको, र मैले तँलाई नखानू भनेको रुखको फल तँले खाएको हुनाले, तेरो कारण यो भूमि श्रापित भएको छ । तेरो जीवनभरि नै तँले यस भूमिमाथि कडा परिश्रम गरेर खानेछस् ।²² त्यसले तेरो निम्ति काँडा र सिउँडीहरू उमार्नेछ, र तँले खेतका बिरुवाहरू खानेछस् ।²³ तँ माटोमा नफर्कुन्जेल, तँले आफ्नो परिश्रमको पसिना बगाएर भोजन खानेछस्, किनकि तँ माटेबाट निकालिएको थिइस् । तँ माटे होस्, र माटोमा नै फर्किजानेछस् ।”²⁴ मानिसले आफ्नी पत्नीको नाम हव्वा राख्यो किनकि तिनी सबै जीवित प्राणीकी आमा हुन् ।²⁵ परमप्रभु परमेश्वरले आदम र तिनकी पत्नीका निम्ति छालाका लुगा बनाई तिनीहरूलाई पहिराइदिनुभयो ।²⁶ परमप्रभु परमेश्वरले भन्नुभयो, “असल र खराबको ज्ञान पाएर मानिस हामीजस्तै भएको छ । यसैकारण अब त्यसलाई आफ्नो हात पसारेर जीवनको रुखको फल खान दिनुहुँदैन नत्रता त्यो सधैंभरि जीवित रहला ।”²⁷ त्यसैकारण जुन भूमिबाट त्यो निकालिएको थियो त्यही भूमिमा खेतीपाती गर्न परमप्रभु परमेश्वरले त्यसलाई अदनको बगैँचाबाट निकालिदिनुभयो ।²⁸ त्यसैले परमेश्वरले मानिसलाई बगैँचाबाट धपाउनुभयो र जीवनको रुखतर्फको मार्गमा पहरा दिन उहाँले अदनको बगैँचाको पूर्वमा करूबहरू र चारैदिशातर्फ घुमिरहने ज्वालामय तरवार राखिदिनुभयो ।²⁹ त्यसैकारण जुन भूमिबाट त्यो निकालिएको थियो त्यही भूमिमा खेतीपाती गर्न परमप्रभु परमेश्वरले त्यसलाई अदनको बगैँचाबाट निकालिदिनुभयो ।³⁰ परमेश्वरले मानिसलाई बगैँचाबाट निकालिदिनुभएपछि जीवनको रुखतर्फको मार्गमा पहरा दिन उहाँले अदनको बगैँचाको पूर्वमा करूबहरू र चारैदिशातर्फ घुमिरहने ज्वालामय तरवार राखिदिनुभयो ।

4

¹ मानिसले आफ्नी पत्नीसित सहवास गरे । अनि तिनी गर्भवती भइन् र कयिनलाई जन्माइन् । तिनले भनिन्, “मैले परमप्रभुको सहायताले एक पुरुष जन्माएँ ।”² अनि तिनले तिनको भाइ हाबिललाई जन्माइन् । हाबिल गोठालो भए, तर कयिन खेती गर्ने भए ।³ समय बिट्टै जाँदा कयिनले तिनको जमीनको उब्जनीबाट केही परमप्रभुको भेटीको रूपमा ल्याए ।⁴ हाबिलको हकमा तिनले बगालका पहिले जन्मेकाहरू र केही बोसे भागहरू ल्याए । परमप्रभुले हाबिल र तिनका भेटीलाई ग्रहण गर्नुभयो, तर कयिन र तिनका भेटीहरूलाई उहाँले ग्रहण गर्नुभएन । यसैले कयिन साह्रै रिसाए र तिनले रिस देखाए ।⁵ परमप्रभुले कयिनलाई भन्नुभयो, “तँ किन रिसाउँछस् र तँले किन रिस देखाउँछस्?”⁶ यदि तँले जे ठीक छ सो गरिस् भने, के तँलाई ग्रहण गरिनेछैन र? तर यदि तँले जे ठीक छ सो गर्दैनस् भने त पाप तेरो ढोकैमा ढुक्छ र तँलाई अधीन गर्न इच्छा गर्छ, तर तँले त्यसलाई अधीन गर्नेपछि ।”⁷ कयिनले आफ्ना भाइ हाबिललाई भने । अनि तिनीहरू खेतमा हुँदा कयिनले आफ्ना भाइ हाबिलमाथि आक्रमण गरे र तिनलाई मारे ।⁸ अनि परमप्रभुले कयिनलाई भन्नुभयो, “तेरो भाइ हाबिल कहाँ छ?” तिनले भने, “मलाई थाहा छैन । के म मेरो भाइको गोठालो हुँ र?”⁹ परमप्रभुले भन्नुभयो, “तँले यो के गरिस्? तेरो भाइको रगतले जमीनबाट मलाई पुकारिरहेको छ ।”¹⁰ अब तँ जमीनबाट श्रापित हुन्छस् जसले तेरो हातबाट बगेको तेरो भाइको रगत ग्रहण गर्न मुख उघारेको छ ।¹¹ आज उप्रान्त तँले खेती गर्दा यसले यसको फल दिनेछैन । तँ भगुवा र आवारा हुनेछस् ।”¹² कयिनले परमप्रभुलाई भने, “मेरो दण्ड मैले सहन सक्नेभन्दा धेरै भयो ।”¹³ वास्तवमा, आज तपाईंले मलाई यस जग्गाबाट धपाउनुभएको छ र म तपाईंको नजरबाट लुक्नेछु । म पृथ्वीमा भगुवा र आवारा हुनेछु र जसले

भेट्याउँछ त्यसले मलाई मार्नेछ ।" ¹⁵परमप्रभुले तिनलाई भन्नुभयो, "यदि कसैले कयिनलाई माछ भने, त्यसमाथि सात गुणा बदला लिइनेछ ।" अनि परमप्रभुले कयिनमाथि एउटा चिन्ह लगाउनुभयो, ताकि तिनलाई जसले भेट्याए पनि आक्रमण नगरोस् । ¹⁶यसैले कयिन परमप्रभुको उपस्थितिबाट गए र अदनको पूर्वतिर नोदको मुलुकमा बसोबास गरे । ¹⁷कयिनले आफ्नी पत्नीसँग सहवास गरे, र तिनी गर्भवती भइन् । तिनले हनोकलाई जन्माइन् । तिनले एउटा सहर बनाए, र यसको नाउँ आफ्नो छोरा हनोकको नाउँमा राखे । ¹⁷कयिनले आफ्नी पत्नीसँग सहवास गरे, र तिनी गर्भवती भइन् । तिनले हनोकलाई जन्माइन् । तिनले एउटा सहर बनाए, र यसको नाउँ आफ्नो छोराकै नाउँमा राखे । ¹⁸हनोकबाट ईराद जन्मिए । ईराद महुयाएलका पिता बने । महुयाएल मतुशाएलका पिता बने । मतुशाएल लेमेखका पिता बने । ¹⁹लेमेखले दुइ जना पत्नीहरू ल्याए । एउटीको नाउँ आदा र अर्कीको नाउँ सिल्ला थियो । ¹⁸हनोकबाट ईराद जन्मिए । ईराद महुयाएलका पिता बने । महुयाएल मतुशाएलका पिता बने । मतुशाएल लेमेखका पिता बने । ¹⁹लेमेखले दुइ जना पत्नीहरू ल्याए । एउटीको नाउँ आदा र अर्कीको नाउँ सिल्ला थियो । ²⁰आदाले याबाललाई जन्माइन् । तिनी पालमा बस्नेहरू र पशु पालन गर्नेहरूका पिता बने । ²¹तिनको भाइको नाउँ यूबाल थियो । तिनी वीणा र बाँसुरी बजाउनेहरूका पिता बने । ²²सिल्लाको हकमा, तिनले तुबल-कयिन अर्थात् काँसो र फलामका काम गर्नेहरूलाई जन्माइन् । तुबल-कयिनकी बहिनी नामा थिइन् । ²³लेमेखले आफ्नी पत्नीहरूलाई भने, "लेमेखका पत्नीहरू आदा र सिल्ला मेरो कुरा सुन । मैले जे भन्छु सो सुन । मलाई चोट पुऱ्याउने मानिसलाई अर्थात् मलाई घायल बनाउने जवानलाई मैले मारेको छु । ²⁴यदि कयिनको बदला सात गुणा लिइन्छ भने लेमेखको बदला सतहत्तर गुणा लिइनेछ ।" ²⁵आदमले आफ्नी पत्नीसँग फेरि सहवास गरे र तिनले अर्को छोरा जन्माइन् । तिनले त्यसको नाउँ शैत राखिन् र भनिन्, "कयिनले मारेका हाबिलको सट्टामा परमेश्वरले मलाई अर्को छोरा दिनुभएको छ ।" ²⁶शैतको एउटा छोरा भयो तिनले तिनको नाउँ एनोश राखे । त्यस बेलादेखि मानिसहरूले परमेश्वरको नाउँ पुकार्न सुरु गरे ।

सबैभन्दा राम्रा प्राचीन प्रतिलिपिहरू यसरी पढिन्छन्। यद्यपि, केही पुराना अनुवादहरू र केही आधुनिक अनुवादहरूमा कयिनले आफ्नो भाइ हाबिललाई भने, हामी खेतमा जाऔं। यस्तो भयो कि जब तिनीहरू खेतमा थिए, कयिन आफ्नो भाइ हाबिलको विरुद्धमा उठे र त्यसलाई मारे भनी लेखिएको छ।

5

¹आदमका सन्तानहरूका विवरण यही हो । परमेश्वरले मानिसलाई सृष्टि गर्नुहुँदा उहाँले तिनलाई आफ्नै स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो । ²उहाँले तिनीहरूलाई नर र नारी सृष्टि गर्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई सृष्टि गर्नुहुँदा, तिनीहरूलाई आशिष् दिनुभयो र तिनीहरूलाई मानवजाति नाउँ दिनुभयो । ³आदम १३० वर्षको हुँदा तिनी आफ्नै स्वरूपमा जन्मेका छोरोको बुबा भए, र तिनले तिनको नाउँ शैत राखे । ⁴आदम शैतको बुबा भएपछि, तिनी आठ सय वर्ष बाँचे । तिनी अझ अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ⁵आदम ९३० वर्ष बाँचे अनि तिनी मरे । ⁶शैत १०५ वर्षको हुँदा तिनी एनोशको बुबा भए । ⁷तिनी एनोशको बुबा भएपछि, तिनी ८०७ वर्ष बाँचे र अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ⁸शैत ९१२ वर्ष बाँचे र तिनी मरे । ⁹एनोश ९० वर्षको हुँदा, तिनी केनानका बुबा भए । ¹⁰तिनी केनानको बुबा भएपछि, एनोश ८१५ वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ¹¹एनोश ९०५ वर्ष बाँचे र त्यसपछि तिनी मरे । ¹²केनान ७० वर्षको हुँदा, तिनी महलालेलको बुबा भए । ¹³तिनी महलालेलका बुबा भएपछि, केनान ८४० वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ¹⁴केनान ९१० वर्ष बाँचे र त्यसपछि तिनी मरे । ¹⁵महलालेल पाँसठ्ठी वर्षको हुँदा, तिनी येरेदको बुबा भए । ¹⁶तिनी येरेदका बुबा भएपछि, तिनी ८३० वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ¹⁷महलालेल ८९५ वर्ष बाँचे र त्यसपछि तिनी मरे । ¹⁸येरेद १६२ वर्षको हुँदा, तिनी हनोकका बुबा भए । ¹⁹तिनी हनोकको बुबा भएपछि येरेद आठ सय वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ²⁰येरेद ९६२ वर्ष बाँचे र त्यसपछि तिनी मरे । ²¹हनोक पैसठ्ठी वर्षको हुँदा, तिनी मत्शैलहको बुबा भए । ²²हनोक मत्शैलहको बुबा भएपछि तिनी तीन सय वर्षसम्म परमेश्वरसँग हिंडे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ²³हनोक ३६५ वर्ष बाँचे । ²⁴हनोक परमेश्वरसँग हिंडे, र त्यसपछि तिनी गए, किनकि परमेश्वरले तिनलाई लानुभयो । ²⁵मत्शैलह १८७ वर्षको हुँदा, तिनी लेमेकको बुबा भए । ²⁶तिनी लेमेकको बुबा भएपछि, मत्शैलह ७८२ वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ²⁷मत्शैलह ९६९ वर्ष बाँचे अनि त्यसपछि तिनी मरे । ²⁸लेमेक १८२ वर्षको हुँदा, तिनी एउटा छोरोको बुबा भए । ²⁹तिनले तिनलाई यसो भन्दै नोआ नाउँ राखे, "यसले हामीलाई हाम्रा काम र हाम्रा हातका पिडादायी श्रमबाट विश्राम दिनेछ, जुन परमप्रभुले जमीनलाई सराप दिनुभएको कारण हामीले गर्नुपर्छ ।" ³⁰लेमेक नोआको बुबा भएपछि ५९५ वर्ष बाँचे । तिनी अरू धेरै छोराहरू र छोरीहरूका बुबा भए । ³¹लेमेक ७७७ वर्ष बाँचे, अनि तिनी मरे । ³²नोआ पाँच सय वर्ष बाँचेपछि, तिनी शैम, हाम र येपेतका बुबा भए ।

6

¹जब मानिसहरूको संख्या पृथ्वीमा वृद्धि हुँदै गयो र तिनीहरूका छोरीहरू जन्मे, ²परमेश्वरका छोराहरूले मानव-जातिका छोरीहरूलाई आकर्षक देखे । तिनीहरूले तिनीहरूमध्ये कसैलाई, आफैले चुनेर पत्नी ल्याए । ³परमप्रभुले भन्नुभयो, "मेरो आत्मा मानव-जातिमा सदासर्वदा रहनेछैन, किनभने तिनीहरू शरीर हुन् । तिनीहरू १२० वर्ष बाँच्नेछन् ।" ⁴ती दिनहरूमा र पछि पनि पृथ्वीमा नेफिलीमहरू थिए । जब परमेश्वरका छोराहरूले मानिसका छोरीहरूसँग विवाह गरे, तिनीहरूका छोराछोरीहरू जन्मे । यिनीहरू उहिलेका शक्तिशाली अर्थात् प्रख्यात मानिसहरू थिए । ⁵पृथ्वीका मानिसहरूको दुष्टता बढी भएको र तिनीहरूका हृदयका विचारको हरेक भावना निरन्तर खराबै मात्र भएको परमप्रभुले देख्नुभयो । ⁶पृथ्वीमा मानव-जातिलाई बनाउनुभएकोमा परमप्रभुले पछुतो मान्नुभयो, र यसले उहाँलाई हृदयमा दुःखित तुल्यायो । ⁷त्यसैले परमप्रभुले भन्नुभयो, "मैले सृष्टि गरेका मानव-जातिलाई पृथ्वीको सतहबाट नामेट पार्नेछु । मानव-जाति र जनावरहरू, घस्रने जन्तुहरू र आकाशमा उड्ने पंक्षीहरू सबैलाई नामेट पार्नेछु, किनकि तिनीहरूलाई बनाएकोमा म पछुताउँछु ।" ⁸तर नोआले परमप्रभुको दृष्टिमा निगाह पाए । ⁹तर नोआले परमप्रभुको दृष्टिमा निगाह पाए । ¹⁰यिनीहरू नोआ बारेका घटनाहरू थिए । नोआ तिनका समयमा मानिसहरूमा धर्मी र दोषरहित मानिस थिए । नोआ परमेश्वरसँग हिंडे । ¹⁰नोआ शैम, हाम र येपेत तिन छोराहरूका बुबा भए । ¹¹यिनीहरू नोआ बारेका घटनाहरू थिए । नोआ तिनका समयमा मानिसहरूमा धर्मी र दोषरहित मानिस थिए । नोआ परमेश्वरसँग हिंडे । ¹⁰नोआ शैम, हाम र येपेत तीन छोराहरूका बुबा भए । ¹¹परमेश्वरको दृष्टिमा पृथ्वी भ्रष्ट भएको र हिंसाले भरिएको थियो । ¹²परमेश्वरले पृथ्वीलाई देख्नुभयो । हेर, यो त भ्रष्ट थियो, किनकि पृथ्वीका सबै मानिसहरूका मार्ग भ्रष्ट भएका थिए । ¹³परमेश्वरले नोआलाई भन्नुभयो, "यो सबै प्राणीको अन्त गर्ने समय आएको म देख्न सक्छु, किनभने पृथ्वी तिनीहरूको हिंसाले भरिएको छ । वास्तवमा, मैले तिनीहरूलाई पृथ्वीसँगै नष्ट पार्नेछु ।" ¹⁴तैले आफ्नो निम्ति गोपेर काठको एउटा जहाज बनाउनु । जहाजभित्र कोठाहरू बनाउनु र त्यसलाई भित्र-बाहिर अलकत्रा लगाउनु । ¹⁵तैले यसलाई यसरी बनाउनु: यसको लम्बाइ एक सय चालिस मिटर, चौडाइ तेईस मिटर र यसको उच्चाइ चौध मिटरको होस् । ¹⁴तैले आफ्नो निम्ति गोपेर काठको एउटा जहाज बनाउनु । जहाजभित्र कोठाहरू बनाउनु र त्यसलाई भित्र-बाहिर अलकत्रा लगाउनु । ¹⁵तैले यसलाई यसरी बनाउनु: यसको लम्बाइ एक सय चालिस मिटर, चौडाइ तेईस मिटर र यसको उच्चाइ चौध मिटरको होस् । ¹⁶जहाजको छानो बनाउनु र यसलाई टुप्पोमा एक पट्टी एक हात छोडेर सिद्ध्याउनु । जहाजको एकपट्टी ढोका राख्नु र पहिलो, दोस्रो र तेस्रो तला बनाउनु । ¹⁶जहाजको छानो बनाउनु र यसलाई टुप्पोमा एक पट्टी एक हात छोडेर सिद्ध्याउनु । जहाजको एकपट्टी ढोका राख्नु र पहिलो, दोस्रो र तेस्रो तल्ला बनाउनु । ¹⁷सुन, जीवनको सास हुने आकाशमुनिका सबै प्राणीलाई सर्वनाश पार्न मैले पृथ्वीमा जलप्रलय ल्याउन लागेको छु । पृथ्वीमा भएको सबै प्राणी मर्नेछन् । ¹⁷सुन, जीवनको सास हुने आकाशमुनिका सबै प्राणीलाई सर्वनाश पार्न मैले पृथ्वीमा जलप्रलय ल्याउन लागेको छु । पृथ्वीमा भएको

सबै प्राणी मर्नेछन् ।¹⁸तर तँसँग म मेरो करार स्थापित गर्नेछु । तँ, तेरा छोराहरू, तेरी पत्नी र तेरा छोराहरूका पत्नीहरू जहाजभित्र आउनेछौ ।¹⁹हरेक जीवित प्राणीमध्ये ठुला जनावरहरू र¹⁸तर तँसँग म मेरो करार स्थापित गर्नेछु । तँ, तेरा छोराहरू, तेरी पत्नी र तेरा छोराहरूका पत्नीहरू जहाजभित्र आउनेछौ ।¹⁹सबै जीवित प्राणीबाट हरेक जातका भाले र पोथी गरी तँसँग जीवित राख्न तिनीहरूलाई तँले जहाजमा ल्याउनुपर्छ ।²⁰पंक्षीहरूमध्ये तिनीहरूका जातअनुसार, र पशुहरूमध्ये तिनीहरूका जातअनुसार र जमीनमा घसने प्राणीहरूमध्ये जातअनुसार, सबै थरीका दुईवटा तिनीहरू जीवित रहनलाई तँकहाँ आउनेछन् ।²¹खानलाई र भण्डारण गर्नलाई सबै किसिमका खानेकुराहरू जम्मा गर्नु, जुन तेरो र तिनीहरूका निम्ति आहारा हुनेछ ।"²²त्यसैले नोआले यो गरे । तिनले परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभएबमोजिम सबै गरे ।

7

¹परमप्रभुले नोआलाई भन्नुभयो, "तँ र तेरा सबै जहान जहाजभित्र आओ । किनकि मेरो सामु यो पुस्तामा मैले तँलाई धर्मी देखेको छु ।²हरेक जातका शुद्ध पशुबाट तँले आफूसित सात भाले र सात पोथी ल्याउनु । अशुद्ध पशुहरूबाट चाहिँ तँले दुईवटा, भाले र पोथी ल्याउनु ।³अनि आकाशका पंक्षीहरूबाट तिनीहरूको जातिलाई पृथ्वीको सतहमा जीवित राख्न सात जोडी भाले र पोथी ल्याउनु ।⁴किनकि अबको सात दिनमा म चालिस दिन र चालिस रात पृथ्वीमा पानी बर्साउनेछु । मैले बनाएको हरेक जीवित प्राणीलाई म पृथ्वीको सतहबाट नष्ट गर्नेछु ।"⁵परमप्रभुले आज्ञा गर्नुभएझैं नोआले सबै गरे ।⁶पृथ्वीमा जलप्रलय हुँदा नोआ छ सय वर्षका थिए ।⁷जलप्रलयको पानीको कारणले नोआ, तिनका छोराहरू, तिनकी पत्नी र तिनका बुहारीहरू सँगसँगै जहाजभित्र प्रवेश गरे ।⁸जलप्रलयको पानीको कारणले नोआ, तिनका छोराहरू, तिनकी पत्नी र तिनका बुहारीहरू सँगसँगै जहाजभित्र प्रवेश गरे ।⁹शुद्ध र अशुद्ध पशुहरू, पंक्षीहरू र भुइँमा घसने हरेक प्राणी, परमेश्वरले नोआलाई आज्ञा गर्नुभएझैं⁹भाले र पोथी गरी जोडी-जोडी नोआकहाँ आए र जहाजभित्र प्रवेश गरे ।¹⁰सात दिनपछि पृथ्वीमा जलप्रलयको पानी पर्न लाग्यो ।¹¹शुद्ध र अशुद्ध पशुहरू, पंक्षीहरू र भुइँमा घसने हरेक प्राणी, परमेश्वरले नोआलाई आज्ञा गर्नुभएझैं⁹भाले र पोथी गरी जोडी-जोडी नोआकहाँ आए र जहाजभित्र प्रवेश गरे ।¹⁰सात दिनपछि पृथ्वीमा जलप्रलयको पानी पर्न लाग्यो ।¹¹नोआको जीवनको छ सय वर्षको दोस्रो महिनाको सत्रौँ दिनमा सबै विशाल अगाधका मूलहरू फुटे र आकाशका झ्यालहरू खुले ।¹²चालिस दिन र चालिस रातसम्म पृथ्वीमा पानी परिह्रयो ।¹³त्यही दिनमा नोआ, तिनका छोराहरू शेम, हाम र येपेत अनि नोआकी पत्नी र तिनका तीन जना बुहारी जहाजभित्र प्रवेश गरे ।¹⁴प्रत्येक जङ्गली जनावरको जात-जातअनुसार, प्रत्येक पाल्तु पशुको जात-जातअनुसार, भुइँमा घसने प्रत्येक घसने जन्तुको जात-जातअनुसार र पखेटा भएको प्रत्येक पंक्षीको जात-जातअनुसार सँगसँगै तिनीहरू जहाजभित्र प्रवेश गरे ।¹⁵जीवनको सास हुने सबै प्राणीका जोडी-जोडी नोआकहाँ आए र जहाजभित्र प्रवेश गरे ।¹⁶भित्र प्रवेश गरेका प्राणीहरू सबैका भाले र पोथी थिए । परमेश्वरले आज्ञा दिनुभएझैं तिनीहरू भित्र प्रवेश गरे । त्यसपछि परमप्रभुले ढोका बन्द गरिदिनुभयो ।¹⁷अनि पृथ्वीमा चालिस दिनसम्म जलप्रलय भयो र पानीले जहाजलाई जमीनबाट माथि उचाल्यो ।¹⁸पानीले सारा पृथ्वीलाई पूर्ण रूपमा ढाक्यो अनि जहाज पानीको सतहमाथि तैरियो ।¹⁹आकाशमुनिका सबै अग्ला-अग्ला पर्वतहरूलाई ढाक्ने गरी पृथ्वीमा पानी चौपटै भरियो ।²⁰पानी पर्वतहरूको टुप्पोमा सात मिटर माथिसम्म आयो ।²¹पंक्षीहरू, पालिने पशुहरू, जङ्गली जनावरहरू, जमीनमा ठुलो सङ्ख्यामा बसोबास गर्ने सबै प्राणी र सबै मानव-जाति जो पृथ्वीमा चलहल गर्थे, ती सबै मरे ।²²जमीनमा बस्ने सबै जीवित प्राणी जसले आ-आफ्ना नाकबाट जीवनको सास फेर्थे, ती सबै मरे ।²³यसरी, मानव-जातिदेखि ठुला जनावरहरू र घसने जन्तुसम्म पृथ्वीको सतहमा भएको हरेक प्राणीसाथै आकाशका चराचुरुङ्गीहरू मासिए । तिनीहरू सबै नै पृथ्वीबाट नष्ट गरिए । नोआ र तिनीसित जहाजमा हुनेहरू मात्र बाँचे ।²⁴एक सय पचास दिनसम्म पृथ्वीमा पानी रहिरह्यो ।

8

¹परमेश्वरले नोआ, तिनीसित जहाजमा भएका सबै जङ्गली पशुहरू र सबै पालिने पशुहरूलाई सम्झनुभयो । परमेश्वरले पृथ्वीमा बतास चलाइदिनुभयो, र पानी घट्न थाल्यो ।²अगाधका मूलहरू र स्वर्गका झ्यालहरू बन्द गरिए, अनि पानी पर्न रोकियो ।³जलप्रलयको पानी पृथ्वीमा बिस्तारै घट्यो, र एक सय पचास दिनपछि पानी निकै घट्यो ।⁴सातौँ महिनाको सत्रौँ दिनमा जहाज आरारातका पर्वतहरूमा अडियो ।⁵दसौँ महिनासम्म पानी निरन्तर घटिरह्यो । त्यही महिनाको पहिलो दिनमा पर्वतहरूका टाकुराहरू देखा परे ।⁶चालिस दिनपछि नोआले आफूले बनाएको जहाजको झ्याल खोले ।⁷तिनले एउटा कागलाई उडाइदिए र जमीनको पानी नसुकुञ्जेलसम्म त्यो यताउता उडिरह्यो ।⁸त्यसपछि जमीनको सतहबाट पानी घटेको छ कि छैन भनेर हेर्न तिनले एउटा ढुकुरलाई पठाए ।⁹तर ढुकुरले आफ्नो खुट्टा राख्ने ठाउँ कतै पाएन, र त्यो जहाजमा नै तिनीकहाँ फर्क्यो किनकि पानीले अझै पनि पूरै पृथ्वीलाई ढाकिरहेको थियो । तिनले आफ्नो हात पसारेर त्यसलाई समाती जहाजभित्र ल्याए ।¹⁰अरू सात दिन पर्खेर तिनले फेरि जहाजबाट त्यस ढुकुरलाई पठाइदिए ।¹¹साँझमा त्यो ढुकुर तिनीकहाँ फर्क्यो । हेर! त्यसको चुच्चोमा भर्खरै टिपिएको ताजा भद्राक्षको पात थियो । त्यसैले, पानी पृथ्वीबाट घटेछ भनी नोआले थाहा पाए ।¹²अरू सात दिन पर्खेर तिनले फेरि त्यस ढुकुरलाई पठाइदिए । त्यो फेरि फर्केर तिनीकहाँ आएन ।¹³नोआको छ सय एक वर्षको पहिलो महिनाको पहिलो दिनमा पृथ्वीबाट पानी सुक्यो । नोआले जहाजको छत खोलेर बाहिर हेरे र तिनले सुक्खा भूमि देखे ।¹⁴दोस्रो महिनाको सत्ताइसौँ दिनमा पृथ्वी सुक्खा भयो ।¹⁵परमेश्वरले नोआलाई भन्नुभयो, "तँ, तेरी पत्नी, तेरा छोराहरू र तेरा बुहारीहरू जहाजबाट निस्केर आओ ।¹⁷तँसित भएका सबै जीवित प्राणीहरू अर्थात् पंक्षीहरू, पशुहरू, पृथ्वीको सतहमा हरेक घसने प्राणीलाई तँसँगै बाहिर लिएर आइज ताकि तिनीहरू पृथ्वीमा प्रशस्त मात्रामा फल्दै-फुल्दै, वृद्धि हुँदै र भरिँदै जाऊन् ।"¹⁸त्यसैले नोआ आफ्ना छोराहरू, आफ्नी पत्नी र आफ्ना बुहारीहरूसँगै बाहिर निस्के ।¹⁹हरेक जीवित प्राणी, हरेक घसने जन्तु, हरेक पंक्षी र पृथ्वीमा चलहल गर्ने हरेक प्राणी तिनीहरूका आ-आफ्ना जात-जातअनुसार जहाजबाट बाहिर निस्के ।²⁰नोआले परमप्रभुको निम्ति एउटा वेदी बनाए । तिनले शुद्ध पशुहरू र शुद्ध पंक्षीहरूमध्ये केहीलाई लिई वेदीमा होमबलि चढाए ।²¹परमप्रभुले यसको सुगन्ध लिनुभएपछि आफ्नो मनमा भन्नुभयो, "मानव-जातिको हृदयको मनसाय बाल्यवस्थादेखि नै दुष्ट हुने भए तापनि म त्यसको कारणले गर्दा फेरि भूमिलाई श्राप दिनेछैन, न त मैले अहिले गरेजस्तै फेरि हरेक जीवित प्राणीलाई सर्वनाश गर्नेछु ।²²पृथ्वी रहुञ्जेलसम्म बीउ छर्ने र कटनी गर्ने समय, जाडो र गर्मी, ग्रीष्म र हिउँद अनि दिन र रातको अन्त्य हुनेछैन ।

9

¹त्यसपछि परमेश्वरले नोआ र तिनका छोराहरूलाई आशिष् दिनुभयो र भन्नुभयो, "फल्दै-फुल्दै, वृद्धि हुँदै र पृथ्वीमा भरिँदै जाओ ।²जमीनमा चलहल गर्ने हरेक जीवित प्राणी, आकाशका हरेक पंक्षी, जमीनमा घसने हरेक जन्तु र सपुद्रका सबै माछामाथि तिमीहरूको डर र त्रास रहनेछ । ती तिमीहरूका हातमा सुम्पिएका छन् ।³हरेक चलहल गर्ने प्राणी तिमीहरूका निम्ति भोजन हुनेछन् । मैले तिमीहरूलाई हरिया वनस्पतिहरू दिपजस्तै अब म तिमीहरूलाई सबै थोक दिन्छु ।⁴तर तिमीहरूले मासु त्यसको प्राण दिने रगतसमेत नखाओ ।⁵तर तिमीहरूले मासु त्यसको प्राण दिने रगतसमेत नखाओ ।⁶तर तिमीहरूको प्राण दिने रगतको साटो म लेखा लिनेछु । हरेक पशुबाट म प्राणको साटो लिनेछु । आफ्नो भाइको हत्या गर्ने हरेक मानिसको हातबाट म त्यस मानिसको प्राणको साटो लिनेछु ।⁷जसले मानिसको रगत बगाउँछ मानिसद्वारा नै त्यसको रगत बगाइनेछ, किनकि परमेश्वरले मानिसलाई आफ्नै स्वरूपमा बनाउनुभयो ।⁸तर तिमीहरूको प्राण दिने रगतको साटो म लेखा लिनेछु । हरेक पशुबाट म प्राणको साटो लिनेछु । आफ्नो भाइको हत्या गर्ने हरेक मानिसको हातबाट म त्यस मानिसको प्राणको साटो लिनेछु ।⁹जसले मानिसको रगत बगाउँछ मानिसद्वारा नै त्यसको रगत बगाइनेछ, किनकि परमेश्वरले मानिसलाई आफ्नै स्वरूपमा बनाउनुभयो ।¹⁰तिमीहरूचाहिँ पृथ्वीमा फल्दै-फुल्दै, वृद्धि हुँदै, फैलिँदै जाओ ।"¹¹तिमीहरूचाहिँ पृथ्वीमा फल्दै-फुल्दै, वृद्धि

हुँदै, फैलिँदै जाओ ।" ⁸त्यसपछि परमेश्वरले नोआ र तिनका छोराहरूलाई यसो भन्नुभयो, ⁹"मेरो कुरा सुन! तिमीहरू र तिमीहरूपछि आउने तिमीहरूका सन्तानहरू, ¹⁰तिमीहरूसँगै भएका हरेक जीवित प्राणी अर्थात् पंक्षीहरू, पालिने पशुहरू र जहाजबाट बाहिर आउनेदेखि पृथ्वीमा भएका हरेक जीवित प्राणीसित म मेरो करार स्थापित गर्दछु ।" ¹¹त्यसपछि परमेश्वरले नोआ र तिनका छोराहरूलाई यसो भन्नुभयो, ¹²"मेरो कुरा सुन! तिमीहरू र तिमीहरूपछि आउने तिमीहरूका सन्तानहरू, ¹³तिमीहरूसँगै भएका हरेक जीवित प्राणी अर्थात् पंक्षीहरू, पालिने पशुहरू र जहाजबाट बाहिर आउनेदेखि पृथ्वीमा भएका हरेक जीवित प्राणीसित म मेरो करार स्थापित गर्दछु । ¹⁴जलप्रलयको पानीद्वारा फेरि सबै प्राणी नष्ट गरिनेछैनन् भनी म मेरो करार तिमीहरूसित स्थापित गर्छु । पृथ्वीलाई सर्वनाश गर्ने जलप्रलय फेरि कहिल्यै आउनेछैन । ¹⁵परमेश्वरले भन्नुभयो, "पुस्तौंको निम्ति मेरो र तिमीहरूसार्थै हरेक जीवित प्राणीसित मैले जुन करार बाँध्छु, त्यसको चिन्ह यही हुन्छ ।" ¹⁶कि मैले बादलमा इन्द्रेणी राखेको छु, र यो मेरो र पृथ्वीको बीचमा करारको चिन्ह हुनेछ । ¹⁷परमेश्वरले भन्नुभयो, "पुस्तौंको निम्ति मेरो र तिमीहरूसार्थै हरेक जीवित प्राणीसित मैले जुन करार बाँध्छु, त्यसको चिन्ह यही हुन्छ ।" ¹⁸कि मैले बादलमा इन्द्रेणी राखेको छु, र यो मेरो र पृथ्वीको बीचमा करारको चिन्ह हुनेछ । ¹⁹मैले पृथ्वीमाथि बादल फिजाउँदा जब इन्द्रेणी देखा पर्छ ²⁰तब म मेरो करारलाई सम्झनेछु जुन करार मेरो र तिमीहरूसार्थै हरेक जीवित प्राणीको बीचमा बाँधिएको छ । जलप्रलयले फेरि कहिल्यै सबै प्राणीलाई सर्वनाश गर्नेछैन । ²¹मैले पृथ्वीमाथि बादल फिजाउँदा जब इन्द्रेणी देखा पर्छ ²²तब म मेरो करारलाई सम्झनेछु जुन करार मेरो र तिमीहरूसार्थै हरेक जीवित प्राणीको बीचमा बाँधिएको छ । जलप्रलयले फेरि कहिल्यै सबै प्राणीलाई सर्वनाश गर्नेछैन । ²³परमेश्वर र पृथ्वीमा रहेका सबै जीवित प्राणीबीच बाँधिएको नित्य रहिरहने करारको सम्झना गर्नलाई म बादलमा देखा पर्ने इन्द्रेणीलाई हेर्नेछु ।" ²⁴तब परमेश्वरले नोआलाई भन्नुभयो, "मेरो र पृथ्वीमा भएका सबै जीवित प्राणीको बीचमा मैले स्थापित गरेको करारको चिन्ह यही हो ।" ²⁵जहाजबाट बाहिर निस्केर आएका नोआका छोराहरू शेम, हाम र येपेत थिए । हाम कनानका पिता थिए । ²⁶यी तीन जना नोआका छोराहरू थिए, र यिनीहरूबाट नै समस्त पृथ्वी भरियो । ²⁷नोआ किसान हुन लागे, र तिनले दाखबारी लगाए । ²⁸दाखमद्य पिएर तिनी मात्तिए । तिनी आफ्नो पालमा नाङ्गै पल्टिरहेका थिए । ²⁹तब कनानका पिता हामले आफ्ना पिताको नाङ्गोपन देखे र बाहिर आएर दुवै दाजुलाई बताइदिए । ³⁰त्यसैले, शेम र येपेतले एउटा लबेदा लिएर त्यसलाई काँधमा हाले अनि पछिल्लिर सदै गएर तिनीहरूका पिताको नाङ्गोपन ढाकिदिए । तिनीहरूको अनुहार अर्कोपट्टि फर्ककाले तिनीहरूले आफ्ना पिताको नाङ्गोपन देखेनन् । ³¹नोआ आफ्नो मद्यको लतबाट उठेपछि तिनका कान्छा छोरोले तिनलाई के गरेका थिए भनी तिनलाई थाहा भयो । ³²त्यसैले तिनले भने, "श्रापित होस् कनान । त्यो आफ्ना दाजुहरूका कमाराहरूका पनि कमारा होस् ।" ³³तिनले यसो पनि भने, "शेमका परमेश्वर यहाँवे धन्यका होऊन्, र कनान त्यसको कमारो होस् ।" ³⁴परमेश्वरले येपेतको क्षेत्र वृद्धि गर्नुभएको होस् र त्यसले शेमका पालहरूमा बास गर्नुन् । कनान त्यसका कमारा होस् ।" ³⁵जलप्रलयपछि नोआ तीन सय पचास वर्ष बाँचे । ³⁶नोआको जम्मा उमेर नौ सय पचास वर्ष भयो, अनि तिनी मरे ।

10

¹यिनीहरू नोआका छोराहरूका सन्तानहरू थिए, अर्थात्, शेम, हाम, र येपेत । जलप्रलयपछि तिनीहरूका छोराहरू जन्मे । ²गोमेर, मागोग, मादे, यावान, तूबल, मेशेक र तीरास येपेतका छोराहरू थिए । ³अशकनज, रीपत र तोगर्मा गोमेरका छोराहरू थिए । ⁴एलीशाह, तर्शीश, किक्तीम र रोदानीम यावानका छोराहरू थिए । ⁵यिनीहरूबाट नै समुद्रतटवासी छुट्टिए र तिनीहरू आफ्नो वंशअनुसार आफ्नो जातिअनुरूप हरेक आ-आफ्नो भाषाअनुसार तिनीहरूको भूमितिर गए । ⁶कूश, मिश्रडम, पूत र कनान हामका छोराहरू थिए । ⁷सेबा, हवीला, सब्ता, रामाह र सब्तका कूशका छोराहरू थिए । शेबा र ददान रामाहका छोराहरू थिए । ⁸कूश निम्रोदका पिता बने, जो पृथ्वीमाथिका पहिलो विजेता थिए । ⁹तिनी परमप्रभुको सामु एक शक्तिशाली शिकारी बने । त्यसैले यसो भनियो, "परमप्रभुको सामु निम्रोदजस्तै एक शक्तिशाली सिकारी ।" ¹⁰तिनका राज्यहरूका सुरुका केन्द्रहरू शिनारको मुलुकका बाबेल, अक्कद र कल्नेह थिए । ¹¹तिनी त्यो भूमिबाट बाहिर अश्वुरतिर गए, र निनवे, रहोबोत-इर, कालह, ¹²र निनवे र कालह बीचमा पर्ने रेसेन निर्माण गरे । यो एउटा ठुलो सहर थियो । ¹³मिश्रडम लूदी, अनामी, लहाबी, नप्तूही ¹⁴पत्रुसी, कस्लूही (जसबाट पलिशतीहरू आए) र कप्तोरीहरूका पुर्खा बने । ¹⁵कनान तिनका जेठो छोरो, सीदोन, र हिती, ¹⁶साथै यबूसी, एमोरी, ¹⁷गिर्गाशी, हिट्वी, अरकी, सिनी, ¹⁸अर्वादी, समारी र हमातीहरूका पिता भए । त्यसपछि कनानीहरूका वंशहरू फैलिए । ¹⁹कनानीहरूको सिमाना सीदोनदेखि गारर जाने बाटोतिर गाजासम्म, र सदोम, गमोरा, अदमा र सबोयीम जाने बाटोतिर भएर लाशासम्म नै थियो । ²⁰तिनीहरूका वंशहरू र भाषाहरूअनुसार तिनीहरूको भूमिहरू र जातिहरूमा हामका छोराहरू यिनीहरू नै थिए । ²¹येपेतका दाजु शेमका पनि छोराहरू भए । शेम एबेरका सबै सन्तानहरूका पुर्खा थिए । ²²एलाम, अश्वुर, अर्पक्षद, लूद र अराम शेमका छोराहरू थिए । ²³ऊज, हुल, गेतेर र मेशेक अरामका छोराहरू थिए । ²⁴अर्पक्षद शेलहका पिता बने र शेलह एबेरका पिता बने । ²⁵एबेरका दुई जना छोरा भए । एक जना छोराको नाउँ पेलैग थियो, किनभने तिनको समयमा पृथ्वी विभाजित भयो । तिनको भाइको नाउँ योक्तान थियो । ²⁶योक्तान अल्मोदद, शेलेप, हसर्मवित, येरह, ²⁷हदोरम, ऊजाल, दिक्ला, ²⁸ओबाल, अबमाएल, शेबा, ²⁹ओपीर, हवीला योबाबका पिता बने । यी सबै योक्तानका छोराहरू थिए । ³⁰तिनीहरूका क्षेत्र मेशादेखि सपरा जाने बाटो, पूर्वका पहाडसम्म थियो । ³¹तिनीहरूका वंशहरू र भाषाहरूअनुसार तिनीहरूका भूमिहरू, जातिहरूअनुसार शेमका छोराहरू यिनीहरू नै थिए । ³²तिनीहरूका वंशवालीहरू र जातिहरूअनुसार नोआका छोराहरूका वंशहरू यिनै थिए । यी जातिहरूबाट नै जातिहरू छुट्टिए र जलप्रलयपछि पृथ्वीभरि गए ।

11

¹अब सारा पृथ्वीमा एउटै भाषा थियो र शब्दहरू पनि उही थिए । ²तिनीहरू पूर्वतिर जाँदा, तिनीहरूले शिनारको भूमिमा एउटा मैदान भेट्टाए र तिनीहरू त्यहीं बसे । ³तिनीहरूले आपसमा भने, "आओ, ईटहरू बनाऔं र तिनीहरूलाई राम्ररी पोलौं ।" तिनीहरूसँग ढुङ्गाको सट्टामा ईट थियो र हिलोको सट्टामा अलकत्रा थियो । ⁴तिनीहरूले भने, "आओ, हाम्रो निम्ति एउटा सहर बनाऔं र आकाश नै छुने एउटा धरहरा निर्माण गरौं अनि आफ्नो लागि नाउँ कमाऔं । यदि हामीले यसो गरेनौं भने हामी सारा पृथ्वीभरि छरपष्ट हुनेछौं ।" ⁵त्यसैले परमप्रभु परमेश्वर आदमका सन्तानहरूले निर्माण गरेको त्यो सहर र धरहरा हेर्न तल आउनुभयो । ⁶परमप्रभुले भन्नुभयो, "हेर, तिनीहरू एउटै भाषामा एउटै मानिसझैं छन् अनि तिनीहरूले यसो गर्न सुरु गरिरहेका छन्! चाडै नै तिनीहरूले गर्न चाहेको कुनै पनि कुरा तिनीहरूको निम्ति असम्भव हुनेछैन । ⁷आओ, हामी तल जाऔं र तिनीहरूका भाषा खलबलाइदिऔं, ताकि तिनीहरू एउटाले भनेको अर्काले बुझ्न नसक्नुन् ।" ⁸त्यसैले परमप्रभुले तिनीहरूलाई सारा पृथ्वीभरि छरपष्ट पार्नुभयो र तिनीहरूले त्यो सहर निर्माण गर्न छोडे । ⁹यसकारण, त्यसको नाउँ बाबेल राखियो, किनभने परमप्रभुले त्यहाँ सारा पृथ्वीको भाषा खलबलाउनुभयो अनि त्यहाँबाट नै परमप्रभुले तिनीहरूलाई सारा पृथ्वीभरि छरपष्ट पार्नुभयो । ¹⁰यिनीहरू शेमका सन्तानहरू थिए । जलप्रलयको दुई वर्षपछि शेम सय वर्षको हुँदा तिनी अर्पक्षदका पिता बने । ¹¹शेम अर्पक्षदका पिता भएपछि तिनी पाँच सय वर्षसम्म बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने । ¹²अर्पक्षद पैंतीस वर्षको हुँदा तिनी शेलहका पिता बने । ¹³अर्पक्षद शेलहका पिता भएपछि तिनी ४०३ वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने । ¹⁴शेलह तीस वर्षका हुँदा तिनी एबेरका पिता बने । ¹⁵शेलह एबेरका पिता भएपछि तिनी ४०३ वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने । ¹⁶एबेर चौतीस वर्षको हुँदा तिनी पेलैगका पिता बने । ¹⁷पेलैगका पिता भएपछि एबेर ४३० वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने । ¹⁸पेलैग तीस वर्षको हुँदा तिनी रऊका पिता बने । ¹⁹रऊका पिता भएपछि पेलैग २०९ वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने । ²⁰रऊ बत्तीस वर्षको हुँदा तिनी सरूगका पिता बने । ²¹सरूगका पिता भएपछि रऊ २०७ वर्ष बाँचे । तिनी अरू

छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने ।²²सुरूग तीस वर्षको हुँदा तिनी नाहोरका पिता बने ।²³नाहोरका पिता भएपछि सरूग दुई सय वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने ।²⁴नाहोर उन्नतीस वर्षको हुँदा तिनी तेरहका पिता बने ।²⁵तेरहको पिता बनेपछि नाहोर ११९ वर्ष बाँचे । तिनी अरू छोराहरू र छोरीहरूका पनि पिता बने ।²⁶तेरह सत्तरी वर्षको हुँदा तिनी अब्राम, नाहोर र हारानका पिता बने ।²⁷अब तेरहका सन्तानहरू यिनीहरू थिए । तेरह अब्राम, नाहोर र हारानका पिता बने अनि हारान लोतका पिता बने ।²⁸हारान तिनको पिता तेरहको सामु नै तिनको जन्म थलो, कल्दीहरूको ऊरमा मरे ।²⁹अब्राम र नाहोरले विवाह गरे र पत्नी ल्याए । अब्रामकी पत्नीको नाउँ साराई थियो र नाहोरकी पत्नीको नाउँ मिल्का थियो, तिनी हारानकी छोरी थिइन् अनि हारान मिल्का र यिस्काका पिता थिए ।³⁰अब सारा बाँझी थिइन्; तिनको कुनै बालबच्चाहरू थिएनन् ।³¹तेरहले तिनका छोरो अब्राम, हारानका छोरो लोत र तिनकी बुहारी साराई, तिनका छोरो अब्रामको पत्नीलाई लिएर कनानतिर जान तिनीहरूले सँगै कल्दीहरूको ऊर छोडे । तर तिनीहरू हारानमा आए र त्यहाँ नै बसे ।³²तेरह २०५ वर्ष बाँचे र तिनी हारानमा नै मरे ।

12

¹अब परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो, "तेरो देश, तेरा नातेदारहरू र तेरो पिताको घरानाबाट मैले तँलाई देखाउने मुलुकतिर जा ।²म तँलाई ठुलो जाति बनाउनेछु, र म तँलाई आशिष दिनेछु, र तेरो नाउँ महान हुनेछ र तँ आशिष हुनेछस् ।³तँलाई आशिष दिनेलाई म आशिष दिनेछु, तर तँलाई अनादर गर्ने जो कोहीलाई म सराप दिनेछु । तँद्वारा नै पृथ्वीका सबै परिवारहरूले आशिष पाउनेछन् ।⁴त्यसैले परमप्रभुले भन्नुभएबमोजिम अब्राम गए र लोत पनि तिनीसँगै गए । हारान छोडेर जाँदा अब्राम पचहत्तर वर्षका थिए ।⁵अब्रामले तिनकी पत्नी साराई, तिनका भतिजा लोत, तिनीहरूले हारानमा जम्मा गरेका सम्पत्ति र प्राप्त गरेका मानिसहरू सबै लगे । तिनीहरू कनानको भूमिमा जानलाई हिँडे र कनानको भूमिमा आइपुगे ।⁶अब्राम त्यो भूमि हुँदै शकेममा भएको मोरेको फलाँटको रुखसम्म गए । त्यस बेला त्यो भूमिमा कनानीहरू बस्थे ।⁷परमप्रभु अब्रामकहाँ देखा पर्नुभयो र भन्नुभयो, "यो भूमि म तेरा सन्तानहरूलाई दिनेछु ।" यसैले अब्रामले तिनीकहाँ देखा पर्नुहुने परमप्रभुको निम्ति एउटा वेदी बनाए ।⁸परमप्रभु अब्रामकहाँ देखा पर्नुभयो र भन्नुभयो, "यो भूमि म तेरा सन्तानहरूलाई दिनेछु ।" यसैले अब्रामले तिनीकहाँ देखा पर्नुहुने परमप्रभुको निम्ति एउटा वेदी बनाए ।⁹त्यहाँबाट तिनी बेथेलको पूर्वतिरको देशतिर गए, जहाँ तिनले बेथेललाई पश्चिमतिर र ऐलाई पूर्वतिर पारेर तिनको पाल टाँगे । त्यहाँ तिनले एउटा वेदी बनाए र परमप्रभुको नाउँको पुकारा गरे ।¹⁰अनि अब्राम यात्रा गर्दै नेगेवतिर गए ।¹¹त्यहाँबाट तिनी बेथेलको पूर्वतिरको देशतिर गए, जहाँ तिनले बेथेललाई पश्चिमतिर र ऐलाई पूर्वतिर पारेर तिनको पाल टाँगे । त्यहाँ तिनले एउटा वेदी बनाए र परमप्रभुको नाउँको पुकारा गरे ।¹²अनि अब्राम यात्रा गर्दै नेगेवतिर गए ।¹³त्यो भूमिमा अनिकाल लागेको थियो, यसैले अब्राम बस्नलाई मिश्रतिर गए, किनकि त्यो भूमिमा निकै अनिकाल लागेको थियो ।¹⁴तिनी मिश्र प्रवेश गर्न लाग्दा, तिनले आफ्नी पत्नी साराईलाई भने, "हेर, तिमी कति सुन्दरी स्त्री छौ भनी म जान्दछु ।¹⁵मिश्रीहरूले तिमीलाई देख्दा 'यो यसकी पत्नी हो' भन्नेछन् र तिनीहरूले मलाई मार्नेछन्, तर तिनीहरूले तिमीलाई चाहिँ जीवितै राख्नेछन् ।¹⁶त्यसैले तिमी मेरी बहिनी हो भनी तिमीले भन, ताकि तिम्रो कारण मेरो भलो होस् र तिम्रो कारण मेरो जीवन बाँचोस् ।¹⁷त्यसैले तिमी मेरी बहिनी हो भनी तिमीले भन, ताकि तिम्रो कारण मेरो भलो होस् र तिम्रो कारण मेरो जीवन बाँचोस् ।¹⁸अब्राम मिश्र प्रवेश गर्दा मिश्रीहरूले साराई अति सुन्दरी थिइन् भनी देखे ।¹⁹फारोका अधिकारीहरूले तिनलाई देखे र फारोको सामु तिनको प्रशंसा गरे र ती स्त्रीलाई फारोको घरानामा लगियो ।²⁰अब्राम मिश्र प्रवेश गर्दा मिश्रीहरूले साराई अति सुन्दरी थिइन् भनी देखे ।²¹फारोका अधिकारीहरूले तिनलाई देखे र फारोको सामु तिनको प्रशंसा गरे र ती स्त्रीलाई फारोको घरानामा लगियो ।²²फारोले तिनको खातिर अब्रामलाई राम्रो व्यवहार गरे र तिनलाई भेडा र गाईवस्तु, गधाहरू, सेवकहरू, सेविकाहरू, गधैनीहरू र ऊँटहरू दिए ।²³फारोले तिनको खातिर अब्रामलाई राम्रो व्यवहार गरे र तिनलाई भेडा र गाईवस्तु, गधाहरू, सेवकहरू, सेविकाहरू, गधैनीहरू र ऊँटहरू दिए ।²⁴अनि परमप्रभुले अब्रामकी पत्नी साराईको कारण फारो र तिनको परिवारमाथि ठुलो विपत्ति ल्याउनुभयो ।²⁵फारोले अब्रामलाई बोलाए र भने, "तिमीले मलाई यो के गरेको? तिनी तिम्री पत्नी थिइन् भनी मलाई किन बताएनौ?"²⁶अनि परमप्रभुले अब्रामकी पत्नी साराईको कारण फारो र तिनको परिवारमाथि ठुलो विपत्ति ल्याउनुभयो ।²⁷फारोले अब्रामलाई बोलाए र भने, "तिमीले मलाई यो के गरेको? तिनी तिम्री पत्नी थिइन् भनी मलाई किन बताएनौ?"²⁸तिनी मेरी बहिनी हुन् भनी तिमीले किन मलाई भन्यौ? त्यसैले मैले तिनलाई मेरी पत्नी बनाउन लगें। यसकारण, तिम्रो पत्नी यहीं छिन् । तिनलाई लेऊ र आफ्नो बाटो लाग ।²⁹अनि फारोले तिनको बारेमा आफ्ना मानिसहरूलाई आदेश दिए र तिनीहरूले तिनलाई तिनकी पत्नी र तिनीसँगै भएका सबै थोकसहित पठाए ।³⁰तिनी मेरी बहिनी हुन् भनी तिमीले किन मलाई भन्यौ? त्यसैले मैले तिनलाई मेरी पत्नी बनाउन मैले लगें। यसकारण, तिम्रो पत्नी यहीं छिन् । तिनलाई लेऊ र आफ्नो बाटो लाग ।³¹अनि फारोले तिनको बारेमा आफ्ना मानिसहरूलाई आदेश दिए र तिनीहरूले तिनलाई तिनकी पत्नी र तिनीसँगै भएका सबै थोकसहित पठाए ।

13 ¹अब्राम, तिनकी पत्नी र तिनीसँगै भएका सबै थोक लिएर मिश्रबाट नेगेवतिर गए । लोत पनि तिनीसँगै गए ।²अब्राम पशुहरू, चाँदी र सुनमा धेरै धनाढ्य थिए ।³तिनी नेगेवबाट बेथेलतिर गइरहे, जहाँ पहिले तिनको पाल थियो, त्यो बेथेल र एको बीचमा थियो ।⁴तिनी आफूले पहिले नै बनाएका वेदी भएको ठाउँमा गए । यहाँ तिनले परमप्रभुको नाउँको पुकारा गरे ।⁵अब अब्रामसँगै यात्रा गरिरहेका लोतका पनि भेडाबाख्राका बगाल, गाईवस्तुहरूका बथान र पालहरू थिए ।⁶तिनीहरू दुवै नजिकै रहनलाई जमीनले धान्न सकेन, किनभने तिनीहरूका सम्पत्ति अत्याधिक थियो, यसैले तिनीहरू सँगै बस्न सकेनन् ।⁷साथै अब्राम र लोतका गाईवस्तुहरूका गोठालाहरूबीच झगडा भयो । त्यसबेला त्यहाँ कनानीहरू र परिज्जीहरू बस्थे ।⁸यसैले अब्रामले लोतलाई भने, "तिमी र मबीच र तिम्रो र मेरा गोठालाहरूबीच झगडा नहोस्, आखिर हामी त परिवार नै हौं ।⁹के सारा भूमि तिम्रो सामु नै छैन र? तिमी जाऊ र मबाट अलग होऊ । यदि तिमी बायाँतिर गयी भने म दायाँतिर जानेछु । वा यदि तिमी दायाँतिर गयी भने म बायाँतिर जानेछु ।"¹⁰त्यसैले, लोतले वरिपरि हेरे, र यर्दनको बेंसीचाहिँ परमप्रभुको बाँयाँजस्तै, मिश्रदेशजस्तै सोअरसम्म नै सबैतिर पानीले राम्ररी भिजेको थियो । यो परमप्रभुले सदोम र गमोरा सर्वनाश गर्न अधिको कुरा थियो ।¹¹यसैले लोतले आफ्नो निम्ति यर्दनको बेंसी चुने र पूर्वतिर लागे अनि नातेदारहरू आपसमा छुटे ।¹²अब्राम कनानको भूमिमा नै बसे, र लोत मैदानका सहरहरूमा बसे । तिनले आफ्ना पालहरू सदोमसम्म नै टाँगेर बसे ।¹³सदोमका मानिसहरू परमप्रभु विरुद्धमा दुष्ट पापीहरू थिए ।¹⁴लोत तिनीबाट अलग भएपछि परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो, "तँ उभिएको ठाउँदेखि उत्तर, दक्षिण, पूर्व र पश्चिमतिर हेर् ।¹⁵तँले देखेका यी सबै भूमि, म तँलाई र तेरा सन्तानहरूलाई सदाको निम्ति दिनेछु ।¹⁶म तेरा सन्तानहरूलाई पृथ्वीका धूलो जतिकै प्रशस्त बनाउनेछु, त्यसैले कसैले पृथ्वीको धूलोलाई गन्न सक्छ भने मात्र तेरा सन्तानहरूलाई गन्न सक्नेछ ।¹⁷उठ, भूमिको चारैतिर हिँड, किनकि यो म तँलाई दिनेछु ।"¹⁸त्यसैले अब्रामले आफ्नो पाल उठाए र मग्नेका फलाँटका रूखहरू नजिकै बसोबास गरे, जुन हेब्रोनमा थियो र त्यहाँ परमप्रभुको निम्ति एउटा वेदी निर्माण गरे ।

14

¹यो अम्रापेल, एल्लासारका राजा अर्योक र एलाममा राजा कदोर्लाओमेर र गोयीमका राजा तिदालको समयमा भएको थियो ।²तिनीहरूले सदोमका राजा बेरा, गमोराका राजा बिर्शा, अद्दाका राजा शिनाब, सबोयिमका राजा शेमेबेर र बेलाका राजा (अर्थात् सोअरका) विरुद्ध युद्ध गरे ।³यी पछिल्ला पाँच जना राजाहरू सिद्दीम अर्थात् मृत सागरको बेंसीमा भेला भए ।⁴तिनीहरूले बाह्र वर्षसम्म कदोर्लाओमेरको सेवा गरे तर तेहाँ वर्षमा तिनीहरूले विद्रोह गरे ।⁵अनि चौधौँ वर्षमा, कदोर्लाओमेर र तिनीसित भएका राजाहरू आए र अस्तेरोत-केर्णममा रपाईहरूलाई, हाममा जूजीहरूलाई, शावेकियाँतैमा एमीहरूलाई, र होरीहरूलाई सेडरको पहाडी देशमा मरुभूमि नजिक रहेको एल-पारानसम्म आक्रमण गरे ।⁶र होरीहरूलाई सेडरको पहाडी देशमा मरुभूमि नजिक रहेको एल-पारानसम्म आक्रमण गरे ।⁷त्यसपछि तिनीहरू फर्के । र एन-

मिशपातमा (अर्थात् कादेशमा) आए अनि अमालेकीहरूका सबै देशहरू र हासेसोन-तामारमा बस्ने एमोरीहरूलाई पराजित गरे ।⁸ त्यसपछि सदोमका राजा, गमोराका राजा, अदमाका राजा, सबोयिमका राजा र बेला (अर्थात् सोअरका) राजा युद्ध गर्न⁹ एलामका राजा कदोर्लाओमेर, गोयीमका राजा तिदाल, शिनारका राजा अम्रापेल, एल्लासारका राजा अर्योक; पाँच राजाका विरुद्ध चार राजा निस्के अनि सिद्दीमको बेंसीमा तयार भए ।¹⁰ त्यसपछि तिनीहरू फर्के । र एन-मिशपातमा (अर्थात् कादेशमा) आए अनि अमालेकीहरूका सबै देशहरू र हासेसोन-तामारमा बस्ने एमोरीहरूलाई पराजित गरे ।¹¹ त्यसपछि सदोमका राजा, गमोराका राजा, अदमाका राजा, सबोयिमका राजा र बेला (अर्थात् सोअरका) राजा युद्ध गर्न¹² एलामका राजा कदोर्लाओमेर, गोयीमका राजा तिदाल, शिनारका राजा अम्रापेल, एल्लासारका राजा अर्योक; पाँच राजाका विरुद्ध चार राजा निस्के अनि सिद्दीमको बेंसीमा तयार भए ।¹³ सिद्दीमको बेंसी अलकत्राको धापले भरिएको थियो, र सदोम र गमोराका राजाहरू भागे, तिनीहरू त्यसमा खसे । बाँकी रहेकाहरू पहाडतिर भागे ।¹⁴ त्यसैले राजाहरूले सदोम र गमोराका सबै मालसामानहरू, तिनीहरूका रासनहरू लगे र आफ्नो बाटो लागे ।¹⁵ जब तिनीहरू गए । तिनीहरूले अब्रामका भाइका छोरा लोतलाई पनि तिनका सबै मालसामानसँगै लगे, जो सदोममा बसोबास गरिरहेका थिए ।¹⁶ त्यसैले राजाहरूले सदोम र गमोराका सबै मालसामानहरू, तिनीहरूका सबै खानेकुराहरू लगे र आफ्नो बाटो लागे ।¹⁷ जब तिनीहरू गए, तिनीहरूले अब्रामका भाइका छोरा लोतलाई पनि तिनका सबै मालसामानसँगै लगे, जो सदोममा बसोबास गरिरहेका थिए ।¹⁸ उम्केर आएका एक जनाले हिब्रू अब्रामलाई भने । तिनी एश्कोल र अनेरका भाइ मग्नेका फलाँटका रूखहरू नजिक बसिरहेका थिए, तिनीहरू सबै अब्रामका मित्रहरू थिए ।¹⁹ जब अब्रामले तिनका नातेदारलाई शत्रुहरूले कब्जा गरेको कुरा सुने, तिनले आफ्ना घरमा नै जन्मेका तालिम प्राप्त ३१८ जना मानिसहरू लिएर तिनले तिनीहरूलाई दानसम्म नै खेदे ।²⁰ उम्केर आएका एक जनाले हिब्रू अब्रामलाई भने । तिनी एश्कोल र अनेरका भाइ मग्नेका फलाँटका रूखहरू नजिक बसिरहेका थिए, तिनीहरू सबै अब्रामका मित्रहरू थिए ।²¹ जब अब्रामले तिनका नातेदारलाई शत्रुहरूले कब्जा गरेको कुरा सुने, तिनले आफ्ना घरमा नै जन्मेका तालिम प्राप्त ३१८ जना मानिसहरू लिएर तिनले तिनीहरूलाई दानसम्म नै खेदे ।²² तिनले आफ्ना मानिसहरूलाई राती तिनीहरू विरुद्ध समूह-समूहमा विभाजन गरे र तिनीहरूलाई आक्रमण गरे अनि तिनीहरूलाई होबासम्म खेदे, जुन दमस्कसको उत्तर पर्थे ।²³ तिनले आफ्ना सबै सम्पत्तिहरू पनि फिर्ता ल्याए र तिनका नातेदार र तिनका मालसामानहरू साथै महिलाहरू र अन्य मानिसहरू पनि ल्याए ।²⁴ अब्रामले कदोर्लाओमेर र तिनीसँग भएका राजाहरूलाई पराजित गरेर फर्केपछि, सदोमका राजा तिनलाई भेट्न शावेको (अर्थात् राजाको बेंसी) बेंसीमा गए ।²⁵ शालेमका राजा मल्कीसेदेकेले रोटी र दाखमद्य लिएर आए । तिनी सर्वोच्च परमेश्वरका पूजाहारी थिए ।²⁶ तिनले तिनलाई यसो भन्दै आशिष दिए, "स्वर्ग र पृथ्वी सृष्टि गर्नुहुने परमेश्वरले अब्रामलाई आशिष दिनुभएको होस् ।²⁷ सर्वोच्च परमेश्वर धन्यको होऊन्, जसले तिम्रा शत्रुहरूलाई तिम्रा हातमा सुम्पनुभएको छ ।" तब अब्रामले तिनका सबै थोकको दशांश तिनलाई दिए ।²⁸ सदोमका राजाले अब्रामलाई भने, "मानिसहरू मलाई देऊ र सबै मालसामानहरू आफैले लैजाऊ ।" अब्रामले सदोमका राजालाई भने, "मैले परमप्रभु, सर्वोच्च परमेश्वर, स्वर्ग र पृथ्वीका सृष्टिकर्ता परमप्रभुमा शपथ खाएको छु, ²⁹ मैले तपाईंबाट एउटा धागो, जुत्ताको फित्ता वा कुनै पनि कुरा लिनेछैन, ताकि 'मैले अब्रामलाई धनी बनाएको छु' भनी तपाईंले कहिल्यै भन्न सक्नुहुनेछैन ।³⁰ मैले जवान मानिसहरूले खाएका र मसँग गएका मानिसहरूका भाग बाहेक कुनै कुरा लिनेछैन । आनेर, एश्कोल र मग्नेले आफ्ना भाग लेऊन् ।

15

¹यी सबै कुराहरू भएपछि दर्शनमा अब्रामकहाँ यसो भन्ने परमप्रभुको वचन आयो, "अब्राम, नडराऊ । म तेरो ढाल, तेरो धेरै महान् इनाम हुँ ।" ²अब्रामले भने, "हे परमप्रभु, तपाईंले मलाई के दिनुहुन्छ र? किनभने म सन्तानविहीन रहिरहेको छु र मेरो घरको उत्तराधिकार दमस्कसको एलीएजर हुनेछ ।" ³अब्रामले भने, "हेर्नुहोस्, तपाईंले मलाई कुनै पनि सन्तान नदिनुभएको हुनाले मेरो घरमा जन्मेको नै मेरो उत्तराधिकार हुन्छ!" ⁴हेर्नुहोस्, त्यसपछि यसो भन्ने परमप्रभुको वचन तिनीकहाँ आयो, "यो मानिस तेरो उत्तराधिकार हुनेछैन; तर तेरो शरीरबाट जन्मिने नै तेरो उत्तराधिकारी हुनेछ ।" ⁵अनि उहाँले तिनलाई बाहिर ल्याउनुभयो र भन्नुभयो, "आकाशतिर हेर् र यदि तँले ताराहरूलाई गन्न सक्छस् भने गनु ।" अनि उहाँले तिनलाई भन्नुभयो, "तेरा सन्तानहरू पनि यस्तै हुनेछन् ।" ⁶तिनले परमप्रभुमा विश्वास गरे र उहाँले यसलाई तिनको धार्मिकताको रूपमा गन्नुभयो । ⁷उहाँले तिनलाई भन्नुभयो, "म परमप्रभु हुँ, जसले यो भूमि तँलाई अधिकार गर्न दिन कल्दीहरूका ऊरबाट निकालेर ल्याएँ ।" ⁸तिनले उहाँलाई भने, "हे परमप्रभु परमेश्वर, मैले यो प्राप्त गर्नेछु भनी मैले कसरी थाहा पाउनेछु?" ⁹तब उहाँले तिनलाई भन्नुभयो, "मलाई तीन वर्षको एउटा कोरली, तीन वर्षको बाछ्राको एउटा पाठी, तीन वर्षको एउटा थुमा, एउटा ढुकुर र एउटा परेवाको बचेरो ले ।" ¹⁰तिनले ती सबै उहाँकहाँ ल्याए र तिनीहरूलाई दुई-दुई प्याक गरेर काटे अनि हरेक प्याकलाई आमनेसामने गरी राखे, तर पंक्षीहरूलाई चाहिँ तिनले दुई प्याक पारेनन् । ¹¹शिकारी चराहरू सिनोहरूमाथि झम्टिदा अब्रामले तिनीहरूलाई धपाए । ¹²शिकारी चराहरू सिनोहरूमाथि झम्टिदा अब्रामले तिनीहरूलाई धपाए । ¹³त्यसपछि घाम डुब्न लाग्दा अब्राम मस्त निद्रामा परे र हेर, तिनलाई घोर र डरलाग्दो अन्धकारले छोप्यो । ¹⁴त्यसपछि परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो, "निश्चय गरी जान तेरा सन्तानहरू तिनीहरू अर्काको मुलुकमा प्रवासी हुनेछन् र तिनीहरूलाई चार सय वर्षसम्म दास बनाइनेछ र अत्याचार गरिनेछ ।" ¹⁵त्यसपछि घाम डुब्न लाग्दा अब्राम मस्त निद्रामा परे र हेर, तिनलाई घोर र डरलाग्दो अन्धकारले छोप्यो । ¹⁶त्यसपछि परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो, "निश्चय गरी जान तेरा सन्तानहरू तिनीहरू अर्काको मुलुकमा प्रवासी हुनेछन् र तिनीहरूलाई चार सय वर्षसम्म दास बनाइनेछ र अत्याचार गरिनेछ ।" ¹⁷तिनीहरूले सेवा गरेको देशको मैले न्याय गर्नेछु र त्यसपछि तिनीहरू प्रशस्त धन-सम्पत्तिहरूसहित निस्केर आउनेछन् । ¹⁸तर तँचाहिँ तेरा पिता-पुर्खाहरूकहाँ शान्तिमा जानेछस् र तँलाई वृद्धवस्था गाडिनेछस् । ¹⁹तिनीहरू चौथो पुस्तामा फेरि यहाँ आउनेछन्, किनकि एमोरीहरूको अधर्मको सिमा अझै पुगेको छैन ।" ²⁰तिनीहरू चौथो पुस्तामा फेरि यहाँ आउनेछन्, किनकि एमोरीहरूको अधर्मको सिमा अझै पुगेको छैन ।" ²¹सूर्य अस्ताउँदा र साँझ पर्दा, हेर, धूवाँ आइरहेको मकल र बलिरहेको आगोको ज्वाला ती प्याकहरूका बिच भएर गयो । ²²त्यसै दिन परमप्रभुले यसो भनेर अब्रामसँग कराए बाँध्नुभयो, "म तेरा सन्तानहरूलाई यसैद्वारा यो भूमि दिन्छु, जुन मिश्रादेखि महानदी अर्थात् युफ्रेटिससम्म छ- ²³केनीहरू, कनज्जीहरू, कदोनीहरू, ²⁴हित्तीहरू, परिज्जीहरू, रपाईहरू, ²⁵एमोरीहरू, कनानीहरू, गिर्गाशीहरू र यबूसीहरू ।" ²⁶सूर्य अस्ताउँदा र साँझ पर्दा, हेर, धूवाँ आइरहेको मकल र बलिरहेको आगोको ज्वाला ती प्याकहरूका बिच भएर गयो । ²⁷त्यसै दिन परमप्रभुले यसो भनेर अब्रामसँग कराए बाँध्नुभयो, "म तेरा सन्तानहरूलाई यसैद्वारा यो भूमि दिन्छु, जुन मिश्रादेखि महानदी अर्थात् युफ्रेटिससम्म छ- ²⁸केनीहरू, कनज्जीहरू, कदोनीहरू, ²⁹हित्तीहरू, परिज्जीहरू, रपाईहरू, ³⁰एमोरीहरू, कनानीहरू, गिर्गाशीहरू र यबूसीहरू ।

16

¹अब अब्रामकी पत्नी साराईले तिनको निम्ति कुनै सन्तान जन्माएकी थिइन्, तर तिनकी हागार नाम गरेकी एउटी मिश्री कमारी थिई ।² त्यसैले साराईले अब्रामलाई भनिन्, "हेर्नुहोस्, परमप्रभुले मलाई कुनै सन्तान दिनुभएको छैन । जानुहोस् मेरी कमारीसँग सुत्नुहोस् । सायद त्यसद्वारा मैले सन्तान प्राप्त गर्नेछु ।" अब्रामले साराईको कुरा माने ।³ अब्राम कनानमा बसेको दस वर्षपछि साराईले आफ्नी मिश्री कमारी हागारलाई अब्रामकी पत्नी हुनलाई दिइन् ।⁴ त्यसैले अब्रामले हागारसँग सम्बन्ध राखे र त्यो गर्भवती भई । जब त्यसले आफू गर्भवती भएको थाहा पाई, त्यसले आफ्नी मालिकनीलाई अपमानको दृष्टिले हेर्न थाली ।⁵ त्यसैले अब्रामले हागारसँग सम्बन्ध राखे र त्यो गर्भवती भई । जब त्यसले आफू गर्भवती भएको थाहा पाई, त्यसले आफ्नी मालिकनीलाई अपमानको दृष्टिले हेर्न थाली ।⁶ त्यसपछि साराईले अब्रामलाई भनिन्, "ममाथि भएको यो खराबी तपाईंको कारणले हो । मैले मेरी कमारी तपाईंको अँगालोमा दिएँ, अनि जब त्यसले आफू गर्भवती भएको चाल पाई, त्यसको दृष्टिमा म तुच्छ भएँ । परमप्रभुले

तपाईं र मेरो बीचमा इन्साफ गर्नु ।" ⁶तर अब्रामले साराईलाई भने, "हेर, तिमी कम्पनी तिमी शक्तिमा छे, तिमीलाई जे उत्तम लाग्छ त्यही गर ।" त्यसैले साराईले त्यससँग कठोर व्यवहार गरिन्, अनि त्यो तिनीदेखि भागी ।⁷ त्यसपछि साराईले अब्रामलाई भनिन्, "ममाथि भएको यो खराबी तपाईंको कारणले हो । मैले मेरी कम्पनी तपाईंको अँगालोमा दिएँ, अनि जब त्यसले आफू गर्भवती भएको चाल पाई, त्यसको दृष्टिमा म तुच्छ भएँ । परमप्रभुले तपाईं र मेरो बीचमा इन्साफ गर्नु ।" ⁸तर अब्रामले साराईलाई भने, "हेर, तिमी कम्पनी तिमी हातमा छे, तिमीलाई जे उत्तम लाग्छ त्यही गर ।" त्यसैले साराईले त्यससँग कठोर व्यवहार गरिन्, अनि त्यो तिनीदेखि भागी ।⁹ परमप्रभुका दूतले त्यसलाई उजाड-स्थानमा भएको पानीको मूल नजिकै भेट्टाए । त्यो मूल शूरतिर जाने बाटोमा पर्छ । ¹⁰तिनले सोधे, "साराईकी कम्पनी हागर, तँ कहाँबाट आइस् र कहाँ जाँदैछेस्?" त्यसले जवाफ दिई, "म मेरी मालिकनी साराईदेखि भाग्दैछु ।"¹¹ परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने, "फर्केर तेरी मालिकनीकहाँ जा र तिनको अधिकारमा समर्पित भएर बस् ।" ¹²त्यसपछि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने, "म तेरा सन्तानहरूलाई औधी बढाउनेछु, कि तिनीहरू गन् नै नसकिने गरी धेरै हुनेछन् ।"¹³ त्यसपछि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने, "म तेरा सन्तानहरूलाई औधी बढाउनेछु, कि तिनीहरू गन् नै नसकिने गरी धेरै हुनेछन् ।" ¹⁴परमप्रभुका दूतले यो पनि भने, "हेर, तँ गर्भवती भएकी छेस् र एउटा छोरो जन्माउनेछेस्, र तँले त्यसको नाम इश्माएल राख्नेछेस् किनकि परमप्रभुले तेरो दुःख सुन्नुभएको छ । मानिसहरूमा त्यो एउटा जङ्गली गधाझैं हुनेछ ।" ¹⁵त्यो हरेक मानिसको विरुद्धमा खडा हुनेछ, र हरेक मानिस त्यसको विरुद्धमा लाग्नेछ, र आफ्ना सबै दाजुभाइहरूबाट अलग बस्नेछ ।"¹⁶ परमप्रभुका दूतले यो पनि भने, "हेर, तँ गर्भवती भएकी छेस् र एउटा छोरो जन्माउनेछेस्, र तँले त्यसको नाम इश्माएल राख्नेछेस् किनकि परमप्रभुले तेरो दुःख सुन्नुभएको छ । मानिसहरूमा त्यो एउटा जङ्गली गधाझैं हुनेछ ।" ¹⁷त्यो हरेक मानिसको विरुद्धमा खडा हुनेछ, र हरेक मानिस त्यसको विरुद्धमा लाग्नेछ, र आफ्ना सबै दाजुभाइहरूबाट अलग बस्नेछ ।"¹⁸ त्यसपछि त्यसले आफूसँग बात गर्नुहुने परमप्रभुका दूतलाई यो नाउँ दिई, "तपाईं मलाई देख्नुहुने परमेश्वर हुनुहुन्छ," किनकि त्यसले भनी, "के उहाँले मलाई देखिसक्नुभएपछि पनि म उहाँलाई साँच्चै देखिरहन्छु?" ¹⁹त्यसैले त्यस इनारको नाउँ बेअर-लहै-रोड राखियो, हेर, त्यो कादेश र बेरेदको बीचमा पर्छ ।²⁰ हागारले अब्रामको छोरो जन्माई, अनि हागारले जन्माएको छोरोको नाम अब्रामले इश्माएल राखे ।²¹ हागारले अब्रामको निम्ति छोरो जन्माउँदा अब्राम छयासी वर्षका थिए ।

17

¹अब्राम उनान्सय वर्षको हुँदा परमप्रभु तिनीकहाँ देखा पर्नुभयो र तिनलाई भन्नुभयो, "म सर्वशक्तिमान् परमेश्वर हुँ । मेरो सामु हिँड, र निर्दोष हो ।" ²त्यसपछि मेरो र तेरो बीचको आफ्नो करार म पक्का गर्नेछु, र तँलाई अत्यन्तै वृद्धि गराउनेछु ।"³ अब्राम जमीनमा घोप्टो परे अनि परमेश्वर तिनसँग यसो भनेर बोल्नुभयो, ⁴"हेर, निश्चय नै मेरो करार तँसँगै छ । तँ धेरै जातिहरूका पिता बन्नेछस् ।" ⁵अब उप्रान्त तेरो नाम अब्राम हुनेछैन, तर अब्राम हुनेछ । किनकि म तँलाई धेरै जातिका पिता हुनलाई नियुक्त गर्छु । ⁶म तँलाई अत्यन्तै फल्दो-फुल्दो तुल्याउनेछु, र तँबाट धेरै जातिहरू बनाउनेछु । तँबाट राजाहरू उत्पन्न हुनेछन् ।⁷ अब उप्रान्त तेरो नाम अब्राम हुनेछैन, तर अब्राम हुनेछ । किनकि म तँलाई धेरै जातिका पिता हुनलाई नियुक्त गर्छु । ⁸म तँलाई अत्यन्तै फल्दो-फुल्दो तुल्याउनेछु, र तँबाट धेरै जातिहरू बनाउनेछु । तँबाट राजाहरू उत्पन्न हुनेछन् । ⁹तँ र तँपछिका तेरा सन्तानका परमेश्वर हुनलाई तेरो र मेरो र तँपछिका तेरा सन्तानको बीचमा सधैं रहिरहने करार म स्थापित गर्नेछु । ¹⁰तँ बसेको देश अर्थात् सारा कनान तँ र तँपछि आउने तेरा सन्तानलाई सधैंको निम्ति अधिकारको रूपमा दिनेछु, र म तिनीहरूका परमेश्वर हुनेछु ।"¹¹ त्यसपछि परमेश्वरले अब्रामलाई भन्नुभयो, "तँलेचाहिँ मेरो करार पालन गर्नुपर्छ, तँ र तँपछिका तेरा सन्तानहरूले तिनीहरूका पुस्तौंसम्म ।" ¹²यो मेरो र तेरो र तँपछि आउने तेरा सन्तानहरूका बीचमा भएको तिमीहरूले पालन गर्नुपर्ने मेरो करार हो: तिमीहरूका बीचमा भएका हरेक पुरुषको खतना हुनुपर्छ । ¹³तिमीहरूको खलडीको खतना हुनुपर्छ । मेरो र तिमीहरूको बीचको करारको चिन्ह यही हुनेछ । ¹⁴तिमीहरूको खलडीको खतना हुनुपर्छ । मेरो र तिमीहरूको बीचको करारको चिन्ह यही हुनेछ । ¹⁵तिमीहरूको खलडीको खतना हुनुपर्छ । मेरो र तिमीहरूको बीचको करारको चिन्ह यही हुनेछ । ¹⁶तिमीहरूका पुस्तौंसम्म तिमीहरूमा आठ दिन पुगेका हरेक पुरुषको खतना गरिनुपर्छ । यसमा तेरो घरमा जन्मेका र तेरो सन्तान नभए पनि विदेशीबाट दाम हालेर किनेका व्यक्ति पनि पर्दछन् । ¹⁷तेरो घरमा जन्मेका र तेरो पैसाले किनेका सबैको खतना हुनेपर्छ । यसरी मेरो करार तिमीहरूको शरीरमा सधैं रहिरहने करार हुनेछ । ¹⁸खलडीको खतना नगरिएको पुरुष उसका मानिसहरूबाट बहिष्कार गरिनेछ । त्यसले मेरो करार भङ्ग गरेको छ ।"¹⁹ तिमीहरूका पुस्तौंसम्म तिमीहरूमा आठ दिन पुगेका हरेक पुरुषको खतना गरिनुपर्छ । यसमा तेरो घरमा जन्मेका र तेरो सन्तान नभए पनि विदेशीबाट दाम हालेर किनेका व्यक्ति पनि पर्छन् । ²⁰तेरो घरमा जन्मेका र तेरो पैसाले किनेका सबैको खतना हुनेपर्छ । यसरी मेरो करार तिमीहरूको शरीरमा सधैं रहिरहने करार हुनेछ । ²¹खलडीको खतना नगरिएको पुरुष त्यसका मानिसहरूबाट बहिष्कार गरिनेछ । त्यसले मेरो करार भङ्ग गरेको छ ।"²² परमेश्वरले अब्रामलाई भन्नुभयो, "तेरी पत्नी साराईलाई चाहिँ अबदेखि साराई भनेर नबोलाउनु । तर त्यसको नाउँ सारा हुनेछ ।" ²³म त्यसलाई आशिष् दिनेछु, र त्यसद्वारा म तँलाई एउटा छोरो दिनेछु । म त्यसलाई आशिष् दिनेछु, र त्यो जाति-जातिहरूकी आमा हुनेछे । जाति-जातिहरूका राजाहरू त्यसबाट उत्पन्न हुनेछन् ।"²⁴ त्यसपछि अब्राम जमीनमा घोप्टो परेर हाँसे, अनि मनमनै यसो भने, "के सय वर्षको मानिसबाट सन्तान जन्मन सक्छ र? नब्बे वर्ष पुगेकी साराले कसरी सन्तान जन्माउन सकिन्छ र?" ²⁵अब्रामले परमेश्वरलाई भने, "इश्माएल नै तपाईंको आशिष्मा बाँचिरहे त हुन्छ!" ²⁶अब्रामले परमेश्वरलाई भने, "इश्माएल नै तपाईंको आशिष्मा बाँचिरहे त हुन्छ!" ²⁷परमेश्वरले भन्नुभयो, "होइन, तर तेरी पत्नी साराले तेरो निम्ति एउटा छोरो जन्माउनेछे, र तँले त्यसको नाउँ इसहाक राख्नु । सधैं रहिरहने करारको रूपमा म त्यससित र त्यसपछि आउने त्यसका सन्तानसित मेरो करार स्थापित गर्नेछु ।" ²⁸इश्माएलको विषयमा मैले तेरो बिन्ती सुनें । हेर, म त्यसलाई आशिष् दिनेछु, र त्यसलाई फल्दो-फुल्दो बनाएर प्रशस्त गरी त्यसको वृद्धि गर्नेछु । त्यो बाह्र जातिका अगुवाहरूका पिता हुनेछ, र त्यसलाई म ठुलो जाति बनाउनेछु ।"²⁹ परमेश्वरले भन्नुभयो, "होइन, तर तेरी पत्नी साराले तेरो निम्ति एउटा छोरो जन्माउनेछे, र तँले त्यसको नाउँ इसहाक राख्नु । सधैं रहिरहने करारको रूपमा म त्यससित र त्यसपछि आउने त्यसका सन्तानसित मेरो करार स्थापित गर्नेछु ।" ³⁰इश्माएलको विषयमा मैले तेरो बिन्ती सुनें । हेर, म त्यसलाई आशिष् दिनेछु, र त्यसलाई फल्दो-फुल्दो बनाएर प्रशस्त गरी त्यसको वृद्धि गर्नेछु । त्यो बाह्र जातिका अगुवाहरूका पिता हुनेछ, र त्यसलाई म ठुलो जाति बनाउनेछु ।" ³¹तर मेरो करार त म इसहाकसँग स्थापित गर्नेछु, जसलाई साराले अर्को वर्ष यही समयमा तँबाट जन्माउनेछे ।"³² तनीसँग कुरा गरिसक्नुभएपछि परमेश्वर अब्रामदेखि छुट्टिनुभयो ।³³ तनीसँग कुरा गरिसक्नुभएपछि परमेश्वर अब्रामदेखि छुट्टिनुभयो । ³⁴त्यसपछि अब्रामले आफ्नो छोरो इश्माएल, र आफ्नो घरमा जन्मेका, र दाम हालेर किनेका सबै, परमेश्वरले भन्नुभएबमोजिम त्यसै दिन आफ्नो घरका सबै पुरुषहरूका खलडीको खतना गरे । ³⁵त्यसपछि अब्रामले आफ्नो छोरो इश्माएल, र आफ्नो घरमा जन्मेका, र दाम हालेर किनेका सबै, परमेश्वरले भन्नुभएबमोजिम त्यसै दिन आफ्नो घरका सबै पुरुषहरूका खलडीको खतना गरे । ³⁶तिनको खलडीको खतना गर्दा अब्राम उनान्सय वर्षका थिए । ³⁷तिनको छोरो इश्माएलचाहिँ आफ्नो खलडीको खतना गर्दा तेह्र वर्षका थिए । ³⁸अब्राम र इश्माएल दुवैको खतना एकै दिनमा भयो । ³⁹तिनको घरमा जन्मेका र विदेशीबाट दाम हालेर किनेका सबै पुरुषहरूको खतना तिनको खतनासँगै भयो । ⁴⁰तिनको खलडीको खतना गर्दा अब्राम उनान्सय वर्षका थिए । ⁴¹तिनको छोरो इश्माएलचाहिँ आफ्नो खलडीको खतना गर्दा तेह्र वर्षका थिए । ⁴²अब्राम र इश्माएल दुवैको खतना एकै दिनमा भयो । ⁴³तिनको घरमा जन्मेका र विदेशीबाट दाम हालेर किनेका सबै पुरुषहरूको खतना तिनको खतना सँगै भयो ।

18

दिउँसोको गर्मीमा मग्रेका फलौटका रुखहरू छेउमा भएको आफ्नो पालको ढोकामा अब्राहाम बसेको बेला परमप्रभु तिनीकहाँ देखा पर्नुभयो ।¹ तिनले आफ्ना आँखा उठाएर हेरे, र तिनले आफ्नो सामु तीन जना मानिस उभिरहेका देखे । तिनीहरूलाई देखेपछि तिनी पालको ढोकाबाट भेट गर्नलाई दौडेर गए, र भूँसम्म निहुरे दण्डवत् गरे ।² तिनले भने, “प्रभु, यदि तपाईंको नजरमा मैले निगाह पाएको छु भने, आफ्नो सेवकलाई छोडेर नजानुहोस् ।³ केही पानी ल्याउन दिनुहोस्, र तपाईंहरू आफ्ना गोडा धुनुहोस्, र यही रुखमुनि आराम गर्नुहोस् ।⁴ मलाई केही खानेकुरा ल्याउन दिनुहोस्, ताकि तपाईंहरूको थकाइ मरोस् । त्यसपछि तपाईंहरू आफ्नो बाटो जान सक्नुहुन्छ, किनभने तपाईंहरू आफ्नो सेवककहाँ आउनुभएको छ ।” तिनीहरूले भने, “तिमीले भनेअनुसार गर ।”⁵ तब अब्राहाम तुरुन्तै पालमा साराकहाँ गएर भने, “चाँडो पाँच पाथी मसिनो पिठो ल्याई मुछेर रोटी बनाऊ ।”⁶ अब्राहाम बथानतिर दौडेर गए, र एउटा कलिलो र असल बाछो लिएर सेवकलाई दिए, र त्यसलाई हतारमा तयार गर्न लागे ।⁷ तिनले दही र दूध र त्यो तयार गरिएको बाछोको मासु लगेर तिनीहरूका सामु टक्र्याए । तिनीहरूले खाँदा तिनी तिनीहरूकै नजिक रूखमुनि उभिए ।⁸ तिनीहरूले तिनलाई सोधे, “तेरी पत्नी सारा कहाँ छे?” तिनले जवाफ दिए, “त्यहीँ पालमा छिन् ।”⁹ परमप्रभुले भन्नुभयो, “वसन्त ऋतुमा म निश्चय नै तँकहाँ फर्किआउनेछु, र हेर, तेरी पत्नी साराले एक जना छोरो जन्माउनेछे ।” साराले चाहिँ उहाँको पछिल्लिर भएको ढोकाबाट यो कुरो सुनिरहेकी थिइन् ।¹⁰ अब अब्राहाम र सारा वृद्ध थिए र तिनीहरूको उमेर ढल्किसकेको थियो । साराको बच्चा जन्माउने उमेर बितिसकेको थियो ।¹¹ यसकारण सारा मनमनै यसो भन्दै हाँसिन्, “म वृद्ध भइसकेकी छु, र मेरा स्वामी पनि वृद्ध भइसक्नुभएको छ, के अब मैले यो सुख पाउनेछु र?”¹² तब परमप्रभुले अब्राहामलाई भन्नुभयो, “बुढेसकालमा मैले छोराछोरी पाउँछु र भनेर सारा किन हाँसी?”¹³ परमप्रभुको निम्ति कुनै कुरो कठिन छ र? वसन्त ऋतुमा मैले तोकैको समयमा म तँकहाँ फर्किआउनेछु । अर्को वर्ष यही समयमा साराको एक जना छोरा हुनेछ ।”¹⁴ त्यसपछि साराले इन्कार गर्दै यसो भनिन्, “म हाँसिँ ।” किनकि तिनी डराइन् । तर उहाँले जवाफ दिनुभयो, “होइन, तँ हाँसेकै होस् ।”¹⁵ तब ती पुरुषहरू उठे र सदोमतिर तल हेरे । अब्राहाम अलि परसम्म तिनीहरूलाई बिदा गर्न गए ।¹⁶ तर परमप्रभुले भन्नुभयो, “मैले गर्न लागेको काम के अब्राहामबाट लुकाए राख्छु?”¹⁷ अब्राहामबाट एउटा ठुलो र शक्तिशाली जाति बन्नेछ, र त्यसद्वारा नै पृथ्वीका सबै जातिहरूले आशिष पाउनेछन् ।¹⁸ किनकि मैले त्यसलाई आफ्ना छोराछोरीहरू र घरानालाई धर्म र न्याय गरेर परमप्रभुको मार्ग पालन गर्नलाई आज्ञा देओस् भनेर छानेको छु, ताकि परमप्रभुले अब्राहामलाई भन्नुभएको कुरा पूरा गर्नुभएको होस् ।¹⁹ तब परमप्रभुले भन्नुभयो, “सदोम र गमोराको विरुद्धमा उठेको आवाज धेरै ठुलो, र तिनीहरूका पाप साह्रै गम्भीर भएको कारण²⁰ मकहाँ आएको त्यसको विरुद्धको आवाजअनुसार तिनीहरूले गरेका छन् कि छैनन् भन्ने कुरा हेर्नलाई म तल जानेछु । होइन रहेछ भने मलाई थाहा हुनेछ ।”²¹ यसकारण ती पुरुषहरू त्यहाँबाट सदोमतिर गए, तर अब्राहामचाहिँ परमप्रभुको सामु उभिरहे ।²² तब अब्राहामले नजिक गएर भने, “के तपाईंले धर्मीहरूलाई पनि दुष्टहरूसँगै नष्ट गर्नुहुनेछे?”²³ तब अब्राहामले नजिक गएर भने, “के तपाईंले धर्मीहरूलाई पनि दुष्टहरूसँगै नष्ट गर्नुहुनेछे?”²⁴ सायद त्यस सहरमा पचास धर्मी जन छन् होला । के त्यसमा भएका पचास धर्मी जनका निम्ति त्यस सहरलाई नजोगाएर नष्ट पार्नुहुनेछे र?²⁵ धर्मीलाई पनि दुष्टलाई जस्तै व्यवहार गरेर दुष्टका साथमा धर्मी जनलाई मार्ने काम तपाईंबाट टाढा रहोस् । यस्तो कुरा तपाईंबाट टाढा रहोस्! सारा पृथ्वीका न्यायकर्ताले न्यायोचित काम गर्नुहुन्छ र?²⁶ परमप्रभुले भन्नुभयो, “सदोम सहरभित्र पचास धर्मी जन पाएँ भने म तिनीहरूका खातिर सारा सहरलाई छोडिदिनेछु ।”²⁷ सायद त्यस सहरमा पचास धर्मी जन छन् होला । के त्यसमा भएका पचास धर्मी जनका निम्ति त्यस सहरलाई नजोगाएर नष्ट पार्नुहुनेछे र?²⁸ धर्मीलाई पनि दुष्टलाई जस्तै व्यवहार गरेर दुष्टका साथमा धर्मी जनलाई मार्ने काम तपाईंबाट टाढा रहोस् । यस्तो कुरा तपाईंबाट टाढा रहोस्! सारा पृथ्वीका न्यायकर्ताले न्यायोचित काम गर्नुहुन्छ र?²⁹ परमप्रभुले भन्नुभयो, “सदोम सहरभित्र पचास धर्मी जन पाएँ भने म तिनीहरूका खातिर सारा सहरलाई छोडिदिनेछु ।”³⁰ अब्राहामले जवाफ दिएर भने, “हेर्नुहोस्, म केवल माटो र खरानी मात्र भएर पनि मेरा परमप्रभुसँग कुरा गर्न आँट गरेको छु ।³¹ यदि त्यहाँ पाँच कम पचास जना धर्मी जन रहेछन् भने? केवल पाँच मात्र घटी भएको कारण तपाईं सारा सहरलाई नै नाश गर्नुहुनेछे?” त्यसपछि उहाँले भन्नुभयो, “यदि मैले त्यहाँ पैंतालीस पाएँ भने म त्यो नाश गर्नेछेँ ।”³² यदि त्यहाँ पाँच कम पचास जना धर्मी जन रहेछन् भने? केवल पाँच मात्र घटी भएको कारण तपाईं सारा सहरलाई नै नाश गर्नुहुनेछे?” त्यसपछि उहाँले भन्नुभयो, “यदि मैले त्यहाँ पैंतालीस पाएँ भने म त्यो नाश गर्नेछेँ ।”³³ तिनले फेरि उहाँसँग बोल्दै भने, “यदि त्यहाँ चालीस रहेछन् भने?” उहाँले भन्नुभयो, “चालीस जनाका खातिर पनि म त्यसो गर्नेछेँ ।”³⁴ तिनले भने, “परमप्रभु रिसानी नहोस् ताकि म अझै बोल्न सकूँ । सायद त्यहाँ तीस जना पाइन्छन् होला?” उहाँले भन्नुभयो, “त्यहाँ तीस जना नै पाएँ भने पनि म त्यसो गर्नेछेँ ।”³⁵ तिनले फेरि उहाँसँग बोल्दै भने, “यदि त्यहाँ चालीस रहेछन् भने?” उहाँले भन्नुभयो, “चालीस जनाका खातिर पनि म त्यसो गर्नेछेँ ।”³⁶ तिनले भने, “परमप्रभु रिसानी नहोस् ताकि म अझै बोल्न सकूँ । सायद त्यहाँ तीस जना पाइन्छन् होला?” उहाँले भन्नुभयो, “त्यहाँ तीस जना नै पाएँ भने पनि म त्यसो गर्नेछेँ ।”³⁷ तिनले भने, “हेर्नुहोस्, मैले मेरा परमप्रभुसँग कुरा गर्न आँट गरेको छु! सायद त्यहाँ बीस जना पाइन्छन् होला ?” उहाँले भन्नुभयो, “बीस जनाका खातिर पनि म त्यसलाई नाश गर्नेछेँ ।”³⁸ तिनले भने, “हेर्नुहोस्, मैले मेरा परमप्रभुसँग कुरा गर्न आँट गरेको छु! सायद त्यहाँ बीस जना पाइन्छन् होला?” उहाँले भन्नुभयो, “बीस जनाका खातिर पनि म त्यसलाई नाश गर्नेछेँ ।”³⁹ तिनले भने, “परमप्रभु रिसानी नहोस्! अब अन्तिम एक पल्ट बोल्नेछु । सायद त्यहाँ दस जना पाइन्छन् होला?” उहाँले भन्नुभयो, “दश जनाका खातिर पनि म त्यो नाश गर्नेछेँ ।”⁴⁰ अब्राहामसित कुरा गरिसक्ने बित्तिकै परमप्रभु गडहाल्लुभयो, र अब्राहामचाहिँ आफ्नो घर फर्के ।⁴¹ तिनले भने, “परमप्रभु रिसानी नहोस्! अब अन्तिम एक पल्ट बोल्नेछु । सायद त्यहाँ दस जना पाइन्छन् होला?” उहाँले भन्नुभयो, “दश जनाका खातिर पनि म त्यो नाश गर्नेछेँ ।”⁴² अब्राहामसित कुरा गरिसक्ने बित्तिकै परमप्रभु गडहाल्लुभयो, र अब्राहामचाहिँ आफ्नो घर फर्के ।

19

साँझमा लोत सदोमको मूल ढोकामा बसिरहेका बेला दुई स्वर्गदूतहरू सदोममा आए । तिनीहरूलाई देखेपछि लोत भेट गर्न उठे, र आफ्नो मुहारलाई भूँसम्म निहुराएर दण्डवत् गरे । तिनले भने “मेरा मालिक, म बिन्ती गर्छु, कि आफ्नो सेवकको घरभित्र आउनुहोस्, आजको रात यहीं बिताउनुहोस्, र आफ्ना पाउ धुनुहोस् । त्यसपछि बिहान सबैरे उठेर तपाईंहरू आफ्नो बाटो लाम्न सक्नुहुन्छ ।” तिनीहरूले जवाफ दिए, “होइन, हामी सहरको चोकमा नै रात बिताउनेछौं ।”² तर तिनले तिनीहरूलाई ज्यादै आग्रह गरे, त्यसैकारण तिनीहरू तिनीसँगै घरभित्र प्रवेश गरे । तिनले भोजनमा खमिर नराखेको रोटी तयार गरे, र तिनीहरूले खाए ।³ तर तिनीहरू सुत्नअघि सदोम सहरका सबै युवा र जवान, सहरका सबै भागबाट सबै मानिसहरू आएर त्यस घरलाई घेरे ।⁴ तिनीहरूले लोतलाई बोलाएर भने, “साँझ तिमीकहाँ आएका मानिसहरू कहाँ छन्? उनीहरूलाई बाहिर हामीकहाँ ल्याऊ, ताकि हामी तिनीहरूसँग सुत्न सकौं ।”⁵ तिनीहरूले लोतलाई बोलाएर भने, “साँझ तिमीकहाँ आएका मानिसहरू कहाँ छन्? तिनीहरूलाई बाहिर हामीकहाँ ल्याऊ, ताकि हामी तिनीहरूसँग सुत्न सकौं ।”⁶ यसैकारण लोत ढोकाबाट बाहिर मानिसहरूकहाँ निस्के र आफू निस्केपछि ढोका थुनिदिए । तिनले भने, “मेरा भाइहरू, म बिन्ती गर्छु, यस्तो दुष्ट काम नगर्नुहोस् । हेर्नुहोस्, मेरा दुई छोरी छन् जो कुनै मानिससँग सुतेका छैनन् । म बिन्ती गर्छु, मेरा छोरीहरूलाई तपाईंहरूकहाँ ल्याउन दिनुहोस्, र तपाईंहरूको नजरमा जे असल लाग्छ तिनीहरूसँग त्यही गर्नुहोस् । केवल यी मानिसहरूलाई केही नगर्नुहोस्, किनभने तिनीहरू मेरो छतको छायामुनि आएका पाहुना हुन् ।”⁷ यसैकारण लोत ढोकाबाट बाहिर मानिसहरूकहाँ निस्के र आफू निस्केपछि ढोका थुनिदिए । तिनले भने, “मेरा भाइहरू, म बिन्ती गर्छु, यस्तो दुष्ट काम नगर्नुहोस् । हेर्नुहोस्, मेरा दुई छोरी छन् जो कुनै मानिससँग सुतेका छैनन् । म बिन्ती गर्छु, मेरा छोरीहरूलाई तपाईंहरूकहाँ ल्याउन दिनुहोस्, र तपाईंहरूको नजरमा जे असल लाग्छ तिनीहरूसँग त्यही गर्नुहोस् । केवल यी मानिसहरूलाई केही नगर्नुहोस्, किनभने तिनीहरू मेरो छतको छायामुनि आएका पाहुना हुन् ।”⁸ तिनीहरूले भने, “पछि हट्!” तिनीहरूले यसो पनि भने, “यो यहाँ विदेशी भएर बस्न आएको थियो, र अहिले हाम्रो न्यायकर्ता भएको छ! अब हामी तिनीहरूलाई भन्दा

तैलाई नाराओ व्यवहार गर्नेछौं ।” तिनीहरूले ती मानिसहरू र लोतको विरुद्धमा दबाव दिए, र ढोका भत्काउनको निम्ति नजिक आए ।¹⁰तर ती मानिसहरूले आफ्ना हात निकालेर लोतलाई तिनीहरूसँगै घरभित्र ताने र ढोका बन्द गरिदिए ।¹¹त्यसपछि लोतका पाहुनाहरूले घरको ढोकाबाहिर भएका मानिसहरू, जवान र वृद्ध दुवैलाई प्रहार गरी अन्धा बनाइदिए, र तिनीहरू ढोका खोज्ने प्रयास गर्दा-गर्दै थके ।¹²त्यसपछि ती मानिसहरूले लोतलाई भने, “के तिमीकहाँ अरु कोही छन्? ज्वाइँ, छोराहरू, छोरीहरू, र यस सहरमा तिम्रा जो कोही छन्, सबैलाई यस सहरबाट बाहिर लैजाऊ ।”¹³किनभने हामीले यो ठाउँलाई नष्ट गर्न लागेका छौं, किनभने परमप्रभुको अधि यस सहरको विरुद्धमा दोषहरू यति ठुला भएका छन्, कि उहाँले हामीलाई यस सहरलाई नष्ट पार्न पठाउनुभएको छ ।”¹⁴लोत बाहिर गए, र तिनले आफ्ना छोरीहरूलाई विवाह गर्न प्रतिज्ञा गरेका ज्वाइँहरूसँग यसो भने, “छिट्टै, यस ठाउँबाट निस्किएहाल, किनकि परमप्रभुले यस सहरलाई नष्ट पार्न लाग्नुभएको छ ।” तर तिनका ज्वाइँहरूलाई तिनले ठट्टा गरेझैं लाग्यो ।¹⁵जब झिसमिसे बिहान भयो, ती स्वर्गदूतहरूले लोतलाई यसो भने, “जाऊ, यहाँ भएका तिम्री पत्नी र तिम्रा छोरीहरूलाई लैजाऊ, र यस सहरको दण्डमा तिमी नष्ट हुनेछैनौ ।”¹⁶तर तिनले अलमल गर्न थाले । त्यसैकारण ती मानिसहरूले लोत, तिनकी पत्नी, र तिनका दुई छोरीका हातहरू समाते, किनभने परमप्रभु तिनीप्रति दयालु हुनुहुन्थ्यो । तिनीहरूले तिनीहरू सबैलाई बाहिर निकाले, र सहरबाहिर पठाए ।¹⁷जब तिनीहरूले तिनीहरूलाई बाहिर निकाले, ती मानिसहरूमध्ये एकजनाले भने, “आफ्नो प्राण बचाउनको निम्ति भाग! पछाडि फर्की नहेर, वा कतै समतल ठाउँमा नबस । पहाडहरूतिर भाग र तिमीहरू नष्ट हुनेछैनौ ।”¹⁸लोतले तिनीहरूलाई भने, “होइन, मेरा मालिकहरू! तपाईंका दृष्टिमा तपाईंको सेवकले कृपा पाएको छ, र मेरो प्राण बचाउनको निम्ति ममाथि तपाईंहरूले ठुलो दया देखाउनुभएको छ, तर म पहाडहरूतिर भाग्न सकिदैं, किनभने ममाथि विपत्ति आइलाग्नेछ र म मर्नेछु ।”¹⁹हेर्नुहोस्, त्यहाँको सहर भाग्नको निम्ति नजिक छ, र त्यो सानो पनि छ । कृपया, मलाई त्यहाँ भाग्न दिनुहोस् (के त्यो सानोचाहिँ होइन र?), र मेरो जीवन बच्नेछ ।”²⁰तिनले तिनलाई भने, “ठीक छ, म तिम्रो यो अनुरोध पनि पूरा गर्नेछु र तिमीले उल्लेख गरेको त्यस सहर म नष्ट गर्दैं ।”²¹छिटो गर! त्यहाँ भाग, किनकि तिमी त्यहाँ नपुगेसम्म म केही गर्न सकिदैं ।” यसैकारण त्यस सहरलाई सोअर भनियो ।²²लोत सोअर पुग्दा घाम उदाइसकेको थियो ।²³त्यसपछि परमप्रभुले सदोम र गमोरामाथि आकाशबाट गन्धक र आगो बर्साउनुभयो ।²⁴उहाँले ती सहरहरू, सबै समतल भूमि, र ती सहरहरूका बासिन्दाहरू, र भूमिमा उब्जेका सबै बिरुवाहरूलाई नष्ट पार्नुभयो ।²⁵तर लोतकी पत्नीले पछाडि फर्केर हेरेरिन्, जो तिनको पछि-पछि थिइन्, र तिनी नुनको ढिक्का बनिन् ।²⁶अब्राहाम बिहान सबेरै उठे र तिनी परमप्रभुको सामु उभिएको ठाउँमा गए ।²⁷तिनले सदोम र गमोरातर्फ र सबै समतल भूमिमा हेरे । तिनले त्यस भूमिबाट भट्टीको धुवाँझैं माथितिर धुवाँ आइरहेको देखे ।²⁸अब्राहाम बिहान सबेरै उठे र तिनी परमप्रभुको सामु उभिएको ठाउँमा गए ।²⁹तिनले सदोम र गमोरातर्फ र सबै समतल भूमिमा हेरे । तिनले त्यस भूमिबाट भट्टीको धुवाँझैं माथितिर धुवाँ आइरहेको देखे ।³⁰परमेश्वरले समतल भूमिका सहरहरूलाई नष्ट गर्नुभएपछि, उहाँले अब्राहामलाई सम्झनुभयो । उहाँले लोतले बसोबास गरेका सहरहरूलाई नष्ट गर्नुहुँदा, लोतलाई त्यस विनाशको माझबाट बाहिर निकाल्नुभयो ।³¹परमेश्वरले समतल भूमिका सहरहरूलाई नष्ट गर्नुभएपछि, उहाँले अब्राहामलाई सम्झनुभयो । उहाँले लोतले बसोबास गरेका सहरहरूलाई नष्ट गर्नुहुँदा, लोतलाई त्यस विनाशको माझबाट बाहिर निकाल्नुभयो ।³²तर लोत आफ्ना दुई छोरीसँग सोअरबाट पहाडहरूमा बसोबास गर्न गए, किनकि तिनी सोअरमा बस्न डराए । यसैकारण, तिनी र तिनका दुई छोरीहरू एउटा गुफामा बसे ।³³जेठीले कान्छीलाई भनिन्, “हाम्रा बुबा वृद्ध भएका छन्, र सारा संसारको रीतिअनुसार हामीसँग सुत्ने कहीं पनि कोही मानिस छैन ।”³⁴आऊ, हाम्रो बुबालाई मद्य पिउन लगाऔं, अनि हाम्रो बुबाको वंशलाई बिस्तार गर्न हामी उहाँसँग सुत्ौं ।”³⁵यसैकारण त्यस रात तिनीहरूले आफ्ना बुबालाई मद्य पिउन लगाए । त्यसपछि जेठीचाहिँ भित्र गइन् र आफ्ना बुबासँग सुतिन् । तिनी कहिले सुतिन् र कहिले उठिन् भन्ने तिनलाई पत्तो नै भएन ।³⁶अर्को दिन जेठीले कान्छीलाई भनिन्, “सुन, गएको रात म मेरो बुबासँग सुतें । आजको रातमा पनि उहाँलाई मद्य पिउन लगाऔं, र हाम्रो बुबाको वंश विस्तार गर्नको निम्ति तिमी गएर उहाँसँग सुत ।”³⁷यसैकारण, तिनीहरूले आफ्ना बुबालाई त्यस रात पनि मद्य पिउन लगाए, र कान्छीचाहिँ गएर तिनीसँग सुतिन् । तिनी कहिले सुतिन् र कहिले उठिन् भन्ने तिनलाई पत्तो नै भएन ।³⁸यसैकारण, तिनीहरूले आफ्ना बुबालाई त्यस रात पनि मद्य पिउन लगाए, र कान्छीचाहिँ गएर तिनीसँग सुतिन् । तिनी कहिले सुतिन् र कहिले उठिन् भन्ने तिनलाई पत्तो नै भएन ।³⁹यसरी लोतका दुवै छोरीहरू आफ्ना बुबाबाट गर्भवती भइन् ।⁴⁰जेठीले एउटा छोरो जन्माइन्, र त्यसको नाउँ मोआब राखिन् । तिनी वर्तमान समयका मोआबीहरूका पुर्खा भए ।⁴¹कान्छी छोरीले पनि एउटा छोरा जन्माइन्, र त्यसको नाउँ बेन-अमी राखिन् । तिनी वर्तमान समयका अम्मोनीहरूका पुर्खा भए ।⁴²कान्छी छोरीले पनि एउटा छोरा जन्माइन्, र त्यसको नाउँ बेन-अमी राखिन् । तिनी वर्तमान समयका अम्मोनीहरूका पुर्खा भए ।

20

¹अब्राहाम त्यहाँबाट नेगेवको भूमितर्फ गए, र कादेश र शूरको बीचमा बसे । तिनी गरारमा बसोबास गर्ने एक विदेशी थिए ।²अब्राहामले आफ्नी पत्नी साराको बारेमा यस्तो भनेका थिए, “यिनी मेरी बहिनी हुन् ।” यसैकारण गरारका राजा अबीमेलेकले सारालाई मानिसहरू पठाई आफूकहाँ ल्याए ।³तर परमप्रभु राती अबीमेलेकको सपनामा आउनुभयो, र तिनलाई भन्नुभयो, “सुन्, तैले आफ्नो साथमा ल्याएको स्त्रीको कारण तँ श्रापित भएको छस्, किनकि त्यो अरु कसैकी पत्नी हो ।”⁴अबीमेलेक तिनको नजिक गएका थिएनन् र तिनले भने, “परमप्रभु के तपाईंले धार्मिक जातिलाई पनि मार्नुहुन्छ र? के त्यो आफैँले मलाई ‘यिनी मेरी बहिनी हुन्’ भनेर भनेको थिएन र? त्यस स्त्रीले पनि, ‘तिनी मेरा दाजु हुन्’ भनेर भनेकी थिई । मेरो हृदयको इमान्दारी र मेरा निर्दोष हातद्वारा मैले यो गरेको हुँ ।”⁵त्यसपछि परमप्रभुले तिनलाई सपनामा भन्नुभयो, “हो, यो मलाई पनि थाहा छ, कि तैले आफ्नो हृदयको इमान्दारीमा यो गरिस्, र मैले नै तैलाई मेरो विरुद्ध पाप गर्नबाट बचाउँ । यसैकारण मैले तैलाई त्यस स्त्रीलाई छुन दिदैं ।”⁶यसैकारण, त्यस मानिसकी पत्नीलाई फर्काइद, किनभने त्यो एउटा अगमवक्ता हो । त्यसले तेरो निम्ति प्रार्थना गर्नेछ, र तँ बाँच्नेछस् । तर यदि तैले त्यसलाई फर्काइदैन भने, यो थाहा गर्, कि तँ र तेरा सबै निश्चय नै मर्नेछन् ।”⁷अबीमेलेक बिहानै उठे र आफ्ना सबै सेवकहरूलाई बोलाए । तिनले यी सबै कुरा ती मानिसहरूलाई बताए, र तिनीहरू धेरै डराए ।⁸त्यसपछि अबीमेलेकले अब्राहामलाई बोलाएर भने, “तिमीले यो हामीलाई के गन्थ्यौ? मैले तिम्रो विरुद्धमा के पाप गरेको थिएँ जसको कारण तिमीले ममाथि र मेरो राज्यमाथि यति ठुलो पाप ल्यायौ? तिमीले मसित गर्न नहुने काम गन्थ्यौ ।”⁹अबीमेलेकले अब्राहामलाई भने, “के कुराले तिमीलाई यस्तो काम गर्न लगायो?”¹⁰अब्राहामले भने, “किनभने यस ठाउँमा निश्चय नै परमप्रभुको कुनै भय छैन र तिनीहरूले मलाई मेरी पत्नीको कारणले मार्नेछन् भनी मैले विचार गरेँ ।”¹¹हुन त यिनी मेरो बुबाकी छोरी मेरी बहिनी हुन्, तर यिनी मेरी आमाकी छोरी होइनन्, र यिनी मेरी पत्नी भइन् ।¹²जब परमप्रभुले मलाई मेरो बुबाको घर त्यागेर एक ठाउँदेखि अर्को ठाउँ यात्रा गर्न लगाउनुभयो, मैले तिनलाई भने, ‘तिमी मेरी पत्नी भएकी कारणले हामी जाने हरेक ठाउँमा, मेरो विषयमा ‘तिनी मेरा दाजु हुन्’ भन्ने बताएर तिमीले मेरो निम्ति विश्वसनीयता देखाउनु ।”¹³त्यसपछि अबीमेलेकले अब्राहामलाई भेडाहरू, गोरुहरू, र कमारा-कमारीहरू दिए । तिनले अब्राहामकी पत्नी सारालाई पनि तिनीकहाँ फर्काइदिए ।¹⁴त्यसपछि अबीमेलेकले अब्राहामलाई भेडाहरू, गाईवस्तुहरू, र कमारा-कमारीहरू दिए । तिनले अब्राहामकी पत्नी सारालाई पनि तिनीकहाँ फर्काइदिए ।¹⁵अबीमेलेकले भने, “हेर, मेरो भूमि तिम्रै अधि छ । जहाँ तिमीलाई मनपर्छ त्यहीँ बस ।”¹⁶सारालाई तिनले भने, “हेर, मैले तिम्रो दाजुलाई चाँदीका हजार सिक्काहरू दिएका छु । तिमीसँग भएका सबैका आँखामा तिम्रो विरुद्धमा भएका सबै दोष ढाक्न मैले यो गरेको हुँ, र सबैको अधि तिमीलाई पूर्ण रूपमा सही ठहराएको छु ।”¹⁷अबीमेलेकले भने, “हेर, मेरो भूमि तिम्रै अधि छ । जहाँ तिमीलाई मनपर्छ त्यहीँ बस ।”¹⁸सारालाई तिनले भने, “हेर, मैले तिम्रो दाजुलाई चाँदीका हजार सिक्काहरू दिएका छु । तिमीसँग भएका सबैका आँखामा तिम्रो विरुद्धमा भएका सबै दोष ढाक्न मैले यो गरेको हुँ, र सबैको अधि तिमीलाई पूर्ण रूपमा सही ठहराएको छु ।”¹⁹त्यसपछि अब्राहामले

परमेश्वरसँग प्रार्थना गरे, र उहाँले अबीमेलेक, तिनकी पत्नी, र तिनका कमारीहरूलाई निको पार्नुभयो र तिनीहरूले छोराछोरी जन्माउन सके ।¹⁸किनभने अब्राहामकी पत्नी साराको कारण अबीमेलेकको घरानाका सबै स्त्रीलाई परमप्रभुले बाँझी बनाउनुभएको थियो ।

21

¹आफूले भन्नुभएअनुसार परमप्रभुले सारालाई ध्यान दिनुभयो, र आफूले प्रतिज्ञा गर्नुभएँ उहाँले साराको निम्ति गर्नुभयो ।²सारा गर्भवती भइन् र अब्राहामको वृद्ध अवस्थामा परमप्रभुले तिनलाई भन्नुभएकै समयमा तिनको निम्ति एउटा छोरो जन्माइन् ।³आफू र साराबाट जन्मेको आफ्नो छोरोको नाउँ अब्राहामले इसहाक राखे ।⁴परमप्रभुले आज्ञा गर्नुभएँ आफ्नो छोरो आठ दिनको हुँदा अब्राहामले तिनको खतना गरिदिए ।⁵आफ्नो छोरो जन्मिँदा अब्राहाम समय वर्षका थिए ।⁶साराले भनिन्, “परमप्रभुले मलाई हाँसो दिनुभएको छ । सुन्नेहरू हरेक मसँगै हाँस्नेछन् ।”⁷तिनले फेरि भनिन्, “साराले छोराछोरी हेरचाह गर्नेछे भनेर अब्राहामलाई कसले भन्नेथियो र, तर तिनको वृद्ध अवस्थामा मैले तिनको निम्ति एउटा छोरो जन्माएकी छु!”⁸त्यो बालक बढ्दै गयो र त्यसले दूध खान छोड्यो, र इसहाकले दूध खान छोडेको दिन अब्राहामले एउटा ठुलो भोजको आयोजना गरे ।⁹मिश्री हागारले अब्राहामबाट जन्माएकी छोरोले ठट्टा गरिरहेको साराले देखिन् ।¹⁰त्यसैकारण तिनले अब्राहामलाई भनिन्, “त्यस कमारी स्त्री र त्यसको छोरोलाई बाहिर निकालिदिनुहोस्, किनकि त्यस कमारी स्त्रीको छोरो मेरो छोरो इसहाकसँगै उत्तराधिकारी बन्नेछैन ।”¹¹आफ्नो छोरोको कारण यो कुरा अब्राहामको निम्ति धेरै दुःखदायी थियो ।¹²तर परमेश्वरले अब्राहामलाई भन्नुभयो, “त्यो केटो र तेरी कमारी स्त्रीको निम्ति दुःख नमान् । यस विषयमा साराले तँलाई भनेका सबै कुराहरू तँले सुन्, किनकि इसहाकद्वारा नै तेरा सन्तानहरूको नाम रहनेछ ।¹³त्यस कमारी स्त्रीको छोरोबाट पनि म एउटा जाति तयार गर्नेछु किनकि त्यो तेरै सन्तान हो ।”¹⁴अब्राहाम सबै उठे, अनि रोटी र पानीको एउटा मशक लिएर हागारको काँधमा राखिदिए । तिनले बालकलाई तिनकै साथमा दिएर पठाए । तिनी त्यहाँबाट गइन् र बेशेबाको उजाड-स्थानमा भौँतारिन् ।¹⁵जब मशकको पानी सकियो, तिनले बालकलाई एउटा पोथ्रोमुनि छोडिन् ।¹⁶त्यसपछि तिनी त्यस बालकबाट केही दूरी, करिब एउटा काँडले पार गर्ने दूरीमा गएर बसिन् र भनिन्, “मैले यस बालकको मृत्यु हेर्न नपरोस् ।” त्यस बालकबाट केही दूरीमा बसेर तिनले आफ्नो सोर उचालिन् र रोइन् ।¹⁷परमेश्वरले त्यस बालकको सोर सुन्नुभयो, र स्वर्गबाट परमेश्वरको एउटा दूतले हागारलाई बोलाएर भने, “हागार, तँलाई के कुराले सताइरहेको छ? नडरा, किनकि त्यस बालक भएको ठाउँबाट त्यसको सोर परमेश्वरले सुन्नुभएको छ ।”¹⁸उठ्, त्यस बालकलाई उठा, र त्यसलाई उत्साहित गरा, किनकि म त्यसबाट एउटा महान् जाति खडा गर्नेछु ।¹⁹त्यसपछि परमेश्वरले तिनका आँखा खोलिदिनुभयो, र तिनले पानीको एउटा कुवा देखिन् । तिनी गएर त्यस मशकमा पानी भरिन्, अनि बालकलाई पानी दिइन् ।²⁰परमेश्वर त्यस बालकसँग हुनुहुन्थ्यो, र त्यो हुर्कियो । त्यो उजाड-स्थानमै बस्थ्यो र एउटा धनुर्धारी बन्यो ।²¹त्यो पारानको उजाड-स्थानमा बस्दा, त्यसकी आमाले त्यसको निम्ति मिश्रबाट एउटा पत्नी ल्याइदिइन् ।²²त्यस समय अबीमेलेक र तिनका सेनापति पीकोलले अब्राहामलाई यसो भने, “तिमीले गर्ने सबै कुरामा परमेश्वर तिमीसँगै हुनुहुन्छ ।²³त्यसैकारण अब मसँग यहाँ परमेश्वरको सामु प्रतिज्ञा गर, कि तिमीले म, मेरा सन्तति र मेरा सन्तानहरूसँग कुनै छल गर्नेछैनौ । मैले तिमीलाई प्रतिज्ञामा जस्तो विश्वसनीयता देखाएँ तिमीले पनि त्यस्तै विश्वसनीयता म, र तिमी बसोबास गर्दै आएको यस भूमिप्रति देखाउनु ।”²⁴अब्राहामले भने, “म प्रतिज्ञा गर्छु ।”²⁵अब्राहामले अबीमेलेकसँग तिनका सेवकहरूले तिनीबाट खोसेका पानीको कुवाको विषयमा पनि गुनासो गरे ।²⁶अबीमेलेकले भने, “यो काम कसले गर्नु मलाई थाहा भएन । तिमीले यस विषयमा मलाई पहिले नै भनेनौ, र मैले यसबारे आजसम्म केही सुनेको छैन ।”²⁷त्यसैकारण अब्राहामले भेडाहरू र गाई-गोरुहरू अबीमेलेकलाई दिए, र तिनीहरूले प्रतिज्ञा गरे ।²⁸अबीमेलेकले भने, “यो काम कसले गर्नु मलाई थाहा भएन । तिमीले यस विषयमा मलाई पहिले नै भनेनौ, र मैले यसबारे आजसम्म केही सुनेको छैन ।”²⁹त्यसैकारण अब्राहामले भेडाहरू र गाई-गोरुहरू अबीमेलेकलाई दिए, र तिनीहरूले करार बाँधे ।³⁰त्यसपछि आफ्नो बगालबाट अब्राहामले सातवटा पाठी छुट्ट्याए ।³¹अबीमेलेकले अब्राहामलाई भने, “तिमीले छुट्ट्याएर राखेको यी सात पाठीको अर्थ के हो?”³²तिनले जवाफ दिए, “यो कुवा मैले खनेको हुँ भनी साक्षी होस् भनेर यी सात पाठी तपाईंले मेरा हातबाट प्राप्त गर्नुहुनेछ ।”³³त्यसपछि आफ्नो बगालबाट अब्राहामले सातवटा पाठी छुट्ट्याए ।³⁴अबीमेलेकले अब्राहामलाई भने, “तिमीले छुट्ट्याएर राखेको यी सात पाठीको अर्थ के हो?”³⁵तिनले जवाफ दिए, “यो कुवा मैले खनेको हुँ भनी साक्षी होस् भनेर यी सात पाठी तपाईंले मेरा हातबाट प्राप्त गर्नुहुनेछ ।”³⁶त्यसैकारण तिनले त्यस ठाउँलाई बेशेबा भने किनभने तिनीहरू दुवैले शपथ खाएका थिए ।³⁷तिनीहरूले बेशेबामा करार बाँधे, र त्यसपछि अबीमेलेक र सेनापति पीकोल पलिश्तीहरूको भूमिमा फर्के ।³⁸अब्राहामले बेशेबामा एउटा झ्याउको बोट रोपे । त्यसपछि तिनले परमप्रभु, अनन्तका परमेश्वरको आराधना गरे ।³⁹अब्राहाम धेरै दिन पलिश्तीहरूको भूमिमा विदेशी भएर नै रहे ।

22

¹यी कुराहरूपछि परमेश्वरले अब्राहामको जाँच गर्नुभयो । उहाँले तिनलाई भन्नुभयो, “ए अब्राहाम!” अब्राहामले भने, “म यहीं छु ।”²त्यसपछि परमेश्वरले भन्नुभयो, “तँले माया गर्ने तेरो एउटै छोरो इसहाकलाई लिएर मोरीयाहको देशमा जा । त्यहाँको कुनै एक डाँडामा त्यसलाई होमबलि गर, जुन म तँलाई बताउनेछु ।”³त्यसैले अब्राहाम बिहानै उठेर गधामा काठी कसे, अनि आफ्ना दुई जवान मानिसहरू र आफ्नो छोरो इसहाकलाई साथमा लिए । तिनले होमबलिको निम्ति दाउरा चिरे, त्यसपछि परमेश्वरले तिनलाई भन्नुभएको ठाउँतर्फ यात्रा सुरु गरे ।⁴तेस्रो दिन अब्राहामले माथि हेरे र टाढा त्यो ठाउँ देखे ।⁵अब्राहामले आफ्ना जवान मानिसहरूलाई भने, “तिमीहरू गधासँग यहीं बस, अनि म र यो केटो त्यहाँ जानेछौं । हामी आराधना गर्नेछौं र तिमीहरूकाहाँ फेरि फर्केर आउनेछौं ।”⁶त्यसपछि अब्राहामले होमबलिको निम्ति दाउरा लिए र आफ्नो छोरो इसहाकलाई बोकाए । तिनले आगो र छुरी आफ्नो हातमा लिए अनि ती दुवै जना सँगसँगै गए ।⁷इसहाकले आफ्ना पिता अब्राहामलाई भने, “बुबा, अनि तिनले भने, “म यहीं छु, मेरो छोरा ।” त्यसले भन्यो, “हेर्नुहोस्, आगो र दाउरा त यहाँ छन्, तर होमबलिको लागि थुमाचाहिँ खोइ?”⁸अब्राहामले भने, “मेरो छोरा, परमेश्वरले नै होमबलिको निम्ति थुमा जुटाइदिनुहुनेछ ।” अनि ती दुवै सँगसँगै गए ।⁹परमेश्वरले तिनलाई भन्नुभएको ठाउँमा पुगेपछि अब्राहामले त्यहाँ एउटा वेदी बनाएर त्यसमाथि दाउरा राखे । त्यसपछि तिनले आफ्नो छोरो इसहाकलाई बाँधेर वेदीमा दाउरामाथि राखे ।¹⁰अब्राहामले आफ्नो छोरोलाई मार्न छुरी उठाए ।¹¹अब्राहामले आफ्नो छोरोलाई मार्न छुरी उठाए ।¹²त्यसपछि परमप्रभुका एक जना दूतले स्वर्गबाट तिनलाई भने, “ए अब्राहाम, अब्राहाम!” तिनले भने, “म यहीं छु ।”¹³तिनले भने, “तेरो हात त्यस केटामाथि नउठा, न त त्यसलाई केही गर, आफ्नो एक मात्र छोरोलाई पनि मबाट तँले रोकेर राखिनस् भन्ने देखेर तँले परमेश्वरको भय मान्दोरहेछस् भनी मैले अब थाहा पाएँ ।”¹⁴त्यसपछि परमप्रभुका एक जना दूतले स्वर्गबाट तिनलाई भने, “ए अब्राहाम, अब्राहाम!” तिनले भने, “म यहीं छु ।”¹⁵तिनले भने, “तेरो हात त्यस केटामाथि नउठा, न त त्यसलाई केही गर, आफ्नो एक मात्र छोरोलाई पनि मबाट तँले रोकेर राखिनस् भन्ने देखेर तँले परमेश्वरको भय मान्दोरहेछस् भनी मैले अब थाहा पाएँ ।”¹⁶अब्राहामले माथिथिरे हेरे र एउटा भेडा झाडीमा सीड अल्झेर फसेको देखे । अब्राहामले गएर त्यस भेडालाई ल्याए, र तिनका छोराको सट्टामा त्यसैलाई होमबलि चढाए ।¹⁷त्यसकारण अब्राहामले त्यस ठाउँको नाउँ “परमप्रभुले जुटाउनुहुन्छ” राखे, र “परमप्रभुको डाँडामा जुटाइनेछ” भनी आजसम्म पनि भनिन्छ ।¹⁸त्यसकारण अब्राहामले त्यस ठाउँको नाउँ “परमप्रभुले जुटाउनुहुन्छ” राखे, र “परमप्रभुको डाँडामा जुटाइनेछ” भनी आजसम्म पनि भनिन्छ ।¹⁹परमप्रभुका दूतले दोस्रो पल्ट स्वर्गबाट अब्राहामलाई बोलाएर भने, “यो परमप्रभुको घोषणा हो, “मैले आफ्नै नाउँमा शपथ खाएको छु, कि तँले यो काम गरेकोले र तेरो छोरो, अर्थात् तेरो एउटै छोरोलाई पनि मबाट नरोकेकोले ।”²⁰म निश्चय नै तँलाई आशिष् दिनेछु र म तेरा सन्तानको वृद्धि गरेर आकाशका तारा र समुद्र किनारका बालुवासरह तुल्याउनेछु । तेरा सन्तानले आफ्ना शत्रुहरूका ढोकाहरू पार गर्नेछन् ।

¹⁵परमप्रभुका दूतले दोस्रो पल्ट स्वर्गबाट अब्राहामलाई बोलाएर भने, ¹⁶यो परमप्रभुको घोषणा हो, “मैले आफ्नै नाउँमा शपथ खाएको छु, कि तैले यो काम गरेकोले र तेरो छोरो, अर्थात् तेरो एउटै छोरोलाई पनि मबाट नरोकेकोले ¹⁷म निश्चय नै तँलाई आशिष दिनेछु र म तेरा सन्तानको वृद्धि गरेर आकाशका तारा र समुद्र किनारका बालुवासरह तुल्याउनेछु । तेरा सन्तानले आफ्ना शत्रुहरूका ढोकाहरू पार गर्नेछन् ।¹⁸तेरा सन्तानद्वारा पृथ्वीका सबै जातिहरू आशिषित हुनेछन्, किनकि तैले मेरो वचन पालन गरिस् ।”
¹⁹त्यसैले अब्राहाम आफ्ना जवान मानिसहरूकहाँ फर्केर आए, र तिनीहरू बेशेबासम्म सँगसँगै गए, अनि तिनी बेशेबासा बसोबास गरे ।²⁰त्यसैले अब्राहाम आफ्ना जवान मानिसहरूकहाँ फर्केर आए, र तिनीहरू बेशेबासम्म सँगसँगै गए, अनि तिनी बेशेबासा बसोबास गरे ।²⁰यी कुराहरू भएको केही समयपछि “मिल्काले पनि तपाईंका भाइ नाहोरबाट छोराहरू जन्माइन्” भन्ने कुरा अब्राहामले सुने ।²⁰यी कुराहरू भएको केही समयपछि “मिल्काले पनि तपाईंका भाइ नाहोरबाट छोराहरू जन्माइन्” भन्ने कुरा अब्राहामले सुने ।²¹तिनीहरू जेठो ऊज, त्यसको भाइ बूज, र आरामका पिता कमूल, ²²र केसेद, हजो, पिलदाश, यिदलाप र बतूएल थिए ।²¹तिनीहरू जेठो ऊज, त्यसको भाइ बूज, र आरामका पिता कमूल, ²²र केसेद, हजो, पिलदाश, यिदलाप र बतूएल थिए ।²³बतूएल रिबेकाका पिता भए । अब्राहामका भाइ नाहोरबाट मिल्काले जन्माएका आठ छोराहरू यी नै थिए ।²⁴यीबाहेक रूमा नाउँ भएकी तिनकी भित्रिनीले पनि तेबह, गहम, तहस र माकालाई जन्माई ।²³बतूएल रिबेकाका पिता भए । अब्राहामका भाइ नाहोरबाट मिल्काले जन्माएका आठ छोराहरू यी नै थिए ।²⁴यीबाहेक रूमा नाउँ भएकी तिनकी भित्रिनीले पनि तेबह, गहम, तहस र माकालाई जन्माई ।

23

¹सारा १२७ वर्ष बाँचेन् । साराका जीवनका वर्षहरू यी नै थिए ।²सारा कनान देशको किर्यत-अर्बा अर्थात् हेब्रोनमा मरिन् । अब्राहामले साराको निम्ति शोक र विलाप गरे ।
³त्यसपछि अब्राहाम आफ्नी पत्नीको लाश भएको ठाउँबाट उठे, र हेतका छोराहरूलाई यसो भने, ⁴“म तपाईंहरूका बीचमा एक प्रवासी हुँ । मसँग भएको लाशलाई गाड्न चिहानको लागि तपाईंहरूसँग भएको कुनै जमीन मलाई दिनुहोस् ।”⁴“म तपाईंहरूका बीचमा एक प्रवासी हुँ । मसँग भएको लाशलाई गाड्न चिहानको लागि तपाईंहरूसँग भएको कुनै जमीन मलाई दिनुहोस् ।”⁵हेतका छोराहरूले अब्राहामलाई भने, ⁶“मालिक, हाम्रा कुरा सुन्नुहोस् । तपाईं हाम्रो बीचमा परमेश्वरका राजकुमार हुनुहुन्छ । हाम्रा चिहानमध्ये सबैभन्दा असलचाहिँ छानेर लाश गाड्नुहोस् । तपाईंले लाशलाई गाड्नुहोस्, हामीमध्ये कसैले पनि आफ्नो चिहान तपाईंलाई दिन इन्कार गर्नेछैन ।”⁷हेतका छोराहरूले अब्राहामलाई भने, ⁸“मालिक, हाम्रा कुरा सुन्नुहोस् । तपाईं हाम्रो बीचमा परमेश्वरका राजकुमार हुनुहुन्छ । हाम्रा चिहानमध्ये सबैभन्दा असलचाहिँ छानेर लाश गाड्नुहोस् । तपाईंले लाशलाई गाड्नुहोस्, हामीमध्ये कसैले पनि आफ्नो चिहान तपाईंलाई दिन इन्कार गर्नेछैनौं ।”⁷तब अब्राहामले उठेर त्यस देशका मानिसहरू अर्थात् हेतका छोराहरूका अघि निहुरेर दण्डवत् गरे ।⁸तिनले तिनीहरूलाई यसो भने, “यदि मैले यो लाश गाड्न तपाईंहरूलाई मन्जुर छ भने मेरो कुरा सुन्नुहोस् र सोहोरका छोरा एप्रोनसित मेरो निम्ति बिन्ती गरिदिनुहोस् ।”⁹तिनका खेतको छेउमा भएको आफ्नो मक्पेलाको ओडार मलाई बेच भनिदिनुहोस् । तिनले त्यो जमीन पूरा दाममा गाड्ने ठाउँको निम्ति सार्वजनिक रूपमा मलाई बेचून् ।”⁹तिनका खेतको छेउमा भएको आफ्नो मक्पेलाको ओडार मलाई बेच भनिदिनुहोस् । तिनले त्यो जमीन पूरा दाममा गाड्ने ठाउँको निम्ति सार्वजनिक रूपमा मलाई बेचून् ।”¹⁰त्यस बेला एप्रोन हेतका छोराहरूका माझमा बसिरहेका थिए, र जति जना तिनका सहरको प्रवेशद्वारको अगाडि आएका थिए, ती सबैले सुन्ने गरी हिँटी एप्रोनले अब्राहामलाई भने, ¹¹“होइन, मेरा प्रभु, मेरो कुरा सुन्नुहोस् । म तपाईंलाई त्यो खेत र त्यसमा भएको ओडार पनि दिन्छु । मेरा मानिसहरूका छोराहरूकै सामुन्ने म त्यो तपाईंलाई दिन्छु । म तपाईंलाई लाश गाड्नको निम्ति त्यो दिन्छु ।”¹⁰त्यस बेला एप्रोन हेतका छोराहरूका माझमा बसिरहेका थिए, र हेतका छोराहरू र जति जना तिनका सहरको प्रवेशद्वारको अगाडि आएका थिए, ती सबैले सुन्ने गरी हिँटी एप्रोनले अब्राहामलाई भने, ¹¹“होइन, मेरा मालिक, मेरो कुरा सुन्नुहोस् । म तपाईंलाई त्यो खेत र त्यसमा भएको ओडार पनि दिन्छु । मेरा मानिसहरूका छोराहरूकै सामुन्ने म त्यो तपाईंलाई दिन्छु । म तपाईंलाई लाश गाड्नको निम्ति त्यो दिन्छु ।”¹²अब्राहामले फेरि त्यस देशका मानिसहरूलाई दण्डवत् गरे ।¹³अनि तिनले त्यस ठाउँका मानिसहरूले सुन्ने गरी एप्रोनलाई भने, “तर यदि तपाईंको मन्जुरी भए मेरो कुरा सुन्नुहोस् । म त्यस जग्गाको मोल तिर्नेछु । मबाट पैसा लिनुहोस्, र म त्यहाँ लाश गाड्नेछु ।”¹³अनि तिनले त्यस ठाउँका मानिसहरूले सुन्ने गरी एप्रोनलाई भने, “तर यदि तपाईंको मन्जुरी भए मेरो कुरा सुन्नुहोस् । म त्यस जग्गाको मोल तिर्नेछु । मबाट पैसा लिनुहोस्, र म त्यहाँ लाश गाड्नेछु ।”¹⁴एप्रोनले अब्राहामलाई भने, ¹⁵“हे मेरा प्रभु, मेरो कुरा सुन्नुहोस् । जग्गाको मोल चाँदीका चार सय सिक्का हो, तर मेरो र तपाईंको बीचमा त्यो के हो र? लाशलाई गाड्नुहोस् ।”¹⁶अब्राहामले एप्रोनको कुरा माने र तिनले एप्रोनलाई हेतका छोराहरूका सामुन्ने तिनले भने जस्तै व्यापारीहरूमा प्रचलित तौलबमोजिम चाँदीका चार सय सिक्का जोखेर तिनलाई दिए ।¹⁴एप्रोनले अब्राहामलाई भने, ¹⁵“हे मेरा मालिक, मेरो कुरा सुन्नुहोस् । जग्गाको मोल चाँदीका चार सय सिक्का हो, तर मेरो र तपाईंको बीचमा त्यो के हो र? लाशलाई गाड्नुहोस् ।”¹⁶अब्राहामले एप्रोनको कुरा माने र तिनले एप्रोनलाई हेतका छोराहरूका सामुन्ने तिनले भने जस्तै व्यापारीहरूमा प्रचलित तौलबमोजिम चाँदीका चार सय सिक्का जोखेर तिनलाई दिए ।¹⁷यसरी मक्पेलामा मग्नेनेको एप्रोनको खेत र त्यसभित्र भएका ओडार र खेतमा र त्यसका वरपरका सबै सिमानामा भएका सबै रूखहरू समेत एप्रोनले ¹⁸त्यस सहरका ढोकाको अगाडि आएकाहरू हेतका छोराहरू सबैका सामु अब्राहामको अधिकारमा दिए ।¹⁹त्यसपछि अब्राहामले आफ्नी पत्नी सारालाई कनान देशमा मग्नेनेको, अर्थात् हेब्रोनमा भएको मक्पेलाक खेतको ओडारमा गाडे ।²⁰यसरी त्यो खेत र त्यसमा भएको ओडारसमेत हेतका छोराहरूको तर्फबाट चिहानको रूपमा अब्राहामको अधिकारमा भयो ।

24

¹अब अब्राहाम धेरै बुढा भइसकेका थिए र परमप्रभुले तिनलाई सबै कुरामा आशिष दिनुभएको थियो ।²अब्राहामले आफ्नो घरको सबैभन्दा पुरानो र तिनीसँग भएका सबै कुराहरूका अख्तियार गर्ने प्रमुख सेवकलाई भने, “तेरो हात मेरो तिग्रामुनि राख् ³अनि म तँलाई स्वर्ग र पृथ्वीका परमप्रभु परमेश्वरको यो शपथ खान लाउँछु कि तैले अहिले म बसेको ठाउँका कनानीका छोरीहरूमध्ये कसैलाई पनि मेरो छोरोकी पत्नीको रूपमा ल्याइदिनेछैनस् ।⁴तर तैले मेरो देशमा मेरै कुटुम्बकहाँ गएर मेरो छोरा इसहाकको लागि एउटी पत्नी ल्याउनेछस् ।”⁵त्यस सेवकले तिनलाई भन्यो, “यदि त्यो स्त्री मेरो पछि लागेर यस देशमा आउने इच्छा गरिन भने मैले के गर्ने? के मैले तपाईंका छोरोलाई जुन देशबाट तपाईं आउनुभयो त्यहीँ नै लैजाने?”⁶अब्राहामले त्यसलाई भने, “तैले मेरो छोरोलाई त्यहाँ फर्काएर नलानू !⁷मलाई मेरा पिताको घर र मेरो जन्मभूमिबाट यहाँ ल्याउनुहुने स्वर्ग र पृथ्वीका परमप्रभु परमेश्वरले शपथ खाई मसँग यसो भनेर प्रतिज्ञा गर्नुभएको छ, ‘तेरा सन्तानलाई म यो देश दिनेछु,’ उहाँले नै आफ्ना दूत तेरो अघिअघि पठाउनुहुनेछ, र तैले मेरो छोराको लागि त्यहाँबाट एउटी पत्नी ल्याउनेछस् ।”⁸तर त्यस स्त्री तेरो पछि आउन इच्छा गरिन भने तँ मेरो यो शपथबाट मुक्त हुनेछस् । केवल तैले मेरो छोरोलाई चाहिँ त्यहाँ फर्काएर नलैजानू ।”⁹त्यसैले त्यस सेवकले आफ्ना मालिक अब्राहामको तिग्रामुनि हात राखेर यस विषयमा तिनीसित शपथ खायो ।¹⁰आफ्ना मालिकका दशवटा ऊँट लिएर त्यो सेवक बिदा भयो । त्यसले आफ्ना मालिकबाट सबै किसिमका सौगात पनि लिएर गयो । त्यो बिदा भएर अराम-नाहारैमतिर नाहोरको सहरमा गयो ।¹¹त्यसले ऊँटहरूलाई सहरको बाहिर इनारको नजिकै घुँटा टेक्न लगायो । त्यो साँझपछि स्त्रीहरू पानी भर्न आउने बेला थियो ।¹²अनि त्यसले भन्यो, “हे परमप्रभु मेरा मालिक अब्राहामका परमेश्वर, आज मलाई मेरो काममा सफल गराएर मेरा मालिक अब्राहामलाई आफ्नो करार विश्वसनीयता देखाउनुहोस् ।”¹³हेर्नुहोस्, म यो इनारनेर उभिरहेको छु, र सहरका मानिसहरूका छोरीहरू पानी भर्नलाई आउँदैछन् ।¹⁴त्यसैले यसो होस्: जुन जवान स्त्रीलाई म ‘कृपया तिग्रो गाग्रो मतिर पानी पिउनलाई ढल्काइदेऊ’ भनूँला, र जसले मलाई ‘पिउनुहोस्, म तपाईंका ऊँटहरूलाई पनि पियाइदिन्छु’ भन्छिन्, तिनलाई नै तपाईंले आफ्ना सेवक इसहाकको निम्ति रोज्नुभएको होस्

मानिसको साथमा जान्छ्यौ?" तिनले भनिन्, "म जान्छु ।" ⁵⁹यसैकारण तिनीहरूले आफ्नी बहिनी रिबेकालाई तिनकी सेविकासँगै अब्राहामको सेवक र त्यसका मानिसहरूका साथमा पठाइदिए । ⁶⁰तिनीहरूले रिबेकालाई आशिष दिएर भने, "हे हाम्री बहिनी, तिमी हजारौं हजारका आमा होऊ, र तिम्रा सन्तानले तिनीहरूसँग दुश्मनी गर्नेहरूका सहरका प्रवेशद्वारहरू कब्जा गर्नु ।" ⁶¹यसैकारण तिनीहरूले आफ्नी बहिनी रिबेकालाई तिनकी सेविकासँगै अब्राहामको सेवक र त्यसका मानिसहरूका साथमा पठाइदिए । ⁶²तिनीहरूले रिबेकालाई आशिष दिएर भने, "हे हाम्री बहिनी, तिमी हजारौं हजारका आमा होऊ, र तिम्रा सन्तानले तिनीहरूसँग दुश्मनी गर्नेहरूका सहरका प्रवेशद्वारहरू कब्जा गर्नु ।" ⁶³तब रिबेका उठिन् र तिनका सहेलीहरूसँग ऊँटहरूमा चढेर त्यस मानिसको पछि लागिन् । यसरी रिबेकालाई लिएर त्यो सेवक आफ्नो बाटो लाग्यो । ⁶⁴अब इसहाक नेगेवमा बसोबास गरिरहेका थिए, उनी बेअर-लहै-रोडबाट भर्खरै आएका थिए । ⁶⁵इसहाक साँझपख एकाग्रताका निम्ति बाहिर निस्केका थिए । तिनले आँखा उठाएर हेर्दा ऊँटहरू आइरहेका देखे । ⁶⁶रिबेकाले पनि आँखा उठाएर हेर्दा इसहाकलाई देखिन्, र ऊँटबाट ओर्लिन् । ⁶⁷तिनले सेवकलाई भनिन्, "हामीलाई भेट्न बाहिर हिँड्दै आउने मानिस को हुन्?" त्यस सेवकले भन्यो, "तिनी त मेरा मालिक हुन् ।" तब रिबेकाले घुम्तो हालेर आफ्नो अनुहार छोपिन् । ⁶⁸तिनले सेवकलाई भनिन्, "हामीलाई भेट्न बाहिर हिँड्दै आउने मानिस को हुन्?" त्यस सेवकले भन्यो, "तिनी त मेरा मालिक हुन् ।" तब रिबेकाले घुम्तो हालेर आफ्नो अनुहार छोपिन् । ⁶⁹त्यसपछि आफूले गरेका सबै काम त्यस सेवकले इसहाकलाई बतायो । ⁷⁰इसहाकले रिबेकालाई आफ्नी आमा साराको पालमा लगे, र विवाह गरे । अनि तिनी तिनकी पत्नी भइन्, र तिनले तिनलाई प्रेम गरे । यसरी आफ्नी आमाको मृत्युपछि इसहाकले सान्त्वना पाए । ⁷¹त्यसपछि आफूले गरेका सबै काम त्यस सेवकले इसहाकलाई बतायो । ⁷²इसहाकले रिबेकालाई आफ्नी आमा साराको पालमा लगे, र विवाह गरे । अनि तिनी तिनकी पत्नी भइन्, र उनले तिनलाई प्रेम गरे । यसरी आफ्नी आमाको मृत्युपछि इसहाकले सान्त्वना पाए ।'

25

¹अब्राहामले अर्की एउटी पत्नी विवाह गरे । तिनको नाउँ कतूरा थियो । ²तिनले अब्राहामबाट जिम्नान, योक्षान, मदान, मिद्यान, यिशबाक, र शूहलाई जन्माइन् । ³योक्षान शेबा र ददानका पिता भए । अशूरी, लतूशी र लऊम्मीहरू ददानका सन्तानहरू थिए । ⁴मिद्यानका छोराहरूचाहिँ एपा, एपेर, हानोक, अबीदा, र एल्दा थिए । यी सबै कतूराका सन्तानहरू थिए । ⁵अब्राहामले आफूसँग भएका सबै थोक इसहाकलाई दिए । ⁶तर आफू जीवित छँदै तिनका उपपत्नीपट्टिका छोराहरूलाई तिनले उपहारहरू दिए, र आफ्ना छोरा इसहाकबाट छुट्याएर तिनीहरूलाई पूर्व देशतिर पठाए । ⁷अब्राहाम जम्मा १७५ वर्षसम्म बाँचे । ⁸अब्राहाम पूरा जीवन लिएर बुढेसकालमा मरे, र आफ्ना मरेका पिता-पुर्खाहरूसँग मिल्न गए । ⁹तिनका छोराहरू इसहाक र इश्माएलले तिनलाई हिँटी सोहोरको छोरा एप्रोनको खेतमा भएको मग्नेनजिकको मक्पेलाको ओडारमा गाडे । ¹⁰त्यो खेत अब्राहामले हेतका छोराहरूबाट किनेका थिए । अब्राहाम आफ्नी पत्नी सारासित त्यहीँ नै गाडिए । ¹¹अब्राहामको मृत्युपछि परमेश्वरले तिनका छोरा इसहाकलाई आशिष दिनुभयो, र इसहाक बेअर-लहै-रोड नजिकै बसोबास गरे । ¹²साराकी कमारी मिश्री हागारपट्टिबाट जन्मेको अब्राहामको छोरो इश्माएलका सन्तानहरू यिनै थिए । ¹³जन्म क्रम अनुसार इश्माएलका छोराहरूका नाउँ यी नै थिए: इश्माएलको जेठो छोरो नबायोत, केदार, अदबेल, ¹⁴मिब्साम, मिश्मा, दुमा, मस्सा, ¹⁵हदद, तेमा, यतूर, नापीश र केदमा । ¹⁶इश्माएलका छोराहरू यी नै थिए । तिनीहरूका बस्ती र छाउनीहरूअनुसार ती बाह्र कुलनायकका नाउँ यी नै थिए । ¹⁷इश्माएलको जम्मा उमेर १३७ वर्ष हुँदा तिनको मृत्यु भयो । तिनी आफ्ना पिता-पुर्खाहरूसँगै मिल्न गए । ¹⁸तिनीहरूको बसोबास मिश्रको सिमानानजिक भएको अशूर देशतिर पर्ने हवीलादेखि शूरसम्म थियो । तिनीहरू एक-अर्काको शत्रुतामा बसे । ¹⁹अब्राहामका छोरा इसहाकको वृत्तान्त यही हो । अब्राहाम इसहाकका पिता भए । ²⁰पद्म-आरामका अरामी बतूएलकी छोरी अरामी लाबानकी बहिनी रिबेकासँग विवाह गर्दा इसहाक जम्मा चालिस वर्षका थिए । ²¹तिनी बाँझी भएकी हुनाले इसहाकले आफ्नी पत्नीको निम्ति परमप्रभुसँग प्रार्थना गरे । परमप्रभुले तिनको प्रार्थना सुन्नुभयो, र तिनकी पत्नी रिबेका गर्भवती भइन् । ²²तिनको गर्भमा भएका बालकहरू एक-अर्कासँग लड्न लागे, र तिनले भनिन् "मलाई किन यस्तो भइरहेको छ?" तिनले यसको बारेमा परमप्रभुसँग सोधिन् । ²³तिनको गर्भमा भएका बालकहरू एक-अर्कासँग लड्न लागे, र तिनले भनिन् "मलाई किन यस्तो भइरहेको छ?" तिनले यसको बारेमा परमप्रभुसँग सोधिन् । ²⁴परमप्रभुले तिनलाई भन्नुभयो, "तेरो कोखमा दुई जाति छन्, तेरो गर्भदेखि नै दुई जाति छुट्टिनेछन् । एक जाति अर्कोभन्दा बलवान् हुनेछ, र जेठाले कान्छाको सेवा गर्नेछ ।" ²⁵परमप्रभुले तिनलाई भन्नुभयो, "तेरो कोखमा दुई जाति छन्, तेरो गर्भदेखि नै दुई जाति छुट्टिनेछन् । एक जाति अर्कोभन्दा बलवान् हुनेछ, र जेठाले कान्छाको सेवा गर्नेछ ।" ²⁶तिनको सुत्केरी हुने बेला आउँदा, हेर, तिनको कोखमा जुम्याहा थिए । ²⁷जेठोचाहिँ शरीरभरि रौंको लुगा लगाएजस्तै रातो वर्णको जन्म्यो । तिनीहरूले त्यसको नाउँ एसाव राखे । ²⁸त्यसपछि त्यसको भाइ बाहिर निस्क्यो । त्यसको हातले एसावको कुरकुच्चा समातिरहेको थियो । त्यसको नाउँ याकूब राखियो । इसहाककी पत्नीले तिनीहरूलाई जन्माउँदा तिनी साठी वर्ष पुगेका थिए । ²⁹बालकहरू बढे, र एसावचाहिँ सिपालु सिकारी र मैदानमा डुलिहिँड्ने मानिस भए, र याकूबचाहिँ पालमा बसिरहने शान्त स्वभावका मानिस भए । ³⁰इसहाकले एसावलाई माया गर्थे, किनभने तिनले शिकार गरेर ल्याएको मासु तिनले खान पाउँथे, तर रिबेकाले चाहिँ याकूबलाई माया गर्थिन् । ³¹याकूबले केही सुरुवा पकाए । एसाव मैदानबाट आए, र तिनी भोकले कमजोर भएका थिए । ³²एसावले याकूबलाई भने, "कृपया, मलाई त्यो रातो सुरुवा खान देऊ, म थकित छु ।" यसैकारण तिनलाई एदोम भनियो । ³³याकूबले भने, "पहिले तपाईंको ज्येष्ठ-अधिकार मलाई बेच्नुहोस् ।" ³⁴एसावले भने, "हेर, म त मर्ने आँटको छु । मलाई त्यो ज्येष्ठ-अधिकारको के काम?" ³⁵याकूबले भने, "पहिले मसँग प्रतिज्ञा गर्नुहोस् ।" तब एसावले शपथ खाए, र यसरी तिनले आफ्नो ज्येष्ठ-अधिकार याकूबलाई बेचे । ³⁶याकूबले एसावलाई रोटी र दालको सुरुवा दिए । एसावले खानपान गरे अनि उठेर आफ्नो बाटो लागे । यसरी एसावले आफ्नो ज्येष्ठ-अधिकारलाई लत्याए ।

26

¹अब अब्राहामको समयमा परेको पहिलो अनिकालबाहेक त्यस देशमा अर्को अनिकाल पनि पर्‍यो । इसहाक पलिश्तीहरूका राजा अबीमेलेकहाँ गराए देशमा गए । ²अब तिनीकहाँ देखा परेर परमप्रभुले भन्नुभयो, "तल मिश्रमा नजा, मैले तँलाई बसोबास गर् भनेकै भूमिमा बस् ।" ³यही भूमिमा बसोबास गर्, र म तँसँग रहनेछु, र तँलाई आशिष दिनेछु । किनकि म यी देशहरू तँ र तेरा सन्तानहरूलाई दिनेछु, अनि तेरो पिता अब्राहामसँग मैले शपथ खाएर दिएको प्रतिज्ञा म पूरा गर्नेछु । ⁴तेरा सन्तानलाई आकाशका ताराहरूझैं वृद्धि गर्नेछु र तिनीहरूलाई यी सबै भूमि दिनेछु । पृथ्वीका सबै जातिहरूले तेरै सन्तानहरूद्वारा आशिष पाउनेछन् । ⁵अब्राहामले मेरो वचन पालन गरेको र मैले दिएका आदेशहरू, मेरा आज्ञाहरू, मेरा नियमहरू, र मेरा विधिविधानहरूको पालन गरेको हुनाले म यो गर्नेछु ।" ⁶यसैकारण इसहाक गराएमा नै बसे । ⁷त्यस ठाउँका मानिसहरूले तिनकी पत्नीको विषयमा सोधपुछ गर्दा तिनले "तिनी मेरी बहिनी हुन्" भने । तिनले "यिनी मेरी पत्नी हुन् ।" भन्न डराए । किनभने तिनले यस्तो सोचे, "रिबेकालाई प्राप्त गर्नको लागि यस ठाउँका मानिसहरूले मलाई मार्नेछन्, किनभने तिनी धेरै सुन्दरी छिन् ।" ⁸इसहाक त्यहाँ बसेको धेरै दिनपछि पलिश्तीहरूका राजा अबीमेलेकले इयालबाट हेर्न पुगे । तिनले इसहाक आफ्नी पत्नी रिबेकासँग प्रेम-क्रीडा गरिरहेका देखे । ⁹त्यस ठाउँका मानिसहरूले तिनकी पत्नीको विषयमा सोधपुछ गर्दा तिनले "तिनी मेरी बहिनी हुन्" भने । तिनले, "यिनी मेरी पत्नी हुन्" भन्न डराए किनकि तिनले यस्तो सोचे, "रिबेकालाई प्राप्त गर्नको लागि यस ठाउँका मानिसहरूले मलाई मार्नेछन्, किनभने तिनी धेरै सुन्दरी छिन् ।" ¹⁰इसहाक त्यहाँ बसेको धेरै दिनपछि पलिश्तीहरूका राजा अबीमेलेकले इयालबाट हेर्न पुगे । इसहाक आफ्नी पत्नी रिबेकासँग प्रेम-क्रीडा गरिरहेका थिए । ¹¹अबीमेलेकले इसहाकलाई आफूकहाँ बोलाएर भने, "हेर, तिनी पक्कै पनि तिम्री पत्नी हुन् । किन तिमिले 'तिनी मेरी बहिनी हुन्' भन्यौ?"

इसहाकले तिनलाई भने, “किनभने तिनलाई प्राप्त गर्नको निम्ति कसैले मार्लान् भन्ने मैले सोचें ।”¹⁰अबीमेलेकले भने, “तिमीले हामीसँग यो के गरेको? कुनै मानिसले तिमी पत्नीसित सजिलै नराम्रो कर्म गर्ने थियो, र तिमीले हामीमाथि दोष ल्याउने थियो ।”¹¹यसकारण अबीमेलेकले सबै मानिसहरूलाई चेतावनी दिएर भने, “यी मानिस अथवा तिनकी पत्नीलाई छुने जुनसुकै मानिसलाई पनि निश्चय नै मृत्युदण्ड हुनेछ ।”¹²अबीमेलेकले इसहाकलाई आफूकहाँ बोलाएर भने, “हेर, तिनी पक्कै पनि तिमी पत्नी हुन् । किन तिमीले ‘तिनी मेरी बहिनी हुन्’ भन्थो?” इसहाकले तिनलाई भने, “किनभने तिनलाई प्राप्त गर्नको निम्ति कसैले मार्लान् भन्ने मैले सोचें ।”¹⁰अबीमेलेकले भने, “तिमीले हामीसँग यो के गरेको? कुनै मानिसले तिमी पत्नीसित सजिलै नराम्रो कर्म गर्ने थियो, र तिमीले हामीमाथि दोष ल्याउने थियो ।”¹¹यसकारण अबीमेलेकले सबै मानिसहरूलाई चेतावनी दिएर भने, “यी मानिस अथवा यिनकी पत्नीलाई छुने जुनसुकै मानिसलाई पनि निश्चय नै मृत्युदण्ड हुनेछ ।”¹²इसहाकले त्यस भूमिमा बालीनाली लगाए, र त्यही साल सय गुणा कटनी गरे । किनभने परमेश्वरले तिनलाई आशिष् दिनुभयो ।¹³तिनी धनी भए, र अत्यन्तै धनाढ्य नहुञ्जेलसम्म झन्झन् बढेर गए ।¹⁴तिनका धेरै भेडाबाख्रा, गाईवस्तु र ठुलो परिवार भयो । यसकारण पलिशतीहरूले तिनको डाह गरे ।¹⁵तिनका पिता अब्राहामको पालोमा तिनका सेवकहरूले खनेका सबै इनारहरू पलिशतीहरूले ढुङ्गा-माटोले पुरेर रोकिदिए ।¹⁶त्यसपछि अबीमेलेकले इसहाकलाई भने, “हामीहरूबाट अब तिमी गइहाल, किनकि तिमी हामीभन्दा ज्यादा शक्तिशाली छौ ।”¹⁷त्यसैले इसहाक त्यहाँबाट निस्केर गए अनि गरारको बेंसीमा आफ्नो पाल टाँगेर बसोबास गरे ।¹⁸तिनले आफ्ना पिताका पालोमा तिनीहरूले खनेका इनारहरू फेरि खने । अब्राहामको मृत्युपछि पलिशतीहरूले ती रोकिदिएका थिए । अनि तिनले ती इनारहरूलाई आफ्ना पिताले राखेकै नाउँ राखिदिए ।¹⁹इसहाकका सेवकहरूले बेंसीमा खन्दा बगिरहेको पानीको मूल भेट्टाए ।²⁰तर गरारका गोठालाहरूले इसहाकका गोठालाहरूसँग झगडा गरेर भने “यो पानी हाम्रो हो ।” यसकारण इसहाकले त्यस इनारको नाउँ “एसेक” राखे, किनभने तिनीहरूले तिनीसँग झगडा गरे ।²¹तब तिनीहरूले अर्को इनार खने, र त्यसमा पनि तिनीहरूले झगडा गरे । यसकारण तिनले त्यसको नाउँ “सित्ना” राखे ।²²तिनी त्यो ठाउँ छोडेर गए अनि तिनले अर्को इनार खने, तर तिनीहरूले त्यसमा चाहिँ झगडा गरेनन् । यसकारण तिनले त्यसको नाउँ “रहोबोत” राखेर यसो भने, “अब परमप्रभुले हाम्रो निम्ति बस्ने ठाउँ दिनुभएको छ, र हामी यस भूमिमा फल्दो-फुल्दो हुनेछौं ।”²³त्यसपछि इसहाक त्यहाँबाट बेशबाबा गए ।²⁴परमप्रभु त्यही रात तिनीकहाँ देखा पर्नुभयो अनि भन्नुभयो, “म तेरो पिता अब्राहामका परमेश्वर हुँ । नडरा, किनकि म तँसँग छु र म तँलाई आशिष् दिनेछु । अनि मेरो सेवक अब्राहामको खातिर म तेरा सन्तानको वृद्धि गराउनेछु ।”²⁵इसहाकले त्यहाँ एउटा वेदी बनाएर परमप्रभुका नाउँको पुकारा गरे । तिनले आफ्नो पाल त्यही नै टाँगे, र तिनका सेवकहरूले त्यहाँ एउटा इनार खने ।²⁶एक दिन अबीमेलेक आफ्ना मित्र अहुज्जत र आफ्नो फौजका सेनापति पीकोललाई साथमा लिएर गरारबाट तिनीकहाँ आए ।²⁷इसहाकले तिनीहरूलाई भने, “घृणा गरेर तपाईंहरूले आफ्नो बीचबाट मलाई निकाल्नुभयो, अनि तपाईंहरू अहिले किन मकहाँ आउँदै हुनुहुन्छ?”²⁸त्यसपछि तिनीहरूले भने, “हामीले प्रष्ट देख्यौं कि परमप्रभु तपाईंसँग हुनुहुन्छ । त्यसैले हाम्रा बीचमा, अर्थात् तपाईं र हाम्रा बीचमा एउटा शपथ होस् भन्ने हामीले निर्णय गर्नु, त्यसैले हामीलाई तपाईंसँग एउटा करार बाध्न दिनुहोस् ।”²⁹ताकि जसरी हामीले तपाईंको कुनै हानी गरेनौं र तपाईंसँग राम्रो व्यवहार गर्नु अनि तपाईंलाई शान्तिमा पठाउँ । त्यसरी नै तपाईंले पनि हाम्रो कुनै हानि गर्नुहुनेछैन । तपाईं साँच्चै नै परमप्रभुबाट आशिषित हुनुहुन्छ ।”³⁰त्यसैले इसहाकले तिनीहरूका निम्ति एउटा भोज तयार गरे, र तिनीहरूले खाए र पिए ।³¹तिनीहरू बिहान सबै उठे र आपसमा शपथ खाए । अनि इसहाकले तिनीहरूलाई बिदा दिए, र तिनीहरूले तिनलाई शान्तिमा छाडेर गए ।³²तिनीहरू बिहान सबै उठे र आपसमा शपथ खाए । अनि इसहाकले तिनीहरूलाई बिदा दिए, र तिनीहरूले तिनलाई शान्तिमा छाडेर गए ।³²त्यही दिन इसहाकका नोकरहरू आएर तिनीहरूले खनेका इनारको विषयमा तिनलाई बताए । तिनीहरूले भने, “हामीले पानी भेट्टाएका छौं ।”³³तिनले त्यस इनारको नाउँ शिबा राखे, यसकारण त्यस सहरको नाउँ आजसम्म पनि बेशबाबा नै छ ।³²त्यही दिन इसहाकका सेवकहरू आएर तिनीहरूले खनेका इनारको विषयमा तिनलाई बताए । तिनीहरूले भने, “हामीले पानी भेट्टाएका छौं ।”³³तिनले त्यस इनारको नाउँ शिबा राखे, यसकारण त्यस सहरको नाउँ आजसम्म पनि बेशबाबा नै छ ।³⁴चालिस वर्षको हुँदा एसावले हिच्ती बेरीकी छोरी यहूदीत र हिच्ती एलोनकी छोरी बासमतलाई विवाह गरी ल्याए ।³⁵तिनीहरूले इसहाक र रिबेकाको जीवनमा दुःख ल्याए ।

27

जब इसहाक वृद्ध भए र तिनका आँखा कमजोर भएर देख्न नसक्ने भए, तब तिनले आफ्ना जेठा छोरा एसावलाई बोलाएर भने, “ए मेरो छोरो ।” तिनले तिनलाई जवाफ दिए, “हजुर, म यहाँ छु ।” तिनले भने, “हेर, म वृद्ध भएँ । मेरो मर्न दिनको बारेमा मलाई थाहा छैन । त्यसैले तेरा हतियारहरू, अर्थात् तेरो ठोक्रो र धनु लिएर मैदानमा जा, र मेरो निम्ति सिकार गर् ।” मलाई मनपर्ने स्वादिष्ट भोजन बनाई मकहाँ ले ताकि यो खाएर मेरो मृत्युअघि म तँलाई आशिष् दिऊँ ।”⁵इसहाकले आफ्नो छोरो एसावसँग कुरा गरेको रिबेकाले सुनिन् । एसाव शिकार मारेर ल्याउन मैदानमा गए ।⁶रिबेकाले आफ्ना छोरा याकूबलाई भनिन्, “हेर, तेरा पिताले तेरो दाजु एसावसँग यसो भनेर कुरा गरेको मैले सुनें ।”⁷सिकार मारेर मकहाँ ले र मलाई मनपर्ने स्वादिष्ट भोजन बना ताकि यो खाएर मेरो मृत्युअघि परमप्रभुको सामुन्ने तँलाई आशिष् दिन सक्छु ।”⁸अब यसकारण ए मेरो छोरो, मैले तँलाई दिएका आज्ञा मान् ।”⁹बथानमा गएर दुईवटा असल पाठा लिएर आइज । अनि म तीबाट तेरा पितालाई मनपर्ने स्वादिष्ट भोजन बनाउनेछु ।¹⁰अनि तँले त्यो तेरा पिताकहाँ लैजा, ताकि तिनले यो खाएर आफ्नो मृत्युअघि तँलाई आशिष् देऊन् ।”¹¹याकूबले आफ्नी आमा रिबेकालाई भने, “हेर्नुहोस्, मेरा दाजु एसाव रौं नै रौं भएका मानिस हुन्, र मचाहिँ रौं नभएको छु ।”¹²सायद मेरा पिताले मलाई छाम्नुहुनेछ, र उहाँको सामु म छली देखिनेछु । मैले ममाथि आशिष् होइन, सराप ल्याउनेछु ।”¹³तिनकी आमाले तिनलाई भनिन्, “हे मेरो छोरो, जुनसुकै सराप भए पनि त्यो ममाथि नै परोस् । केवल मेरो कुरा मान्, र गएर ती मकहाँ ले ।”¹⁴तब तिनी गएर ती पाठा ल्याए र आमालाई दिए, र तिनकी आमाले याकूबका पितालाई मनपर्ने स्वादिष्ट भोजन तयार गरिन् ।¹⁵रिबेकाले घरमा भएका आफ्ना जेठा छोरो एसावका असल लुगाहरू झिकेर आफ्नो कान्छा छोरो याकूबलाई लगाइदिइन् ।¹⁶बाख्राका पाठाका छालाहरू तिनले याकूबका हात र घाँटीका रौं नभएका भागमा लगाइदिइन्, ¹⁷तिनले आफूले तयार पारेका स्वादिष्ट भोजन र रोटी आफ्ना छोरा याकूबका हातमा दिइन् ।¹⁸याकूबले आफ्ना पिताकहाँ गएर भने, “मेरा पिता ।” इसहाकले भने, “हँ, तँ को होस्?”¹⁹याकूबले आफ्ना पितालाई भने, “म तपाईंको जेठा छोरो एसाव हुँ । तपाईंले मलाई भनेबमोजिम मैले गरेको छु । अब उठेर बस्नुहोस्, र मैले ल्याएको सिकारको मासु खानुहोस्, र मलाई आशिष् दिनुहोस् ।”²⁰इसहाकले आफ्ना छोरालाई भने, “मेरो छोरो, कसरी तँले यति चाँडै त्यो भेट्टाउन सकिस्?” तिनले भने, “किनभने परमप्रभु तपाईंका परमेश्वरले यसलाई मकहाँ ल्याउनुभयो ।”²¹इसहाकले याकूबलाई भने, “मेरो छोरो, नजिकै आइज, तँ मेरो छोरो एसाव होस् कि होइनस् म छामेर थाहा पाउन सक्छु ।”²²याकूब आफ्ना पिताको नजिकै गए, र इसहाकले तिनलाई छामेर भने, “सोर त याकूबको हो, तर हातहरू त एसावकै हुन् ।”²³तिनका हातहरू तिनका दाजु एसावकै हातजस्ता रौं नै रौं भएका हुनाले इसहाकले तिनलाई चिनेनन्, त्यसैले इसहाकले तिनलाई आशिष् दिए ।²³तिनका हातहरू तिनका दाजु एसावकै हातजस्ता रौं नै रौं भएका हुनाले इसहाकले तिनलाई चिनेनन्, त्यसैले इसहाकले तिनलाई आशिष् दिए ।²⁴इसहाकले सोधे, “के तँ साँच्चै मेरो छोरो एसाव नै होस्?” याकूबले जवाफ दिए, “म एसाव नै हुँ ।”²⁵तब इसहाकले भने, “तँले शिकार गरेको मासु यहाँ ले, र म खानेछु, र तँलाई आशिष् दिऊँ ।” याकूबले त्यो मासु आफ्ना पिताकहाँ ल्याए । इसहाकले खाए र याकूबले दाखमद्य पनि लगीदिए, र तिनले पिए ।²⁴इसहाकले सोधे, “के तँ साँच्चै मेरो छोरो एसाव नै होस्?” याकूबले जवाफ दिए, “म एसाव नै हुँ ।”²⁵तब इसहाकले भने, “तँले शिकार गरेको मासु यहाँ ले, र म खानेछु, र तँलाई आशिष् दिऊँ ।” याकूबले त्यो मासु आफ्ना पिताकहाँ ल्याए । तिनले खाए र याकूबले दाखमद्य पनि लगीदिए, र तिनले पिए ।²⁶तब तिनका पिता इसहाकले तिनलाई भने, “मेरो छोरो, मेरो नजिकै आएर मलाई चुम्बन गर् ।”²⁷याकूब नजिक गएर आफ्ना पितालाई चुम्बन गरे, अनि इसहाकले तिनका लुगाहरूको गन्ध सुँचेर यसो भनी आशिष् दिए । “हेर, मेरो छोराको बास्ना, परमप्रभुले आशिष् दिनुभएको खेतको बास्नाजस्तै छ ।”²⁸परमेश्वरले तँलाई

आकाशको शीतको एक भाग र पृथ्वीको प्रचुरताको एक भाग अनि धेरै अन्न र नयाँ दाखमद्य देऊन् ।²⁹ मानिसहरूले तेरो सेवा गरून् र जाति-जातिहरूले तँलाई दण्डवत् गरून् । तेरा दाजुभाइहरूको मालिक बन्, र तेरी आमाका छोराहरूले तँलाई दण्डवत् गरून् । तँलाई सरापेहरू सबै श्रापित होऊन्, र तँलाई आशिष दिनेहरू सबै आशिषित होऊन् ।³⁰ इसहाकले आशिष दिइसक्ने बित्तिकै याकूब आफ्ना पिता इसहाकको उपस्थितिबाट निस्केर गएका मात्र थिए, तिनले तिनका दाजु एसाव शिकार खेलेर आइपुगे ।³¹ तिनले पनि स्वादिष्ट भोजन तयार गरेर आफ्ना पिताकहाँ ल्याए । तिनले आफ्नो पितालाई भने, “बुबा, उठेर आफ्नो छोराको सिकार खानुहोस्, र मलाई आशिष दिनुहोस् ।”³² तिनले पनि स्वादिष्ट भोजन तयार गरेर आफ्ना पिताकहाँ ल्याए । तिनले आफ्नो पितालाई भने, “पिता, उठेर आफ्नो छोराको सिकार खानुहोस्, र मलाई आशिष दिनुहोस् ।”³³ तिनका पिता इसहाकले तिनलाई सोधे, “तँ को होस्?” तिनले उत्तर दिए, “म तपाईंको जेठो छोरो एसाव हुँ ।”³⁴ इसहाक बेसरी कामे र भने, “त्यसो भए सिकार मारेर यहाँ मकहाँ ल्याउने त्यो को थियो? तँ आउन अघि नै मैले त्यो सबै खाएर त्यसलाई आशिष दिइसकें । वास्तवमा, त्योचाहिँ आशीर्वादी हुनेछ ।”³⁵ तिनका पिता इसहाकले तिनलाई सोधे, “तँ को होस्?” तिनले उत्तर दिए, “म तपाईंको जेठो छोरो एसाव हुँ ।”³⁶ इसहाक बेसरी कामे र भने, “त्यसो भए सिकार मारेर यहाँ मकहाँ ल्याउने त्यो को थियो? तँ आउन अघि नै मैले त्यो सबै खाएर त्यसलाई आशिष दिइसकें । वास्तवमा, त्योचाहिँ आशीर्वादी हुनेछ ।”³⁷ जब एसावले आफ्ना पिता इसहाकका कुरा सुने तब तिनी अत्यन्तै विह्वल भई चर्को सोरले रोए र आफ्ना पितालाई भने, “हे मेरा पिता, मलाई पनि आशिष दिनुहोस् ।”³⁸ इसहाकले भने, “तेरो भाइ छल गरेर आयो, र तँले पाउने आशिष लम्यो ।”³⁹ इसहाकले भने, “तेरो भाइ छल गरेर आयो र तँले पाउने आशिष लम्यो ।”⁴⁰ एसावले भने, “त्यसको नाउँ याकूब राखिएको के ठिकै होइन? किनकि त्यसले मलाई दुई पल्ट ठग्यो । त्यसले मेरो ज्येष्ठ-अधिकार हन्यो, र अहिले मैले पाउने आशिष पनि लम्यो ।” तिनले फेरि भने, “के तपाईंले मेरो निम्ति एउटै आशिष पनि जगोडा राख्नुभएको छैन?”⁴¹ इसहाकले एसावलाई जवाफ दिए, “हेर, मैले त्यसलाई तेरो मालिक तुल्याइसकें, र त्यसका सबै दाजुभाइहरूलाई मैले त्यसका सेवक तुल्याएँ, मैले त्यसलाई अन्न र नयाँ दाखमद्यले तृप्त पारेको छु । अब तेरो निम्ति म के गर्न सक्छु र, मेरो छोरो?”⁴² एसावले भने, “त्यसको नाउँ याकूब राखिएको के ठिकै होइन? किन भने त्यसले मलाई दुई पल्ट ठग्यो । त्यसले मेरो ज्येष्ठ-अधिकार हन्यो, र अहिले मैले पाउने आशिष पनि लम्यो ।” तिनले फेरि भने, “के तपाईंले मेरो निम्ति एउटै आशिष पनि जगोडा राख्नुभएको छैन?”⁴³ इसहाकले एसावलाई जवाफ दिए, “हेर, मैले त्यसलाई तेरो मालिक तुल्याइसकें । र त्यसका सबै दाजुभाइहरूलाई मैले त्यसका सेवक तुल्याएँ । अन्न र दाखमद्यले मैले त्यसलाई तृप्त पारेको छु । अब तेरो निम्ति म के गर्न सक्छु र, छोरो?”⁴⁴ एसावले आफ्ना पितालाई भने, “तपाईंसित मेरो निम्ति एउटै मात्र आशिष छैन र मेरा पिता? मलाई पनि त आशिष दिनुहोस् ।” एसाव डाँको छोडेर रोए ।⁴⁵ तिनका पिता इसहाकले जवाफ दिए भने, “हेर, तँ बस्ने जमीन पृथ्वीको प्रशस्तताबाट बाहिर हुनेछ, माथि आकाशको शीतबाट बाहिर ।⁴⁶ तँले आफ्नो तरवारको बलले जीविका चलाउनेछस् र तँले तेरो भाइको सेवा गर्नेछस् । तर जब तँले विद्रोह गर्नेछस्, तब त्यसको चुवा तेरो काँधबाट हल्लाएर फ्याँक्नेछस् ।”⁴⁷ आफ्ना पिताले याकूबलाई दिएको त्यस आशिषले गर्दा एसावले तिनलाई घृणा गर्न लागे । एसावले हृदयमा भने, “मेरा पिताको शोकको बेला नजिकै छ । त्यसपछि म मेरो भाइ याकूबलाई मार्नेछु ।”⁴⁸ तिनका जेठा छोरा एसावको यो कुरा रिबेकालाई सुनाइयो । यसकारण रिबेकाले आफ्ना कान्छा छोरा याकूबलाई बोलाएर भनिन्, “हेर, तेरो दाजु एसावले तँलाई मार्ने विचार गरेर आफ्नो चित्त बुझाएको छ ।⁴⁹ अब यसकारण, मेरो छोरो, मैले भनेको कुरा मान् र हारानमा मेरा दाजु लाबानकहाँ भागेर जा ।⁵⁰ तँप्रति तेरो दाजुको रिस नमरुञ्जेल केही दिन त्यहाँ तिनीसँग बस् र⁵¹ तेरा दाजुको रिस तँबाट मरेर बिसँपछि, म तँलाई त्यहाँबाट लिन पठाउनेछु । मैले एकै दिनमा तिमीहरू दुवै जनालाई किन गुमाउने?”⁵² रिबेकाले इसहाकलाई भनिन्, “यहाँका हिती स्त्रीहरूको कारण मेरो जीवने हैरान भइसक्यो । यदि याकूबले यस देशका स्त्रीहरूजस्तै हितीका छोरीहरूमध्ये एउटीलाई विवाह गर्‍यो भने मेरो लागि मेरो जीवन के असल हुन्छ र?”

28

¹ इसहाकले याकूबलाई बोलाएर आशीर्वाद दिए, र यसो भनेर आज्ञा गरे, “तँले कनानी स्त्रीहरूबाट आफ्नो निम्ति पत्नी नलिनु ।² उठ्, पढन-आराममा तेरी आमाका बुबा बतूलको घरमा जा र त्यहींबाट तेरा मामा लाबानका छोरीहरूमध्ये एउटीलाई विवाह गर ।³ सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले तँलाई आशिष देऊन्, तँलाई फल्दो-फुल्दो गराएर तेरो वृद्धि गराऊन्, ताकि तँ मानिसहरूको एक समुदाय बन्न सक्नेछस् ।”⁴ उहाँले तँलाई र तँ पछिका तेरा सन्तानहरूलाई अब्राहामले पाएको आशिष देऊन्, ताकि परमेश्वरले अब्राहामलाई दिनुभएको तँ बसेको देशमा तेरै अधिकार होस् ।⁵ यसरी इसहाकले याकूबलाई पठाए । तिनी पढन-आराममा एसाव र याकूबकी आमा रिबेकाका दाजु अरामी बतूलका छोरा लाबानकहाँ गए ।⁶ अब इसहाकले याकूबलाई आशीर्वाद दिएर पत्नी ल्याउन त्यहाँबाट पढन-आराममा पठाएको एसाव देखे । याकूबले तिनलाई आशीर्वाद दिएर यस्तो आज्ञा दिएको पनि तिनले देखे “तँले कनानी स्त्रीहरूबाट आफ्नो निम्ति पत्नी नलिनु ।”⁷ याकूबले आफ्ना बाबुआमाको आज्ञा मानेर पढन-आरामतर्फ गएको पनि एसावले देखे ।⁸ कनानी स्त्रीहरू आफ्ना बुबा इसहाकलाई मनपर्दैन रहेछ भन्ने एसावले थाहा पाए ।⁹ तब एसाव इश्माएलकहाँ गए, र तिनका आफ्ना पत्नीहरूबाहेक अब्राहामका छोरा इश्माएलकी छोरी र नबायोतकी बहिनी महलतलाई आफ्नी पत्नीको रूपमा ल्याए ।¹⁰ याकूब बेशेबा छोडेर हारानतिर लागे ।¹¹ कुनै एउटा ठाउँमा पुगेपछि सूर्य अस्ताएको हुनाले तिनी सारा रात त्यहीं बास बसे । त्यस ठाउँमा भएका दुइजनाहरूमध्येबाट एउटा लिएर आफ्नो सिरान बनाई त्यही ठाउँमा सुत्नलाई पल्टे ।¹² तिनले पृथ्वीमा खडा गरिएको एउटा भन्याङको सपना देखे । त्यसको टुप्पाचाहिँ आकाशसम्मै पुगेको थियो र परमेश्वरका दूतहरू त्यसमा उक्लने र ओर्लने गर्दथिए ।¹³ हेर, परमप्रभुले त्यसमाथि उभिएर याकूबलाई भन्नुभयो, “म परमप्रभु, तेरा पिता अब्राहामका परमेश्वर र इसहाकका परमेश्वर हुँ । जुन भूमिमा तँ ढल्किरहेको छस्, त्यो म तँलाई र तेरा सन्तानहरूलाई दिनेछु ।¹⁴ हेर, परमप्रभुले त्यसमाथि उभिएर याकूबलाई भन्नुभयो, “म परमप्रभु, तेरा पिता अब्राहामका परमेश्वर र इसहाकका परमेश्वर हुँ । जुन भूमिमा तँ ढल्किरहेको छस् त्यो म तँलाई र तेरा सन्तानहरूलाई दिनेछु ।¹⁵ तेरा सन्तान पृथ्वीको धुलोसरह हुनेछन् । तँ पश्चिम, पूर्व, उत्तर र दक्षिणतिर फैलिएर जानेछस् । तँ र तेरा सन्तानहरूद्वारा नै पृथ्वीका सबै मानिसहरू आशिषित हुनेछन् ।¹⁶ हेर, म तँसँग छु र तँ जहाँसुकै गए तापनि म तेरो रक्षा गर्नेछु । म फेरि तँलाई यस ठाउँमा फर्काएर ल्याउनेछु । किनकि मैले तँलाई प्रतिज्ञा गरेका कुरा पूरा नगरुञ्जेल म तँलाई छोड्नेछैन ।”¹⁷ तेरा सन्तान पृथ्वीको धुलोसरह हुनेछन् । तँ पश्चिम, पूर्व, उत्तर र दक्षिणतिर फैलिएर जानेछस् । तँ र तेरा सन्तानहरूद्वारा नै पृथ्वीका सबै मानिसहरू आशिषित हुनेछन् ।¹⁸ हेर, म तँसँग छु र तँ जहाँसुकै गए तापनि म तेरो रक्षा गर्नेछु । म फेरि तँलाई यस ठाउँमा फर्काएर ल्याउनेछु, किनकि म तँलाई छोड्नेछैन । मैले तँलाई प्रतिज्ञा गरेका सबै कुरा पूरा गर्नेछु ।”¹⁹ तब याकूबले निद्राबाट ब्युँझेर भने, “निश्चय नै परमप्रभु यस ठाउँमा हुनुहुँदोरहेछ, र मलाई यो थाहा थिएन ।”²⁰ तिनले डराएर भने, “यो ठाउँ कस्तो भययोग्य रहेछ! यो त परमेश्वरको घरबाहेक अरु केही होइन । यो त स्वर्गको ढोका हो ।”²¹ याकूब बिहान सबै उठे, र आफूले सिरान बनाएको ढुङ्गा लिए । त्यसलाई खामोजस्तै गरी खडा गरेर त्यसको टुप्पामा तेल खन्याए ।²² तिनले त्यस ठाउँको नाउँ बेथेल राखे तर पहिले त्यस ठाउँको नाउँ लूज थियो ।²³ तिनले त्यस ठाउँको नाउँ बेथेल राखे । पहिले त्यस ठाउँको नाउँ लूज थियो ।²⁴ तब याकूबले यसो भनेर भाकल गरे, “यदि परमेश्वर मेरो साथमा रहनुभयो, मेरो यात्रामा मलाई रक्षा गर्नुभयो, मलाई खानलाई रोटी र लाउनलाई वस्त्र दिनुभयो²⁵ भने म कुशलपूर्वक फेरि मेरा बुबाको घरमा फर्कन्छु, अनि परमप्रभु नै मेरा परमेश्वर हुनुहुनेछ ।²⁶ त्यसपछि मैले खामो बनाएको यो ढुङ्गाचाहिँ पवित्र ढुङ्गा हुनेछ । तपाईंले मलाई दिनुभए जति सबै थोकको दशांश म तपाईंलाई अवश्य चढाउनेछु ।”²⁷ तब याकूबले यसो भनेर भाकल गरे, “यदि परमेश्वर मेरो साथमा रहनुभयो, मेरो यात्रामा मलाई रक्षा गर्नुभयो, मलाई खानलाई रोटी र लाउनलाई वस्त्र दिनुभयो²⁸ भने म कुशलपूर्वक फेरि मेरा बुबाको घरमा फर्कन्छु, अनि परमप्रभु नै मेरा परमेश्वर हुनुहुनेछ ।²⁹ त्यसपछि मैले खामो बनाएको यो ढुङ्गाचाहिँ पवित्र ढुङ्गा हुनेछ । तपाईंले मलाई दिनुभए जति सबै थोकको दशांश म तपाईंलाई अवश्य चढाउनेछु ।”

¹तब याकूब आफ्नो बाटो लागे र पूर्वका मानिसहरूको देशमा पुगे । ²तिनले हेर्दा मैदानमा एउटा इनार देखे, र त्यसको नजिक भेडाका तीनवटा बगाल बसिरहेका थिए । किनकि त्यही इनारबाट तिनीहरूले बगाललाई पानी खुवाउँथे, र इनारको मुख ढाक्ने ढुङ्गा ठुलो थियो । ³सबै बगालहरू त्यहाँ जम्मा भएपछि गोठालाहरूले इनारको मुखबाट ढुङ्गा गुडाएर भेडाहरूलाई पानी खान दिन्थे । त्यसपछि तिनीहरूले त्यो ढुङ्गालाई इनारको मुखमा फेरि पहिलेकै ठाउँमा राखिदिन्थे । ⁴याकूबले तिनीहरूलाई भने, "हे मेरा भाइ हो, तिमीहरू कहाँका हो?" तिनीहरूले भने, "हामी हारानका हौं ।" ⁵तिनले तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू नाहोरका छोरो लाबानलाई चिन्छौ?" तिनीहरूले भने, "हामी तिनलाई चिन्छौं ।" ⁶तिनले तिनीहरूलाई सोधे, "के उहाँ सन्धे हुनुहुन्छ?" तिनीहरूले भने, "उहाँ सन्धे हुनुहुन्छ, र हेर्नुहोस्, उहाँको छोरी राहेल भेडाहरू लिएर आउँदैछिन् ।" ⁷याकूबले भने, "हेर, मध्य दिन भएको छ । बगालहरूलाई जम्मा गर्ने बेला भएको छैन । भेडाहरूलाई पानी खुवाएर जाओ र तिनीहरूलाई चर्न देओ ।" ⁸तिनीहरूले भने, "सबै बगालहरू जम्मा नभई हामी तिनीहरूलाई पानी खुवाउन सक्दैनौं । त्यसपछि यी मानिसहरूले इनारको मुखको ढुङ्गा हटाउनेछन्, अनि हामी भेडाहरूलाई पानी खुवाउनेछौं ।" ⁹याकूब तिनीहरूसँग कुरा गरिरहेकै बेला, राहेल आफ्ना बुबाका भेडाहरू लिएर त्यहाँ आइपुगिन्, किनकि तिनले भेडाहरू चराउँदै थिइन् । ¹⁰जब याकूबले आफ्ना मामा लाबानकी छोरी राहेल र लाबानका भेडाहरू देखे, याकूबले नजिक आएर इनारको मुखको ढुङ्गा गुडाए, अनि आफ्ना मामा लाबानका भेडाहरूलाई पानी खुवाए । ¹¹याकूबले राहेललाई चुम्बन गरे र डाको छोडेर रोए । ¹²याकूबले राहेललाई आफू तिनका बुबाको नातेदार र रिबेकाको छोरा भएको कुरा बताए । तब राहेल दौडेर गइन् र आफ्ना बुबालाई यो कुरा बताइन् । ¹³आफ्ना भानिज याकूब आफ्नो समाचार पाउने बित्तिकै लाबान तिनलाई भेट्नलाई दौडेर गएर तिनलाई अँगालो हालेर चुम्बन गरे, अनि तिनलाई आफ्नो घरमा ल्याए । याकूबले लाबानलाई सबै कुरा बताइदिए । ¹⁴लाबानले तिनलाई भने, "वास्तवमा तिमी मेरो हाड र मासु हो ।" त्यसपछि याकूब तिनीसँग करिब एक महिना बसे । ¹⁵लाबानले तिनलाई भने, "वास्तवमा तिमी मेरो हाड र मासु हो ।" त्यसपछि याकूब तिनीसँग करिब एक महिना बसे । ¹⁶त्यसपछि लाबानले याकूबलाई भने, "मेरा नातेदार हुँदा तिमीले सितैमा मेरो सेवा गर्नुपर्छ र? तिम्रो ज्याला कति हो मलाई भन ।" ¹⁷लाबानका दुई जना छोरी थिए । जेठीको नाउँ लेआ र कान्छीको नाउँ राहेल थियो । ¹⁸त्यसपछि लाबानले याकूबलाई भने, "मेरा नातेदार हुँदा तिमीले सितैमा मेरो सेवा गर्नुपर्छ र? तिम्रो ज्याला कति हो मलाई भन ।" ¹⁹अब लाबानका दुई जना छोरी थिए । जेठीको नाउँ लेआ र कान्छीको नाउँ राहेल थियो । ²⁰लेआका आँखा धमिला थिए, तर राहेलचाहिँ शारीरिक रूपमा सुडौल र हेर्नमा सुन्दरी थिइन् । ²¹याकूबले राहेललाई प्रेम गरे, त्यसैले तिनले भने, "तपाईंकी कान्छी छोरी राहेलको निम्ति म सात वर्षसम्म तपाईंको सेवा गर्नेछु ।" ²²लेआका आँखा धमिला थिए, तर राहेलचाहिँ शारीरिक रूपमा सुडौल र हेर्नमा सुन्दरी थिइन् । ²³याकूबले राहेललाई प्रेम गरे, त्यसैले तिनले भने, "तपाईंकी कान्छी छोरी राहेलको निम्ति म सात वर्षसम्म तपाईंको सेवा गर्नेछु ।" ²⁴लाबानले भने, "त्यसलाई अर्को मानिसलाई दिनुभन्दा त तिमीलाई दिनु नै असल हो । मसँगै बस ।" ²⁵यसकारण याकूबले राहेलको निम्ति सात वर्षसम्म सेवा गरे । राहेलप्रति तिनको प्रेमको कारण तिनलाई त्यो समय तिनलाई थोरै दिनजस्तो लाग्यो । ²⁶लाबानले भने, "त्यसलाई अर्को मानिसलाई दिनुभन्दा त तिमीलाई दिनु नै असल हो । मसँगै बस ।" ²⁷यसकारण याकूबले राहेलको निम्ति सात वर्षसम्म सेवा गरे । राहेलप्रति तिनको प्रेमको कारण त्यो समय तिनलाई थोरै दिनजस्तो लाग्यो । ²⁸त्यसपछि याकूबले लाबानलाई भने, "मैले सेवा गर्ने दिनहरू पूरा भएको हुनाले मलाई मेरी पत्नी दिनुहोस् ताकि म तिनीसँग विवाह गर्न सकूँ ।" ²⁹तब लाबानले त्यस ठाउँका सबै मानिसहरू जम्मा गरेर भोज दिए । ³⁰साँझमा तिनले आफ्नी छोरी लेआलाई याकूबकहाँ ल्याइदिए, र याकूबले तिनीसँग सहवास गरे । ³¹लाबानले आफ्नी कमारी जिल्पालाई आफ्नी छोरी लेआकी कमारी हुनलाई दिए । ³²याकूबले बिहान हेर्दा त लेआ पो रहिछन्! तिनले लाबानलाई भने, "तपाईंले मप्रति यो के गर्नुभएको? मैले राहेलको निम्ति सेवा गरेको होइन र? त्यसो भए तपाईंले किन मसित छल गर्नुभयो?" ³³याकूबले बिहान हेर्दा त लेआ पो रहिछन् । तिनले लाबानलाई भने, "तपाईंले मप्रति यो के गर्नुभएको? मैले राहेलको निम्ति सेवा गरेको होइन र? त्यसो भए तपाईंले किन मसित छल गर्नुभयो?" ³⁴लाबानले भने, "जेठीको भन्दा कान्छीको विवाह अगि गर्ने रीति हामीकहाँ छैन ।" ³⁵यो छोरीसँग एक साता पूरा गर, र अर्को सात वर्ष मेरो सेवाको सट्टामा म तिमीलाई अर्की पनि दिनेछु ।" ³⁶लाबानले भने, "जेठीको भन्दा कान्छी छोरीको विवाह अघि गर्ने हाम्रो रीति छैन ।" ³⁷यो छोरीसँग विवाहको एक साता पूरा गर, र अर्को सात वर्ष मेरो सेवाको सट्टामा म तिमीलाई अर्की पनि दिनेछु ।" ³⁸याकूबले त्यसै गरे, र लेआसँग एक साता पूरा गरे । तब लाबानले आफ्नी छोरी राहेललाई पनि याकूबकी पत्नीको रूपमा दिए । ³⁹लाबानले आफ्नी कमारी बिल्हालाई आफ्नी छोरी राहेलकी कमारी हुनलाई दिए । ⁴⁰त्यसैले याकूबले राहेलसँग पनि सहवास गरे, तर तिनले लेआलाई भन्दा राहेललाई बढी प्रेम गर्थे । यसकारण याकूबले थप सात साल लाबानको सेवा गरे । ⁴¹त्यसैले याकूबले राहेलसँग पनि सहवास गरे, तर तिनले लेआलाई भन्दा राहेललाई बढी प्रेम गर्थे । यसकारण याकूबले थप सात साल लाबानको सेवा गरे । ⁴²लेआलाई प्रेम नगरिएको परमप्रभुले देख्नुभयो, त्यसैले उहाँले तिनको कोख खोलिदिनुभयो । तर राहेलचाहिँ बाँझी थिइन् । ⁴³लेआले गर्भवती भएर एक छोरो जन्माइन्, र तिनले त्यसको नाम रूबेन राखिन् । किनकि तिनले भनिन्, "साँच्ची नै परमप्रभुले मेरो दुःख देख्नुभएको छ, अब त मेरा पतिले निश्चय नै मलाई प्रेम गर्नुहुनेछ ।" ⁴⁴लेआलाई प्रेम नगरिएको परमप्रभुले देख्नुभयो, त्यसैले उहाँले तिनको कोख खोलिदिनुभयो, तर राहेलचाहिँ बाँझी थिइन् । ⁴⁵लेआले गर्भवती भएर एक छोरो जन्माइन्, र तिनले त्यसको नाम रूबेन राखिन् । किनकि तिनले भनिन्, "साँच्ची नै परमप्रभुले मेरो दुःख देख्नुभएको छ, अब त मेरा पतिले निश्चय नै मलाई प्रेम गर्नुहुनेछ ।" ⁴⁶तिनी फेरि गर्भवती भइन् र अर्को छोरा जन्माइन् । तिनले भनिन्, "म प्रेमविहीन छु भनी परमेश्वरले सुन्नुभएको हुनाले उहाँले मलाई यो छोरो पनि दिनुभयो," र तिनले त्यसको नाउँ शिमियोन राखिन् । ⁴⁷तिनी फेरि गर्भवती भइन् र एक जना छोरो जन्माइन् । तिनले भनिन्, "अब त मेरा पति मप्रति आकर्षित हुनुहुनेछ, किनभने मैले उहाँको निम्ति तीन जना छोरा जन्माएको छु ।" यसकारण त्यसको नाउँ लेवी राखियो । ⁴⁸तिनी फेरि गर्भवती भएर छोरो पाइन् र भनिन्, "यसपालि त म परमप्रभुको प्रशंसा गर्नेछु ।" त्यसैले तिनले त्यसको नाउँ यहूदा राखिन् । त्यसपछि तिनले जन्माउन छोडिन् ।

30

¹आफूले याकूबबाट कुनै सन्तान नजन्माएको देखेर राहेलले आफ्नी दिदीको डाह गरिन् । तिनले याकूबलाई भनिन्, "मलाई सन्तान दिनुहोस्, नत्रभने म मर्नेछु ।" ²राहेलमाथि याकूबको क्रोध दन्कियो । तिनले भने, "के तिमीलाई सन्तान दिनबाट रोक्नु हुने म परमेश्वरको स्थानमा छु र?" तिनले भनिन्, "हेर्नुहोस्, मेरी कमारी बिल्हा यहाँ छे । त्योसित सहवास गर्नुहोस् ताकि मेरो काखमा खेल्नलाई त्यसले सन्तान जन्माउन सकोस्, र त्यसद्वारा मसित सन्तान हुनेछ ।" ³त्यसैले तिनले आफ्नी कमारी बिल्हा याकूबकी पत्नी हुनलाई दिइन्, र याकूब त्यससित सुते । ⁴त्यसैले उनले आफ्नी कमारी बिल्हा याकूबकी पत्नी हुनलाई दिइन्, र याकूब त्यससित सहवास गरे । ⁵बिल्हा गर्भवती भई र त्यसले याकूबको निम्ति एउटा छोरो जन्माई । ⁶त्यसपछि राहेलले भनिन्, "परमेश्वरले मेरो पक्षमा न्याय गर्नुभएको छ । उहाँले मेरो प्रार्थना सुन्नुभएको छ र मलाई एउटा छोरो दिनुभएको छ ।" त्यसैले उनले त्यसको नाउँ दान राखिन् । ⁷बिल्हा गर्भवती भई र त्यसले याकूबको निम्ति एउटा छोरो जन्माई । ⁸त्यसपछि राहेलले भनिन्, "परमेश्वरले मेरो पक्षमा न्याय गर्नुभएको छ । उहाँले मेरो प्रार्थना सुन्नुभएको छ र मलाई एउटा छोरो दिनुभएको छ ।" त्यसैले तिनले त्यसको नाउँ दान राखिन् । ⁹राहेलकी कमारी बिल्हा फेरि गर्भवती भई र त्यसले याकूबको निम्ति दोस्रो छोरो जन्माई । ¹⁰राहेलले भनिन्, "निकै लडन्त गरेर मैले मेरी दिदीमाथि जित हासिल गरेको छु ।" तिनले त्यसको नाउँ नप्ताली राखिन् । ¹¹आफूले बच्चा जन्माउन छोडेको देखेर तिनले आफ्नी कमारी जिल्पाले याकूबकी पत्नी हुनलाई दिइन् । ¹²लेआकी कमारी जिल्पाले याकूबको निम्ति एउटा छोरो जन्माई । ¹³लेआले भनिन्, "भाग्यमानी!" त्यसैले तिनले त्यसको नाउँ गाद राखिन् । ¹⁴त्यसपछि लेआकी कमारी जिल्पाले दोस्रो छोरो जन्माई । ¹⁵लेआले भनिन्, "म सुखी छु! किनकि स्त्रीहरूले मलाई सुखी भन्नेछन् ।" त्यसैले तिनले त्यसको नाउँ आशेर राखिन् । ¹⁶लेआले भनिन्, "म सुखी छु । किनकि स्त्रीहरूले मलाई सुखी

भन्ने छन् ।" त्यसैले तिनले त्यसको नाउँ आशेर राखिन् ।¹⁴ गहुँ कटनी गर्ने समयमा रूबेन खेतमा गए, र तिनले विशाखमूलहरू भेट्टाएर ती आफ्नी आमा लेआकहाँ लिएर आए । त्यसपछि राहेलले लेआलाई भनिन्, "तिम्रो छोराका केही विशाखमूलहरू मलाई देऊ ।" ¹⁵लेआले तिनलाई भनिन्, "के तिमीले मेरा पति मबाट लैजानु सामान्य विषय हो र? अब तिमी मेरो छोराका विशाखमूलहरू पनि लिन चाहन्छ्यौ? राहेलले भनिन्, "त्यसो भए, तिम्रो छोराका विशाखमूलहरूको सट्टामा आज राति तिनी तिमीसितै सुत्नेछन् ।"¹⁶ गहुँ कटनी गर्ने समयमा रूबेन खेतमा गए, र तिनले विशाखमूलहरू भेट्टाएर ती आफ्नी आमा लेआकहाँ लिएर आए । त्यसपछि राहेलले लेआलाई भनिन्, "तिम्रो छोराका केही विशाखमूलहरू मलाई देऊ ।" ¹⁵लेआले तिनलाई भनिन्, "के तिमीले मेरा पति मबाट लैजानु सामान्य विषय हो र? अब तिमी मेरो छोराका विशाखमूलहरू पनि लिन चाहन्छ्यौ? राहेलले भनिन्, "त्यसो भए, तिम्रो छोराका विशाखमूलहरूको सट्टामा आज राति तिनी तिमीसितै सुत्नेछन् ।"¹⁶ साँझमा याकूब खेतबाट आए । लेआ तिनलाई भेट्न गइन् र भनिन्, "आज राती तपाईं मसित सुत्नुपर्छ किनकि मैले तपाईंलाई मेरो छोराका विशाखमूलहरू दिएर भाडामा लिएको छु ।" त्यसैले त्यस रात याकूब तिनीसित सुते ।¹⁷ परमेश्वरले लेआको पुकारा सुन्नुभयो, र तिनी गर्भवती भएर याकूबको निम्ति पाँचौं छोरो जन्माइन् ।¹⁸ लेआले भनिन्, "परमेश्वरले मेरो ज्याला दिनुभएको छ किनभने मैले मेरी कमारी मेरा पतिलाई दिएँ ।" तिनले त्यसको नाउँ इस्साखार राखिन् ।¹⁹ लेआ फेरि गर्भवती भइन् र तिनले याकूबको निम्ति छैटौं छोरो जन्माइन् ।²⁰ लेआले भनिन्, "परमेश्वरले मलाई अनमोल उपहार दिनुभएको छ । अब मेरा पतिले मलाई इज्जत गर्नुहुनेछ किनभने मैले उहाँका निम्ति छवटा छोरा जन्माएँ ।" तिनले त्यसको नाउँ जबूलन राखिन् ।²¹ त्यसपछि तिनले एउटी छोरी जन्माइन् र त्यसको नाउँ दीना राखिन् ।²⁰ लेआले भनिन्, "परमेश्वरले मलाई अनमोल उपहार दिनुभएको छ । अब मेरा पतिले मलाई इज्जत गर्नुहुनेछ किनभने मैले उहाँका निम्ति छवटा छोरा जन्माएँ ।" तिनले त्यसको नाउँ जबूलन राखिन् ।²¹ त्यसपछि तिनले एउटी छोरी जन्माइन् र त्यसको नाउँ दीना राखिन् ।²² परमेश्वरले राहेललाई याद गर्नुभयो र तिनको पुकारा सुन्नुभयो । उहाँले तिनको गर्भ खोलिदिनुभयो ।²³ तिनी गर्भवती भइन् र एउटा छोरो जन्माइन् । तिनले भनिन्, "परमेश्वरले मेरो लाज हटाइदिनुभएको छ ।" ²⁴ तिनले यसो भन्दै त्यसको नाउँ योसेफ राखिन्, "परमप्रभुले मलाई अर्को छोरो दिनुभएको छ ।"²² परमेश्वरले राहेललाई याद गर्नुभयो र तिनको पुकारा सुन्नुभयो । उहाँले तिनको गर्भ खोलिदिनुभयो ।²³ तिनी गर्भवती भइन् र एउटा छोरो जन्माइन् । तिनले भनिन्, "परमेश्वरले मेरो लाज हटाइदिनुभएको छ ।" ²⁴ तिनले यसो भन्दै त्यसको नाउँ योसेफ राखिन्, "परमप्रभुले मलाई अर्को छोरो दिनुभएको छ ।"²⁵ राहेलले योसेफलाई जन्माएपछि याकूबले लाबानलाई भने, "मलाई बिदा दिनुहोस्, ताकि म मेरो आफ्नै घर र मेरो देशमा जान सकूँ ।"²⁶ मलाई मेरा पत्नीहरू र मेरा छोराछोरीहरू दिनुहोस् जसको निम्ति मैले तपाईंको सेवा गरेको छु र मलाई जान दिनुहोस् किनकि मैले तपाईंको सेवा गरेको त तपाईंलाई थाहै छ ।"²⁷ लाबानले तिनलाई भने, "मैले तिम्रो दृष्टिमा निगाह पाएको छु भने पर्ख, किनभने पूर्वलक्षणको प्रयोगद्वारा मैले थाहा पाएको छु, कि तिम्रो कारणले गर्दा परमप्रभुले मलाई आशिष दिनुभएको छ ।"²⁸ त्यसपछि तिनले भने, "तिम्रो ज्याला कति भयो, मलाई भन र ती म तिरिदिनेछु ।"²⁹ याकूबले लाबानलाई भने, "मैले तपाईंको कस्तो सेवा गरेको छु र तपाईंका गाईवस्तु कसरी सप्रेका छन् भनी तपाईं जान्नुहुन्छ ।"³⁰ किनकि म आउनुअघि तपाईंसित थोरै मात्र थियो तर अहिले प्रचुर मात्रामा वृद्धि भएका छन् । मैले जहाँसुकै काम गरे तापनि परमप्रभुले तपाईंलाई आशिष दिनुभएको छ । अब मेरो आफ्नै घरानाको निम्ति चाहिँ मैले कहिले बन्दोवस्त गर्ने?"³¹ त्यसैले लाबानले भने, "म तिमीलाई के दिऊँ?" याकूबले भने, "तपाईंले मलाई केही पनि दिनुपर्दैन । तपाईंले मलाई केही दिनुभयो भने मैले फेरि तपाईंको बगाललाई खुवाउनुपर्ने हुन्छ र यसको हेरचाह गर्नुपर्ने हुन्छ ।"³² आज मलाई तपाईंको सबै बगालबाट हरेक थोप्ले र पेटारे भेडाहरू र भेडाहरूका बीचबाट हरेक कालो भेडाहरू अनि बाख्राहरूका बीचबाट हरेक थोप्ले र पेटारे छुट्ट्याउँदै जानदिनुहोस् । यी मेरा ज्याला हुनेछन् ।"³³ तपाईं मेरा ज्यालाको हिसाब गर्न आउनुहुँदा पछि मेरो निष्ठाको नै मेरो गवाही दिनेछ । बाख्राहरूका बीचमा थोप्ले र पेटारे नभएको अनि भेडाहरूका बीचमा कालो नभएको मध्ये कुनै मेरोमा फेला पर्‍यो भने ती मैले चोरोको ठहरिनेछ ।"³⁴ लाबानले भने, "हुन्छ । तिम्रो वचन अनुसार नै होस् ।"³⁵ त्यस दिन लाबानले थोप्ले र पेटारे बाख्राहरू अनि सेतो दाग भएका सबै थोप्ले र पेटारे बाख्रीहरू अनि भेडाहरूका बीचमा भएका सबै काला भेडाहरू छुट्टयाए र ती आफ्ना छोराहरूका हातमा दिए ।³⁶ लाबानले तिनी र याकूबको बीचमा तीन दिनको यात्राको अन्तर पनि राखे । त्यसैले याकूबले लाबानका बाँकी बगालहरू चराइरहे ।³⁷ याकूबले ताजा लहरे-पीपल, हाडे बदाम र चिनारका रुखका भर्खरै काटिएका हाँगाहरू लिए, र तिनमा सेतो बोक्राहरू ताछे र हाँगाको भित्रको सेतो काठ देखिने बनाए ।³⁸ त्यसपछि तिनले ती ताछिएका हाँगाहरू बगालहरूको सामु, तिनीहरूले पानी पिउन आउने ढूँडको सामु राखे । पानी पिउन आउँदा तिनीहरू गर्भवती भए ।³⁹ ती बगालहरू हाँगाहरूका सामुन्ने मिसिने भएकाले तिनीहरूले पाठापाठी पनि त्यस्तै छिकेमिके, पेटारे र थोप्ले ब्याए ।⁴⁰ याकूबले यी थुमाहरूलाई छुट्टयाए, तर बाँकी बगाललाई चाहिँ छिकेमिके जनावरहरूतिर फर्काएर राखे अनि सबै काला थुमालाई चाहिँ लाबानको बगालमा राखिदिए । त्यसपछि तिनले आफ्नो बगाललाई चाहिँ अलग गरे र लाबानको बगालसित ती मिसाएनन् ।⁴¹ बलिया भेडाहरू मिसिंदा याकूबले बगालहरूका सामुन्ने ढूँडमा ती हाँगाहरू राखिदिए ताकि तिनीहरू हाँगाहरूकै बीचमा गर्भवती होऊन् ।⁴² तर बगालमा भएका कमजोर जनावरहरू आउँदा तिनले तिनीहरूको सामु हाँगाहरू राख्दैनथे । यसरी कमजोर जनावरहरू लाबानका भए र बलियाहरू याकूबका भए ।⁴³ याकूबले ज्यादै उन्नति गरे । तिनका ठुला-ठुला बगालहरू, नोकर-चाकरहरू ऊँटहरू र गधाहरू थिए ।

31

¹ याकूबले लाबानका छोराहरूले यसो भनेका सुने, "हाम्रा पिताका सबै थोक याकूबले लिएका छन्, र हाम्रा पिताका सम्पत्तिबाट नै तिनले यी सबै सम्पत्ति पाएका हुन् ।"² याकूबले लाबानको व्यवहार देखे । याकूबप्रति लाबानको मनसाय परिवर्तन भइसकेको याकूबले देखे ।³ तब परमप्रभुले याकूबलाई भन्नुभयो, "तेरा पुर्खाहरू र तेरा आफन्तहरूको देशमा फर्केर जा, र म तँसित हुनेछु ।"⁴ याकूबले राहेल र लेआलाई आफ्नो बगालको खेतमा बोलाउन पठाए, र तिनीहरूलाई भने, "मप्रतिको तिमीहरूका पिताको मनसाय परिवर्तन भएको म देख्छु, तर मेरा पिताका परमेश्वर मसित हुनुभएको छ । मेरो सारा शक्ति लगाएर मैले तिमीहरूका पिताको सेवा गरेको कुरा त तिमीहरूलाई थाहै छ । तिमीहरूका पिताले मलाई ठगेका छन्, र मेरो ज्याला दस पटक बदलेका छन्, तर परमेश्वरले तिनलाई मेरो हानि गर्न दिनुभएको छैन ।"⁵ थोप्ले जनावरहरू तिम्रो ज्याला हुनेछ' भनी तिनले भन्दा सबै बगालले थोप्ले पाठा-पाठी नै जन्माए । 'पेटारेहरू तिम्रो ज्याला हुनेछ' भनी तिनले भन्दा सारा बगालले पेटारे पाठा-पाठीहरू नै जन्माए ।⁶ यसरी परमेश्वरले तिमीहरूका पिताका गाईवस्तु लिएर मलाई दिनुभएको छ ।⁷ एक पटक बगाल मिसिने समयमा मैले सपनामा बोकाहरू बगालमा सँगसँगै भएको देखे । बोकाहरू छिकेमिके, पेटारे र थोप्ले थिए ।⁸ सपनामा परमेश्वरका दूतले मलाई भने, 'हे याकूब!' मैले जवाफ दिएँ, "हजुर, म यहाँ छु ।"⁹ उहाँले भन्नुभयो, 'तेरा आँखा उठाएर सबै बोका बगालमाथि चढिरहेको हेर । तिनीहरू छिकेमिके, पेटारे र थोप्ले छन् किनकि लाबानले तँलाई गरेको हरेक कुरा मैले देखेको छु ।¹⁰ म बेथेलको परमेश्वर हुँ जहाँ तँले खामोलाई अभिषेक गरिस् र मसित भाकल गरिस् । अब उठ् र यस देश छाडेर तेरो जन्मभूमिमा फर्की ।"¹¹ राहेल र लेआले तिनलाई जवाफ दिएर भने, "के हाम्रा पिताको घरमा हाम्रा निम्ति कुनै भाग वा उत्तराधिकार छ र? के उहाँले हामीलाई विदेशीहरूलाई जस्तै व्यवहार गर्नुभएको छैन र? ¹² किनकि उहाँले हामीलाई बेचनुभएको छ, र हाम्रो रुपियाँ-पैसा पूर्ण रूपमा सखाप पार्नुभएको छ ।¹³ हाम्रा पिताबाट परमेश्वरले लैजानुभएका सबै सम्पत्ति अब हाम्रा र हाम्रा छोराछोरीहरूका भएका छन् । त्यसो भए, अब परमेश्वरले तपाईंलाई जे भन्नुभएको छ, सो गर्नुहोस् ।"¹⁴ त्यसपछि याकूब उठे, र तिनले आफ्ना छोराहरू र पत्नीहरूलाई ऊँटहरूमाथि राखे ।¹⁵ तिनले आफ्ना सबै गाईवस्तु, सबै सम्पत्ति साथै तिनले पद्म-आराममा प्राप्त गरेका गाईवस्तुलाई आफ्नो अघिअघि पठाए । त्यसपछि तिनी कनान देशमा आफ्ना पिता इसहाककहाँ जान निस्के ।¹⁶ लाबान आफ्ना भेडाहरूको ऊन कत्रन जाँदा राहेलले आफ्ना पिताका घर-देवताहरू चोरिन् ।¹⁷ अरामी लाबानलाई थाहा नदिई घर छाडेर याकूबले पनि तिनलाई छल गरे ।¹⁸ आफूसित भएका सबै थोक लिएर तिनी भागे, र छिट्टै महानदी पार गरेर गिलादको पहाडी देशतर्फ अगाडि बढे ।¹⁹ याकूब

भागको कुरा लाबानलाई तेस्रो दिनमा बताइयो ।²³ त्यसैले तिनले आफूसित आफ्ना आफन्तहरू लिई सात दिनसम्म तिनलाई खेदे । लाबानले गिलादको पहाडी देशमा तिनलाई भेट्टाए ।²⁴ राती सपनामा परमेश्वर अरामी लाबानकहाँ देखापर्नुभई तिनलाई भन्नुभयो, "होसियार हो, तैले याकूबसित न त असल न खराब केही भन ।"²⁵ अब लाबानले याकूबलाई भेट्टाउँदा याकूब त्यस पहाडी देशमा पाल टाँगेर बसेका थिए । गिलादको पहाडी देशमा लाबान पनि आफ्ना आफन्तहरूसँगै पाल टाँगेर बसे ।²⁵ लाबानले याकूबलाई भेट्टाउँदा याकूब त्यस पहाडी देशमा आफ्नो पाल टाँगेर बसेका थिए । गिलादको पहाडी देशमा लाबान पनि आफ्ना आफन्तहरूसँगै पाल टाँगेर बसे ।²⁶ लाबानले याकूबलाई भने, "तिमीले मेरा छोरीहरूलाई युद्धका कैदीहरूलाई जस्तै गरी लगेर मलाई छल गरी यो के गरेको? ²⁷ किन तिमीले मलाई नबताईकन सुटुक्क भागेर धोका दियो? गीत गाउँदै वीणा र खँजडी बजाउँदै उत्सवको साथमा मैले तिमीलाई बिदा गर्ने थिएँ । ²⁸ तिमीले मेरा नातिहरू र छोरीहरूलाई बिदाइको चुम्बन गर्ने अनुमति पनि दिएनौ । तिमीले मूर्खतापूर्वक काम गर्नुभयो । ²⁶ लाबानले याकूबलाई भने, "तिमीले मेरा छोरीहरूलाई युद्धका कैदीहरूलाई जस्तै गरी लगेर मलाई छल गरी यो के गरेको? ²⁷ किन तिमीले मलाई नबताईकन सुटुक्क भागेर धोका दियो? गीत गाउँदै वीणा र खँजडी बजाउँदै उत्सवको साथमा मैले तिमीलाई बिदा गर्ने थिएँ । ²⁸ तिमीले मेरा नातिहरू र छोरीहरूलाई बिदाइको चुम्बन गर्ने अनुमति पनि दिएनौ । अब तिमीले मूर्खतापूर्वक काम गरेका छौ । ²⁹ तिमीलाई हानि गर्ने शक्ति मसित छ, तर तिम्रा परमेश्वर गत रात मसित बोल्नुभयो र भन्नुभयो, "होसियार हो, तैले याकूबसित न त असल न खराब केही भन ।"³⁰ अब तिमीले आफ्ना पिताको घरमा फर्कने चाहना गरेकाले तिमी आइसकेका छौ । तर तिमीले मेरा देवताहरू किन चोरी गर्नुभयो? ³¹ याकूबले लाबानलाई जवाफ दिई भने, "तपाईंले आफ्ना छोरीहरू मबाट जबरजस्ती खोसेर लैजानुहुने थियो भनी मैले ठानेकोले म डराएको थिएँ । त्यसैले म सुटुक्क भागें । ³² तपाईंका घर-देवताहरू जोसुकैले चोरेको भए तापनि अबदेखि त्यो बाँच्नेछैन । हाम्रा आफन्तहरूको उपस्थितिमा तपाईंसित भएको कुनै थोक मसित छ भने चिनेर लैजानुहोस् ।" किनकि राहेलले ती चोरेकी थिइन् भनी याकूबलाई थाहा थिएन ।³³ लाबान याकूब र लेआको पालसाथै दुई जना कमारीका पालभित्र गए, तर तिनले ती घर-देवताहरू पाएनन् । तिनी लेआको पालबाट बाहिर आई राहेलको पालभित्र पसे ।³⁴ अब राहेलले ती घर-देवताहरू ल्याएकी थिइन् र तिनलाई ऊँटको काठीमा लुकाएकी थिइन् । तिनी तीमाथि बसेकी थिइन् । लाबानले पूरै पालमा खोजी गरे तापनि ती पाएनन् ।³⁵ तिनले आफ्ना पितालाई भनिन्, "हजुर मसित नरिसाउनुहोला । म महिनावरी भएकीले म तपाईंको सामु उठ्न सक्दिनँ ।" त्यसैले तिनले खोजी गरे तापनि ती घर-देवताहरू भेट्टाएनन् ।³⁵ तिनले आफ्ना पितालाई भनिन्, "हजुर मसित नरिसाउनुहोला । म महिनावरी भएकीले म तपाईंको सामु उठ्न सक्दिनँ ।" त्यसैले तिनले खोजी गरे तापनि ती घर-देवताहरू भेट्टाएनन् ।³⁶ याकूब रिसाए र तिनले लाबानलाई हप्काए, "मेरो दोष के हो? मेरो पाप के हो जसको लागि तपाईंले मेरो यसरी पिछा गर्नुभयो? ³⁷ तपाईंले मेरा सबै मालसामानको खोजी गरिसक्नुभयो । के तपाईंले कुनै आफ्ना घरेलु सामानहरू फेला पार्नुभयो? पाउनुभएको छ भने ती हाम्रा आफन्तहरूको सामु राखिदिनुहोस् ताकि तिनीहरूले हामी दुईको बीचमा न्याय गर्नु ।" याकूब रिसाए र तिनले लाबानलाई हप्काए, "मेरो दोष के हो? मेरो पाप के हो जसको लागि तपाईंले मेरो यसरी पिछा गर्नुभएको छ? ³⁷ तपाईंले मेरा सबै मालसामानको खोजी गरिसक्नुभएको छ । के तपाईंले कुनै आफ्ना घरेलु सामानहरू फेला पार्नुभयो? छ भने ती हाम्रा आफन्तहरूको सामु राखिदिनुहोस् ताकि तिनीहरूले हामी दुईको बीचमा न्याय गर्नु ।" ³⁸ बीस वर्षसम्म म तपाईंसँगै थिएँ । तपाईंका भेडीहरू र बाख्रीहरूका गर्भ कहिल्यै तुहिएन, न त मैले तपाईंका बगालबाट कुनै भेडाहरू खाएँ । ³⁹ जङ्गली जनावरहरूले फहराएकाहरूलाई मैले तपाईंकहाँ ल्याउन्नथेँ । बरु, मैले त्यसको क्षतिपूर्ति तिर्थेँ । दिनमा चोरी भएर होस् वा रातमा चोरी भएर होस्, तपाईंले मलाई सधैं हराएको हरेक पशुको मोल तिराउनुभयो । ⁴⁰ मेरो हालत यस्तो थियो, कि दिउँसो गर्मीले मलाई घोल्यो र राती चिसोले ठिन्च्यो, र मलाई निद्रा लाग्दैनथ्यो । ⁴¹ यी बीस वर्ष म तपाईंको घरमा रहें । तपाईंका दुई छोरीका लागि मैले चौध वर्ष तपाईंको सेवा गरेँ, र बगालको लागि छ वर्ष सेवा गरेँ । तपाईंले दस पटक मेरो ज्याला फेरुनुभएको छ । ⁴² मेरा पिताका परमेश्वर जो अब्राहामका परमेश्वर र जो इसहाकका भय हुनुहुन्छ, उहाँ मसित नहुनुभएको भए निश्चय नै तपाईंले मलाई रिचै हात पठाउनुहुनेथियो । परमेश्वरले ममाथि परेको थिचोमिचो र मैले गरेको कडा परिश्रम देख्नुभएको छ । त्यसैले उहाँले गत रात तपाईंलाई हप्काउनुभयो ।"⁴³ लाबानले याकूबलाई जवाफ दिई भने, "यी छोरीहरू मेरै छोरीहरू हुन्; यी नातिनातिनाहरू मेरै नातिनातिनाहरू हुन् र यी बगालहरू मेरै बगालहरू हुन् । तिमीले देखेका यी सबै मेरै हुन् । तर आज यी मेरा छोरीहरू र तिनीहरूले जन्माएका छोराछोरीहरूलाई म के नै गर्न सक्छु? ⁴⁴ त्यसैले अब तिमी र मेरो बीचमा एउटा करार बाँधौं अनि यही करार तिमी र मेरो बीचको गवाही होस् ।"⁴⁵ त्यसकारण याकूबले एउटा ढुङ्गा लिएर त्यसलाई खामोको रूपमा खडा गरे । ⁴⁶ याकूबले आफ्ना आफन्तहरूलाई भने, "ढुङ्गाहरू जम्मा गर ।" तिनीहरूले ढुङ्गाहरूको थुप्रो लगाए । त्यसपछि तिनीहरूले त्यही थुप्रोर खानपान गरे । ⁴⁷ लाबानले त्यसको नाउँ यगर-सहदूता राखे, तर याकूबले त्यसलाई गलेद भने ।⁴⁸ लाबानले भने, "आज यो थुप्रो तिमी र मेरो बीचमा गवाहीको रूपमा खडा छ । त्यसकारण यसको नाउँ गलेद राखियो । ⁴⁹ यसलाई मिस्या पनि भनिन्छ किनभने लाबानले भने, "हामी एक-अर्काको दृष्टिबाट अलग हुँदा परमप्रभुले तिमी र मेरो हेरचाह गर्नु ।" ⁵⁰ तिमीले मेरा छोरीहरूलाई दुर्व्यवहार गर्नु वा तिमीले मेरा छोरीहरूबाहेक अन्य पत्नीहरू ल्यायो भने हामीसित कोही नभए तापनि परमेश्वर तिम्रो र मेरो बीचमा गवाही हुनुहुन्छ ।"⁵¹ लाबानले याकूबलाई भने, "तिम्रो र मेरो बीचमा मैले खडा गरेको यो थुप्रो र यो खामोलाई हेर । ⁵² तिम्रो हानि गर्नलाई म यो पार गरेर तिमीकहाँ आउनेछैनँ र मेरो हानि गर्नलाई तिमी यो पार गरेर मकहाँ आउनेछैनौं भन्नाका लागि यो थुप्रो र यो खामो गवाहीको रूपमा खडा छन् । ⁵³ अब्राहामका परमेश्वर, नाहोरका परमेश्वर र तिनीहरूका पिताका परमेश्वरले हाम्रो बीचमा न्याय गर्नु । याकूबले आफ्ना पिता इसहाकको भयमा शपथ खाए । ⁵⁴ याकूबले त्यस पहाडमा बलिदान चढाए र आफ्ना आफन्तहरूलाई खानपानको लागि बोलाए । तिनीहरूले खानपान गरे, अनि पूरै रात त्यही पहाडमा बिताए । ⁵⁵ लाबान बिहान सबै उठे, तिनले आफ्ना नातिहरू, आफ्ना छोरीहरूलाई चुम्बन गरी आशिष दिए । त्यसपछि लाबान बिदा भई घर फर्के ।

¹केही आधुनिक अनुवादहरूमा, गिलादको पहाडी देशमा लाबान पनि पाल टाँगेर बसे ।

²केही आधुनिक अनुवादहरूमा पाउँछौं, गिलादको पहाडी देशमा लाबान पनि पाल टाँगेर बसे ।

32

¹याकूब पनि आफ्नो बाटो लागे, र परमेश्वरका दूतहरूले तिनीसित भेट गरे । ²याकूबले तिनीहरूलाई देखेपछि तिनले भने, "यो त परमेश्वरको शिविर हो ।" त्यसैले तिनले त्यस ठाउँको नाउँ महनोम राखे । ³याकूबले एदोमको क्षेत्रमा पर्ने सेइर देशमा आफ्ना दाजु एसावकहाँ आफूभन्दा अघिअघि सन्देशवाहकहरू पठाए । ⁴तिनले तिनीहरूलाई यसो भनी आज्ञा दिए, "तिमीहरूले मेरा मालिक एसावलाई यसो भन्नेछौ: तपाईंका सेवक याकूब यसो भन्छन्, 'म लाबानसित बस्दै आएकोले अहिलेसम्म आउन ढिलो भएको हो । ⁵मेरा गोरुहरू, गधाहरू, बगालहरू, सेवकसेविकाहरू छन् । तपाईंको दृष्टिमा मैले निगाह पाउन सक्ँ भनी मैले मेरा मालिकलाई यो खबर पठाएको छु' ।"⁶ याकूबकहाँ सन्देशवाहकहरू फर्के र भने, "हामी तपाईंका दाजु एसावकहाँ गयौं । उहाँ चार सय जना मानिससहित तपाईंलाई भेट्न आउँदै हुनुहुन्छ ।" ⁷ तब याकूब ज्यादै भयभीत भए र आत्तिए । त्यसैले तिनले आफूसित भएका मानिसहरू, बगालहरू, बथानहरू र ऊँटहरूलाई दल-दल गरी दुई भागमा विभाजन गरे । ⁸तिनले भने, "एसावले आएर एउटा दललाई आक्रमण गरे भने बाँकी रहेको दल भाग्नेछ । तब याकूब ज्यादै भयभीत र दुःखित भए । त्यसैले तिनले आफूसित भएका मानिसहरू, बगालहरू, बथानहरू र ऊँटहरूलाई दल-दल गरी दुई भागमा विभाजन गरे । ⁹तिनले भने, "एसावले आएर एउटा दललाई आक्रमण गरे भने बाँकी रहेको दल उम्कनेछ ।" याकूबले भने, "मेरा पिता अब्राहामका परमेश्वर, मेरा पिता इसहाकका परमेश्वर, परमप्रभुले मलाई भन्नुभयो, 'तेरो देश र तेरो कुटुम्बकहाँ फर्केर जा, म तेरो उन्नति गराउनेछु ।'¹⁰ तपाईंका सेवकको निम्ति तपाईंले गर्नुभएका करार विश्वसनीयता र भरोसाका सबै कार्यको निम्ति म योग्यको छैनँ । किनकि यही लौरो लिएर मात्र मैले यर्दन तरेँ, र अहिले मेरा दुई दल भएका छन् ।¹¹ कृपया, मलाई मेरा दाजु एसावको हातबाट छुटकारा दिनुहोस् किनकि तिनी आएर मलगायत मेरी पत्नीहरू र छोराछोरीहरूलाई आक्रमण गर्छन्

कि भनेर म तिनीदेखि डराएको छु ।¹² तर तपाईंले भन्नुभयो, 'निश्चय नै, म तेरो उन्नति गराउनेछु । म तेरा सन्तानहरूलाई गन्ने नसकिने गरी समुद्रको बालुवासरह तुल्याउनेछु' ।¹³ त्यस रात याकूब त्यहीं बसे । आफ्ना दाजु एसावलाई उपहारस्वरूप दिनलाई तिनले आफूसित भएका केही थोकहरू अलग गरे जुन यिनै थिए: ¹⁴ दुई सयवटा बाख्री, बीसवटा बोका, ¹⁵ तीसवटा दूध दिने ऊँट र तिनीहरूका बच्चा, चालिसवटा गाई र दसवटा साँढे, बीसवटा गधेनी र दसवटा गधा ।¹⁶ तिनले बथान-बथान गरी यी सबै आफ्ना सेवकहरूको जिम्मा लगाइदिए । तिनले तिनीहरूलाई भने, "मेरो अधिअधि जाओ र प्रत्येक बथानको बीचमा खाली ठाउँ राख ।"¹⁷ तिनले पहिलो सेवकलाई यसो भन्दै निर्देशन दिए, "मेरा दाजु एसावले तँलाई भेटेर 'तँ कसको होस्? तँ कहाँ जाँदैछस्? तेरो अधिअधि आएका यी पशुहरू कसका हुन्? भनेर सोधे भने तँले यसो भन्, 'यी तपाईंका सेवक याकूबका हुन् । यी मेरा मालिक एसावलाई उपहारस्वरूप पठाइएका हुन् । हेर्नुहोस्, उहाँ पनि हाम्रो पछिपछि आउँदै हुनुहुन्छ' ।"¹⁸ दोस्रो दल, तेस्रो दल अनि बथानहरूको पछिपछि लाग्ने सबै मानिसलाई पनि याकूबले निर्देशन दिए । तिनले भने, "तिमीहरूले एसावलाई भेट्दा उही कुरो भन्नु ।"²⁰ तिमीहरूले यसो पनि भन्नु, 'तपाईंका सेवक याकूब हाम्रो पछिपछि आउँदै हुनुहुन्छ' ।" किनकि तिनले यस्तो सोचे, "मैले मेरो अधिअधि पठाएका उपहारहरूले म तिनलाई सन्तुष्ट पार्नेछु । त्यसपछि मैले तिनलाई भेट्दा सायद तिनले मलाई स्वीकार गर्नेछन् ।"²¹ त्यसैले उपहारहरू तिनको अधिअधि पठाइए । तिनी आफैँचाहिँ त्यस रात शिविरमा नै बसे ।²² रातमा याकूब निद्राबाट ब्युँझे । आफ्ना दुई पत्नी, तिनीहरूका कमारीहरू र एघार जना छोरा लिएर तिनी प्रस्थान गरे । तिनले तिनीहरूलाई यब्वोक खोला पारि पठाए ।²³ यसरी तिनले आफ्ना सबै सम्पत्ति खोला पारि पठाए ।²⁴ याकूब एकलै रहे, र एक जना मानिसले तिनीसित सूर्योदय नभएसम्म कुस्ती खेले ।²⁵ ती मानिसले याकूबलाई जित्न नसक्ने देखेपछि तिनले याकूबको कम्मरको खोक्रो भागमा प्रहार गरे । याकूब तिनीसित कुस्ती खेल्दा तिनको कम्मरको गेडी फुस्क्यो ।²⁶ ती मानिसले भने, "मलाई जान देऊ किनकि उज्यालो हुँदैछ ।" याकूबले भने, "तपाईंले मलाई आशिष् नदिउज्जेलसम्म म तपाईंलाई जान दिन्नँ ।"²⁷ ती मानिसले तिनलाई भने, "तिम्रो नाउँ के हो?" याकूबले जवाफ दिए, "याकूब ।" ²⁸ ती मानिसले भने, "अबदेखि उसो तिम्रो नाउँ याकूब नभई इस्राएल हुनेछ । किनकि तिमीले परमेश्वर र मानिसहरूसित कुस्ती खेली जित हासिल गरेका छौ ।"²⁹ याकूबले तिनलाई सोधे, "कृपया, मलाई तपाईंको नाउँ बताइदिनुहोस् ।" तिनले भने, "किन तिमी मेरो नाउँ सोध्छौ?" त्यसपछि त्यहाँ तिनले याकूबलाई आशिष् दिए ।³⁰ याकूबले त्यस ठाउँको नाउँ पनीएल राखे किनकि तिनले भने, "मैले परमेश्वरलाई आमने-सामने देखेर पनि मेरो ज्यान जोगिएको छ ।"³¹ याकूबले त्यस ठाउँको नाउँ पनीएल राखे किनकि तिनले भने, "मैले परमेश्वरलाई आमने-सामने देखेर पनि मेरो ज्यान जोगिएको छ ।" ³² याकूबले पनीएल पार गर्दा सूर्योदय भइसकेको थियो । तिनको कम्मरको कारणले गर्दा तिनी खोच्याएर हिँड्दै थिए ।³³ यसैकारण आजको दिनसम्म इस्राएलका मानिसहरूले कम्मरको नसा खाँदैनन् किनकि ती मानिसले याकूबको कम्मरको गेडी फुस्काउँदा ती नसाहरूमा चोट पुऱ्याएका थिए ।³⁴ याकूबले पनीएल पार गर्दा सूर्योदय भइसकेको थियो । तिनको कम्मरको कारणले गर्दा तिनी खोच्याएर हिँड्दै थिए ।³⁵ यसैकारण आजको दिनसम्म इस्राएलका मानिसहरूले कम्मरको नसा खाँदैनन् किनकि ती मानिसले याकूबको कम्मरको गेडी फुस्काउँदा ती नसाहरूमा चोट पुऱ्याएका थिए ।

33

¹ याकूबले माथि हेर्दा एसाव आउँदै थिए, र तिनीसित चार सय मानिस थिए । तिनले आफ्ना छोराछोरीहरूलाई लेआ, राहेल र दुई जना कमारीको बीचमा विभाजन गरे ।² तब तिनले कमारीहरू र तिनीहरूका छोराछोरीहरूलाई अग्रपङ्क्तिमा राखे । त्यसपछि लेआ र तिनका छोराछोरीहरू अनि अन्त्यमा राहेल र योसेफलाई राखे ।³ तिनी आफैँचाहिँ तिनीहरूभन्दा अधिअधि गए । तिनी आफ्ना दाजुको नजिक नआउज्जेलसम्म तिनले सात पटक भ्रूमूढा ढोग गरे।⁴ एसाव याकूबलाई भेट्न दौडिए, अङ्गालो हाले, अङ्कमाल गरे र चुम्बन गरे । त्यसपछि तिनीहरू रोए ।⁵ एसावले हेर्दा तिनले स्त्रीहरू र केटाकेटीहरूलाई देखे । तिनले भने, "तिमीसँगै आएका यी मानिसहरू को हुन्?" याकूबले भने, "तपाईंका सेवकलाई परमेश्वरले अनुग्रहसाथ दिनुभएका छोराछोरीहरू हुन् ।"⁶ त्यसपछि आ-आफ्ना छोराछोरीहरू लिएर कमारीहरू आएर एसावलाई ढोग गरे ।⁷ अनि लेआ र तिनका छोराछोरीहरू आएर ढोग गरे ।⁸ एसावले भने, "मैले भेटेका यी सबै दलको अर्थ के हो?" याकूबले जवाफ दिए, "मेरा मालिकको दृष्टिमा निगाह प्राप्त गर्नलाई हो ।"⁹ एसावले भने, "मैले भेटेका यी सबै दलको अर्थ के हो?" याकूबले जवाफ दिए, "मेरा मालिकको दृष्टिमा निगाह प्राप्त गर्नलाई हो ।" ¹⁰ एसावले भने, "मेरा भाइ, मसित प्रशस्त छ । तिम्रो जे हो, ती आफैँसित राख ।"¹¹ एसावले भने, "मेरा भाइ, मसित प्रशस्त छ । तिम्रो जे हो, ती आफैँसित राख ।" ¹² याकूबले भने, "त्यसो होइन । मैले तपाईंको दृष्टिमा निगाह पाएको छु भने मेरो हातबाट उपहार ग्रहण गर्नुहोस् । किनभने मैले तपाईंको मुहार देखेको छु, र यो परमेश्वरको मुहार देखेजस्तै भएको छ र तपाईंले मलाई ग्रहण गर्नुभएको छ ।"¹³ कृपया, तपाईंको लागि ल्याइएको यो उपहारलाई ग्रहण गर्नुहोस् किनभने परमेश्वरले मसित अनुग्रहसाथ व्यवहार गर्नुभएको छ, र मसित प्रशस्तै छ ।" यसरी याकूबले बिन्ती गरेपछि एसावले त्यसलाई स्वीकार गरे ।¹⁴ याकूबले भने, "त्यसो होइन । मैले तपाईंको दृष्टिमा निगाह पाएको छु भने मेरो हातबाट उपहार ग्रहण गर्नुहोस् । किनभने मैले तपाईंको मुहार देखेको छु, र यो परमेश्वरको मुहार देखेजस्तै भएको छ र तपाईंले मलाई ग्रहण गर्नुभएको छ ।"¹⁵ कृपया, तपाईंको लागि ल्याइएको यो उपहारलाई ग्रहण गर्नुहोस् किनभने परमेश्वरले मसित अनुग्रहसाथ व्यवहार गर्नुभएको छ, र मसित प्रशस्तै छ ।" यसरी याकूबले बिन्ती गरेपछि एसावले त्यसलाई स्वीकार गरे ।¹⁶ तब एसावले भने, "हामी आफ्नो बाटो लागौं । म तिम्रो अधिअधि जानेछु ।"¹⁷ तब एसावले भने, "हामी आफ्नो बाटो लागौं । म तिम्रो अधिअधि जानेछु ।" ¹⁸ याकूबले तिनलाई भने, "मेरा मालिकलाई थाहै छ, कि यी केटाकेटीहरू सानै छन् र यी गाईवस्तुहरूले दूध चुसाउँदैछन् । तिनीहरूलाई एकै दिन मात्र बेसरी हिँडाइयो भने ती सबै मर्नेछन् ।"¹⁹ यसैले मेरा मालिक आफ्ना सेवकभन्दा अधिअधि जानुहोस् भनी म बिन्ती गर्छु । सेडरमा मेरा मालिककहाँ नआइपुग्जेलसम्म म गाईवस्तुको चाल र केटाकेटीहरूको चालमा निकै बिस्तारै हिँड्नेछु ।²⁰ याकूबले तिनलाई भने, "मेरा मालिकलाई थाहै छ, कि यी केटाकेटीहरू सानै छन् र यी गाईवस्तुहरूले दुध चुसाउँदैछन् । तिनीहरूलाई एकै दिन मात्र बेसरी धपाइयो भने ती सबै मर्नेछन् ।"²¹ यसैले मेरा मालिक आफ्ना दासभन्दा अधिअधि जानुहोस् भनी म बिन्ती गर्छु । सेडरमा मेरा मालिककहाँ नआइपुग्जेलसम्म म गाईवस्तुको चाल र केटाकेटीहरूको चालमा निकै बिस्तारै हिँड्नेछु ।²² एसावले भने, "म तिमीसित भएका केही मानिसहरूसित मेरा केही मानिसहरू छाडिदिन्छु ।" तर याकूबले भने, "किन त्यसो गर्ने?" मेरा मालिकको दृष्टिमा मैले निगाह पाए त भइहाल्यो नि ।"²³ एसावले भने, "मसित भएका मेरा केही मानिसहरू म तिमीसित छाडिदिन्छु ।" तर याकूबले भने, "किन त्यसो गर्ने?" मेरा मालिकको दृष्टिमा मैले निगाह पाए त भइहाल्यो नि ।"²⁴ त्यसैले त्यही दिन एसाव सेडरतर्फ फर्कन आफ्नो बाटो लागे ।²⁵ याकूब सुक्कोततर्फ लागे, त्यहाँ तिनले डेरा हाले र आफ्ना गाईवस्तुहरूका निम्ति छाप्रा हाले । त्यसकारण त्यस ठाउँको नाउँ सुक्कोत राखियो ।²⁶ त्यसैले त्यही दिन एसाव सेडरतर्फ फर्कन आफ्नो बाटो लागे ।²⁷ याकूब सुक्कोततर्फ लागे । त्यहाँ तिनले डेरा हाले र आफ्ना गाईवस्तुहरूका निम्ति छाप्रा हाले । त्यसकारण त्यस ठाउँको नाउँ सुक्कोत राखियो ।²⁸ याकूब पढन-आरामबाट आउँदा तिनी शकेमको सहरमा सुरक्षितसाथ आइपुगे जुन ठाउँ कनान देशमा पर्छ । तिनले सहरनजिकै पाल टाँगे ।²⁹ त्यसपछि तिनले एक सय चाँदीका सिक्कामा शकेमका पिता हमोरका छोराहरूबाट एउटा जग्गा किने र त्यहीं नै आफ्नो पाल टाँगे ।³⁰ त्यहाँ तिनले एउटा वेदी बनाए र त्यसको नाउँ एल-एलोह-एसाएल राखे ।³¹ याकूब पढन-आरामबाट आउँदा तिनी शकेमको सहरमा सुरक्षितसाथ आइपुगे जुन ठाउँ कनान देशमा पर्छ । तिनले सहरनजिकै पाल टाँगे ।³² त्यसपछि तिनले एक सय चाँदीका सिक्कामा शकेमका पिता हमोरका छोराहरूबाट एउटा जग्गा किने र त्यहीं नै आफ्नो पाल टाँगे ।³³ त्यहाँ तिनले एउटा वेदी बनाए र त्यसको नाउँ एल-एलोह-एसाएल राखे ।

34

¹अब लेआले याकूबको निम्ति जन्माएकी छोरी दीना त्यस देशका युवतीहरूसित भेट गर्न गइन् । ²त्यस देशका राजकुमार हिच्ची हामोरको छोरा शकेमले तिनलाई देखेर तिनलाई पक्रिलगे र तिनीसित सहवास गरे । ³तिनी याकूबकी छोरी दीनासित मोहित भएका थिए । तिनले यी युवतीलाई प्रेम गरी स्नेहपूर्वक बोले । ⁴शकेमले आफ्ना पिता हामोरलाई यसो भनेर कुरा गरे, "मेरी पत्नी हुनलाई ती युवती मलाई ल्याइदिनुहोस् ।" ⁵अब याकूबले आफ्नी छोरी दीनालाई शकेमले अशुद्ध पारेको कुरा सुने । तिनका छोराहरू खेतमा गाईवस्तु चराउन गएका थिए । त्यसैले तिनीहरू नफर्कुञ्जेल याकूब चुप लागेर बसे । ⁶अब याकूबले आफ्नी छोरी दीनालाई शकेमले अशुद्ध पारेको कुरा सुने । तिनका छोराहरू खेतमा गाईवस्तु चराउन गएका थिए । त्यसैले तिनीहरू नफर्कुञ्जेल याकूब चुप लागेर बसे । ⁷शकेमका पिता हामोर याकूबसित कुराकानी गर्न गए । ⁸याकूबका छोराहरू खेतबाट फर्कदा तिनीहरूले यस विषयबारे सुने । तिनीहरूलाई चोट पुगेको थियो । याकूबकी छोरीमाथि जबरजस्ती सहवास गरेर तिनले इस्राएलको बेइज्जत गरेकाले तिनीहरू ज्यादै रिसाए । किनकि यस्तो कुरो गरिनुहुँदैनथ्यो । ⁹शकेमका पिता हामोर याकूबसित कुराकानी गर्न गए । ¹⁰याकूबका छोराहरू खेतबाट फर्कदा तिनीहरूले यस विषयबारे सुने । तिनीहरू अपमानित भएका थिए । याकूबकी छोरीमाथि जबरजस्ती सहवास गरेर तिनले इस्राएलको बेइज्जत गरेकाले तिनीहरू ज्यादै रिसाए । किनकि यस्तो कुरो गरिनुहुँदैनथ्यो । ¹¹हामोरले तिनीहरूलाई यसो भने, "मेरो छोरो शकेमले तपाईंकी छोरी दीनालाई माया गर्छन् । कृपया, तिनलाई तिनकी पत्नी हुन दिनुहोस् ।" ¹²हामीसित अन्तरजातीय विवाह गर्नुहोस् । तपाईंका छोरीहरू हामीलाई दिनुहोस् र हामी छोरीहरू तपाईंहरूले लैजानुहोस् । ¹³तपाईंहरू हामीसितै बसोबास गर्नुहोस् । तपाईंहरूलाई बसोबास गरी व्यापार गर्न र सम्पत्ति आर्जन गर्न यो देश खुल्ला हुनेछ । ¹⁴शकेमले तिनका पिता र तिनका दाजुहरूलाई भने, "मलाई तपाईंहरूले निगाह गर्नुहोस्, र तपाईंहरूले मलाई जे भन्नुहुन्छ, म त्यही दिनेछु ।" ¹⁵तपाईंहरूको इच्छा लागेबमोजिम जतिसुकै दाइजो र उपहार माग्नुहोस् म ती दिनेछु, तर मलाई यी युवती पत्नी तुल्याउनलाई दिनुहोस् ।" ¹⁶याकूबका छोराहरूले शकेम र तिनका पिता हामोरलाई छलपूर्वक जवाफ दिए किनभने शकेमले तिनीहरूका बहिनी दीनालाई अशुद्ध तुल्याएका थिए । ¹⁷शकेमले तिनीहरूकी बहिनी दीनालाई अशुद्ध तुल्याएकाले याकूबका छोराहरूले शकेम र तिनका पिता हामोरलाई छलपूर्वक जवाफ दिए । ¹⁸तिनीहरूले तिनीहरूलाई भने, "हामी यस्तो कुरा गर्न सक्दैनौं । खतना नगरेको कुनै पनि व्यक्तिलाई हामी हाम्रो बहिनी दिन सक्दैनौं । किनकि त्यसो गर्दा हाम्रो बेइज्जत हुन्छ ।" ¹⁹यो सर्तमा मात्रै हामी तपाईंहरूसित सहमत हुनेछौं: हामीजस्तै तपाईंहरूको हरेक पुरुषको खतना हुनुपर्छ । ²⁰तब हामी हाम्रा छोरीहरू तपाईंहरूलाई दिनेछौं र तपाईंहरूका छोरीहरू हामी लिनेछौं अनि हामी तपाईंहरूसित बसी एउटै जाति हुनेछौं । ²¹तर तपाईंहरूले हाम्रो कुरा सुनेर खतना गर्नुभएन भने हामी हाम्रो बहिनी लिएर जानेछौं । ²²तिनीहरूले तिनीहरूलाई भने, "हामी यस्तो कुरा गर्न सक्दैनौं । खतना नगरेको कुनै पनि व्यक्तिलाई हामी हाम्रो बहिनी दिन सक्दैनौं । किनकि त्यसो गर्दा हाम्रो बेइज्जत हुन्छ ।" ²³यो सर्तमा मात्रै हामी तपाईंहरूसित सहमत हुनेछौं: हामीजस्तै तपाईंहरूको हरेक पुरुषको खतना हुनुपर्छ । ²⁴तब हामी हाम्रा छोरीहरू तपाईंहरूलाई दिनेछौं र तपाईंहरूका छोरीहरू हामी लिनेछौं अनि हामी तपाईंहरूसित बसोबास गर्नेछौं र एउटै जाति हुनेछौं । ²⁵तर तपाईंहरूले हाम्रो कुरा सुनेर खतना गर्नुभएन भने हामी हाम्रो बहिनी लिएर जानेछौं । ²⁶तिनीहरूको कुराले हामोर र तिनका छोरा शकेमलाई खुसी तुल्यायो । ²⁷पिनीहरूले भनेका कुरा गर्न ती युवकले ढिला गरेनन् किनकि तिनी याकूबकी छोरीसित मोहित भएका थिए, र तिनी आफ्ना पिताको घरानामा सबैभन्दा इज्जतदार व्यक्ति थिए । ²⁸हामोर र तिनका छोरा शकेम तिनीहरूको सहरको द्वारमा गएर सहरका मानिसहरूलाई भने, ²⁹"यी मानिसहरू शान्तिप्रिय छन् । त्यसैले यिनीहरू हामीसितै बसोबास गरी व्यापार गर्नु किनकि वास्तवमा हाम्रो देश तिनीहरूका लागि पनि ज्यादा ठुलो छ । तिनीहरूका छोरीहरूलाई पत्नी बनाउनलाई लिऔं र तिनीहरूलाई हाम्रा छोरीहरू दिऔं ।" ³⁰यो सर्तमा मात्रै ती मानिसहरू हामीसित बसी एउटै जाति हुन सहमत छन्: तिनीहरूजस्तै हाम्रो हरेक पुरुषको खतना हुनुपर्छ । ³¹के तिनीहरूका सबै गाईवस्तु र सम्पत्ति अर्थात् जनावरहरू हाम्रा हुनेछैनन्? त्यसैले तिनीहरूसित सहमत होऔं र तिनीहरू हामीसित बसून् ।" ³²सहरका सबै मानिसले हामोर र तिनका छोरा शकेमको कुरा माने, अनि हरेक पुरुषको खतना गरियो । ³³तेस्रो दिनमा तिनीहरू अझै दर्दमा हुँदा याकूबका दुई जना छोरा शिमियोन र लेवी (दीनाका दाजुहरू) ले आ-आफ्नो तरवार लिई आफ्नो सुरक्षामा ढुकढुकेको सहरमाथि आक्रमण गरी सबै पुरुषलाई मारे । ³⁴तिनीहरूले तरवारले हामोर र तिनका छोरा शकेमलाई मारे । तिनीहरूले दीनालाई शकेमको घरबाट लिएर गए । ³⁵याकूबका अन्य छोराहरू मरेकाहरूका आइ सहरलाई लुटे किनभने ती मानिसहरूले तिनीहरूकी बहिनीलाई अशुद्ध बनाएका थिए । ³⁶तिनीहरूले तिनीहरूका बगालहरू, बथानहरू, गधाहरू, सबै सम्पत्ति र सहरमा भएको हरेक थोक लिएर गए । ³⁷तिनीहरूका सबै केटाकेटी र पत्नीहरूलाई तिनीहरूले कैद गरे । घरहरूभित्र भएको हरेक थोक पनि तिनीहरूले कब्जा गरे । ³⁸याकूबले शिमियोन र लेवीलाई भने, "यस देशका बासिन्दाहरू अर्थात् कनानीहरू र परिज्जीहरूका सामु मलाई अप्रिय तुल्याएर तिमीहरूले ममाथि सड्कष्ट ल्याएका छौ । मेरा मानिसहरू थोरै छन् । तिनीहरू एकै ठाउँमा जम्मा भई ममाथि आक्रमण गरे भने म र मेरो घराना नष्ट हुनेछौं ।" ³⁹तर शिमियोन र लेवीले भने, "के शकेमले हाम्रो बहिनीलाई वेश्यालाई जस्तै व्यवहार गर्नुहुन्छ?"

35

¹परमेश्वरले याकूबलाई भन्नुभयो, "उठेर बेथेलमा जा, र त्यहीं बस् । तँ तेरा दाजु एसावबाट भाग्दा तँकहाँ देखा पर्नुहुने परमेश्वरको निम्ति एउटा वेदी बना ।" ²त्यसपछि याकूबले तिनको घराना र तिनीसित भएका सबैलाई भने, "तिमीहरूका बीचमा भएका विदेशी देवताहरू हटाइदो, र आफू-आफूलाई शुद्ध पारेर लुगाहरू फेर ।" ³अनि हामी यहाँबाट प्रस्थान गरी माथि बेथेलमा जाऔं । त्यहाँ म परमेश्वरको लागि एउटा वेदी बनाउनेछु जसले मेरो दुःखमा मलाई जवाफ दिनुभयो र म जहाँ गए पनि उहाँ मसित हुनुभएको छ ।" ⁴त्यसैले तिनीहरूले आ-आफ्ना हातमा भएका सबै विदेशी देवता र तिनीहरूका कानमा लगाएका कुण्डलहरू याकूबलाई दिए । याकूबले ⁵तिनलाई शकेमको नजिकै रहेको फलौटको रुखमुनि गाडे । तिनीहरू यात्रा गर्दै अगाडि बढ्दा परमेश्वरले तिनीहरूका वरिपरिका सहरहरूमा त्रास फैलाइदिनुभयो । त्यसैले ती मानिसहरूले याकूबका छोराहरूलाई लखेटेनन् । ⁶याकूब तिनीसित भएका सबै मानिससित लूज अर्थात् बेथेलमा आइपुगे जुन कनान देशमा पर्छ । ⁷त्यहाँ तिनले एउटा वेदी बनाए, र त्यसको नाउँ एल-बेथेल राखे किनभने तिनी आफ्ना दाजुबाट भाग्दा त्यहाँ परमेश्वरले आफैलाई तिनीकहाँ प्रकट गराउनुभएको थियो । ⁸त्यहाँ रिबेकाकी धाई दबोरा मरी । त्यसलाई बेथेलनेरको फलौटको रुखमुनि गाडियो । त्यसैले यसको नाउँ अल्लोन-बकुत राखियो । ⁹याकूब पढन-आरामबाट आउँदा परमेश्वर फेरि तिनीकहाँ प्रकट हुनुभई तिनलाई आशिष दिनुभयो । ¹⁰परमेश्वरले तिनलाई भन्नुभयो, "तेरो नाउँ याकूब हो, तर अबदेखि तेरो नाउँ याकूब भनिनेछैन । तेरो नाउँ इस्राएल हुनेछ ।" ¹¹त्यसैले परमेश्वरले तिनको नाउँ इस्राएल राखिदिनुभयो । ¹²परमेश्वरले तिनलाई भन्नुभयो, "म सर्वशक्तिमान् परमेश्वर हुँ । फल्दै-फुल्दै वृद्धि हुँदै जा । तँबाट एउटा जाति र जाति-जातिहरूको समूह उदय हुनेछ, अनि तेरा सन्तानहरूका बीचमा राजाहरू हुनेछन् ।" ¹³मैले अब्राहाम र इसहाकलाई दिएको देश म तँलाई दिनेछु । तँपछि आउने तेरा सन्तानहरूलाई पनि म यो देश दिनेछु ।" ¹⁴तिनीसित कुराकानी गर्नुभएको ठाउँबाट परमेश्वर जानुभयो । ¹⁵परमेश्वर तिनीसित कुराकानी गर्नुभएको ठाउँमा याकूबले ढुङ्गाको एउटा वेदी खडा गरे । तिनले त्यसमाथि अर्ध-बलि चढाएर तेल खन्याए । ¹⁶परमेश्वर तिनीसित बोल्नुभएको त्यस ठाउँलाई याकूबले बेथेल नाउँ दिए । ¹⁷तिनीहरू बेथेलबाट प्रस्थान गरे । तिनीहरू एप्रात आइपुग्न अलिकति दूरी बाँकी छँदा नै राहेललाई सुत्केरी व्यथा लाग्यो । तिनलाई ज्यादै पीडा भएको थियो । ¹⁸तिनी अत्यधिक पीडामा हुँदा सुँडेनीले तिनलाई भनी, "भयभीत नहुनुहोस् किनकि अब तपाईंले अर्को छोरो जन्माउनुहुनेछ ।" ¹⁹तिनको प्राण जाने बेलामा तिनी चिच्याउँदै गर्दा तिनले त्यसको नाउँ बेन-ओनी राखिन्, तर त्यसका पिताले त्यसलाई बेन्यामीन नाउँ दिए । ²⁰राहेल मरिन् र एप्राता (अर्थात् बेथलेहेम) जाने बाटोमा तिनलाई गाडियो । ²¹याकूबले तिनको चिहानमा एउटा खामो खडा गरे । आजको दिनसम्म यो राहेलको चिहानको चिन्हको रूपमा खडा छ । ²²राहेल मरिन् र एप्राता (अर्थात् बेथलेहेम) जाने बाटोमा तिनलाई गाडियो । ²³याकूबले तिनको चिहानमा एउटा खामो खडा गरे । आजको दिनसम्म यो राहेलको चिहानको चिन्हको रूपमा खडा छ । ²⁴इस्राएल अघि बढे र तिनले बगालको धरहराभन्दा पर आफ्नो पाल

टाँगे । ²²इसाएल त्यस देशमा बसिरहँदा रूबेन आफ्ना पिताकी भित्रिनी बिल्हासित सुते, र इसाएलले यस विषयमा सुने । याकूबका बाह्र जना छोरा थिए । ²³याकूबले लेआबाट जन्माएका छोराहरू यिनै थिए: जेठो रूबेन, त्यसपछि शिमियोन, लेवी, यहूदा, इसाखार र जबूलून । ²⁴राहेलतर्फका छोराहरू यिनै थिए: योसेफ र बेन्यामीन । ²⁵राहेलकी कमारी बिल्हातर्फका छोराहरू यिनै थिए: दान र नफ्ताली । ²⁶लेआकी कमारी जिल्पातर्फका छोराहरू यिनै थिए: गाद र आशेर । यी सबै याकूबले पद्मन-आराममा जन्माएका छोराहरू थिए । ²⁷याकूब किर्यत-अर्बा (जुन हेब्रोन हो) मा आफ्ना पिता इसहाककहाँ आए जहाँ अब्राहाम र इसहाक बसोबास गरेका थिए । ²⁷याकूब किर्यत-अर्बा (जुन हेब्रोन हो) मा आफ्ना पिता इसहाककहाँ आए जहाँ अब्राहाम र इसहाक बसोबास गरेका थिए । ²⁸इसहाक एक सय असी वर्षसम्म बाँचे । ²⁹इसहाकले आफ्नो अन्तिम सास फेरे र तिनको मृत्यु भयो अनि तिनी आफ्ना पुर्खाहरूसित मिल्न गए । तिनी पुरा बुढेसकालसम्म बाँचेका थिए । तिनका छोराहरू एसाव र याकूबले तिनलाई गाडे । ²⁸इसहाक एक सय असी वर्षसम्म बाँचे । ²⁹इसहाकले आफ्नो अन्तिम सास फेरे र तिनको मृत्यु भयो अनि तिनी आफ्ना पुर्खाहरूसित मिल्न गए । तिनी पुरा बुढेसकालसम्म बाँचेका थिए । तिनका छोराहरू एसाव र याकूबले तिनलाई गाडे ।

36

¹एसाव (जसलाई एदोम पनि भनिन्थ्यो) का वंशहरू यस प्रकार थिए । ²एसावले कनानीहरूबाट आफ्ना पत्नीहरू ल्याए । तिनका पत्नीहरू यस प्रकार थिए: हिती एलोनकी छोरी आदा; हिच्वी सिबोनकी नातिनी र अनाकी छोरी ओहोलीबामा; ³र इश्माएलकी छोरी नबायोतकी बहिनी बासमत । ⁴आदाले एसावबाट एलीपजलाई जन्माइन्, र बासमतले रूएललाई जन्माइन् । ⁵ओहोलीबामाले येऊश, यालाम र कोरहलाई जन्माइन् । कनान देशमा जन्मेका एसावका छोराहरू यी नै थिए । ⁶एसावले आफ्ना पत्नीहरू, छोराछोरीहरू, र आफ्ना घरानाका सबै सदस्यहरू, आफ्ना पाल्तु पशुहरू, अनि कनान देशमा तिनले प्राप्त गरेका सबै सम्पत्तिहरू लिएर आफ्नो भाइ याकूबबाट अलग्गै अर्को देशमा गए । ⁷तिनीहरू सँगै बस्नको निम्ति तिनीहरूका सम्पत्ति ज्यादै धेरै भएकाले तिनले यसो गरे । तिनीहरूका पाल्तु पशुहरूका कारण तिनीहरू बसिरहेका ठाउँले तिनीहरूलाई धान्न सकेन । ⁸यसैकारण एसाव (जसलाई एदोम पनि भनिन्छ) सेडरको पहाडी देशमा बसोबास गरे । ⁹सेडरको पहाडी देशमा एदोमीहरूका पूर्वज अर्थात् एसावका सन्तानहरू यस प्रकार थिए । ¹⁰एसावका छोराहरूका नाम यिनै थिए: एसावकी पत्नी आदाका छोरा एलीपज; एसावकी पत्नी बासमतका छोरा रूएल । ¹¹एलीपजका छोराहरू तेमान, ओमार, सपो, गाताम, र कनज थिए । ¹²एसावका छोरा एलीपजकी उपपत्नी तीम्ले अमालेकलाई जन्माइन् । एसावकी पत्नी आदाका नातिहरू यी नै थिए । ¹³रूएलका छोराहरू यस प्रकार थिए: नहत, जेरह, शम्मा र मिज्जा । एसावकी पत्नी बासमतका नातिहरू यी नै थिए । ¹⁴एसावकी पत्नी, अनाकी छोरी र सिबोनकी नातिनी ओहोलीबामाका छोराहरू यी नै थिए । तिनले एसावबाट येऊश, यालाम र कोरह जन्माइन् । ¹⁵एसावका सन्तानहरूका वंशहरू यिनै थिए: एसावका जेठा छोरा एलीपजका सन्तानहरू: तेमान, ओमार, सपो, कनज, ¹⁶कोरह, गाताम र अमालेक । एदोम देशमा एलीपजबाट जन्मेका वंशहरू यी नै थिए । तिनीहरू आदाका नातिहरू थिए । ¹⁷एसावका छोरा रूएलका वंशहरू यिनै थिए: नहत, जेरह, शम्मा र मिज्जा । एदोम देशमा रूएलबाट जन्मेका वंशहरू यी नै थिए । ती एसावकी पत्नी बासमतका नातिहरू थिए । ¹⁸एसावकी पत्नी ओहोलीबामाबाट जन्मेका वंशहरू यी नै थिए: येऊश, यालाम र कोरह । अनाकी छोरी एसावकी पत्नी ओहोलीबामाबाट जन्मेका वंशहरू यी नै हुन् । ¹⁹एसावका छोराहरू यी नै थिए (जसलाई एदोम भनिन्थ्यो), र तिनीहरूका मुखियाहरू यी नै हुन् । ²⁰होरी सेडरका छोराहरू यी नै थिए: लोतान, शोबाल, सिबोन, अना, ²¹दीशोन, एसेर र दीशान जो त्यस देशका बासिन्दाहरू थिए । एदोमको देशमा सेडरबाट जन्मेका बासिन्दा होरीहरूका वंशहरू यी नै थिए । ²²लोतानका छोराहरू होरी र हेमान थिए, र तीम्ले लोतानकी बहिनी थिइन् । ²³शोबालका छोराहरू यिनै थिए: अल्बान, मानहत, एबाल, शपो र ओनाम । ²⁴सिबोनका छोराहरू यिनै थिए: अय्या र अना । आफ्ना बुबा सिबोनका गधाहरू चराउँदै गर्दा उजाडस्थानमा तातो पानीको मूल भेट्टाउने अना यिनी नै हुन् । ²⁵शोबालका छोराहरू यिनै थिए: अल्बान, मानहत, एबाल, शपो र ओनाम । ²⁴सिबोनका छोराहरू यिनै थिए: अय्या र अना । आफ्ना बुबा सिबोनका गधाहरू चराउँदै गर्दा उजाड-स्थानमा तातो पानीको मूल भेट्टाउने अना यिनी नै हुन् । ²⁵अनाका छोराछोरीहरू यी थिए: दीशोन र अनाकी छोरी ओहोलीबामा । ²⁶दीशोनका छोराहरू यी थिए: हेमदान, एश्वान, यित्रान र करान । ²⁷एसेरका छोराहरू यी थिए: बिल्हान, जावान र अकान । ²⁸दीशानका छोराहरू यी थिए: ऊज र आरान । ²⁹होरीहरूका वंशहरू यी थिए: लोतान, शोबाल, सिबोन, अना, ³⁰दीशोन, एसेर र दीशान । सेडर देशमा तिनीहरूका वंशहरूको सूचीअनुसारका होरीहरूका वंशहरू यी नै थिए ²⁹होरीहरूका वंशहरू यी थिए: लोतान, शोबाल, सिबोन, अना, ³⁰दीशोन, एसेर र दीशान । सेडर देशमा तिनीहरूका वंशहरूको सूचीअनुसारका होरीहरूका वंशहरू यी नै थिए । ³¹इसाएलीहरूमाथि कुनै राजाले शासन गर्नुअघि एदोम देशमा राज्य गर्ने राजाहरू यी नै थिए । ³²बओरका छोरा बेलाले एदोममा राज्य गरे, र तिनको सहरको नाम दिन्हावा थियो । ³³बेलाको मृत्युपछि बोज्रामा बसोबास गर्ने जेरहका छोरा योबाबले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³³बेलाको मृत्युपछि बोज्रामा बसोबास गर्ने जेरहका छोरा योबाबले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁴योबाबको मृत्युपछि तेमानीहरूको देशका हुशामले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁵हुशामको मृत्युपछि बददका छोरा हददले तिनको स्थानमा राज्य गरे जसले मोआब देशमा मिद्यानीहरूलाई परास्त गरेका थिए । तिनको सहरको नाम अवीत थियो । ³⁶हददको मृत्युपछि मसेकाका सन्तानले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁴योबाबको मृत्युपछि तेमानीहरूको देशका हुशामले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁵हुशामको मृत्युपछि बददका छोरा हददले तिनको स्थानमा राज्य गरे जसले मोआब देशमा मिद्यानीहरूलाई परास्त गरेका थिए । तिनको सहरको नाम अवीत थियो । ³⁶हददको मृत्युपछि मसेकाका सन्तानले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁷सन्तानको मृत्युपछि नदीको किनारमा रहेको रहोबोतका शौलले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁸शौलको मृत्युपछि, अक्बोरका छोरा बाल-हानानले तिनको स्थानमा राज्य गरे । ³⁹अक्बोरका छोरा बाल-हानानको मृत्युपछि हदरले तिनको स्थानमा राज्य गरे । तिनको सहरको नाम पाऊ थियो । तिनकी पत्नीको नाम महेतबेल थियो । तिनी मन्त्रेदकी छोरी र मे-जाहाबकी नातिनी थिइन् । ⁴⁰एसावका सन्तानहरूबाट तिनीहरूका वंशहरू र क्षेत्रहरू, र तिनीहरूका नामहरूअनुसार वंशहरूका मुखियाहरूका नाम यी थिए: तीम्ले, अल्वा, यतेत, ⁴¹ओहोलीबामा, एलाह, पीनोन, ⁴²कनज, तेमान, मिब्सार, ⁴³मग्दीएल र ईराम । तिनीहरूका देशमा तिनीहरूका बसोबासअनुसारका एदोमका वंशहरूका मुखियाहरू यी नै थिए । एदोमीहरूका पिता एसाव यिनी नै थिए ।

37

¹याकूब आफ्ना बुबा बसोबास गर्दै आएका कनान देशमा बस्दथे । ²याकूबका विषयमा भएका घटनाहरूका वृत्तान्त यिनै थिए । सत्र वर्षका जवान योसेफ आफ्ना दाजुहरूसँग भेडाबाख्राहरूका बगाल हेर्दै थिए । तिनी आफ्ना बुबाका उपपत्नीहरू बिल्हा र जिल्पाका छोराहरूसँग थिए । योसेफले आफ्ना बुबाकहाँ तिनीहरूका विषयमा खराब खबर ल्याए । ³इसाएलले आफ्ना सबै छोराहरूसँग योसेफलाई धेरै माया गर्दथे किनभने तिनी तिनका बुढेसकालका छोरा थिए । तिनले तिनको निम्ति एउटा बुढेदार वस्त्र बनाइदिए । ⁴तिनका दाजुहरूले तिनीहरूका बुबाले तिनलाई सबै दाजुभाइहरूभन्दा धेरै माया गरेका देखे । तिनीहरूले योसेफलाई घृणा गर्थे र तिनीसँग राम्ररी बोल्दैनथे । ⁵योसेफले एउटा सपना देखे जसको विषयमा तिनले आफ्ना दाजुहरूसँग बताए । त्यसपछि तिनीहरूले तिनलाई झनै धेरै घृणा गरे । ⁶तिनले तिनीहरूलाई भने, “कृपया मैले देखेको यो सपनालाई सुन्नुहोस् ।” हेर्नुहोस्, हामी खेतमा अन्नका बिटाहरू बाँधिरहेका थियौं अनि मेरो बिटाचाहिँ ठाडो भई उठ्यो, र तपाईंहरूका बिटाहरू मेरो बिटाको वरिपरि आई त्यसलाई दण्डवत् गरे ।” ⁷तिनका दाजुहरूले तिनलाई भने, “के तैले साँच्चै हामीमाथि शासन गर्नेछस्? के साँच्चै हामीमाथि तैले अधिकार गर्नेछस्?” तिनका

सपना र तिनले भनेका कुराहरूका कारण तिनीहरूले तिनलाई झनै धेरै घृणा गरे ।¹तिनका दाजुहरूले तिनलाई भने, “के तैले साँच्चै हामीमाथि शासन गर्नेछस्? के साँच्चै हामीमाथि तैले अधिकार गर्नेछस्?” तिनका सपना र तिनले भनेका कुराहरूका कारण तिनीहरूले तिनलाई झनै धेरै घृणा गरे ।²तिनले अर्को एउटा सपना देखे जसको विषयमा तिनले आफ्ना दाजुहरूलाई बताए । तिनले भने, “हेर्नुहोस्, मैले अर्को सपना देखे: सूर्य, चन्द्र र एघारवटा ताराले मलाई दण्डवत् गरे ।”³ आफ्ना दाजुहरूलाई झैं तिनले यो कुरा आफ्ना बुबालाई पनि बताए, तर तिनका बुबाले तिनलाई हप्काए । तिनले तिनलाई भने, “तिमीले देखेको यो सपना के हो? के तिमी आमा र म अनि तिम्रा सबै दाजुहरूले साँच्चै तिम्रोअगि भुइँसम्मै झुकेर दण्डवत् गर्नेछन्?”⁴तिनले अर्को एउटा सपना देखे जसको विषयमा तिनले आफ्ना दाजुहरूलाई बताए । तिनले भने, “हेर्नुहोस्, मैले अर्को सपना देखे: सूर्य, चन्द्र र एघारवटा ताराले मलाई दण्डवत् गरे ।”⁵ आफ्ना दाजुहरूलाई झैं तिनले यो कुरा आफ्ना बुबालाई पनि बताए, तर तिनका बुबाले तिनलाई हप्काए । तिनले तिनलाई भने, “तिमीले देखेको यो सपना के हो? के तिमी आमा र म अनि तिम्रा सबै दाजुहरूले साँच्चै तिम्रोअगि भुइँसम्मै झुकेर दण्डवत् गर्नेछन्?”⁶तिनका दाजुहरूले तिनको ईर्ष्या गर्न लागे, तर तिनका बुबाले यो विषयलाई आफ्नो मनमा नै राखे ।⁷तिनका दाजुहरूले तिनको ईर्ष्या गर्न लागे, तर तिनका बुबाले यो विषयलाई आफ्नो मनमा नै राखे ।⁸तिनका दाजुहरू आफ्ना बुबाका भेडाबाख्राहरूका बगाललाई चराउन शक्रेममा गएका थिए ।⁹इसाएलले योसेफलाई भने, “के तिम्रा दाजुहरू शक्रेममा भेडाबाख्राहरूका बगाल चराइरहेका छैनन् र? आऊ, र म तिमीलाई तिनीहरूकहाँ पठाउनेछु ।” योसेफले तिनलाई भने, “म तयार छु ।”¹⁰तिनले तिनलाई भने, “अहिले नै जाऊ र तिम्रा दाजुहरू र बगाल ठिकै छन् कि छैनन् हेर, र मकहाँ खबर ल्याऊ ।” यसैकारण याकूबले तिनलाई हेब्रोनको बैसीबाट बाहिर पठाए, अनि योसेफ शक्रेममा गए ।¹¹तिनका दाजुहरू आफ्ना बुबाका भेडाबाख्राहरूका बगाललाई चराउन शक्रेममा गएका थिए ।¹²इसाएलले योसेफलाई भने, “के तिम्रा दाजुहरू शक्रेममा भेडाबाख्राहरूका बगाल चराइरहेका छैनन् र? आऊ, र म तिमीलाई तिनीहरूकहाँ पठाउनेछु ।” योसेफले तिनलाई भने, “म तयार छु ।”¹³तिनले तिनलाई भने, “अहिले नै जाऊ र तिम्रा दाजुहरू र बगाल ठिकै छन् कि छैनन् हेर, र मकहाँ खबर ल्याऊ ।” यसैकारण याकूबले तिनलाई हेब्रोनको बैसीबाट बाहिर पठाए, अनि योसेफ शक्रेममा गए ।¹⁴एक जना मानिसले योसेफलाई भेट्टाए । हेर, योसेफ खेतमा डुलिरहेका थिए । त्यस मानिसले तिनलाई सोधे, “तिमी के खोजिरहेका छौ?”¹⁵योसेफले भने, “म मेरा दाजुहरूलाई खोजिरहेको छु । उहाँहरूले बगाल कहाँ चराउँदै हुनुहुन्छ कृपया मलाई बताउनुहोस् ।”¹⁶त्यस मानिसले भने, “तिनीहरू यस ठाउँबाट गइसके, तर मैले तिनीहरूले यसो भनेका सुनेको थिएँ, ‘हामी दोतानतिर जाऔँ ।’” योसेफ आफ्ना दाजुहरूका पछिपछि गए र तिनीहरूलाई दोतानमा भेट्टाए ।¹⁷योसेफले भने, “म मेरा दाजुहरूलाई खोजिरहेको छु । उहाँहरूले बगाल कहाँ चराउँदै हुनुहुन्छ कृपया मलाई बताउनुहोस् ।”¹⁸त्यस मानिसले भने, “तिनीहरू यस ठाउँबाट गइसके, तर मैले तिनीहरूले यसो भनेका सुनेको थिएँ, ‘हामी दोतानतिर जाऔँ ।’” योसेफ आफ्ना दाजुहरूका पछिपछि गए र तिनीहरूलाई दोतानमा भेट्टाए ।¹⁹तिनीहरूले तिनलाई टाढैबाट आइरहेको देखे, र तिनी तिनीहरूका नजिक आइपुग्नअघि नै तिनीहरूले तिनलाई मार्ने मतो गरे ।²⁰तिनका दाजुहरूले एक-अर्कासँग भने, “हेर, त्यो स्वप्न-दर्शी आउँदैछ ।”²¹अब, हामी त्यसलाई मारौँ र त्यसलाई यी खाडलहरूमध्ये एउटामा फालिदिऔँ । हामी यस्तो भनिदिउँला, ‘कुनै जङ्गली जनावरले त्यसलाई खाएछ ।’ अनि त्यसका सपनाहरू के हुनेछन् भनेर हामी हेर्नेछौँ ।”²²तिनीहरूले तिनलाई टाढैबाट आइरहेको देखे, र तिनी तिनीहरूका नजिक आइपुग्नअघि नै तिनीहरूले तिनलाई मार्ने मतो गरे ।²³तिनका दाजुहरूले एक-अर्कासँग भने, “हेर, त्यो स्वप्न-दर्शी आउँदैछ ।”²⁴अब, हामी त्यसलाई मारौँ र त्यसलाई यी खाडलहरूमध्ये एउटामा फालिदिऔँ । हामी यस्तो भनिदिउँला, ‘कुनै जङ्गली जनावरले त्यसलाई खाएछ ।’ अनि त्यसका सपनाहरू के हुनेछन् भनेर हामी हेर्नेछौँ ।”²⁵रूबेनले यो सुने र तिनलाई तिनीहरूका हातबाट बचाए । तिनले भने, “हामी त्यसको प्राण नलिऔँ ।”²⁶तिनीहरूका हातबाट बचाई आफ्ना बुबाकहाँ ल्याउने योजना राखी रूबेनले तिनीहरूलाई भने, “रगत नबगाऔँ । उजाड-स्थानको खाडलमा त्यसलाई फ्याँकिदेओ, तर त्यसमाथि हात नउठाओ ।”²⁷जब योसेफ दाजुहरूकहाँ आइपुगे, तिनीहरूले तिनको त्यो बुट्टेदार वस्त्र च्यातिदिए ।²⁸तिनीहरूले तिनलाई पक्रेर खाडलमा फ्याँकिदिए । त्यो खाडल सुक्खा थियो र त्यसमा पानी थिएन ।²⁹तिनीहरू भोजन गर्न बसे । तिनीहरूले आफ्ना आँखा उठाएर हेरे, र गिलादबाट ऊँटहरूमा मसलाहरू, लेप र मुर्द लिएर आइरहेको इश्माएलीहरूको एउटा यात्री दललाई देखे । तिनीहरू ती सरसामान लिएर मिश्रतर्फ यात्रा गर्दै थिए ।³⁰यहूदाले आफ्ना दाजुभाइहरूलाई भने, “हामीले आफ्नो भाइलाई मारेर त्यसको रगत लुकाएर हामीलाई के फाइदा?”³¹आओ, त्यसलाई यी इश्माएलीहरूलाई बेचिदिऔँ र त्यसमाथि हात नउठाऔँ । किनकि त्यो हाम्रै रगत, हाम्रै भाइ हो ।” तिनका दाजुभाइहरूले तिनको कुरा सुने ।³²मिद्यानी व्यापारीहरू त्यहाँबाट भएर गए । योसेफका दाजुहरूले तिनलाई माथि उठाए र त्यस खाडलबाट बाहिर निकाले । तिनीहरूले योसेफलाई इश्माएलीहरूका हातमा चाँदीका बीस सिक्कामा बेचिदिए । ती इश्माएलीहरूले योसेफलाई मिश्रमा लगे ।³³पछि रूबेन त्यस खाडलमा फर्केर गए, तर योसेफ भने खाडलमा थिएनन् । तिनले आफ्ना लुगाहरू च्याते ।³⁴तिनी आफ्ना दाजुभाइहरूकहाँ फर्के र भने, “त्यो केटो त त्यहाँ छैन! अब म कहाँ जाऊँ?”³⁵तिनीहरूले एउटा बोका मारे अनि त्यसपछि योसेफको वस्त्र लिएर त्यसलाई रगतमा चोपे ।³⁶त्यस वस्त्रलाई तिनीहरूले आफ्ना बुबाकहाँ ल्याएर भने, “हामीले यो भेट्टायौँ । कृपया यो तपाईंको छोराको लुगा हो कि होइन हेर्नुहोस् ।”³⁷याकूबले त्यो चिने र भने, “यो त मेरो छोराको लुगा हो । त्यसलाई जङ्गली जनावरले खाएछ । योसेफलाई पक्कै पनि त्यसले टुक्रा-टुक्रा पाच्यो होला ।”³⁸याकूबले आफ्ना वस्त्र च्याते र आफ्नो कम्मरमा भाङ्ग्रा लगाए । तिनले आफ्ना छोराको निम्ति धेरै दिनसम्म शोक गरे ।³⁹तिनका सबै छोराछोरीहरू तिनलाई सान्त्वना दिन तिनको नजिक आए, तर तिनले त्यो इन्कार गरे । तिनले भने, “म मेरो छोराको निम्ति शोक गर्दै चिहानमा पुग्नेछु ।” तिनका बुबा तिनको निम्ति रोए ।⁴⁰मिद्यानीहरूले तिनलाई मिश्रमा फारोका एक अधिकृत अर्थात् अङ्गरक्षकहरूका कप्तान पोतीफरका हातमा बेचिदिए ।

38

¹त्यस समयमा यहूदाले आफ्ना दाजुभाइहरूलाई छोडे र हीरा नाउँ भएको कुनै एउटा अदुल्लामावासीकहाँ बसे ।²त्यहाँ तिनले एउटा कनानी मानिसकी छोरीलाई भेटे जसको नाम शूआ थियो । तिनले तिनीलाई ल्याए र सहवास गरे ।³तिनी गर्भवती भइन् र एउटा छोरो जन्माइन् । त्यसको नाउँ एर् राखियो ।⁴तिनी फेरि गर्भवती भइन् र अर्को छोरो जन्माइन् । तिनले त्यसको नाउँ ओनान राखिन् ।⁵तिनले फेरि अर्को छोरो जन्माइन् र त्यसको नाउँ शेलह राखिन् । यो कजीबमा भएको थियो जहाँ तिनले त्यसलाई जन्माइन् ।⁶यहूदाले आफ्नो जेठो छोरा एर्को निम्ति एउटी पत्नी ल्याइदिए । तिनको नाउँ तामार थियो ।⁷तर यहूदाको जेठो छोरो एर् परमप्रभुको दृष्टिमा दुष्ट थियो । परमप्रभुले त्यसको प्राण लिनुभयो । यहूदाले ओनानलाई भने, “तँ आफ्नो दाजुकी पत्नीसँग सहवास गर् । आफ्नी भाउजुप्रति देवरको कर्तव्य पूरा गर्, र आफ्नो दाजुको निम्ति एउटा बालक हुका ।”⁸त्यो बालक आफ्नो हुनेछैन भनेर ओनानलाई थाहा थियो । आफ्नो दाजुकी पत्नीसँग सहवास गर्दा दाजुको कुनै सन्तान नहोस् भनेर त्यसले आफ्नो वीर्य भुइँमा पतन गर्थ्यो ।⁹त्यसले जे गर्थ्यो त्यो परमप्रभुको दृष्टिमा खराब थियो । परमप्रभुले त्यसको पनि प्राण लिनुभयो ।¹⁰त्यसपछि यहूदाले आफ्नी बुहारी तामारलाई भने, “मेरो छोरो शेलह ठुलो नभएसम्म तिम्रा बुबाकै घरमा विधवा नै भएर बस ।” किनभने अरू दाजुहरूझैं शेलह पनि मर्छ कि भनेर तिनी डराए । त्यसैकारण तामार तिनका बुबाकै घरमा बसिन् ।¹¹त्यसको धेरै समयपछि शूआकी छोरी यहूदाकी पत्नीको मृत्यु भयो । यहूदाले शोक गरिसकेपछि तिनी र तिनका मित्र अदुल्लामावासी हीराका साथ आफ्ना भेडा कत्रनेहरूकहाँ तिन्नामा गए ।¹²तामारलाई यसो भनियो, “हेर, तिम्रा ससुरा आफ्ना भेडा कत्रन तिन्ना जाँदैहुनुहुन्छ ।”¹³तिनले विधवाको वस्त्र फुकालिन्, आफैलाई घुम्टोले ढाकिन् र कपडाले बेरिन् । तिनी तिन्नाको बाटोमा रहेको एनेमको द्वारमा बसिन् । किनकि शेलह ठुलो भइसकेका तर तिनलाई तिनकी पत्नी हुनलाई नदिइएको तिनले देखिन् ।¹⁴जब यहूदाले तिनलाई देखे तिनले आफ्नो अनुहार ढाकेकी हुनाले तिनलाई एउटा वेश्या ठाने ।¹⁵तिनी तिनीकहाँ सडकको किनारमा गए र भने, “आऊ, मलाई तिमीसँग सुत्न देऊ” किनकि तिनी आफ्नी बुहारी हुन् भन्ने तिनलाई थाहा थिएन अनि तिनले भनिन्, “तपाईं मसँग सुत्नका लागि मलाई के

दिनुहुन्छ?"¹⁷तिनले भने, "म तिम्रो निम्ति बगालबाट एउटा पाठो दिनेछु ।" तिनले भनिन्, "के तपाईंले त्यो मकहाँ नपठाउन्जेल केही बन्धक राख्नुहुन्छ?"¹⁸तिनले भने, "म तिमीलाई बन्धकको रूपमा के दिऊँ?" तिनले जवाफ दिइन्, "तपाईंको छाप, त्यसको डोरी, र तपाईंको हातमा भएको त्यो लौरो ।" तिनले ती सबै तिनलाई दिए र तिनीसँग सुते, अनि तिनी तिनीद्वारा गर्भवती भइन् ।¹⁹तिनी उठेर गइहालिन् । तिनले आफ्नो घुम्टो हटाएर विधवाको वस्त्र लगाइन् ।²⁰यहूदाले ती स्त्रीका हातबाट बन्धकमा रहेका सामान प्राप्त गर्न आफ्ना मित्र अदुल्लामवासीसँग एउटा पाठो पठाए, तर तिनले तिनलाई भेट्टाएनन् ।²¹त्यसपछि त्यस अदुल्लामवासीले त्यहाँका मानिसहरूलाई सोधे, "मन्दिरमा सेवा गर्ने त्यो वेश्या कहाँ गई जो सडक नजिक एनैममा थिई?" तिनीहरूले भने, "मन्दिरमा सेवा गर्ने कोही वेश्या यहाँ छैन ।"²²तिनी यहूदाकहाँ फर्के र भने, "मैले त्यसलाई भेट्टाइनँ । र त्यस ठाउँका मानिसहरूले पनि भने, 'मन्दिरमा सेवा गर्ने कोही वेश्या यहाँ छैन' ।"²³यहूदाले भने, "त्यसले नै ती सामानहरू राखोस्, र हामी शर्ममा पर्नेछौं । मैले त यो पाठो पठाएकै हो, तर तिमीले त्यसलाई भेट्टाएनौ ।"²⁴यहूदाले भने, "त्यसले नै ती सामानहरू राखोस्, र हामी शर्ममा पर्नेछौं । मैले त यो पाठो पठाएकै हो, तर तिमीले त्यसलाई भेट्टाएनौ ।"²⁵त्यसको करिब तीन महिनापछि यहूदालाई भनियो, "तपाईंकी बुहारी तामारले वेश्याकर्म गरेकी छे, र त्यो गर्भवती भएकी छे ।" यहूदाले भने, "त्यसलाई मकहाँ ल्याओ र त्यसलाई जलाइयोस् ।"²⁶जब तिनलाई ल्याइयो, तिनले आफ्नो ससुरालाई एउटा सन्देश पठाए, "यी सामानहरू जसका हुन् म त्यही मानिसद्वारा गर्भवती भएकी हुँ ।" तिनले भनिन्, "यो छाप, त्यसको डोरी र यो लौरो कसका हुन् कृपया पत्ता लगाइदिनुहोस् ।"²⁷यहूदाले ती सामानहरू चिने र भने, "मैले यिनलाई मेरो छोरो शेलहकी पत्नी हुन नदिएको हुनाले यिनी मभन्दा पनि धेरै धर्मी छिन्, ।" त्यसपछि तिनी कहिल्यै तिनीसँग सुतेनन् ।²⁸त्यसको करिब तीन महिनापछि यहूदालाई भनियो, "तपाईंकी बुहारी तामारले वेश्याकर्म गरेकी छे, र त्यो गर्भवती भएकी छे ।" यहूदाले भने, "त्यसलाई मकहाँ ल्याओ र त्यसलाई जलाइयोस् ।"²⁹जब तिनलाई ल्याइयो, तिनले आफ्नो ससुरालाई एउटा सन्देश पठाए, "यी सामानहरू जसका हुन् म त्यही मानिसद्वारा गर्भवती भएकी हुँ ।" तिनले भनिन्, "यो छाप, त्यसको डोरी र यो लौरो कसका हुन् कृपया पत्ता लगाइदिनुहोस् ।"³⁰यहूदाले ती सामानहरू चिने र भने, "मैले यिनलाई मेरो छोरो शेलहकी पत्नी हुन नदिएको हुनाले यिनी मभन्दा पनि धेरै धर्मी छिन्, ।" त्यसपछि तिनी कहिल्यै तिनीसँग सुतेनन् ।³¹तिनको बच्चा जन्माउने समय भयो । तिनको गर्भमा जुस्वाहा थियो ।³²तिनले बच्चा जन्माइरहेदा एउटाले आफ्नो हात बाहिर निकाल्यो, र सुँडेनीले एउटा गाढा रातो धागो लिएर त्यसको हातमा बाँधिदिएर भनी, "यो चाहिँ पहिले बाहिर आयो ।"³³तर त्यसपछि त्यसले आफ्नो हात भित्र लम्यो, र त्यसको भाइ पहिला बाहिर निस्कियो । सुँडेनीले अचम्म मानेर भनी, "यो कसरी पहिला बाहिर आयो!" यसैकारण त्यसको नाउँ फारेस राखियो ।³⁴त्यसपछि हातमा गाढा रातो धागो भएको त्यसको दाजु बाहिर आयो, र त्यसको नाउँ जेरह राखियो ।

39

¹योसेफलाई मिश्रमा लगियो । अङ्गरक्षकहरूका एक मिश्री कप्तान फारोका अधिकारी पोतीफरले तिनलाई इश्माएलीहरूबाट किने ।²परमप्रभु योसेफसँग हुनुहुन्थ्यो र तिनी एक समृद्ध मानिस भए । तिनी आफ्ना मिश्री मालिकका घरमा बस्थे ।³परमप्रभु तिनीसँग हुनुहुन्छ र तिनले गर्ने सबै काममा तिनलाई समृद्धि मिल्छ भन्ने कुरा तिनको मालिकले देखे ।⁴योसेफले तिनको कृपादृष्टि पाए । तिनले पोतीफरको सेवा गरे । पोतीफरले योसेफलाई आफ्नो घर र तिनको स्वामित्वमा रहेका सबै कुरामाथि अधिकार दिए, र ती तिनको जिम्मामा लगाए ।⁵तिनको घर र तिनको स्वामित्वमा रहेका सबै कुरामाथि योसेफलाई अधिकार दिएपछि योसेफको कारण परमप्रभुले त्यस मिश्रीको घरलाई आशिषित् गर्नुभयो । पोतीफरको घर र खेतमा भएका सबै कुरामाथि परमप्रभुको आशिषि रथ्यो ।⁶पोतीफरले आफ्ना सबै कुरा योसेफको जिम्मामा दिए । तिनले आफूले खाने भोजनबाहेक अरू कुनै कुराको विषयमा पनि चिन्ता लिनु पर्दैनथ्यो । योसेफ सुन्दर र आकर्षक थिए ।⁷योसेफका मालिककी पत्नीले तिनीप्रति चाहना राखिन् । तिनले भनिन्, "मसँग सुत ।"⁸तिनले इन्कार गरेर आफ्ना मालिककी पत्नीलाई यसो भने, "हेर्नुहोस्, मेरा मालिकले यस घरमा म के गर्छु भन्ने कुराप्रति कुनै चिन्ता गर्नुहुन्न, र उहाँका सबै कुरा उहाँले मैरे जिम्मामा दिनुभएको छ ।⁹मभन्दा ठुलो यस घरमा कोही छैन । उहाँले तपाईंबाहेक सबै कुरा मलाई दिनुभएको छ, किनभने तपाईं उहाँकी पत्नी हुनुहुन्छ । यसैकारण मैले कसरी यस्तो दुष्ट काम गरी परमेश्वरको विरुद्ध पाप गर्न सक्छु?"¹⁰तिनले योसेफसँग दिनहुँ कुरा गरिन्, तर तिनी तिनीसँग सुत्न वा तिनको नजिक जान इन्कार गरे ।¹¹एक दिन तिनी आफ्ना काम गर्न घरभित्र प्रवेश गरे । घरभित्र कोही पनि मानिस थिएन ।¹²तिनले तिनको लुगा समातिन् र भनिन्, "मसँग सुत ।" तिनले आफ्ना लुगा तिनकै हातमा छोडेर बाहिर भागे ।¹³जब योसेफ आफ्ना लुगा छोडेर बाहिर भागेका तिनले देखिन्, ¹⁴तिनले आफ्ना घरका मानिसहरूलाई बोलाएर भनिन्, "हेर, पोतीफरले हाम्रो बेइज्जत गर्न एउटा हिब्रूलाई ल्याउनुभएको छ । त्यो मकहाँ सुत्न भनेर आयो, अनि म चिच्याएँ ।"¹⁵जब त्यसले म चिच्याएकी सुन्यो, त्यसले आफ्ना लुगा मकहाँ छोडेर बाहिर भाग्यो ।"¹⁶तिनको मालिक घर नआउन्जेलसम्म तिनले त्यो लुगा आफ्नै साथमा राखिन् ।¹⁷तिनले तिनलाई यसरी वर्णन गरिन्, "तपाईंले हाम्रो निम्ति ल्याउनुभएको त्यो हिब्रू नोकर मेरो बेइज्जत गर्न मकहाँ आयो ।"¹⁸जब म चिच्याएँ, त्यसले आफ्ना लुगा मकहाँ छोडेर बाहिर भाग्यो ।"¹⁹जब तिनका मालिकले आफ्नी पत्नीले भनेको कुरा सुने, " तपाईंको सेवकले मलाई यस्तो व्यवहार गर्‍यो", तब तिनी रिसले चुर भए ।²⁰योसेफका मालिकले तिनलाई इयालखानामा राखे जहाँ राजाका कैदीहरू राखिन्थे । तिनी त्यही इयालखानामा थिए ।²¹योसेफका मालिकले तिनलाई इयालखानामा राखे जहाँ राजाका कैदीहरू राखिन्थे । तिनी त्यही इयालखानामा थिए ।²²तर परमप्रभु योसेफसँग हुनुहुन्थ्यो र तिनलाई आफ्ना करार विश्वसनीयता देखाउनुभयो । इयालखानाका हाकिमको नजरमा उहाँले तिनलाई कृपादृष्टि दिनुभयो ।²³इयालखानाका हाकिमले इयालखानाका सबै कैदीहरू योसेफको जिम्मामा दिए । तिनीहरूले गर्ने जुनसुकै काममाथि योसेफकै निगरानी हुन्थ्यो ।²⁴तिनको जिम्मामा भएका कुनै कुरामा त्यस इयालखानाका हाकिम चिन्तित हुँदैन थिए, किनभने परमप्रभु तिनीसँग हुनुहुन्थ्यो । तिनले जे गर्थे, परमप्रभुले समृद्धि प्रदान गर्नुभयो ।²⁵तर परमप्रभु योसेफसँग हुनुहुन्थ्यो र तिनलाई आफ्ना करार विश्वसनीयता देखाउनुभयो । इयालखानाका हाकिमको नजरमा उहाँले तिनलाई कृपादृष्टि दिनुभयो ।²⁶इयालखानाका हाकिमले इयालखानाका सबै कैदीहरू योसेफको जिम्मामा दिए । तिनीहरूले गर्ने जुनसुकै काममाथि योसेफकै निगरानी हुन्थ्यो ।²⁷तिनको जिम्मामा भएका कुनै कुरामा त्यस इयालखानाका हाकिम चिन्तित हुँदैन थिए, किनभने परमप्रभु तिनीसँग हुनुहुन्थ्यो । तिनले जे गर्थे, परमप्रभुले समृद्धि प्रदान गर्नुभयो ।

40

¹यी सबैथोक भए पश्चात्, मिश्रका राजाका पियाउने र पकाउनेले आफ्ना मालिकको विरुद्ध काम गरे ।²आफ्ना यी दुई अधिकारी, मुख्य पियाउने र पकाउनेसँग फारो क्रोधित भए ।³तिनले तिनीहरूलाई अङ्गरक्षकहरूका कप्तानको घरमा कैदमा राखे, त्यही इयालखानामा जहाँ योसेफलाई पनि राखिएको थियो ।⁴अङ्गरक्षकहरूका कप्तानले योसेफलाई तिनीहरूको सेवा गर्ने जिम्मा दिए । तिनीहरू त्यस कैदमा केही समयसम्म रहे ।⁵ती इयालखानामा भएका मिश्रका राजाका पकाउने र पियाउने दुवैले एकै रात आ-आफ्नै सपना देखे, र ती प्रत्येक सपनाका आ-आफ्नै अर्थ थिए ।⁶योसेफ बिहान तिनीहरूकहाँ आए र तिनीहरूलाई देखे । हेर, तिनीहरू उदास थिए । तिनले आफ्ना मालिकका घरमा भएको कैदमा तिनीसँगै भएका फारोका अधिकारीहरूलाई भने, "तपाईंहरू आज किन यति धेरै उदास देखिनुहुन्छ?"⁷तिनीहरूले तिनलाई भने, "हामी दुवैले एउटा सपना देखेका छौं र कसैले पनि त्यसको अर्थ खोल्न सकेको छैन ।" योसेफले तिनीहरूलाई भने, "के सबै अर्थहरू परमेश्वरका नै होइनन्? कृपया, मलाई ती बताउनुहोस् ।"⁸मुख्य पियाउनेले योसेफलाई आफ्नो सपना भने । तिनले तिनलाई भने, "हेर्नुहोस्, मेरो सपनामा मेरोअघि एउटा दाखको बोट थियो ।⁹त्यस दाखको बोटमा

तीनवटा हाँगा थिए । जब त्यसमा टुसा पलायो , त्यसमा फूलहरू निस्किए र दाखका झुप्पाहरू पाके । ¹¹फारोको कचौरा मेरो हातमा थियो । मैले ती दाख लिएँ र फारोको कचौरामा निचरें, र त्यस कचौरालाई फारोका हातमा टक्रयाएँ ।¹²योसेफले तिनलाई भने, "यसको अर्थ यस्तो छ । तीनवटा हाँगा भनेको तीन दिन हो । ¹³तीन दिनभित्र फारोले तपाईंको शिर उच्च पार्नुहुनेछ र तपाईंलाई तपाईंको काममा पुनर्स्थापित गर्नुहुनेछ । तपाईं फारोका पियाउने हुनुहुँदाजस्तै तपाईंले फारोको कचौरालाई उहाँका हातमा टक्रयाउनुहुनेछ ।¹⁴तर तपाईंको भलो हुँदा मलाई सम्झनुहोस्, र कृपया ममाथि दया देखाउनुहोस् । मेरो विषयमा फारोलाई बताएर मलाई यस झ्यालखानाबाट बाहिर निकालिदिनुहोस् । ¹⁵किनकि मलाई वास्तवमा हिब्रूहरूका देशबाट अपहरण गरी ल्याइएको थियो । यहाँ पनि यस झ्यालखानामा राखिनुपर्ने कुनै काम मैले गरेको छैन ।"¹⁶जब मुख्य पकाउनेले सपनाको अर्थ असल भएको देखे, तिनले योसेफलाई भने, "मैले पनि एउटा सपना देखेको थिएँ । र हेर्नुहोस्, रोटीका तीनवटा टोकरी मेरो टाउकोमाथि थिए । ¹⁷सबैभन्दा माथिको टोकरीमा फारोका निम्ति सबै किसिमका पकाइएका खानेकुरा थिए, तर चराहरूले मेरो टाउकोमाथिको टोकरीबाट ती खाइदिए ।"¹⁸योसेफले जवाफ दिए र भने, "यसको अर्थ यस्तो छ । तीनवटा टोकरी भनेको तीन दिन हो । ¹⁹तीन दिनभित्र फारोले तपाईंको शिर खडा गरेर तपाईंलाई रुखमा झुण्ड्याइदिनुहुनेछ । चराहरूले तपाईंको मासु खानेछन् ।"²⁰त्यसपछिको तेस्रो दिन फारोको जन्म दिन थियो । तिनले आफ्ना सबै सेवकहरूका निम्ति भोजको आयोजना गरे । आफ्ना सेवकहरूका माझमा तिनले मुख्य पियाउने र मुख्य पकाउनेलाई उभ्याए । ²¹तिनले मुख्य पियाउनेलाई तिनको जिम्मेवारीमा पुनर्स्थापित गरिदिए, र तिनले फेरि फारोका हातमा कचौरा टक्रयाए । ²²तर योसेफले तिनीहरूलाई अर्थ बताएझैं फारोले मुख्य पकाउनेलाई झुण्ड्याइदिए । ²³यद्यपि मुख्य पियाउनेले भने योसेफलाई सम्झनन्, तर तिनको बारेमा बिर्सिहाले ।

41

¹दुई वर्षको अन्त्यमा फारोले एउटा सपना देखे । हेर, तिनी नील नदीको किनारमा उभिए । ²नील नदीबाट सातवटा सप्रेका र मोटा-मोटा गाई निस्केर आए, अनि तिनीहरू नर्कटको झाडीमा चरे । ³हेर, नील नदीबाट अरू सातवटा नसप्रेका र दुब्ला-दुब्ला गाई निस्केर आए । तिनीहरू नदीको किनारमा उभिरहेका पहिलेका गाईहरूसँगै उभिए । ⁴त्यसपछि नसप्रेका र दुब्ला-दुब्ला गाईहरूले सातवटा सप्रेका र मोटा-मोटा गाईलाई खाइदिए । अनि फारो ब्युँझे । ⁵तिनी फेरि सुते र दोस्रो पल्ट सपना देखे । हेर, सातवटा भरिला र असल अनाजका बाला एउटै डाँठमा उम्रे । ⁶त्यसपछि सेप्रा र पूर्वीय बतासद्वारा ओइलाइएका अरू सातवटा अन्नका बाला तिनीहरू पछि पलाए । ⁷तिनी फेरि सुते र दोस्रो पल्ट सपना देखे । हेर, सातवटा भरिला र असल अनाजका बाला एउटै डाँठमा उम्रे । ⁸त्यसपछि सेप्रा र पूर्वीय बतासद्वारा ओइलाइएका अरू सातवटा अन्नका बाला तिनीहरू पछि पलाए । ⁹सेप्रा बालाहरूले ती सातवटा भरिला र असल बालालाई खाइदिए । फारो ब्युँझे, र हेर, यो त सपना पो रहेछ भनी तिनलाई थाहा भयो । ¹⁰बिहान तिनको आत्मा बेचैन भयो । तिनले मिश्रका सबै जादुगर र बुद्धिमान् मानिसहरूलाई बोलाउन पठाए । फारोले तिनीहरूलाई आफ्ना सपनाहरू बताए, तर फारोलाई सपनाहरूको अर्थ खोल्न सक्ने त्यहाँ कोही भएन । ¹¹सेप्रा बालाहरूले ती सातवटा भरिला र असल बालालाई खाइदिए । फारो ब्युँझे, र हेर, यो त सपना पो रहेछ भनी तिनलाई थाहा भयो । ¹²बिहान तिनको आत्मा बेचैन भयो । तिनले मिश्रका सबै जादुगर र बुद्धिमान् मानिसहरूलाई बोलाउन पठाए । फारोले तिनीहरूलाई आफ्ना सपनाहरू बताए, तर फारोलाई सपनाहरूको अर्थ खोल्न सक्ने त्यहाँ कोही भएन । ¹³त्यसपछि मुख्य पियाउनेले फारोलाई भने, "आज म मेरो दोषको बारेमा सोच्दैछु । ¹⁴फारो आफ्ना सेवकहरूसित रिसाउनु भई मलाई र मुख्य पकाउनेलाई अङ्गरक्षकका कप्तानको घरमा कैदमा राख्नुभयो । ¹⁵तिनी र मैले एउटै रात सपना देख्यौं । हामीले आ-आफ्नो अर्थ भएका सपना देख्यौं । ¹⁶त्यहाँ हामीसित एक जना जवान हिब्रू मानिस थियो जो अङ्गरक्षकका कप्तानको सेवक थियो । हामीले त्यसलाई हाम्रा सपनाहरू बताएपछि त्यसले अर्थ खोलिदियो । त्यसले हामीलाई आ-आफ्ना सपनाअनुसार अर्थ खोलिदियो । ¹⁷त्यसले हामीलाई अर्थ खोलिदिएअनुसार नै हुन आयो । फारोले मलाई मेरो पदमा पुनर्स्थापना गरिदिनुभयो, तर अर्को मानिस झुण्ड्याइयो ।"¹⁸त्यसपछि फारोले योसेफलाई डाक्न पठाए । तिनीहरूले तिनलाई चाँडै नै झ्यालखानाबाट निकालेर ल्याए । तिनले दारी खोरपछि लुगाहरू बदलेर फारोकहाँ आए । ¹⁹फारोले योसेफलाई भने, "मैले एउटा सपना देखेँ, तर यसको अर्थ खोल्ने कोही भएन । तर तिमीले सपना सुन्नु भन्ने यसको अर्थ खोल्न सक्छौ भनी मैले तिम्रो बारेमा सुनेको छु ।"²⁰योसेफले फारोलाई जवाफ दिए, "ममा यस्तो खुबी त छैन, तर परमेश्वरले फारोलाई निगाहसाथ जवाफ दिनुहुनेछ ।"²¹फारोले योसेफलाई बताए, "हेर, मेरो सपनामा म नील नदीको किनारमा उभिएँ । ²²नील नदीबाट सातवटा सप्रेका र मोटा-मोटा गाई निस्केर आए, अनि तिनीहरू नर्कटको झाडीमा चरे । ²³नील नदीबाट अरू सातवटा कमजोर, नसप्रेका र दुब्ला-दुब्ला गाई निस्केर आए । मैले पूरै मिश्रभरि तीजस्ता नसप्रेका गाईहरू कहिल्यै देखेको छैन । ²⁴त्यसपछि नसप्रेका र दुब्ला-दुब्ला गाईहरूले सातवटा मोटा-मोटा गाईलाई खाइदिए । ²⁵तिनीहरूले ती गाईहरूलाई खाइसकेपछि तिनीहरू खाएका जस्ता देखिँदैनथे किनकि तिनीहरू पहिलेजस्तै अझै पनि नसप्रेका देखिन्थे । त्यसपछि म बिउँझेँ । ²⁶मेरो अर्को सपनामा मैले सातवटा भरिला र असल अनाजका बाला एउटै डाँठमा उभिरहेका देखेँ । ²⁷हेर, सुकेका, सेप्रा र पूर्वीय बतासद्वारा ओइलाइएका अरू सातवटा अन्नका बाला तिनीहरू पछि पलाउन थाले । ²⁸सेप्रा बालाहरूले ती सातवटा असल बालालाई खाइदिए । मैले जादुगरहरूलाई यी सपनाहरू बताएँ, तर मलाई तिनको अर्थ खोलिदिनसक्ने कोही भएन ।"²⁹योसेफले फारोलाई भने, "फारोका सपनाहरू एउटै हुन् । परमेश्वरले गर्न लाग्नुभएको कुरा उहाँले फारोलाई प्रकट गराउनुभएको छ । ³⁰सातवटा असल गाई र सातवटा असल बाला सात वर्ष हुन् । सपनाहरू एउटै हुन् । ³¹तीपछि आएका सातवटा दुब्ला-दुब्ला र नसप्रेका गाई सात वर्ष हुन्, र पूर्वीय बतासद्वारा ओइल्याइएका सातवटा बाला अनिकालका सात वर्ष हुन् । ³²मैले फारोलाई बताएको कुरा यही नै हो । परमेश्वरले गर्न लाग्नुभएको कुरा उहाँले फारोलाई प्रकट गराउनुभएको छ । ³³हेर्नुहोस्, मिश्रदेशभरि ठुलो सहकालको सात वर्ष हुनेछ । ³⁴मैले फारोलाई बताएको कुरा यही नै हो । परमेश्वरले गर्न लाग्नुभएको कुरा उहाँले फारोलाई प्रकट गराउनुभएको छ । ³⁵हेर्नुहोस्, मिश्रदेशभरि ठुलो सहकालको सात वर्ष हुनेछ । ³⁶त्यसपछि सात वर्षको अनिकाल पर्नेछ, र मिश्रभरि त्यस सात वर्षको सहकाललाई बिर्सिनेछ, अनि अनिकालले देशलाई सखाप पार्नेछ । ³⁷देशमा पछि आउने अनिकालको कारणले गर्दा सहकाललाई सम्झनेछैन किनकि यो अति नै भयानक हुनेछ । ³⁸फारोलाई सपना दोहोर्‍याइनुको कारणचाहिँ यही हो, कि परमेश्वरले यो विषयलाई पक्का गर्नुभएको छ, र उहाँले चाँडै यसो गर्नुहुनेछ । ³⁹त्यसपछि सात वर्षको अनिकाल पर्नेछ, र मिश्रभरि त्यस सात वर्षको सहकाललाई बिर्सिनेछ, अनि अनिकालले देशलाई सखाप पार्नेछ । ⁴⁰देशमा पछि आउने अनिकालको कारणले गर्दा सहकाललाई सम्झनेछैन किनकि यो अति नै भयानक हुनेछ । ⁴¹फारोलाई सपना दोहोर्‍याइनुको कारणचाहिँ यही हो, कि परमेश्वरले यो विषयलाई पक्का गर्नुभएको छ, र उहाँले चाँडै यसो गर्नुहुनेछ । ⁴²अब फारोले कुशल र बुद्धिमान् मानिसको खोजी गरी तिनलाई मिश्र देशको जिम्मेवारी दिनुहोस् । ⁴³फारोले देशमाथि अधिकारीहरू नियुक्त गर्नुभएको होस् र तिनीहरूले सहकालका सात वर्षमा मिश्रका अनाजहरूको पाँचौँ हिस्सा उठाऊन् । ⁴⁴सहरहरूमा खानाका लागि तिनीहरूले आउँदै गरेका यी असल वर्षहरूका सबै अनाज फारोको अधिकारमा जम्मा गरून् । तिनीहरूले यसको सञ्चय गर्नुपर्छ । ⁴⁵मिश्रमा आउने सात वर्षको अनिकालको अवधिमा यी अनाज वितरण गरिनुपर्छ । यसरी अनिकालद्वारा देश सखाप हुनेछैन ।"⁴⁶फारो र तिनका सबै सेवकहरूको दृष्टिमा यो सल्लाह राम्रो थियो । ⁴⁷फारोले आफ्ना सेवकहरूलाई भने, "यिनीजस्तै परमेश्वरको आत्मा भएको अर्को कुनचाहिँ मानिस हामी पाउन सक्छौं र?"⁴⁸त्यसैले फारोले योसेफलाई भने, "परमेश्वरले तिमीलाई यी सबै देखाउनुभएकोले तिमीजस्तै कुशल र बुद्धिमान् अरू कोही छैन । ⁴⁹तिमी नै मेरो घरको अधिकारी हुनेछौ र तिम्रो वचनअनुसार नै मेरा सबै मानिस चल्नेछन् । सिंहासनमा मात्रै म तिमीभन्दा ठुलो हुनेछु ।"⁵⁰फारोले योसेफलाई भने, "हेर, मैले तिमीलाई मिश्र देशभरिको अधिकारी तुल्याएको छु ।"⁵¹फारोले योसेफलाई भने, "हेर, मैले तिमीलाई मिश्र देशभरिको अधिकारी तुल्याएको छु ।"⁵²फारोले आफ्नो आँलाबाट छाप-आँठी फुकाली योसेफको आँलामा लगाइदिए । तिनले योसेफलाई मसिनो मलमलको लुगा पहिराइदिए र तिनको गलामा सुनको सिक्की लगाइदिए । ⁵³फारोले तिनलाई आफूसित भएको दोस्रो रथमा सवार गराए । मानिसहरू

तिनको सामु चिच्याए, "धुँडा टेकेर झुक ।" फारोले तिनलाई सारा मिश्रको अधिकारी तुल्याए ।⁴²फारोले आफ्नो आँलाबाट छाप-आँठी फुकाली योसेफको आँलामा लगाइदिए । तिनले योसेफलाई मसिनो मलमलको लुगा पहिराइदिए र तिनको गलामा सुनको सिक्की लगाइदिए ।⁴³फारोले तिनलाई आफूसित भएको दोस्रो रथमा सवार गराए । मानिसहरू तिनको सामु चिच्याए, "धुँडा टेकेर झुक ।" फारोले तिनलाई सारा मिश्रको अधिकारी तुल्याए ।⁴⁴फारोले योसेफलाई भने, "म फारो हुँ, र तिमीबाहेक अरू कसैले मिश्र देशमा आफ्नो इच्छाअनुसार कुनै काम गर्न पाउनेछैन ।" ⁴⁵फारोले योसेफको नाउँ "सापनत-पानेह" राखिदिए । तिनले योसेफलाई पूजाहारी पोतीपेराकी छोरी आसनतसित विवाह गराइदिए । योसेफ मिश्र देशभरि जान्थे ।⁴⁶मिश्रका राष्ट्रप्रमुख फारोको सामु उभिंदा योसेफ तीस वर्षका थिए । योसेफ फारोको उपस्थितिबाट गई सारा मिश्र देशभरि हिंडुल गर्थे ।⁴⁷सहकालका सात वर्षमा जमीनले प्रचुर मात्रामा उब्जनी दियो ।⁴⁸तिनले सात वर्षमा मिश्र देशका सबै अनाज सङ्कलन गरी त्यसलाई सहरहरूमा राखे । तिनले प्रत्येक सहरमा वरिपरिका खेतहरूबाट अनाज थन्क्याएर राखे ।⁴⁹योसेफले अन्नको भण्डारण समुद्रको बालुवासरह गरे । अन्न यति धेरै थियो कि तिनले हिसाब राख्ने छाडिदिए किनभने यो गन्नै नसकिने थियो ।⁵⁰अनिकालका वर्षहरू सुरु हुनुभन्दा अघि योसेफले ओनका पूजाहारी पोतीपेराकी छोरी आसनतबाट दुई जना छोरा जन्माइसकेका थिए ।⁵¹योसेफले आफ्नो जेठो छोरोलाई मनश्शे नाउँ दिएका थिए किनकि तिनले भने, "परमेश्वरले मलाई मेरा सबै कष्ट र मेरा पिताका सबै घरानालाई बिसर्न लगाउनुभएको छ ।" ⁵²तिनले दोस्रो छोरोको नाउँ एफ्राइम राखे किनकि तिनले भने, "परमेश्वरले मेरो कष्टको देशमा मेरो फलिफाप गराउनुभएको छ ।"⁵³मिश्र देशको सात वर्षको सहकालको अन्त्य भयो ।⁵⁴योसेफले भनेजस्तै गरी सात वर्षको अनिकालको थालनी भयो । सबै देशहरूमा अनिकाल परेको थियो तर मिश्र देशमा भने अनाज थियो ।⁵⁵सारा मिश्र अनिकालले तडपिंदा जनताहरूले अनाजको लागि फारोलाई पुकारे । फारोले सबै मिश्रीहरूलाई भने, "योसेफकहाँ जाओ र तिनले भनेझैं गर ।" ⁵⁶अनिकालले पूरै देशलाई ढाकेको थियो । योसेफले सबै भण्डारणहरू खुला गरी मिश्रीहरूलाई अनाज बेचे । मिश्र देशमा अनिकाल अति भयानक थियो ।⁵⁷सारा संसारमा भयानक अनिकाल परेकोले सबै देशका मानिसहरू योसेफबाट अनाज किन्न मिश्रमा आउँदैथिए ।

42

¹अब मिश्रमा अनाज पाउँदोरहेछ भनी याकूबलाई थाहा भयो । तिनले आफ्ना छोराहरूलाई भने, "तिमीहरू किन एक-अर्कालाई हेर्छौं?" तिनले भने, "मिश्रमा अनाज छ भनी मैले सुनेको छु । तल गएर हाम्रो लागि अनाज किन ताकि हामी जीवित रहन सकौं र नमरौं ।" ²योसेफका दस जना दाजु मिश्रमा अनाज किन्नका लागि गए ।³तर याकूबले योसेफका भाइ बेंयामिनलाई तिनका दाजुहरूसँगै पठाएनन् किनकि तिनले भने, "तिनीमाथि कुनै हानि आइपर्ला भनी म डराउँछु ।"⁴योसेफका दस जना दाजु मिश्रमा अनाज किन्नका लागि गए ।⁵तर याकूबले योसेफका भाइ बेंयामिनलाई तिनका दाजुहरूसँगै पठाएनन् किनकि तिनीले भने, "यसमाथि कुनै हानि आइपर्ला कि भनी म डराउँछु ।" ⁶किन्न आउनेहरूमध्ये इस्राएलका छोराहरू पनि थिए किनकि कनान देशमा पनि अनिकाल परेको थियो ।⁷योसेफ मिश्रका अधिपति थिए । तिनले देशका सबै मानिसलाई अनाज बेचेथे । योसेफका दाजुहरू आए, र तिनीहरूले भूँइसम्मै निहुरेर तिनलाई दण्डवत् गरे ।⁸किन्न आउनेहरूमध्ये इस्राएलका छोराहरू पनि थिए किनकि कनान देशमा पनि अनिकाल परेको थियो ।⁹योसेफ मिश्रका अधिपति थिए । तिनले देशका सबै मानिसलाई अनाज बेचेथे । योसेफका दाजुहरू आए, र तिनीहरूले भूँइसम्मै निहुरेर तिनलाई दण्डवत् गरे ।¹⁰योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई देखेर चिने, तर तिनले नचिनेका जस्तै गरी तिनीहरूसित कडासँग बोले । तिनले तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू कहाँबाट आएका हो?" तिनीहरूले भने, "अनाज किन्नका लागि कनान देशबाट आएका हौं ।"¹¹योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई चिने, तर तिनीहरूले भने तिनलाई चिनेनन् ।¹²योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई चिने, तर तिनीहरूले भने तिनलाई चिनेनन् ।¹³त्यसपछि योसेफले तिनीहरूको बारेमा आफूले देखेका सपनाहरू सम्झे र तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू जासुस हो! तिमीहरू यो देशका असुरक्षित भागहरू हेर्न आएका हो ।" ¹⁴तिनीहरूले तिनलाई भने, "त्यसो होइन, मेरो मालिक । तपाईंका सेवकहरू अनाज किन्न आएका हुन् । हामी सबै एउटै मानिसका छोराहरू हौं ।"¹⁵हामी इमान्दार मानिसहरू हौं । हामी तपाईंका सेवकहरू जासुस होइनौं ।"¹⁶त्यसपछि योसेफले तिनीहरूको बारेमा आफूले देखेका सपनाहरू सम्झे र तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू जासुस हो! तिमीहरू यो देशका असुरक्षित भागहरू हेर्न आएका हो ।" ¹⁷तिनीहरूले तिनलाई भने, "त्यसो होइन, मेरो मालिक । तपाईंका सेवकहरू अनाज किन्न आएका हुन् । हामी सबै एउटै मानिसका छोराहरू हौं ।"¹⁸हामी इमान्दार मानिसहरू हौं । हामी तपाईंका सेवकहरू जासुस होइनौं ।"¹⁹तिनले तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू यो देशका असुरक्षित भागहरू हेर्न आएका हो ।" ²⁰तिनीहरूले भने, "हामी तपाईंका दासहरू बन्दा जना दाजुभाइ छौं र हामी कनान देशका एउटै मानिसका छोराहरू हौं । हेर्नुहोस्, कान्छोचाहिँ अहिले हाम्रा पितासित छन् र एक जना भाइचाहिँ अब जिउँदो छैन ।"²¹योसेफले तिनीहरूलाई भने, "त्यसैले मैले तिमीहरूलाई भने कि तिमीहरू जासुस हो ।"²²यसैद्वारा तिमीहरूको जाँच हुनेछ । फारोको शपथ खाएर म भन्छु कि तिमीहरूका कान्छा भाइ यहाँ नआउञ्जेलसम्म तिमीहरू यहाँबाट जान पाउनेछैनौ ।"²³तिमीहरूमध्ये कोही एक जना गएर तिनलाई लिएर आऊ । तिमीहरूको वचन सत्य छ कि छैन भनेर जाँच गर्नको लागि तिमीहरू इयालखानामा हालिनेछौ नत्रता फारोको शपथ खाएर म भन्छु कि तिमीहरू निश्चय नै जासुस हो ।"²⁴तिनले तिनीहरू सबैलाई तीन दिनसम्म कैदमा राखे ।²⁵तेस्रो दिनमा योसेफले तिनीहरूलाई भने, "यसो गर, र तिमीहरू बाँच्नेछौ किनकि म परमेश्वरदेखि डराउँछु ।"²⁶तिमीहरू इमान्दार मानिस हो भने एक जनालाई यही इयालखानामा छोड, र तिमीहरूचाहिँ जाओ, तिमीहरूका परिवारहरूमा परेको अनिकालको लागि अनाज लिएर जाओ ।"²⁷तिमीहरूका कान्छा भाइ मकहाँ लिएर आओ र तिमीहरूको कुरा साँचो ठहरिनेछ अनि तिमीहरू मर्नेछैनौ ।" त्यसैले तिनीहरूले त्यसै गरे ।²⁸तिनीहरूले एक-अर्कालाई भने, "हाम्रा भाइको सम्बन्धमा हामी साँच्चै दोषी छौं किनकि त्यसले हामीसित बिन्ती गर्दा त्यसको व्याकुलता हामीले देख्यौं तापनि हामीले त्यसको कुरा सुनेौं । त्यसैले यो व्याकुलता हामीमाथि आइपरेको हो ।" ²⁹रूबेनले तिनीहरूलाई जवाफ दिए, "त्यस केटोको विरुद्धमा पाप नगर" भनेर के मैले तिमीहरूलाई भनेको थिइँन? तर तिमीहरूले मेरो कुरा सुनेौं । अब, हेर, हामीले त्यसको रगतको बदला भोग्नुपर्छ ।"³⁰योसेफले तिनीहरूका कुरा बुझे भनी तिनीहरूले थाहा पाएनन् किनकि तिनीहरूका बीचमा अर्थ खोल्ने व्यक्ति थियो ।³¹तिनी तिनीहरूबाट एकातिर गई रोए । तिनीहरूकहाँ फर्केर आई तिनले तिनीहरूसित कुराकानी गरे । तिनले तिनीहरूका बीचबाट शिमियोनलाई लिएर तिनीहरूकै आँखाका सामु तिनलाई बाँधे ।³²त्यसपछि योसेफले आफ्ना दाजुहरूका झोलाहरू अनाजले भरि हरेकको रुपियाँ-पैसा त्यसकै बोराभित्र हाल्न र यात्राको लागि सरसामानको बन्दोबस्त गरिदिन आफ्ना सेवकहरूलाई आज्ञा गरे । यो तिनीहरूको लागि गरियो ।³³तिनी तिनीहरूबाट एकातिर गई रोए । तिनीहरूकहाँ फर्केर आई तिनले तिनीहरूसित कुराकानी गरे । तिनले तिनीहरूका बीचबाट शिमियोनलाई लिएर तिनीहरूकै आँखाका सामु तिनलाई बाँधे ।³⁴त्यसपछि योसेफले आफ्ना दाजुहरूका झोलाहरू अनाजले भरि हरेकको रुपियाँ-पैसा त्यसकै बोराभित्र हाल्न र यात्राको लागि सरसामानको बन्दोबस्त गरिदिन आफ्ना सेवकहरूलाई आज्ञा गरे । त्यसो तिनीहरूको लागि गरियो ।³⁵आफ्ना गधाहरूमा अनाज लादेर तिनका दाजुहरू त्यहाँबाट प्रस्थान गरे ।³⁶आफ्ना गधाहरूमा अनाज लादेर तिनका दाजुहरू त्यहाँबाट प्रस्थान गरे ।³⁷विश्रामस्थलमा आफ्नो गधालाई दाना दिनलाई बोरा खोल्दा तिनीहरूमध्ये एक जनाले आफ्नो रुपियाँ-पैसा देखे । हेर, त्यो तिनको बोराको मुखैमा थियो ।³⁸तिनले आफ्ना दाजुभाइहरूलाई भने, "मेरो रुपियाँ-पैसा त फिर्ता गरिएको रहेछ । हेर त, यो त मेरो बोराभित्र छ ।" तिनीहरूको हंसले ठाउँ छाड्यो र तिनीहरूले डरले काम्दै यसो भने, "परमेश्वरले यो हामीलाई के गर्नुभएको?"³⁹विश्रामस्थलमा आफ्नो गधालाई दाना दिनलाई बोरा खोल्दा तिनीहरूमध्ये एक जनाले आफ्नो रुपियाँ-पैसा देखे । हेर, त्यो तिनको बोराको मुखैमा थियो ।⁴⁰तिनले आफ्ना दाजुभाइहरूलाई भने, "मेरो रुपियाँ-पैसा त फिर्ता गरिएको रहेछ । हेर त, यो त मेरो बोराभित्र छ ।" तिनीहरूको हंसले ठाउँ छाड्यो र तिनीहरूले डरले काम्दै यसो भने, "परमेश्वरले यो हामीलाई के गर्नुभएको?"⁴¹तिनीहरू कनानमा आफ्ना पिता याकूबकहाँ फर्केर तिनीहरूमाथि आइपरेका सबै कुरा बताइदिए । तिनीहरूले भने, ⁴²"त्यस देशका मालिकले हामीसित कठोरतापूर्वक बोले र हामी त्यहाँ जासुस भएर गएका थियौं भनी ठाने ।"⁴³हामीले तिनलाई भन्यौं, 'हामी इमान्दार मानिसहरू हौं । हामी

जासुस होइन्ने ।³²हामी बान्ह जना दाजुभाइ छौं, र एउटै पिताका छोराहरू हौं । एक जना अब जीवित छैन र कान्छोचाहिँ अहिले कनानमा हाम्रा पितासितै छ ।³³त्यस देशका मालिकले हामीलाई भने, 'यसैद्वारा तिमीहरू इमान्दार मानिस हौ कि होइनौ भनेर म थाहा पाउनेछु । तिमीहरूमध्ये एक जना यहीं बस, अनिकालको कारणले गर्दा तिमीहरूका परिवारहरूका लागि अनाज लिएर आफ्नो बाटो लाग ।'³⁴तिमीहरूका कान्छो भाइ मकहाँ लिएर आओ । तब तिमीहरू जासुस नभई इमान्दार मानिस रहेछौ भनी मैले थाहा पाउनेछु । त्यसपछि म तिमीहरूका दाजुलाई छाडिदिनेछु र तिमीहरूले यस देशमा व्यापार गर्नेछौ ।'³⁵तिनीहरूले आफ्ना बोराहरू खोल्दा, हेर, हरेकको बोराभित्र चाँदीको पोको रहेछ । तिनीहरू र तिनीहरूका पिताले चाँदीको पोको देखेपछि तिनीहरू डराए ।³⁶तिनीहरूका पिता याकूबले तिनीहरूलाई भने, 'तिमीहरूले मबाट मेरा सन्तानहरू खोसेर मलाई शोकित तुल्याएका छौ । योसेफ अब जीवित छैन, शिमियोन पनि छैन र तिमीहरूले बेन्यामीन पनि मबाट लैजानेछौ । यी सबै कुरा मेरो विरुद्धमा छन् ।'³⁷रूबेनले आफ्ना पितालाई यसो भने, 'मैले बेन्यामीन तपाईंका फर्काएर ल्याइन् भने तपाईंले मेरा दुई छोरालाई मार्न सक्नुहुन्छ । तिनलाई मेरो जिम्मा सुम्पिदिनुस्, र म त्यसलाई फेरि तपाईंका हातमा ल्याउनेछु ।'³⁸याकूबले भने, 'मेरो छोरो तिमीहरूसितै तल जानेछैन । किनकि त्यसको दाजु मरिसक्यो र त्यो एक्लै बाँकी छ । तिमीहरू जाने बाटोमा त्यसमाथि कुनै खतरा आइपुग्दो भने तिमीहरूले मेरो फुलेको कपाललाई शोकसँगै पातालमा पुऱ्याउनेछौ ।'

43

'देशमा अति भयानक अनिकाल परेको थियो । तिनीहरूले मिश्रबाट ल्याएका अनाज खाइसकेपछि तिनीहरूका पिताले तिनीहरूलाई भने, 'फेरि हाम्रो लागि अन्न किन्नलाई जाओ ।'¹यहूदाले भने, 'ती मानिसले हामीलाई गम्भीरतापूर्वक चेतावनी दिएका छन्, तिमीहरूले आफ्ना भाइलाई सँगै ल्याएनौ भने तिमीहरूले मेरो मुहार हेर्नेछैनौ ।' 'तपाईंले हाम्रा भाइलाई हामीसितै पठाउनुभयो भने हामी तल झरेर तपाईंका लागि अन्न किन्नेछौं ।' 'तर तपाईंले तिनलाई पठाउनुभएन भने हामी तल जाँदैनौं । किन भने ती मानिसले हामीलाई भनेका छन्, 'तिमीहरूले आफ्ना भाइलाई सँगै ल्याएनौ भने तिमीहरूले मेरो मुहार हेर्नेछैनौ ।'²तर तपाईंले त्यसलाई पठाउनुभएन भने हामी तल जाँदैनौं । किनकि ती मानिसले हामीलाई भनेका छन् 'तिमीहरूले आफ्ना भाइलाई सँगै ल्याएनौ भने तिमीहरूले मेरो मुहार हेर्नेछैनौ ।' ।'³इसाएलले भने, 'तिमीहरूको अर्को भाइ थियो भनी ती मानिसलाई बताएर तिमीहरूले किन ममाथि सडकपट ल्यायो?' 'तिनीहरूले भने, 'ती मानिसले हामी र हाम्रो परिवारको बारेमा सबै कुरा सोधपुछ गरे । तिनले भने, 'के तपाईंका पिता अझै जीवितै हुनुहुन्छ? के तिमीहरूको अर्को भाइ छ?' हामीले तिनका प्रश्नहरूको जवाफ मात्र दिएका हौं । तिनले 'तिमीहरूका भाइलाई पनि सँगै लिएर आओ' भन्छन् भनी हामीले कसरी जान्न सक्थ्यौं र?' इसाएलले भने, 'तिमीहरूको अर्को भाइ थियो भनी ती मानिसलाई बताएर तिमीहरूले किन ममाथि सडकपट ल्यायो?' 'तिनीहरूले भने, 'ती मानिसले हामी र हाम्रो परिवारको बारेमा सबै कुरा सोधपुछ गरे । तिनले भने, 'के तपाईंका पिता अझै जीवितै हुनुहुन्छ? के तिमीहरूको अर्को भाइ छ?' हामीले तिनका प्रश्नहरूको जवाफ मात्र दिएका हौं । तिनले 'तिमीहरूका भाइलाई पनि सँगै लिएर आओ' भन्छन् भनी हामीले कसरी जान्न सक्थ्यौं र?' यहूदाले आफ्ना पिता इसाएललाई भने, 'केटोलाई मसितै पठाउनुहोस् । तपाईं, हामी र हाम्रा छोराछोरीहरू बाँच्न सक्नु भनी हामी उठेर गइहाल्नेछौं ।'⁴म त्यसको जमानी हुनेछु । तपाईंले मसित लेखा लिनुहुनेछ । मैले त्यसलाई तपाईंका फर्काएर तपाईंको सामु ल्याइन् भने म सदाको लागि त्यसको दोषी हुनेछु ।'⁵किनकि हामीले ढिला नगरेका भए निश्चय नै अहिलेसम्म त हामी दोस्रो पटक यहाँ फर्किसकेका हुने थियौं ।'⁶तिनीहरूका पिता इसाएलले तिनीहरूलाई भने, 'त्यसो हो भने, अब यसो गर । तिमीहरूका झोलाहरूमा यस देशमा सबैभन्दा उत्तम उब्जनीहरू हाल । ती मानिसलाई यी उपहारहरू लिएर जाओ: सुगन्धित लेप, मह, मसला र मूर्, पेस्ता र हाडे-बदाम ।'⁷तिमीहरूले दुई गुणा रुपियाँ-पैसा पनि लिएर जाओ । तिमीहरूका बोरा खोल्दा मुखमा फेला परेका रुपियाँ-पैसा पनि सँगै लिएर जाओ । सायद त्यो भुल थियो ।'⁸तिमीहरूका भाइलाई पनि सँगै लैजाओ । उठेर फेरि ती मानिसकहाँ जाओ ।'⁹सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले ती मानिसको सामु तिमीहरूलाई कृपा देखाऊन् ताकि तिनले तिमीहरूका अर्का दाजु र बेन्यामीनलाई छुटकारा दिऊन् । मेरा सन्तानहरूको कारणले म शोकित हुनेपछि भने म हुँला ।'¹⁰ती मानिसहरूले उपहार लिएर तिनीहरूले आफ्नो हातमा दुई गुणा रुपियाँ-पैसा र बेन्यामीनलाई लिएर । तिनीहरू उठेर मिश्रतर्फ झरे, अनि योसेफको सामु हाजिर भए ।'¹¹ती मानिसहरूले उपहार, दुई गुणा रुपियाँ-पैसा र बेन्यामीनलाई लिएर, र तिनीहरू उठेर मिश्रतर्फ झरे, अनि योसेफको सामु हाजिर भए ।'¹²योसेफले तिनीहरूसँगै बेन्यामीनलाई देखेपछि तिनले आफ्नो घरको भण्डारलाई भने, 'ती मानिसहरूलाई घरभित्र ल्याओ, र एउटा पशु काटेर भोज तयार पार किनकि दिउँसो यी मानिसहरूले मसँगै खानेछन् ।'¹³योसेफले तिनीहरूसँगै बेन्यामीनलाई देखेपछि तिनले आफ्नो घरको भण्डारलाई भने, 'ती मानिसहरूलाई घरभित्र ल्याओ, र एउटा पशु काटेर भोज तयार पार किनकि दिउँसो यी मानिसहरूले मसँगै खानेछन् ।'¹⁴त्यस भण्डारले योसेफले भनेजस्तो गर्‍यो । त्यसले ती मानिसहरूलाई योसेफको घरभित्र ल्यायो ।'¹⁵त्यस भण्डारले योसेफले भनेजस्तो गर्‍यो । त्यसले ती मानिसहरूलाई योसेफको घरभित्र ल्यायो ।'¹⁶ती मानिसहरू योसेफको घरमा लगिएकाले तिनीहरू डराए । तिनीहरूले भने, 'पहिलो पटक हाम्रा बोराहरूमा फर्काइएको रुपियाँ-पैसाको कारण हामीलाई यहाँ ल्याइएको हो । तिनले हाम्रो विरुद्धमा मौका खोजेका हुन सक्छन् । तिनले हामीलाई गिरफ्तार गरी दास बनाउन सक्छन्, हाम्रा गधाहरू लैजान सक्छन् ।'¹⁷ती मानिसहरू योसेफको घरमा लगिएकाले तिनीहरू डराए । तिनीहरूले भने, 'पहिलो पटक हाम्रा बोराहरूमा फर्काइएको रुपियाँ-पैसाको कारण हामीलाई यहाँ ल्याइएको हो । तिनले हाम्रो विरुद्धमा मौका खोजेका हुन सक्छन् । तिनले हामीलाई गिरफ्तार गरी दास बनाउन सक्छन्, हाम्रा गधाहरू लैजान सक्छन् ।'¹⁸तिनीहरू योसेफको घरको भण्डारकहाँ गए, र घरको ढोकामा तिनीहरूले त्यसलाई भने, 'हजुर, हामी पहिलो पटक अन्न किन्न आयौं ।'¹⁹तिनीहरू योसेफको घरको भण्डारकहाँ गए, र घरको ढोकामा तिनीहरूले उसलाई भने, 'हजुर, हामी पहिलो पटक अन्न किन्न आयौं ।'²⁰हामी विश्राम स्थलमा पुग्यौं, अनि बोराहरू खोल्दा, हेर्नुहोस्, हरेकको रुपियाँ-पैसा हरेकको बोराको मुखमा थियो । त्यहाँ हाम्रा सबै रुपियाँ-पैसा थिए । हामीले ती हामीसँगै ल्याएका छौं । अन्न किन्नलाई हामीले थप रुपियाँ-पैसा पनि ल्याएका छौं ।'²¹हाम्रा रुपियाँ-पैसा हाम्रा बोराहरूमा कसले राखिदियो भनी हामीलाई थाहा छैन ।'²²हामी विश्राम स्थलमा पुग्यौं, अनि बोराहरू खोल्दा, हेर्नुहोस्, हरेकको रुपियाँ-पैसा हरेकको बोराको मुखमा थियो । त्यहाँ हाम्रा सबै रुपियाँ-पैसा थिए । हामीले ती हामीसँगै ल्याएका छौं । अन्न किन्नलाई हामीले थप रुपियाँ-पैसा पनि ल्याएका छौं ।'²³हाम्रा रुपियाँ-पैसा हाम्रा बोराहरूमा कसले राखिदियो भनी हामीलाई थाहा छैन ।'²⁴भण्डारले भन्यो, 'तपाईंहरूलाई शान्ति होस् । नडराउनुहोस् । तपाईंका परमेश्वर र तपाईंका पिताका परमेश्वरले नै तपाईंका बोराहरूमा तपाईंहरूको रुपियाँ-पैसा हालिदिएको हुनुपर्छ । मैले तपाईंहरूको रुपियाँ-पैसा त पाएकै थिएँ ।' त्यसपछि भण्डारले शिमियोनलाई तिनीहरूकहाँ ल्यायो ।'²⁵भण्डारले भन्यो, 'तपाईंहरूलाई शान्ति होस् । नडराउनुहोस् । तपाईंका परमेश्वर र तपाईंका पिताका परमेश्वरले नै तपाईंका बोराहरूमा तपाईंहरूको रुपियाँ-पैसा हालिदिएको हुनुपर्छ । मैले तपाईंहरूको रुपियाँ-पैसा त पाएकै थिएँ ।' त्यसपछि भण्डारले शिमियोनलाई तिनीहरूकहाँ ल्यायो ।'²⁶भण्डारले ती मानिसहरूलाई योसेफको घरभित्र लग्यो । त्यसले पानी दियो, र तिनीहरूले आ-आफ्ना गोडा धोए । त्यसले तिनीहरूका गधाहरूलाई पनि दानापानी दियो ।'²⁷तिनीहरूले दिउँसो योसेफको आगमनको लागि उपहारहरू तयार पारिराखे, किनकि तिनीहरूले त्यहाँ भोजन खाने थिए भनी तिनीहरूले सुनेका थिए ।'²⁸भण्डारले ती मानिसहरूलाई योसेफको घरभित्र लग्यो । त्यसले पानी दियो, र तिनीहरूले आ-आफ्ना गोडा धोए । त्यसले तिनीहरूका गधाहरूलाई पनि दानापानी दियो ।'²⁹तिनीहरूले दिउँसो योसेफको आगमनको लागि उपहारहरू तयार पारिराखे, किनकि तिनीहरूले त्यहाँ भोजन खाने थिए भनी तिनीहरूले सुनेका थिए ।'³⁰योसेफ घरमा आउँदा तिनीहरूले आफ्ना हातमा भएका उपहारहरू घरभित्र ल्याए, र भुइँसम्मै निहुरेर तिनलाई दण्डवत् गरे ।'³¹तिनले तिनीहरूको भलाकुसारीको बारेमा सोधपुछ गरे, 'तपाईंहरूले बताउनुभएका तपाईंहरूका वृद्ध पिता सन्धै हुनुहुन्छ? के तिनी अझै जीवितै छन्?'³²तिनीहरूले भने, 'तपाईंका सेवक हाम्रा पिता सन्धै हुनुहुन्छ । उहाँ अझै जीवितै हुनुहुन्छ ।' तिनीहरूले दण्डवत् गरेर तिनलाई आदर दिए ।'³³तिनले आफ्ना आँखा उठाउँदा तिनले आफ्नी आमाका छोरा

आपना भाइ बेन्यामीनलाई देखेपछि तिनले भने, "तिमीहरूले मलाई बताएको तिमीहरूका कान्छा भाइ यिनै हुन्?" त्यसपछि तिनले भने, "मेरा छोरा, तिमीमाथि परमेश्वर अनुग्रही हुनुभएको होस्।"³⁰योसेफको कोठाबाट बाहिर जान हतारिए किनकि तिनी आफ्ना भाइको बारेमा स्नेहले भरिएका थिए। तिनले रुने ठाउँ खोजे। तिनी आफ्नो कोठाभित्र पसी रोए।³¹आफ्नो मुख धोई तिनी बाहिर आए। आफूलाई नियन्त्रण गर्दै तिनले भने, "खाना ल्याओ।"³²सेवकहरूले योसेफको लागि छुट्टै र तिनका दाजुहरूका लागि छुट्टै खाना पस्के। मिश्रीहरूले छुट्टै खाना खाए किनकि तिनीहरूले हिब्रूहरूसित खान सक्दैनथे। त्यसो गर्नु मिश्रीहरूका लागि अत्यन्तै घृणित कुरो थियो।³³दाजुहरू योसेफका सामु बसे। तिनीहरू जेठादेखि कान्छासम्म मिलेर बसेका थिए। तिनीहरू सबै सँगसँगै छक्क परेका थिए।³⁴आफ्नो सामु पस्किएको खानाको केही भाग योसेफले तिनीहरूकहाँ पठाए। तर बेन्यामीनको भागचाहिँ अरू कुनै दाजुहरूको भन्दा पाँच गुणा बेसी थियो। तिनीहरूले पिए र तिनीहरू तिनीसँगै खुसी भए।

44

¹योसेफले तिनको घरको भण्डारेलाई यसो भनेर आज्ञा दिए, "ती मानिसहरूले लैजान सक्नेजति अनाज तिनीहरूका बोराहरूमा भरिदेऊ, र हरेकको बोराको मुखमा हरेकको रुपियाँ-पैसा पनि हालिदेऊ।²कान्छोको बोराको मुखमा मेरो चाँदीको कचौरा र तिनले अनाजको लागि ल्याएको रुपियाँ-पैसा पनि हालिदेऊ।" भण्डारेले योसेफले भनेझैं गर्‍यो।³बिहान भएपछि ती मानिसहरू आ-आफ्ना गधाहरूसँगै पठाइए।⁴तिनीहरू सहरबाट बाहिर केही पर पुग्दा योसेफले आफ्नो भण्डारेलाई भने, "उठ, र ती मानिसहरूको पिछा गर। तिनीहरूलाई भेट्दापछि यसो भन्नु, 'किन तिमीहरूले भलाइको सट्टा खराबी गर्‍यो? के यो त्यही कचौरा होइन जसबाट मेरा मालिकले पिउनुहुन्छ र शकून-अपशकूनको लागि प्रयोग गर्नुहुन्छ? तपाईंहरूले जे गर्नुभएको छ त्यो खराब छ'।"⁵भण्डारेले तिनीहरूलाई भेटायो, र तिनीहरूलाई ती वचनहरू भन्यो।⁶तिनीहरूले त्यसलाई भने, "किन मेरा मालिकले यस्ता कुराहरू गर्नुहुन्छ? तपाईंका सेवकहरूले कहिल्यै यस्तो कुरा गर्न सक्दैनन्।"हामीले हाम्रा बोराहरूका मुखमा फेला पारेका रुपियाँ-पैसा त हामीले कनान देशबाट फेरि तपाईंकहाँ फर्काएर ल्यायौं। तब कसरी हामीले हाम्रा मालिकको घरबाट चाँदी वा सुन चोर्न सक्छौं? तपाईंको कुनै पनि सेवकसित त्यो कचौरा फेला पारियो भने त्यो मारियोस्, र हामी आफै पनि तपाईंका दास हुनेछौं।"⁷भण्डारेले भन्यो, "अब तपाईंहरूकै वचनअनुसार नै होस्। जससित त्यो कचौरा पाइन्छ, त्यो मेरो दास बनोस्, र अरूहरू निर्दोष हुनेछन्।"⁸त्यसपछि प्रत्येक मानिसले हतार-हतारमा आ-आफ्नो बोरा भुइँमा झारी तिनीहरूले आ-आफ्ना बोरा खोल्‍यो।⁹भण्डारेले खोजी गर्‍यो। त्यसले जेठोबाट सुरु गरेर कान्छोमा टुङ्ग्यायो, अनि त्यो कचौरा बेन्यामीनको बोरामा फेला पारियो।¹⁰त्यसपछि तिनीहरूले आफ्ना लुगा च्याते। प्रत्येकले आ-आफ्नो गधा लादेर तिनीहरू सहर फर्के।¹¹यहूदा र तिनका दाजुभाइहरू योसेफको घरमा फर्के। तिनी अझै पनि त्यहीँ नै थिए र तिनीहरूले भुइँसम्मै निहुरेर तिनलाई दण्डवत् गरे।¹²योसेफले तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरूले यो के गरेको? मजस्तो मानिसले शकून-अपशकून हेर्छ भनी के तिमीहरूलाई थाहा छैन?"¹³यहूदाले भने, "मेरा मालिकलाई हामी के भनौं? हामी के बोलाउं? वा हामीले आफूलाई कसरी सफाई दिऔं? परमेश्वरले तपाईंका सेवकहरूको अपराध पत्ता लगाउनुभएको छ। हेर्नुहोस्, हामी मेरा मालिकका दास हुन्छौं- हामी र त्यो व्यक्ति जसको हातमा त्यो कचौरा फेला पर्‍यो।"¹⁴योसेफले भने, "मबाट यस्तो कहिल्यै हुनेछैन। त्यो मानिस जसको हातमा कचौरा फेला पारियो, त्यो मात्रै मेरो दास हुनेछ। तर तिमीहरूचाहिँ शान्तिसित आफ्ना पिताकहाँ जाओ।"¹⁵त्यसपछि यहूदा योसेफको नजिक आएर भने, "मेरा मालिक, बिन्ती छ, कि हजुरको सेवकलाई हजुरको कानमा एउटा वचन बोल्न दिनुहोस् र तपाईंको सेवकविरुद्ध तपाईंको क्रोध नदन्कियोस् किनकि तपाईं फारोसमान हुनुहुन्छ।"¹⁶मेरा मालिकले आफ्ना सेवकहरूलाई यसो भनी सोध्नुभयो, 'के तिमीहरूका पिता वा भाइ छ?'¹⁷हामीले हजुरलाई भन्यौं, 'हाम्रा वृद्ध पिता हुनुहुन्छ, र उहाँले बुढेसकालमा जन्माउनुभएको उहाँको एउटा छोरो पनि छ। तर त्यसका दाजु मरिसके, र त्यसकी आमापट्टिबाट त्यो मात्रै बाँकी छ, र त्यसका पिताले त्यसलाई माया गर्नुहुन्छ।'¹⁸त्यसपछि तपाईंले आफ्ना सेवकहरूलाई भन्नुभयो, 'तिनलाई लिएर आओ ताकि मैले तिनलाई देख्न सकूँ।'¹⁹त्यसपछि हामीले हजुरलाई भन्यौं, 'ठिटोले आफ्ना पितालाई छाड्न सक्दैनन्। किनकि तिनले आफ्ना पितालाई छाड्नुपर्‍यो भने तिनका पिता मर्नेछन्।'²⁰त्यसपछि तपाईंले आफ्ना सेवकहरूलाई भन्नुभयो, 'त्यसलाई लिएर आओ ताकि मैले त्यसलाई देख्न सकूँ।'²¹त्यसपछि हामीले हजुरलाई भन्यौं, 'ठिटोले आफ्ना पितालाई छाड्न सक्दैन। किनकि त्यसले आफ्ना पितालाई छाड्नुपर्‍यो भने त्यसका पिता मर्नुहुनेछ।'²²तब तपाईंले आफ्ना सेवकहरूलाई भन्नुभयो, तिमीहरूको कान्छो भाइ तिमीहरूसँगै नआएसम्म तिमीहरूले मेरो अनुहार हेर्नेछैनौं।'²³त्यसपछि हामी तपाईंका सेवक मेरा पिताकहाँ जाँदा हामीले उहाँलाई तपाईंका वचनहरू सुनायौं।'²⁴तब तपाईंले आफ्ना सेवकहरूलाई भन्नुभयो, तिमीहरूको कान्छो भाइ तिमीहरूसँगै नआएसम्म तिमीहरूले मेरो अनुहार हेर्नेछैनौं।'²⁵त्यसपछि हामी तपाईंका सेवक मेरा पिताकहाँ जाँदा हामीले उहाँलाई तपाईंका वचनहरू सुनायौं।'²⁶हाम्रा पिताले भन्नुभयो, 'फेरि गएर हाम्रा लागि अनाज किन।'²⁷त्यसपछि हामीले भन्यौं, 'हामी तल जान सक्दैनौं। हाम्रो कान्छो भाइ हामीसित गयो भने मात्र हामी तल जान सक्छौं किनकि कान्छो भाइ हामीसित नगएसम्म हामीले ती मानिसको अनुहार हेर्न सक्दैनौं।'²⁸हाम्रा पिताले भन्नुभयो, 'फेरि गएर हाम्रा लागि अनाज किन।'²⁹त्यसपछि हामीले भन्यौं, 'हामी तल जान सक्दैनौं। हाम्रो कान्छो भाइ हामीसित गयो भने मात्र हामी तल जान सक्छौं किनकि कान्छो भाइ हामीसित नगएसम्म हामीले ती मानिसको अनुहार हेर्न सक्दैनौं।'³⁰तपाईंका सेवक मेरा पिताले हामीलाई भन्नुभयो, 'मेरी पत्नीले मेरा लागि दुई जना छोरा जन्माएकी कुरा त तिमीहरूलाई थाहा छ।'³¹एउटाले मलाई छोडेर गइसकेपछि मैले भनें, 'निश्चय नै, त्यसलाई धुजाधुजा पारिएको छ, र त्यस बेलादेखि मैले त्यसलाई देखेको छैन।'³²अब तिमीहरूले यसलाई पनि मबाट लिएर गयो र यसमाथि कुनै हानि आइपर्‍यो भने तिमीहरूले मेरो फुलेको कपाललाई शोकमै पातालमा पुऱ्याउनेछौं।'³³त्यसकारण म हजुरका सेवक मेरा पिताकहाँ पुग्दा ती ठिटा मसित छैनन् भने उहाँको जीवन ती ठिटाको जीवनमा जोडिएको छ।'³⁴उहाँले मेरो साथमा ती ठिटालाई नदेख्नुहुँदा उहाँ मर्नुहुनेछ। तपाईंका सेवकहरूले हाम्रा पिताको फुलेको कपाललाई शोकमै पातालमा पुऱ्याउनेछन्।'³⁵किनकि तपाईंका सेवक मेरा पिताको अधि म ती ठिटाको जमानी बसेको छु, र भनेको छु, 'मैले त्यसलाई तपाईंकहाँ ल्याइने भने म तपाईंको सामु सदाको लागि दोषी ठहरिनेछु।'³⁶त्यसकारण अब ती ठिटाको साटोमा तपाईंका सेवकलाई नै हजुरको दासको रूपमा बस्न दिनुहोस्, र ती ठिटालाई तिनका दाजुहरूसँगै जान दिनुहोस्।'³⁷किनकि ठिटालाई नलिईकन म कसरी मेरा पिताकहाँ जान सक्छु र? मेरा पितामाथि आइपर्न खराबी हेर्नेदिखि म डराएको छु।"

45

¹त्यसपछि आफूनेर उभिएका सबै सेवकहरूका सामुन्ने योसेफले आफूलाई नियन्त्रण गर्न सकेनन्। तिनले उच्च सोरमा भने, "हरेक व्यक्ति यहाँबाट जाऊ।" त्यसैले योसेफले आफूलाई आफ्ना दाजुहरूसँगै चिनाउँदा योसेफको नजिकै कोही उभिएको थिएन।²तिनी यति ठुलो सोर निकालेर रोए कि मिश्रीहरूले मात्र नभई फारोको परिवारले पनि सुने।³योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई भने, "म योसेफ हुँ। के मेरा पिता अझै जीवितै हुनुहुन्छ?" तिनका दाजुहरूले तिनलाई जवाफ दिन सकेनन् किनकि तिनीहरू तिनको उपस्थितिमा स्तब्ध भएका थिए।⁴योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई भने, "म योसेफ हुँ। के मेरा पिता अझै जीवितै हुनुहुन्छ?" तिनका दाजुहरूले तिनलाई जवाफ दिन सकेनन् किनकि तिनीहरू तिनको उपस्थितिमा स्तब्ध भएका थिए।⁵त्यसपछि योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई भने, "बिन्ती छ, मेरो नजिक आओ।" तिनीहरू नजिक आए। तिनले भने, "म तिमीहरूका भाइ योसेफ हुँ जसलाई तिमीहरूले मिश्रमा बेचेका थियो।" तिमीहरूले मलाई बेचेकोमा अपसोस नमान वा आफैमाथि रिस नगर किनकि जीवन बचाउन परमेश्वरले मलाई तिमीहरूभन्दा पहिले यहाँ पठाउनुभयो।⁶किनकि यी दुई वर्ष यो देशमा अनिकाल परिसकेको छ, र अझै पाँच वर्ष न हलो जोतनेछ न कटनी गरिनेछ।⁷त्यसपछि योसेफले आफ्ना दाजुहरूलाई भने, "बिन्ती छ, मेरो नजिक आओ।" तिनीहरू नजिक आए। तिनले भने, "म तिमीहरूका भाइ

योसेफ हुँ जसलाई तिमीहरूले मिश्रमा बेचेका थियौ । ³तिमीहरूले मलाई बेचेकोमा अपसोस नमान वा आफैमाथि रिस नगर किनकि जीवन बचाउन परमेश्वरले मलाई तिमीहरूभन्दा पहिले यहाँ पठाउनुभयो । ⁴किनकि यी दुई वर्ष यो देशमा अनिकाल परिसकेको छ, र अझै पाँच वर्ष न हलो जोतिनेछ न कटनी गरिनेछ । ⁵पृथ्वीमा एउटा बाँकी भागको रूपमा राखी ठुलो छुटकाराद्वारा तिमीहरूको जीवन बचाउन परमेश्वरले मलाई तिमीहरूभन्दा पहिले यहाँ पठाउनुभयो । ⁶त्यसैले तिमीहरूले नभई परमेश्वरले नै मलाई यहाँ पठाउनुभएको हो, र उहाँले मलाई फारोका पिता, तिनका सबै घरानाका मालिक र सारा मिश्र देशका शासक तुल्याउनुभएको छ । ⁷त्यसैले अब तिमीहरूले नभई परमेश्वरले नै मलाई यहाँ पठाउनुभएको हो, र उहाँले मलाई फारोका पिता, तिनका सबै घरानाका मालिक र सारा मिश्र देशका शासक तुल्याउनुभएको छ । ⁸हतार-हतार मेरा पिताकहाँ गएर उहाँलाई यसो भन, "तपाईंका छोरा योसेफ यसो भन्छन्, 'परमेश्वरले मलाई सारा मिश्रको मालिक बनाउनुभएको छ । मकहाँ आउन विलम्ब नगर्नुहोस् । ⁹तपाईं गोशेन प्रदेशमा बस्नुहुनेछ, र तपाईं, तपाईंका छोराछोरीहरू, तपाईंका नातिनातिनाहरू, तपाईंका बगालहरू, तपाईंका बथानहरू र तपाईंसित भएका सबै मेरो नजिकै हुनुहुनेछ । ¹⁰म त्यहाँ तपाईंको बन्दोवस्त गर्नेछु किनकि अनिकालका पाँच वर्ष अझै बाँकी छन्, ताकि तपाईं, तपाईंको घराना र तपाईंसित भएका सबै दरिद्रतामा नजाऊन् । ¹¹हतार-हतार मेरा पिताकहाँ गएर उहाँलाई यसो भन, "तपाईंका छोरा योसेफ यसो भन्छन्, 'परमेश्वरले मलाई सारा मिश्रको मालिक बनाउनुभएको छ । मकहाँ आउन विलम्ब नगर्नुहोस् । ¹²तपाईं गोशेन प्रदेशमा बस्नुहुनेछ, र तपाईं, तपाईंका छोराछोरीहरू, तपाईंका नातिनातिनाहरू, तपाईंका बगालहरू, तपाईंका बथानहरू र तपाईंसित भएका सबै मेरो नजिकै हुनुहुनेछ । ¹³म त्यहाँ तपाईंको बन्दोवस्त गर्नेछु किनकि अनिकालका पाँच वर्ष अझै बाँकी छन्, ताकि तपाईं, तपाईंको घराना र तपाईंसित भएका सबै दरिद्रतामा नजाऊन् । ¹⁴तिमीहरूसित बोल्ने म योसेफ नै हुँ भनी तिमीहरूका आँखाले देखेका छौ र मेरा भाइ बेन्यामीनले पनि देखेको छ । ¹⁵मैले मिश्रमा हासिल गरेको मेरो सबै इज्जत र तिमीहरूले देखेका सबै थोकको विषयमा मेरा पितालाई बताउनु । हतारिँदै गएर मेरा पितालाई यहाँ ल्याओ । ¹⁶तिनी आफ्ना भाइ बेन्यामीनसित अँगालो हालेर रोए, अनि बेन्यामीन पनि अँगालो हालेर रोए । ¹⁷तिनले आफ्ना सबै दाजुहरूलाई चुम्बन गरे र तिनीहरूसँगै रोए । त्यसपछि तिनका दाजुहरूले तिनीसित कुराकानी गरे । ¹⁸"योसेफका दाजुहरू आएका छन्" भन्ने खबर फारोको घरमा पुग्यो । यसले फारो र तिनका सेवकहरूलाई निकै खुसी पार्यो । ¹⁹फारोले योसेफलाई भने, "तिम्रा दाजुहरूलाई यसो गर्न भन, 'आ-आफ्ना पशुहरू लदाएर कनान देशमा जाओ । ²⁰तिमीहरूका पिता र घरानाहरूलाई लिएर मकहाँ आओ । म तिमीहरूलाई मिश्रको असल ठाउँ दिनेछु, र तिमीहरूले यस देशका स्वादिष्ट मासु खानेछौ । ²¹अब तिमीहरूलाई आज्ञा दिइएको छ, 'यसो गर, तिमीहरूका छोराछोरी र तिमीहरूका पत्नीहरूका लागि मिश्र देशका गाडाहरू लिएर जाओ । तिमीहरूका पितालाई लिएर आओ । ²²तिमीहरूका धन-सम्पत्तिको बारेमा चिन्ता नमान किनकि मिश्र देशका सबै असल-असल थोकहरू तिमीहरूकै हुन् । ²³इसाएलका छोराहरूले त्यसै गरे । फारोको आज्ञामुताबिक योसेफले तिनीहरूलाई गाडाहरूसहित यात्राका लागि मालसामानहरू दिए । ²⁴तिनले तिनीहरू सबैलाई एक-एक जोर लुगाहरू पनि दिए, तर बेन्यामीनलाई भने तिनले तीन सय चाँदीका टुक्रा र पाँच जोर लुगा दिए । ²⁵आफ्ना पिताका लागि तिनले यी थोकहरू पठाए: मिश्रका असल-असल थोकहरू लादिएका दसवटा गधा; अनाज, रोटी र आफ्ना पिताको यात्राका लागि आवश्यक खाद्यपदार्थहरूले लादिएका दसवटा गधैनी । ²⁶त्यसैले तिनले आफ्ना दाजुहरूलाई पठाए र तिनीहरू त्यहाँबाट प्रस्थान गरे । तिनले तिनीहरूलाई भने, "तिमीहरू बाटोमा झगडा नगर ।" ²⁷तिनीहरू मिश्रबाट यात्रा गरी कनान देशमा आफ्ना पिताकहाँ आए । ²⁸तिनीहरूले तिनलाई भने, "योसेफ अझै जीवितै छन्, र तिनी सारा मिश्र देशभरिको शासक भएका छन् ।" तिनीको हृदय अचम्मित भयो किनकि योसेफको बारेमा तिनीहरूले भनेका कुरा तिनले विश्वास गर्न सकेनन् । ²⁹तिनीहरू मिश्रबाट यात्रा गरी कनान देशमा आफ्ना पिताकहाँ आए । ³⁰तिनीहरूले तिनलाई भने, "योसेफ अझै जीवितै छन्, र तिनी सारा मिश्र देशभरिको शासक भएका छन् ।" तिनको हृदय आश्चर्यचकित भयो किनकि योसेफको बारेमा तिनीहरूले भनेका कुरा विश्वास नै गर्न सकेनन् । ³¹योसेफले तिनीहरूलाई भनेका सबै कुरा तिनले याकूबलाई बताइदिए । याकूबले आफूलाई लैजान योसेफले पठाएका गाडाहरू देखेपछि तिनीहरूका पिता याकूबको होस फर्क्यो । ³²इसाएलले भने, "अब पुग्यो । मेरो छोरो योसेफ अझै जीवित छ । म मर्नुअघि गएर त्यसलाई हेर्नेछु ।" ³³योसेफले तिनीहरूलाई भनेका सबै कुरा तिनले याकूबलाई बताइदिए । याकूबले आफूलाई लैजान योसेफले पठाएका गाडाहरू देखेपछि तिनीहरूका पिता याकूबको होस फर्क्यो । ³⁴इसाएलले भने, "अब पुग्यो । मेरो छोरो योसेफ अझै जीवित छ । म मर्नुअघि गएर त्यसलाई हेर्नेछु ।"

46

¹इसाएल आफूसँग भएका सबै थोक लिएर हिँडे र बेशेबा गए । त्यहाँ तिनले आफ्ना बुबा इसहाकका परमेश्वरको निम्ति बलिदान चढाए । ²राती दर्शनमा परमेश्वर इसाएलसँग यसो भन्दै बोल्नुभयो "याकूब, याकूब ।" तिनले भने, "म यहीं छु ।" ³उहाँले भन्नुभयो, "म परमेश्वर हुँ, तेरा बुबाका परमेश्वर । मिश्रमा जान नडरा, किनकि त्यहाँ म तँबाट एउटा ठुलो जाति बनाउनेछु । ⁴म तँसँग मिश्रमा जानेछु, र म तँलाई निश्चय नै फेरि फर्काइ ल्याउनेछु, अनि योसेफकै हातले तेरा आँखा छोपिदिनेछ ।" ⁵त्यसपछि याकूब बेशेबाबाट हिँडे । इसाएलका छोराहरूले आफ्ना बुबा याकूब, आफ्ना बालबच्चा र आफ्ना परिवारहरूलाई फारोले तिनलाई ल्याउन पठाएका गाडाहरूमा चढाएर लगे । ⁶तिनीहरूले आफ्ना गाईवस्तु र कनान देशमा जम्मा गरेका मालसामानहरूसँगै लगे । याकूब र तिनका जम्मे सन्तान तिनीसँगै मिश्रमा गए । ⁷याकूबले आफ्ना छोराहरू, नातिहरू, छोरीहरू र नातिनीहरू, तिनका सबै सन्तानलाई आफूसँगै मिश्रमा लगे । ⁸मिश्रमा जाने इसाएलका छोराहरू, अर्थात् याकूब र तिनका सन्तानहरूका नाउँ यी नै थिए: याकूबका जेठा छोरा रूबेन । ⁹रूबेनका छोराहरू: हानोक, पल्लु, हेसोन र कर्मी; ¹⁰शिमियोनका छोराहरू: यमूल, यामीन, ओहद, याकीन, सोहोर र कनानी पत्नीतर्फका छोरा शौल; ¹¹लेवीका छोराहरू: गेशोन, कहात र मरारी । ¹²यहूदाका छोराहरू: एर, ओनान, शेलह, फारेस र जेरह (तर एर र ओनानचाहिँ कनान देशमै मरे) । फारेसका छोराहरू हेसोन र हामूल थिए । ¹³इस्साखारका छोराहरू तोला, पुवा, याशूब र शिमोन थिए । ¹⁴जबूलूनका छोराहरू सेरेद, एलोन र यहलल थिए । ¹⁵यिनीहरूचाहिँ याकूबबाट लेआले पद्मन-आराममा जन्माएका छोराहरू, तिनकी छोरी दीनासमेत हुन् । लेआबाट याकूबका छोराछोरी जम्मा तेत्तिस जना थिए । ¹⁶गादका छोराहरू सेफोन, हाग्यी, शूनी, यसबोन, एरी, अरोदी र अरेली थिए । ¹⁷आशेरका छोराहरू यिम्ना, यिश्वा, यिश्वी र बरीआ थिए । तिनीहरूकी बहिनी सेरह थिइन् । बरीआका छोराहरू हेबेर र मल्कीएल थिए । ¹⁸लाबानले आफ्नी छोरी लेआलाई दिएकी कमारी जिल्पापट्टिका याकूबका छोराछोरी यी नै थिए । तिनले याकूबको निम्ति जम्मा सोह जना छोरा जन्माइन् । ¹⁹गादका छोराहरू सेफोन, हाग्यी, शूनी, यसबोन, एरी, अरोदी र अरेली थिए । ²⁰आशेरका छोराहरू यिम्ना, यिश्वा, यिश्वी र बरीआ थिए । तिनीहरूकी बहिनी सेरह थिइन् । बरीआका छोराहरू हेबेर र मल्कीएल थिए । ²¹लाबानले आफ्नी छोरी लेआलाई दिएकी कमारी जिल्पापट्टिका याकूबका छोराछोरी यी नै थिए । तिनले याकूबको निम्ति जम्मा सोह जना छोरा जन्माइन् । ²²याकूबकी पत्नी राहेलका छोराहरू योसेफ र बेन्यामीन थिए । ²³ओनका पूजाहारी पोतीपेराकी छोरी आसनततर्फबाट मिश्रमा जन्मेका योसेफका छोराहरू मनश्शे र एफ्राइम थिए । ²⁴बेन्यामीनका छोराहरू बेला, बेकेर, अश्वेल, गेरा, नामान, एही, रोश, मुप्पीम, हुप्पीम र आर्द थिए । ²⁵राहेलबाट जन्मेका याकूबका छोराहरू यी नै थिए । यिनीहरू जम्मा चौध जना थिए । ²⁶दानका छोरा हुशीम थिए । ²⁷नप्तालीका छोराहरू यहसेल, गुनी, येसेर, र शिल्लेम थिए । ²⁸लाबानले आफ्नी छोरी राहेललाई दिएको कमारी बिल्हाले याकूबबाट जन्माएका सात जना छोरा यी नै थिए । ²⁹नप्तालीका छोराहरू यहसेल, गुनी, येसेर, र शिल्लेम थिए । ³⁰लाबानले आफ्नी छोरी राहेललाई दिएको कमारी बिल्हाले याकूबबाट जन्माएका सात जना छोरा यी नै थिए । ³¹याकूबका साथमा मिश्रमा गएका तिनका बुहारीहरूबाहेक आफ्ना सन्तान जम्मा छयसट्टी जना थिए । ³²मिश्रमा जन्मेका योसेफका दुई जना छोरासमेत गरेर मिश्रमा जाने याकूबका परिवारका सदस्यहरू जम्मा सत्तरी जना थिए । ³³याकूबका साथमा मिश्रमा गएका तिनका बुहारीहरूबाहेक आफ्ना सन्तान जम्मा छयसट्टी जना थिए । ³⁴मिश्रमा जन्मेका योसेफका दुई जना छोरासमेत

गरेर मिश्रमा जाने याकूबका परिवारका सदस्यहरू जम्मा सत्तरी जना थिए ।²⁸गोशेनमा तिनलाई भेट्न आइदेऊन भनी याकूबले यहूदालाई योसेफकहाँ खबर दिन आफ्नो अघि पठाए ।²⁹योसेफले आफ्नो रथ तयार गर्न लगाए र गोशेनसम्म आफ्ना बुबा इस्राएललाई भेट गर्न आए । योसेफले आफ्ना बुबालाई देखे, र बुबालाई अँगालो हालेर धेरै बेरसम्म रोए ।³⁰इस्राएलले योसेफलाई भने, “अब मलाई मर्न देओ, किनकि मैले तेरो मुख देखेँ र तँ जीवितै रहेछस् ।”³¹योसेफले आफ्ना दाजुभाइहरू र आफ्ना बुबाका परिवारहरूलाई भने, “अब म गएर फारोलाई यसो भनेर खबर दिनेछु, ‘कनान देशका मेरा दाजुभाइहरू र मेरा बुबाका घरानाहरू मकहाँ आएका छन् ।’³²तिनीहरू सबै गाईवस्तु पाल्ने भएकाले गोठाला हुन् । तिनीहरूले आफ्ना सबै बगाल, बथान, र तिनीहरूसँग भएका सबै थोक लिएर आएका छन् ।”³²तिनीहरू सबै गाईवस्तु पाल्ने भएकाले गोठाला हुन् । तिनीहरूले आफ्ना सबै बगाल, बथान, र तिनीहरूसँग भएका सबै थोक लिएर आएका छन् ।³³जब फारोले तपाईंहरूलाई बोलाएर ‘तिमीहरूका कामधन्दा के हो?’ भनी सोध्छन्,³⁴तब तपाईंहरूले यसो भन्नुपर्छ, ‘हजुरका सेवकहरू हामी बाबु-छोराहरू हाम्रा युवावस्थादेखि अहिलेसम्म गाईवस्तु पाल्दै आएका छौं ।’ तपाईंहरूले यसो गर्नुभयो भने तपाईंहरूले गोशेनमा बसोबास गर्न पाउनुहुनेछ, किनकि हरेक गोठालोचाहिँ मिश्रीहरूको लागि घृणाको पात्र हो ।”³³जब फारोले तपाईंहरूलाई बोलाएर ‘तिमीहरूका कामधन्दा के हो?’ भनी सोध्छन्,³⁴तब तपाईंहरूले यसो भन्नुपर्छ, ‘हजुरका सेवकहरू हामी बाबु-छोराहरू हाम्रा युवावस्थादेखि अहिलेसम्म गाईवस्तु पाल्दै आएका छौं ।’ तपाईंहरूले यसो गर्नुभयो भने तपाईंहरूले गोशेनमा बसोबास गर्न पाउनुहुनेछ, किनकि हरेक गोठालोचाहिँ मिश्रीहरूको लागि घृणाको पात्र हो ।”

47

‘तब भित्र गएर योसेफले फारोलाई भने, “मेरा बुबा र दाजुभाइहरू, तिनका बगाल र बथानहरू र तिनीहरूका सबै थोक लिएर कनानबाट आएका छन् । हेर्नुहोस्, अहिले तिनीहरू गोशेन प्रदेशमा छन् ।” तिनले आफ्ना दाजुहरूमध्येबाट पाँच जनालाई लिएर फारोलाई चिनाइदिए । फारोले तिनका दाजुभाइहरूलाई सोधे, “तिमीहरूको कामधन्दा के हो?” तिनीहरूले फारोलाई भने, “हामी हजुरका सेवकहरू हाम्रा पिता-पुख्रिदिखि नै गोठाला हौं ।” त्यसपछि तिनीहरूले फारोलाई भने, “हामी यस देशमा अस्थायी बसोबास गर्न आएका छौं । कनान देशमा घोर अनिकाल परेको हुनाले हजुरका सेवकहरूका बगालहरूको निम्ति चरन छैन । त्यसैले अब बिन्ती छ, हामी हजुरका सेवकहरूलाई गोशेन प्रदेशमा बसोबास गर्ने अनुमति दिनुहोस् ।” त्यसपछि फारोले यसो भनेर योसेफलाई भने, “तिम्रा बुबा र तिम्रा दाजुभाइहरू तिमीकहाँ आएका छन् । मिश्रदेश तिम्रै अघि छ । देशको सबैभन्दा असल ठाउँ गोशेन प्रदेशमा नै तिम्रा बुबा र तिम्रा दाजुभाइहरूलाई बस्ने बन्दोबस्त गर । तिनीहरूमध्ये सक्षम मानिसहरूलाई मेरा गाईवस्तुहरूको जिम्मा देऊ ।” तब योसेफले आफ्ना बुबा याकूबलाई पनि फारोकहाँ हाजिर गराए । याकूबले फारोलाई आशीर्वाद दिए । “फारोले याकूबलाई सोधे, “तपाईंको उमेर कति भयो?” याकूबले फारोलाई भने, “मेरो प्रवासी जीवनको उमेर एक सय तीस वर्ष भयो । मेरो यस जीवनका वर्षहरू थोरै र दुःखमय भएका छन् । मेरो उमेर मेरा पिता-पुर्खाहरूको जति पुगेकै छैन ।” त्यसपछि याकूबले फारोलाई आशीर्वाद दिए, र तिनको उपस्थितिबाट निस्केर गए ।¹⁰त्यसपछि याकूबले फारोलाई आशीर्वाद दिए, र तिनको उपस्थितिबाट निस्केर गए ।¹¹तब योसेफले आफ्ना बुबा र दाजुभाइहरूलाई बसोबास गराए । फारोको हुकुमअनुसार तिनले मिश्रमा भएको सबैभन्दा असल ठाउँ, अर्थात् रामसेस भन्ने इलाकाको एउटा क्षेत्र तिनीहरूलाई दिए ।¹²योसेफले आफ्ना बुबा, दाजुभाइहरू र आफ्ना बुबाका परिवारका सबैलाई तिनीहरूका आश्रित परिवारको सङ्ख्याअनुसार खानेकुरा उपलब्ध गराए ।¹¹तब योसेफले आफ्ना बुबा र दाजुभाइहरूलाई बसोबास गराए । फारोको हुकुमअनुसार तिनले मिश्रमा भएको सबैभन्दा असल ठाउँ, अर्थात् रामसेस भन्ने इलाकाको एउटा क्षेत्र तिनीहरूलाई दिए ।¹²योसेफले आफ्ना बुबा, दाजुभाइहरू र आफ्ना बुबाका परिवारका सबैलाई तिनीहरूका आश्रित परिवारको सङ्ख्याअनुसार खानेकुरा उपलब्ध गराए ।¹³अब घोर अनिकालको कारण पूरै देशमा कुनै खानेकुरा थिएन । अनिकालद्वारा मिश्र र कनान दुवै देश कमजोर भए ।¹⁴मिश्र र कनान देशका बासिन्दाहरूलाई बेचेका अन्नबाट प्राप्त सबै रुपियाँ योसेफले जम्मा गरे । त्यसपछि योसेफले त्यो रुपियाँ फारोको महलमा ल्याए ।¹⁵जब मिश्र र कनानमा भएका सबैका आफ्ना रुपियाँ-पैसा खर्च भयो, सबै मिश्रीहरू यसो भन्दै योसेफकहाँ आए, “हामीलाई अन्न दिनुहोस्! हाम्रो रुपियाँ-पैसा सकिएको कारण तपाईंका आँखाको सामुन्ने हामी किन मरौं?”¹⁶योसेफले भने, “यदि तिमीहरूका रुपियाँ-पैसा सिद्धिए भने गाईवस्तु ल्याओ र तिमीहरूका गाईवस्तुका सट्टामा म तिमीहरूलाई अन्न दिनेछु ।”¹⁷यसकारण तिनीहरूले आफ्ना गाईवस्तुहरू योसेफकहाँ ल्याए । योसेफले तिनीहरूका घोडा, भेडाबाख्रा, गाईवस्तु, गधाका सट्टामा तिनीहरूलाई खानेकुरा दिए । त्यस साल सबै गाईवस्तुका सट्टामा तिनीहरूलाई तिनले अन्न खुवाए ।¹⁶योसेफले तिनीहरूलाई भने, “यदि तिमीहरूका रुपियाँ-पैसा सिद्धिए भने गाईवस्तु ल्याओ र तिमीहरूका गाईवस्तुका सट्टामा म तिमीहरूलाई अन्न दिनेछु ।”¹⁷यसकारण तिनीहरूले आफ्ना गाईवस्तुहरू योसेफकहाँ ल्याए । योसेफले तिनीहरूका घोडा, भेडाबाख्रा, गाईवस्तु, गधाका सट्टामा तिनीहरूलाई खानेकुरा दिए । त्यस साल सबै गाईवस्तुका सट्टामा तिनीहरूलाई तिनले अन्न खुवाए ।¹⁸त्यो साल बितेपछि अर्को साल आएर तिनीहरूले योसेफलाई भने, “हामी हाम्रा मालिकदेखि केही कुरा पनि लुकाउँदैनौं कि हाम्रा रुपियाँ-पैसा सबै सकिए र गाईवस्तुका बथान पनि सबै मालिककै भएका छन् । अब हजुरको आँखाको सामुन्ने हामीसँग हाम्रा जित् र जग्गाजमिनबाहेक अरु केही छैन ।”¹⁹हामी हजुरका आँखाका सामुन्ने किन मर्ने, दुवै हामी र हाम्रा जमीन? अन्नको साटोमा हामी र हाम्रो जमीनलाई किन्नुहोस्, र हामी आफ्ना जग्गाजमीनसमेत फारोका कमारा-कमारी हुनेछौं । हामीलाई बीउ दिनुहोस्, ताकि हामी जीवित हुन सकौं र हाम्रा जग्गाजमीन पनि उजाड नहोऊन् ।”²⁰त्यो साल बितेपछि अर्को साल आएर तिनीहरूले योसेफलाई भने, “हामी हाम्रा मालिकदेखि केही कुरा पनि लुकाउँदैनौं कि हाम्रा रुपियाँ-पैसा सबै सकिए र गाईवस्तुका बथान पनि सबै मालिककै भएका छन् । अब हजुरको आँखाको सामुन्ने हामीसँग हाम्रा जित् र जग्गाजमीनबाहेक अरु केही छैन ।”¹⁹हामी हजुरका आँखाका सामुन्ने किन मर्ने, दुवै हामी र हाम्रा जमीन? अन्नको साटोमा हामी र हाम्रो जमीनलाई किन्नुहोस्, र हामी आफ्ना जग्गाजमीनसमेत फारोका कमारा-कमारी हुनेछौं । हामीलाई बीउ दिनुहोस्, ताकि हामी जीवित हुन सकौं र हाम्रा जग्गाजमीन पनि उजाड नहोऊन् ।”²⁰यसरी योसेफले मिश्रका सबै जग्गाजमीन फारोको निम्ति किने । अनिकाल धेरै भएको हुनाले हरेक मिश्रीले आफ्ना जग्गाजमीन बेच्यो । यसरी जग्गाजमीन फारोको भयो ।²¹मिश्रको एक छेउदेखि अर्को छेउसम्मका सबै मानिसहरूलाई तिनले कमारा बनाए ।²²पूजाहारीहरूका जग्गाजमीन मात्र तिनले किनेनन्, किन भने पूजाहारीहरूलाई फारोबाट भत्ता दिइएको थियो । फारोले दिएकै हिस्साबाट तिनीहरूले खान्थे । त्यसकारण तिनीहरूले चाहिँ आफ्ना जग्गाजमीन बेचेनन् ।²³त्यसैले योसेफले मानिसहरूलाई भने, “हेर, आज मैले फारोको निम्ति तिमीहरूका जग्गाजमीन र तिमीहरूलाई पनि किनेको छु । अब तिमीहरूका निम्ति बीउ यहाँ छ, र तिमीहरूले जमीनमा बीउ छर ।”²⁴तर फसलको बेलामा उब्जनीको पाँचौँ हिस्सा तिमीहरूले फारोलाई दिनुपर्छ । चार हिस्साचाहिँ खेतीलाई बीउको निम्ति र तिमीहरू, तिमीहरूका परिवार र तिमीहरूका बालबच्चाको खानाको निम्ति तिमीहरूको आफ्नै हुनेछ ।”²⁵तिनीहरूले भने, “हजुरले हाम्रो प्राण बचाइदिनुभएको छ । हजुरको निगाह हामीमाथि रहोस् । हामी फारोका कमारा हुनेछौं ।”²⁶यसैले मिश्र देशमा योसेफले उब्जनीको पाँचौँ हिस्सा फारोको हुन्छ भन्ने कुरा समेटिएको जग्गाजमीनको विषयमा एउटा ऐन बनाए, जुन आजसम्म प्रचलित छ । पूजाहारीहरूका जग्गाजमीन मात्र फारोको भएन ।²⁷त्यसैले इस्राएल मिश्रको गोशेनमा बसोबास गरे । तिनका मानिसहरूले त्यहाँका जग्गाजमीन आफ्नो अधिकारमा लिए । तिनीहरूको फलिफाप भएर सङ्ख्या अत्यन्तै वृद्धि भयो ।²⁸याकूब मिश्रमा सत्र वर्ष बसे । यसरी याकूबको जम्मा उमेर एक सय सतचालीस वर्ष भयो ।²⁹जब इस्राएलको मर्न बेला आयो, तिनले आफ्ना छोरा योसेफलाई बोलाएर भने, “यदि मैले तेरो निगाह पाएको छु भने तेरो हात मेरो तिम्रामुनि राखेर मप्रति तेरो विश्वासयोग्यता र भरोसा देखा । कृपा गरेर मलाई मिश्रदेशमा नगाड् ।”³⁰म मेरा पिता-पुर्खाहरूसँग सुत्दा मलाई मिश्रबाट बोकेर लगेर तिनीहरूकै चिहानमा गाडिदे

।" योसेफले भने, "तपाईंले भन्नुभएबमोजिम म गर्नेछु ।" ³¹इसाएलले भने, "मसँग शपथ खा ।" अनि योसेफले शपथ खाए । तब इसाएल आफ्नो पलङ्गको सिरानमा घोटे परे ।

48

'यी कुराहरू भएको केही समयपछि "हेर्नुहोस्, हजुरका पिता बिरामी हुनुहुन्छ" भनेर कसैले योसेफलाई खबर दियो । यसकारण तिनले आफ्ना दुई छोरा मनश्शे र एफ्राइमलाई आफ्नो साथमा ल्याए । ²जब "हेर्नुहोस्, तपाईंका छोरा योसेफ तपाईंलाई भेट गर्न आएका छन्" भन्ने खबर कसैले याकूबलाई सुनायो, इसाएल आफै बल गरेर पलङ्गमा बसे । ³याकूबले योसेफलाई भने, "सर्वशक्तिमान् परमेश्वर कनान देशको लूजमा मकहाँ देखा पर्नुभयो । उहाँले मलाई आशीर्वाद दिनुभयो 'हेर, म तँलाई फल्दो-फुल्दो बनाउनेछु, र तेरो वृद्धि गराउनेछु । तँबाट म जातिहरूको समूह उत्पन्न गर्नेछु । म यो देश अनन्त अधिकारको रूपमा तेरा सन्तानलाई दिनेछु ।' ⁴अब म मिश्रमा आउनअघि मिश्रमा जन्मेका तेरा यी दुई जना छोराहरू मेरै हुन् । रूबेन र शिमियोनझैं एफ्राइम र मनश्शे मेरै हुनेछन् । ⁵तिनीहरूभन्दा पछि जन्मेका सन्तानहरूचाहिँ तेरा हुनेछन् । यिनीहरूका नाम पनि यिनका दाजुभाइहरूले पाउने हकमा सूचीबद्ध गरिनेछ । ⁶म पढ्न-आरामबाट आउँदा एप्रातमा पुग्न अझ केही टाढा छँदै कनान देशमा राहेल मरिन् । मैले तिनलाई एप्रात अर्थात् बेथलेहेम जाने बाटोमा गाउँ । ⁷योसेफका छोराहरूलाई देखेर इसाएलले भने, "यिनीहरू को हुन्?" ⁸योसेफले आफ्ना बुबालाई भने, "यिनीहरू परमेश्वरले मलाई यहाँ दिनुभएका मेरा छोराहरू हुन् ।" इसाएलले भने, "तिनीहरूलाई मकहाँ ले, ताकि म तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिऊँ ।" ⁹त्यस बेला तिनको उमेरले गर्दा इसाएलका आँखा धमिला भइसकेका थिए, त्यसैले तिनले देख्न सकेनन् । यसकारण योसेफले तिनीहरूलाई तिनको नजिक लगीदिए, अनि तिनले तिनीहरूलाई म्वाइँ खाएर अँगालो हाले । ¹⁰इसाएलले योसेफलाई भने, "मैले त तेरो मुख फेरि देख्न पाउँला भनी ठानेकै थिइँ, तर मलाई परमेश्वरले तेरा सन्तान पनि देख्न दिनुभयो ।" ¹¹तब योसेफले तिनीहरूलाई इसाएलका घुँडाको बीचबाट हटाए, र तिनले भुइँमा घोटे परेर दण्डवत् गरे । ¹²योसेफले ती दुवैलाई लिएर एफ्राइमलाई आफ्नो दाहिनेपट्टि र इसाएलको देब्रेपट्टि, र मनश्शेलाई आफ्नो दाहिनेपट्टि र इसाएलको दाहिनेपट्टि पर्ने गरी इसाएलको नजिक ल्याए । ¹³तब योसेफले तिनीहरूलाई इसाएलका घुँडाको बीचबाट हटाए, र तिनले भुइँमा घोटे परेर दण्डवत् गरे । ¹⁴योसेफले ती दुवैलाई लिएर एफ्राइमलाई आफ्नो दाहिनेपट्टि र इसाएलको देब्रेपट्टि, र मनश्शेलाई आफ्नो देब्रेपट्टि र इसाएलको दाहिनेपट्टि पर्ने गरी इसाएलको नजिक ल्याए । ¹⁵इसाएलले आफ्नो दाहिने हात पसारेर कान्छा एफ्राइमको टाउकोमा र आफ्नो देब्रे हात मनश्शेको टाउकोमा राखे । मनश्शे जेठा भएकाले तिनले आफ्नो एउटा हात अर्को हातमाथि खट्याए । ¹⁶इसाएलले योसेफलाई आशीर्वाद दिएर भने, "जुन परमेश्वरको सामुन्ने मेरा पिता अब्राहाम र इसहाक हिँडे, जुन परमेश्वरले मेरो जीवनभरि आजसम्म मेरो वास्ता गर्नुभएको छ, ¹⁷ती स्वर्गदूत, जसले मलाई सबै खराबीबाट जोगाउनुभएको छ, उहाँले नै यी बालकहरूलाई आशीर्वाद देऊन् । मेरो र मेरा पिता अब्राहाम र इसहाकका नाउँ यिनीहरूमा बोलाइयोस् । पृथ्वीमा यिनीहरू अधिक सङ्ख्यामा बढून् ।" ¹⁸इसाएलले आफ्नो दाहिने हात पसारेर कान्छा एफ्राइमको टाउकोमा र आफ्नो देब्रे हात मनश्शेको टाउकोमा राखे । मनश्शे जेठा भएकाले तिनले आफ्नो एउटा हात अर्को हातमाथि खट्याए । ¹⁹इसाएलले योसेफलाई आशीर्वाद दिएर भने, "जुन परमेश्वरको सामुन्ने मेरा पिता अब्राहाम र इसहाक हिँडे, जुन परमेश्वरले मेरो जीवनभरि आजसम्म मेरो वास्ता गर्नुभएको छ, ²⁰ती स्वर्गदूत, जसले मलाई सबै खराबीबाट जोगाउनुभएको छ, उहाँले नै यी बालकहरूलाई आशीर्वाद देऊन् । मेरो र मेरा पिता अब्राहाम र इसहाकका नाउँ यिनीहरूमा बोलाइयोस् । पृथ्वीमा यिनीहरू अधिक सङ्ख्यामा बढून् ।" ²¹जब योसेफले तिनका बुबाले आफ्ना दाहिने हात एफ्राइमको टाउकोमा राखेको देखे, यो तिनलाई मन परेन । तिनले एफ्राइमको टाउकोबाट मनश्शेको टाउकोमा राख्न भनी तिनका बुबाको हात उठाए । ²²योसेफले आफ्ना बुबालाई भने, "हे मेरा बुबा, यसो होइन, किनकि जेठोचाहिँ यो हो । तपाईंको दाहिने हात यसको शिरमाथि राखिदिनुहोस् ।" ²³तर तिनका बुबाले अस्वीकार गरी भने, "मलाई थाहा छ, मेरो छोरो, मलाई थाहा छ । यसको पनि एउटा वंश हुनेछ, र यो पनि महान् हुनेछ । तापनि यसको भाइचाहिँ योभन्दा महान् हुनेछ, र त्यसका सन्तान जाति-जातिहरूको एक समूह हुनेछ ।" ²⁴इसाएलले तिनीहरूलाई त्यस दिन यसो भनेर आशीर्वाद दिए, "इसाएलका मानिसहरूले तिमीहरूका नाउँ लिएर यस्तो आशीर्वाद दिनेछन्, 'परमेश्वरले तँलाई एफ्राइम र मनश्शेजस्तै बनाऊन् ।' " यसरी तिनले मनश्शेभन्दा एफ्राइमलाई नै अगाडि राखे । ²⁵इसाएलले योसेफलाई भने, "हेर, म मर्न लागेको छु, तर परमेश्वर तिमीहरूका साथमा हुनुहुनेछ, र तिमीहरूलाई फेरि तिमीहरूका पिता-पुर्खाहरूको देशमा फर्काएर लैजानुहुनेछ । ²⁶त्यसबाहेक तेरा दाजुभाइहरूभन्दा तँमाथि भएकोले मैले आफ्नो तरवार र धनुको बलले एमोरीहरूबाट लिएको पहाडको पाखा म तँलाई दिन्छु ।"

49

¹तब याकूबले आफ्ना छोराहरूलाई बोलाएर भने: "तिमीहरू यहाँ जम्मा होओ, ताकि भविष्यमा तिमीहरूमाथि के आइपर्नेछ सो म तिमीहरूलाई भनूँ ।" ²हे याकूबका छोरा हो, जम्मा भएर सुन, तिमीहरूका बुबा इसाएलका कुरा सुन । ³रूबेन, तँ मेरो जेठो छोरो होस्, मेरो शक्ति र मेरो बलको सुरु, गौरव र शक्तिमा उत्कृष्ट । ⁴बग्ने पानीजस्तो चञ्चल, तेरो प्रतिष्ठा रहनेछैन, किनभने तँ तेरा बुबाको ओछ्यानमा चढिस् । अनि त्यसलाई अशुद्ध पारिस् । तँ मेरो पलङ्गमा चढिस् । ⁵शिमियोन र लेवी दाजुभाइ हुन् । हिंसाका हतियार नै तिनीहरूका तरवार हुन् । ⁶ए मेरो प्राण, तिनीहरूको सभामा नआइज, तिनीहरूको बैठकमा नबस् किनकि मेरो हृदयमा त्यसको निम्ति अत्यन्तै श्रद्धा छ । किनकि तिनीहरूले आफ्नो रिसमा मानिसहरूलाई मारे । तिनीहरूले आफ्नो आनन्दको निम्ति गोरुहरूका ढोडनसा काटेका छन् । ⁷तिनीहरूको रिस श्रापित् होस्, किनभने त्यो भयानक थियो, र तिनीहरूको क्रोध पनि श्रापित् होस् किनकि त्यो निष्ठुर थियो । तिनीहरूलाई म याकूबमा विभाजन गर्नेछु, इसाएलमा तितरबितर पार्नेछु । ⁸ए यहुदा, तेरा दाजुभाइहरूले तेरो प्रशंसा गर्नेछन् । तेरा हात तेरा शत्रुहरूका गर्दनमा हुनेछन् । तेरा बुबाका छोराहरू तेरो सामुन्ने निहुँरिनेछन् । ⁹यहुदा सिंहको डमरु हो । ए मेरो छोरो, तँ तेरो शिकारभन्दा उच्च भएको छस् । त्यो निहुरियो, सिंह र सिंहनीझैं झुक्यो । कसले त्यसलाई उठाउने आँट गर्छ? ¹⁰यहुदाको हातबाट राजदण्ड हट्नेछैन, न त राज्य चलाउनेको लाठी त्यसका खुट्टाका बीचबाट हट्नेछ, जबसम्म शीलो आउँदैनन् । जातिहरूले उहाँको आज्ञा मान्नेछन् । ¹¹त्यसको गधालाई दाखको बोटमा, र गधाको बछेडोलाई चाहिँ उत्तम जातको हाँगाँमा बाँधेर त्यसले आफ्ना लुगाहरू दाखमद्यमा, आफ्ना पोशाक अङ्गुरको रसमा धुनेछ । ¹²त्यसका आँखा दाखमद्यजस्तै गाढा, र त्यसका दाँत दूधजस्ता सेता हुनेछन् । ¹³जबलून समुद्रको किनारमा बस्नेछ । जहाजहरूका निम्ति त्यो बन्दरगाह हुनेछ, र त्यसको सिमाना सीदोनसम्म हुनेछ । ¹⁴इस्साखार दुई भारीहरूका बीचमा लेटिरहने बलियो गधा हो । ¹⁵जसले असल विश्रामको ठाउँ असल र रमाइलो देश देख्छ । त्यसले भारी बोक्नलाई आफ्नो काँध झुकाउनेछ, र काम गर्ने सेवक बन्नेछ । ¹⁶इसाएलका कुलमध्ये एउटा कुल भएर दानले आफ्ना मानिसहरूको न्याय गर्नेछ । ¹⁷दान बाटोको छेउमा भएको एउटा सर्प, अर्थात् घोडाको कुर्कुच्चा डस्ने विषालु सर्प हुनेछ र त्यसको घोडचढी पछिल्लि लोट्छ । ¹⁸हे परमप्रभु, म तपाईंको उद्धारको प्रतीक्षा गर्छु । ¹⁹गादमाथि आक्रमण गर्नेले त्यसलाई आक्रमण गर्नेछ, तर त्यसले तिनीहरूको कुर्कुच्चामा आक्रमण गर्नेछ । ²⁰आशेरको अनाज प्रशस्त हुनेछ, र त्यसले राजकीय खाना उपलब्ध गराउनेछ । ²¹नप्ताली सुन्दर पाठापाठी पाउने फुकाइएकी मुडुली-मृग हो । ²²आशेरको अनाज प्रशस्त हुनेछ, र त्यसले राजकीय खाना उपलब्ध गराउनेछ । ²³नप्ताली सुन्दर पाठापाठी पाउने फुकाइएकी मुडुली-मृग हो । ²⁴योसेफ एउटा फलवन्त लहरा हो, पानीको मूलनेर भएको फल दिने लहरा, जसका हाँगाहरू पर्खालमाथि फैलिन्छन् । ²⁵धनुर्धारीहरूले त्यसलाई आक्रमण गर्नेछन् र त्यसमाथि काँड चलाउनेछन्, र त्यसलाई सताउनेछन् । ²⁶तापनि त्यसको धनु स्थिर रहनेछ, र याकूबका शक्तिशाली परमेश्वरका हातको कारण; इसाएलको चट्टान, ती गोठालाको नाउँको कारण त्यसका हातहरू सिपालु हुनेछन् । ²⁷तेरा बुबाका परमेश्वरले तँलाई सहायता गर्नुहुनेछ, र सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले माथि स्वर्गका आशिषहरू, तल अगाधका

आशिषहरू, अनि स्तन र गर्भका आशिषहरूले आशिषित् तुल्याउनुहुन्छ ।²⁶तेरा बुबाका आशिषहरू प्राचीन पहाडहरूका आशिषभन्दा महान् छन् वा प्राचीन डाँडाहरूका वाञ्छनीय कुरा हुन् । ती सबै योसेफको शिरमा होऊन्, त्यसका दाजुभाइहरूमध्येका प्रधानको शिरमा पनि ।²⁷बेन्यामीन एउटा भोको ब्वॉसो हो । बिहान त्यसले शिकार खानेछ, र बेलुकीचाहिँ त्यसले लुट बाँड्नेछ ।²⁸यी इस्राएलका बाह्र कुल हुन् । आफ्ना बुबाले तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिँदा भनेका कुरा यही हो । प्रत्येकलाई तिनले सुहाउँदो आशीर्वाद दिए ।²⁹तब तिनले तिनीहरूलाई यो आज्ञा दिएर यसो भने “म त मेरा मानिसहरूकहाँ मिल्न जान लागेको छु । हित्ती एप्रोनको खेतमा भएको ओडारमा मेरा पिता-पुर्खाहरूका साथमा मलाई गाड, ³⁰अर्थात् कनान देशमा मग्नेनेरको मक्पेलाको खेतमा भएको ओडार, जुन अब्राहामले हित्ती एप्रोनको हातबाट खेतसमेत चिहान बनाउनलाई किनेका थिए ।²⁹तब तिनले तिनीहरूलाई यो आज्ञा दिएर यसो भने “म त मेरा मानिसहरूकहाँ मिल्न जान लागेको छु । हित्ती एप्रोनको खेतमा भएको ओडारमा मेरा पिता-पुर्खाहरूका साथमा मलाई गाड, ³⁰अर्थात् कनान देशमा मग्नेनेरको मक्पेलाको खेतमा भएको ओडार, जुन खेत अब्राहामले हित्ती एप्रोनको हातबाट चिहान बनाउनलाई किनेका थिए ।³¹तिनीहरूले अब्राहाम र तिनकी पत्नी सारालाई त्यहीं गाडे । त्यहीं नै तिनीहरूले इसहाक र तिनकी पत्नी रिबेकालाई पनि गाडे । त्यहीं नै मैले लेआलाई गाडे ।³²त्यो खेत र त्यहाँ भएको ओडार हित्तीहरूको हातबाट किनिएको थियो ।”³³छोराहरूलाई यो आज्ञा दिइसकेपछि याकूबले आफ्ना खुट्टा ओछयानमा पसारेर आफ्नो प्राण त्यागे, र आफ्ना पिता-पुर्खाहरूसँग मिल्न गए ।³¹तिनीहरूले अब्राहाम र तिनकी पत्नी सारालाई त्यहीं गाडे । त्यहीं नै तिनीहरूले इसहाक र तिनकी पत्नी रिबेकालाई पनि गाडे । त्यहीं नै मैले लेआलाई गाडे ।³²त्यो खेत र त्यहाँ भएको ओडार हित्तीहरूको हातबाट किनिएको थियो ।”³³छोराहरूलाई यो आज्ञा दिइसकेपछि याकूबले आफ्ना खुट्टा ओछयानमा पसारेर आफ्नो प्राण त्यागे, र आफ्ना पिता-पुर्खाहरूसँग मिल्न गए ।

त्यसका मालिक ।

50

¹तब योसेफ यति व्याकुल भए कि तिनी आफ्ना बुबाको अनुहारमाथि घोटो परेर रोए, र तिनलाई चुम्बन गरे ।²तब योसेफले आफ्नो सेवामा हुने वैद्यहरूलाई आफ्ना पिताको लाशमा सुगन्धित लेप दल्न लगाए । यसकारण ती वैद्यहरूले इस्राएलको लाशमा सुगन्धित लेप दले ।³यसको निम्ति चालिस दिन लागेको थियो, किनकि सुगन्धित लेप लगाउँदा लाग्ने पूरा समय यति नै थियो । तिनको निम्ति मिश्रीहरूले सत्तरी दिन शोक मनाए ।⁴शोक मनाउने दिन बितेपछि योसेफले फारोका भारदारहरूसँग यसो भन्दै कुरा गरे, “यदि ममाथि तपाईंहरूको निगाहा छ भने कृपा गरी यसो भन्दै फारोसँग कुरा गरिदिनुहोस्, ⁵मेरा बुबाले मलाई यसो भनेर शपथ खान लाउनुभयो: “म मर्न लागेको छु । कनान देशमा म आफैले खनेर बनाएको मेरो चिहानमा मलाई गाड्नु । तैले मलाई त्यहीं गाड्नेछस् ।” यसकारण गएर मेरा बुबालाई त्यहीं गाड्नु दिनुहोस्, र त्यसपछि म फर्केर आउनेछु ।”⁶फारोले जवाफ दिए, “तिमीलाई तिनले शपथ खान लाएबमोजिम गएर तिम्रा बुबालाई गाड ।”⁷योसेफ आफ्ना बुबालाई गाड्नु गए । तिनका साथमा फारोका सारा अधिकारीहरू— तिनका घरानाका धर्मगुरुहरू र मिश्रका सबै उच्च अधिकारीहरू, साथै ⁸योसेफका घरानाका सबै र तिनका दाजुभाइहरू र तिनका बुबाका घरानाका सबै गए । तर तिनीहरूका बालबच्चा, तिनीहरूका बगाल र बथानहरू गोशेन प्रदेशमा नै छोडिए ।⁹तिनका साथमा रथहरू र घोडचढीहरू पनि गए । त्यो एउटा ठुलो मानिसहरूको समूह थियो ।¹⁰जब तिनीहरू यर्दननेरको आतादको खलामा आइपुगे, तब तिनीहरूले साह्रै अफसोस गरेर रुवाबासी गरे । अनि त्यहाँ योसेफले सात दिनसम्म आफ्ना बुबाको निम्ति शोक गरे ।¹¹त्यस देशका बासिन्दा कनानीहरूले आतादको खलामा गरेको शोक देखेर भने, “यो त मिश्रीहरूको निम्ति ठुलो शोकको बेला रहेछ ।” यसकारण त्यस ठाउँको नाउँ हाबिल-मिश्रइम राखियो । त्यो यर्दन पारिपट्टि छ ।¹¹त्यस देशका बासिन्दा कनानीहरूले आतादको खलामा गरेको शोक देखेर भने, “यो त मिश्रीहरूको निम्ति ठुलो शोकको बेला रहेछ ।” यसकारण यर्दननेरको त्यस ठाउँको नाउँ हाबिल-मिश्रइम राखियो । त्यो यर्दन पारिपट्टि छ ।¹²यसरी याकूबले तिनीहरूलाई आज्ञा गरेबमोजिम छोराहरूले गरे ।¹³तिनका छोराहरूले तिनलाई कनानसम्मै पुऱ्याए, र हित्ती एप्रोनसँग खेतसहित अब्राहामले चिहान बनाउनलाई किनेको ओडार, अर्थात् मग्नेनेरको मक्पेलाको खेतमा भएको ओडारमा तिनलाई गाडे ।¹⁴आफ्ना बुबालाई गाडिसकेपछि आफ्ना दाजुभाइहरू र आफ्ना बुबालाई गाड्नु तिनीसँग गएका सबैका साथमा योसेफ मिश्रमा फर्के ।¹²यसरी याकूबले तिनीहरूलाई आज्ञा गरेबमोजिम छोराहरूले गरे ।¹³तिनका छोराहरूले तिनलाई कनानसम्मै पुऱ्याए, र हित्ती एप्रोनसँग खेतसहित अब्राहामले चिहान बनाउनलाई किनेको ओडार, अर्थात् मग्नेनेरको मक्पेलाको खेतमा भएको ओडारमा तिनलाई गाडे ।¹⁴आफ्ना बुबालाई गाडिसकेपछि आफ्ना दाजुभाइहरू र आफ्ना बुबालाई गाड्नु तिनीसँग गएका सबैका साथमा योसेफ मिश्रमा फर्के ।¹⁵बुबाको मृत्यु भएको देखेर योसेफका दाजुभाइहरूले आपसमा भने, “सायद अब योसेफले हामीसँग दुश्मनी गरेर हामीले तिनलाई गरेका सबै खराबीको बदला लिएर भने?”¹⁶यसैकारण तिनीहरूले यसो भनेर योसेफकहाँ खबर पठाए, “मर्नुभन्दा अघि तपाईंका बुबाले यस्तो आज्ञा दिनुभएको थियो ¹⁷‘तिमीहरूले योसेफलाई यसो भन, कृपा गरी तिम्रा दाजुहरूले तिमीसँग खराबी गरेकामा तिम्रा दाजुहरूका अपराध क्षमा गर’ ।” “अब बिन्ती छ, कृपा गरी तपाईंका बुबाका परमेश्वरका सेवकहरूलाई क्षमा गर्नुहोस् ।” तिनीहरूले यति भनेपछि योसेफ रोए ।¹⁸तिनका दाजुहरू पनि आएर तिनका सामुन्ने घोटो परे । तिनीहरूले भने, “हेर्नुहोस्, हामी तपाईंका सेवक हौं ।”¹⁹तर योसेफले तिनीहरूलाई भने, “नडराउनुहोस् । के म परमेश्वरको स्थानमा छु र? ²⁰तपाईंहरूले मेरो विरुद्धमा हानि गर्ने विचार गर्नुभयो, तर परमेश्वरले त्यसद्वारा भलाइ गर्ने विचार गर्नुभयो, धेरै मानिसहरूलाई बचाउनको निम्ति, जुन तपाईंहरूले आज देख्नुहुन्छ ।²¹यसकारण अब नडराउनुहोस्, तपाईंहरू र तपाईंहरूका बालबच्चालाई चाहिने कुराको बन्दोबस्त म गर्नेछु ।” यसरी तिनले तिनीहरूलाई ढाडस दिए र तिनीहरूसँग विनम्रतासँग बोले ।²²योसेफ तिनका बुबाका परिवारहरूसँगै मिश्रमा बसे । तिनी एक सय दस वर्ष बाँचे ।²³योसेफले एफ्राइमको पनातिसम्म पनि देखे । तिनले मनश्शेका छोरा माकीरका भर्खर जन्मेका बालबच्चा पनि देखे, र तिनीहरू योसेफकै घुँडामा राखिए ।²⁴तब योसेफले आफ्ना दाजुभाइहरूलाई भने, “मेरो मर्ने बेला भयो, तर परमेश्वर अवश्य नै तिमीहरूकहाँ आउनुहुनेछ, र उहाँले अब्राहाम, इसहाक र याकूबसित शपथ खाएर प्रतिज्ञा गर्नुभएको देशमा यस देशबाट तिमीहरूलाई निकालेर लैजानुहुनेछ ।”²⁵अनि योसेफले इस्राएलका मानिसहरूलाई शपथ खान लगाए । तिनले भने, “परमेश्वर अवश्य नै तिमीहरूकहाँ आउनुहुनेछ । त्यो बेला तिमीहरूले मेरा अस्थिहरू यहाँबाट लैजानु ।”²⁶यसरी योसेफ ११० वर्षको भएर मरे, र तिनीहरूले तिनको लाशमा सुगन्धित लेप दलेर बाकसमा हालेर मिश्रमा नै राखे ।